

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Ioviani Pontani amorum libri II.

Pontano, Giovanni Gioviano

Venetiis, 1518

urn:nbn:de:hbz:466:1-13534

Th. 6024.

Ex 2

Ex legato Elmi Principis Ferdin. apud Paderb. et alio,,
naster. Anno 1683.

IOANNIS IOVIANI PONTANI
amorum libri II.

De amore coniugali III.

Tumulorum II, qui in superiore aliorum poëmia
ton editione desyderabantur.

Lyrici I.

Eridanorum II.

Eclogæ duæ Coryle, & Quinquennius superioribus
quatuor additæ.

Calpurnij Siculi Eclogæ VII.

Aurelij Nemesiani Eclogæ IIII.

Explicatio locorum omnium abstrusorum Pontani au-
thore Petro Summontio viro doctissimo.

Index rerum, quæ in his Pontani lusibus conti-
neantur.

LX
F5

AL

DVS

Liber
rarijssimas
Eberl 17743
Bd.

Collegij locis Jene Paderb.

Ferdinandi Fürstenbergij

FRANCISCVS ASVLEANVS
ANTONIO MOCENICO
PATRITIO VENE-
TO. S. P. D.

T S I M O T V S, qui animis in no-
stris natura duce aguntur semper exi-
mij, semper diuini, semper ortum te-
stantes suum uideri solent, nulli tamē
præstantiores, maioreq; admiratione digni existima-
ri debent, quām qui ornatam, ac splendida rerum
præclarissimaru cognitionem nobis tradunt, ac eius
generis utilitatem afferunt, ut uoluptas in ea capien-
da sentiatur, atq; ea plane animi oblectatio consequa-
tur, qua nulla maior ab ullo literarum genere expe-
ctari possit. Latini quidē Poëtæ Antoni hoc præstite
runt, sed non omnes, ut probe nosti. Nam quibus ele-
gantia uerborum, elocutionisq; perspicuitas defuit, hos
sane omnia, quæ proposuimus, minus effecisse credi-
mus, quod fortasse illam præstantis ingenij uim se con-
secutus suspicati sint, quæ tota sic à natura proficiat-
tur, ut nulla industria ali, & mediocri linguae latine
disciplina confirmari deberet. quo in errore omnes
uersatos esse contenderim, q iam inde ab Augusti prin-
cipatu ad nostram usque memoriam in pangendi car-
minis studio uersati sunt. caruissentq; profecto' no-
stræ etiam ætatis homines hac ueritatis luce, & singu-
lari, ac maxima carminis recte faciendi gloria, uel fe-

licitate potius, quando felicitas ea proprie appellari
 debet, quæ certis temporibus tribuitur, cum multa su-
 periora secula illam desiderasse uideantur, nisi unus
 Iouianus Pontanus extitisset. Is enim uel cœlesti quo-
 dam mentis instinctu, uel optimorum dūntaxat Poë-
 tarum imitatione, uel diligentí, accurataq; exercita-
 tione, quale Crassus ille Ciceronianus in Sidonio An-
 tipatro maxime probabat, quodcunq; carminis genus
 ita cultum, uarium, politum, elegans, numerisq; omni-
 bus perfectum, et absolutum fecit, ut non solum de-
 syderio hominum, qui multis ante ætibus uixerūt,
 respondisse uideatur, sed posteritati etiam ostendisse la-
 borem, studium, industriā, omnes deniq; humani in-
 genij uires non posse nisi in eum intendi locum, quem
 ipse unus omnium uel attigerit, uel tenuerit. Heroico
 enim carmine, quo in Vrania, atq; Meteoris usus est,
 tum ad stellarū motus referēdos, ex qbus humanū ge-
 nus oriens animetur, atque formetur, ingenia, mores,
 animi, corpora fingantur, et actiones uitæ, casus cuiusq;
 euētus incident, tum ad declarāda mirabilia illa ope-
 ra, quæ in aëre confiantur, ita assurgit, ut naturam
 ipsam, quæ rebus illis tam sublimibus cœlū ornauit,
 atq; instruxit adæquare uideatur. Age uero non' ne
 à summa hac heroici carminis amplitudine sic in pa-
 storibus Lepidinæ pompis, eclogisq; demittitur? ut
 ad id unū carminis genus, quod de Moscho, et Theo-
 crito quoque dictum accepimus, à natura productus
 uideatur. At contra mediocres illos numeros qbus
 agriculturæ præcepta Hesiodus tradidit quis acrio-
 ri iudicio in usum recepit, aut maiore cum laude ex

a if

voluit, quam diuinus Pontanus? Horti Hesperidum
hoc ipsum satis declarant. in quibus quidem descri-
bendis eo maiore apud latinos commendatione dignus
existimari debet, quo plures post Maronem fuerint,
qui infeliciter eiusmodi rerum naturae partem carni-
ibus suis illustrandam suscepint, ut fortasse hunc
ipsum clarissimus ille uates cupisse uideatur, cui relin-
queret commemoranda quæ georgico suo carmine præ-
termisisset. Hēdecasyllabi autem illi tam magno do-
ctorum omnium consensu, & studio laudati quem
non mouerint? quem non delectarint? quem nō le-
pore suo, salibus, festinaq; iucunditate, politissimoq; il-
lo nitore pelleixerint? tenuerint? et in admirationem
sui conuerterint? omnino eo in genere duriusculam
illam Catulli musam tum Horatiana dulcedine emol-
luit, tum Tibulliana puritate, ac lepore tempe-
rauit, & Maronianæ elegantiæ sale conditum, sua-
uemq; reddidit. quod tantum abest, ut Papinius, Mar-
tialis, & si quid ad rem pertinent, Ausonius, Apol-
linarisq; Sidonius assequi potuerint, ut eam ob rem dū
taxat isti omnes lectione mihi digni uideātur, quo ue-
lut re perspecta intellegamus quantæ illorum ipsorum
ingenij tenebræ obortæ sint ex obscuritate ignora-
tionis, qua laborabant in ueterib. imitandis, et bono-
rum Poëtarum scriptis lecitandis. Quid de Elegis dī-
cam? quibus uel amores exprimit, uel mortuorum lau-
dationes complectitur, uel Diuorum numen, ac maie-
statem suspicit, gloriamq; amplificat. nulla certe uir-
tus, nulla uenustas, nullus cultus, nulla gratia in illis
desyderari potest. Nam ita iocatur, ludit, amat, dolet,

queritur, irascitur, miseratione tangitur, describit, laudat, docet, ut quāvis alia alijs magis placeāt, uniuersa tamen ostendant plus diuinitatis authori superfusse, quām communis hominum conditio, & sors ferant. Itaq; cum alia multa mirabiliter à te inuenta, atq; instituta sunt, tum nihil præclarior, quām quod non solum huius diuini uiri Poëmata omnia persæpe legeris, & propemodum edidiceris, uerum etiam quod imaginem illius in Bibliotheca tua habere uolueris, nec desinas prædicare nihil magis ad studiosorum omnium officiū pertinere, atq; curare, ut in quacunq; Italiæ, et prouinciarum urbe, qua Latinæ linguae studia voluntur, statua illi ponatur. Ac huius quidem præclaræ laudis adiutorem, iudicijq; socium habes Aloisium patrem Equitem splendore, magnitudine animi, uirtute, constantia præstantissimum, qui etiā cum eximis laudibus, quas partim domi ex amplissimis honoribus, quos cunctis suffragijs consecutus est, partim foris ex legationibus Germanicæ, Gallicæ, et Aegyptia comparauit, literarum ornamenta coniunxit, non dubitat siue in curia cum patribus consultat, siue in Senatu sententiā dicit, siue ad eum refert, siue pro tribunali cognoscit, eadem ipsa affirmare necessario in eo requirenda esse, qui ad uerū decus contendat, quiq; illam humanæ felicitatis gloriam adipisci studeat, quæ ex honestis, optimisq; actionibus nobis proponi consuevit. quæ sane omnia ut ciues etiam sui, peregriniq; omnes assequerentur nullū laboris genus unquam recusauit, nullisq; pecunijs unquā parcendū duxit. Itaq; superiorib. annis in Gallia legatus sedulo

egit, ut codicem Plinij Cæcilijs uetusſiſſum habe-
remus, cuius mox fidem, & authoritatem ſecuti ſcri-
ptorem illum clarissimum in te gritati ſuæ restituimus,
& duris ijs temporibus, quibus patria Transalpina,
& Hispaniensi bellò preſſa eſt, nunquam deſtitit ma-
gnis præmijs eos omnes afficere, qui uel ſua illi co gno-
ſcenda proposuerint, uel uetera e tenebris, ac ſitu uin-
dicata attulerint. Tu uero Antoni huiusce instituti
laudē in patre clarius enitescere poſſe exiſtimasti, ſi illā
tuis ipſius ſtudijs aleres, & maximus in literis labori-
bus ſuſtentares. Quamobrem uidemus eandē ipſam
ex paterna potiſſum industria, ac uirtute, ſingula-
riq; tuo græcarum, et latinarum literarum profectione
ita creuiffe, ut eam propemodū iam æquare poſſit glo-
riam, quā Thomās, illiusq; fratri filij Petrus, et Ioā-
nes ex uerbra familia huius reip. olim principes rebus
geſtis, optimusq; et ſapiētiſſimis cōſilijs immortale ſunt
conſecuti. Rechte igitur, atq; ex officio nos egiffe uide-
mūr, cum ſtatuumus, ut hi Pontani lufus, quos à ſupe-
riore vraniae, & aliorum poëmaton editione ſcre-
uimus ſub tuo nomine legerentur, & iſdem, quibus
lingua Romana ſpatijs tenetur, peruagarentur. Et cer-
te hac etiam ratione uirtutis tuæ laudem non minus
ex tam diuini scriptoris patrocinio, aliorumq; præ-
ſtantium uirorum clientela, quam ex ſumma litera-
rum peritia, admirabiliq; naturæ ſuauitate, ac moris
elegantia qua maxime p̄eſtas, apud omnes notam,
atq; illuſtre fore ſperamus. Vale.

MUSICA 4
IOANNIS IOVIANI PONTANI
LIBER AMORVM PRIMVS
QVI PARTHENOPAEVS
INSCRIBITVR.

LIBRVM ALLOQUITVR.

Munus lepido meo sodali
Non dura nimum libelle fronte,
Sed qualem tenerae uolunt puellæ
Inter blanditias, iocosq; molles
Caris coniugibus suis inesse.
Legem uerfulis dedere nostris
Aetas, & male sobrius magister,
Ut tantum teneras amant puellas,
Ut sint virginibus nihil molesti,
Ut molles, lepidi, leues, iocosi.
Quos uxor canat in sinu mariti,
Quos coniux legat in sinu puellæ,
Quos discant pueri, senes & ipsi,
Siqui sunt pueris ineptiores,
Et castos fugiunt, timentq; uersus.
Nunc ad te redeo libelle felix
I' felix, pete nobilem sodalem,
Inter nequitias amoris omnes,
Ludentem in gremio sue Cicellæ,
Cuius lacteolo sinu tumenti
Surgunt aureole duæ papillæ
Quas fecit manibus suis Cupido
Maternas imitatus ipse mammas.

a iiiij

AMORVM

O' quid coniuge dulcius uenusta?
Aut quid carius optimo marito?
Quales sunt Miniatus, & Cicella.
Sed ne te nimium morer libelle,
Festina Miniatum adire nostrum,
Qui te tam facili uidebit ore,
Ut post millia basiationum,
Dignum tefaciat sinu Cicellæ.
Hanc tu malueris libelle sedem
Quam si scrinia Regis ampla dentur.

AD FANNIAM.

c Andidior niuea Veneris mea Fannia planta es
Et Charitum tenero lactea crure magis,
Auroræ prælata coma, prælata nitore.
Hebe munditijs cesserit ipsa tuis.
Cesserit aspectu Léde, Hermioneq; papillis,
Flora genis, cedat Tyndari's ore tibi,
Nigræq; formoso furata es lumina Amori,
Et per te cæcus dicitur ille puer.
Naiadum illecebris cum sis lasciuior, & sit
Vsq; comes dictis gratia blanda tuis.
Ambrosia hinc teneris stillat tibi roscida labris,
Ambrosia hinc roseo spirat ab ore tibi.
Huius in amplexus superi properate. sed ipse
Præueniam, nec tu bella puella neges.
Magna peti fateor, uerum mihi magna petenti
Contingat niueo pectore posse frui.
O' mihi si liceat partes tractare latentes.
Cedite Di, hac uincam conditione deos.

O' bona non tractanda homini. bona digna rapina
cœlicolum. superis o' bona digna locis.
Deficio, gelidis suffundite tempora lymphis,
o' desyderij lenta cupido mei.

Carmen nocturnum ad fores puellæ.

Ecce mihi crudeles isti placentur ocelli
Qui me luminibus surripiere suis.
Ut nulla è cunctis æque formosa puella est,
Nec quæ sit misero tantum adamata mihi,
Nil formæ natura tuæ, nil cura negavit,
Vna supercilij si tibi dempta nota.
Nam quamvis molli semper sis dedita amori,
Nulla proterua magis, nulla benigna minus
Cum tibi sint placidi mores, sint mitia corda,
Nulla benigna minus, difficilisq; magis.
Nam quid dura tuum sic me contemnis amantem?
Neglectumq; tuas despicias ante fores?
Ipsa fugat primas nox intempesta tenebras
Nulla tamen nostro mota dolore uenis.
Frigida sœuit hyems, immutisq; ingratis aer,
Exclusum pateris me tamen esse foris.
Fannia solue fores, mea Fannia, Fannia quæso
solue fores, quæso Fannia solue fores.
Et me quem gelidus Boreas contraxit q; humber,
In tepido foveas dulcis amica sinu.
Quod rogo, nec magnū est, et amor sibi mutua poscit
Mutuaq; amplexus gaudia poscit hyems.
At tu quæ dominæ seruas dilecta cubile.
Me miserum, dormis scita Lepilli diu.

AMORVM

Si dormis, tibi sit facilis somnusq; quiesque
 Sin uigilas, post te rogo deme seram.
 Scis etenim, quid noster amor, quid spes mea de te
 Quid mihi promittat, quæ tibi tanta fides.
 Me miserum, dormis nimium iucunda Lepilli.
 Surge age de molli surge Lepilli toro.
 Nam se quâprimum terris lux candida præfert.
 Seq; dies roseo suscitat oceano.
 Sed tibi quid feci crudelis somne? quid inquam
 Dure meas frangis somnule delicias.
 Te decuit nostris olim decuile querelis
 Lumina iam dominæ deseruisse meæ.
An' ne Deûm mentes, an liuor numina uexat?
 Quos iunat & nostra commoditate frui.
 Nam te, si inuidia crudelis somne uacares,
 Par fuerit mores noctis habere bonas.
 Nox facilem cupido semper se præbet amanti.
 Nox iuuenum curis obsequiosa fauet.
 Illa meos quoties custodem fallere iussos
 Clam tulit ad lectum, quo iacet illa, pedes.
 Et quoties uigili quamuis cum matre iaceret.
 Illa meo femori iunxit amict femur.
 At tibi somne tuis semper sopor absit ocellis
 Imprecor, & semper lumina aperta geras.
 Quæq; papauereis tecum fers pocula sucis,
 Rupta caddant, & sis per uigil ipse diu.
 Salue diffici subnixus pessile posti.
 Limina quiq; tua claudis iniqua sera.
 Vos mihi nunc faciles aditus præstate roganti
 Ad dominamq; meam pandite qua sit iter.

Vos ego Panchoe supplex uenerabor odore.
 Floribus è uernis, pictaq; ferta dabo.
 Vobis myrtleolo spargam de flore liquorem,
 Vobis de roseo lymphæ madore fluet.
 O' male, quod fletu ne quicquam absimor inani.
 Despectasq; meas pessule lente preces.
 Sic tibi nec longæ caries, nec ruga senectæ
 Officiat, nec te sentiat ignis edax.
 Sic tibi nec raucae stridet quæ lamina serræ
 Nec queat ulla tibi sœua nocere manus.
 Furtiuus clauso sensim te subtrahē posti,
 Ut pateat moto cardine laxa foris.
 Sed mihi quid lacrimæ profunt? quid uota? preces' ues.
 Roboribus duris nulla subest pietas.
 Crudeles postes, crudelis ianua, tuq;
 Tam male grate meis pessule delitijs.
 Vos situs obducat, uobis non æqua securis
 Sœuiat, & cuneiis instet acerba manus.
 In uos irati procurent, undiq; amantes.
 Ingerat hic lapides, inferat ille faces.
 Ergo ubi tam duræ consumpsi tempora noctis
 Mortua quid prodest membra referre domum?
 Hic moriar, sit & hæc mihi funeris author acerbæ
 Ianua, sint tumulus limina, & ipsa meus.

AD FANNIAM.

P vella molli delicatior rosa,
 Quam uernus aër parturit,
 Dulciq; rore Memnonis nigri parens
 Rigat suavi in hortulo,

AMORVM

Quæ mane primo roscidis cinctos folijs
Ornat nitentes ramulos,
Vbi rubentem gemmeos scandens equos
Phœbus per agrat æthera.
Tunc languidi floris breue, & moriens decus
Comas reflectit lassulas.
Mox prona nudo decidit circumine
Honorq; tam breuis perit.
Sic forma primis floret annis. indecens
Vbi senectus aduenit,
Heu lanquet oris aurei nitens color.
Quod ruga turpis exarat.
Perit comarum fulgor, & frontis decus,
Dentesq; flauent candi di.
Pectus papillis inuenustum languidis
Sinus recondet sordidus.
Quod nunc eōis lucidum gemmis nitet
Tenuisq; uestit fascia.
Nullas amantis audies moesti preces,
Duram querentis ianuam.
Non ferta lentis fixa cernes postibus
Exclusi amantis munera.
Sed sola noctes frigido cubans toro
Nulli petita conteres.
Quin hoc iuuentæ floridum, atq; dulce uer,
Breuemq; florem carpinus.
Post lustra quinq; iam senectus incipit
Latensq; surrepit modo.
Quare meorum o' aura suavis ignium
Dies agamus candidos,

Noctesq; diuæ conteramus integras,
Quæ mane lucet hesperus.

Ad pueros de Columba.

Vi uestrum niueam meam columbam
Donabo o' pueri? tibi ne Iuli,
Num Cœli tibi? num tibi Nearche?
Non uobis dabimus mali canædi.
Non uos munere tam elegante digni.
Quin ite illepedi, atq; inelegantes.
Ales nam Veneris nitore gaudet
Odit sorditatem, inficietasq;
Insulsoſ fugit, & parum uenustos.
Sed cui nam cupis o' columba munus
Deferris? scio, nam meam puellam
Amas plus oculis tuis, nec ulla
Viuuit mundior, eleganter' ue,
Hæc te in delitijs habebit, hæc te
Præponet nitidis suis ocellis.
Nec tanti faciet suam sororem.
Huius tu in gremio beata ludes
Et circunſiliens manus, ſinumq;
Interdum aureolas petes papillas.
Verum nunc caueas, proterua ne sis,
Nam pœnas dabis, & quidem ſeueras,
Tantillum modo tam uenusta poma
De tactu uities. & eſt Diones.
Tutelæ hortulus ille dedicatus.
Numen laudere tu tuum cauetu.
Impune hoc facies uolente diua,

AMORVM

Vt cum te roseo ore suauiatur
Rostrum purpureis premens labellis
Mellitam rapias iocosa linguam,
Et tot basia, totq; basiabis
Donec nectarei fluant liquores.

Queritur de ingenij tenuitate.

Erij montes, & mollia prata, nemusq;
Et uos carminibus flumina nota meis,
Quod me tam gracilem uoluistis ferre poetam,
Indignor, magnæ laudis amore calens.
Nam mihi iam pridem tenuis agitantur amores,
Attritamq; sequor uatibus ipse uiam
Intactos ausus nec dum contingere fontes,
Arduus & summi carpere montis iter.
Hic ubi Piërio recubans Lucretius antro
Conciuit Latio carmina digna sono,
Ac rarum Siculus fœcundo pectori uates
Rerum naturæ condidit author opus.
Sed tamen ante diē quicquid properatur, acerbum est,
Maturumq; suo tempore quicquid erit.
Omnia fert ætas, & perficit omnia tempus,
Nec serum quicquam tempus & hora ferunt.
Prima uelim teneris intendat amoribus ætas,
Cantet & ad citharam nostra Camœna suam.
Ac primum teneros miretur Fannia uersus,
Quos mea demulcens pectora dictat Amor.
Lasciumq; prius me sentiat vmbria uatem
Gaudeat & nostro carmine lector amans.
Sera meis ueniet, ueniet si fama libellis

In pretio cum sit nostra senecta suo.
Tunc ego Castalias (uiam modo) pronus ad undas
Perfundam sancto labra liquore senex.
Quattuor et referam digesta elementa figuris,
Primum ignis, post hunc aeris esse locum.
Terra sit ut media mundi regione locata,
Nixa suis opibus, pondere tuta suo.
Interualla tenens distantia partibus aequa
Bruta quidem, et solido sorte recepta loco.
Quam pater Oceanus spumantibus abluit undis
Amplexens, medio dissociatq; freto.
Sint duo praeterea, quorum sublimis ab arcto,
Imus ab opposito dicitur axe polus.
Hos circum immensi uoluatur machina mundi,
Nec tamen in positum sentiat axis omnis.
Deniq; gignendis quae nam sine semina rebus.
Vnde suos ortus edita quaeq; trahant.
Vnde paucor ceruis, rabies, atq; ira leonum,
Rauidq; cur cornix, et bene cantet olor.
Quid calidi fontes hymbri, quid noctibus Hammon
Ferueat, et medio frigeat usq; die.
Quem dederit rebus finem natura creandis.
Centauri nunquid Scylla uel esse queant.
Cur non luna suo, sed fratris luceat igni.
Quid uehat et Procyon, quid uehat ortus equi.
Felices animae fatis melioribus usq;
Cura quibus primis talia nosse fuit.
Non illis studium gemmæ, non dira cupido,
Diuinitus aut auri perniciofa sitis.
Sed superum casto rimabant pectore templum.

AMORVM

Quies superis nunc est uita beata locis.
At mihi seruitum, et tristis iam uita paratur,
Illaq; libertas pristina surripitur.
Immatura meæ nec parcunt fata iuuentæ.
Nec peream, tu me Fannia cara iuua.

HYMNVS IN NOCTEM.

Ox amoris conscientia, quæ furenti
Ducis optatum iuueni puellam,
Grata Dis magnis, et amica blandæ
Nox bona lunæ.

Quam colunt unam Geniusq; Hymenq;
Et suo gaudens Erycina nato,
Cum ferus diras acuit sagittas,
Tendit et arcum.

O' uoluptatis comes et ministra
Quæ bona ex te fert thalamus, torusq;
Quas sopor fert illecebras, iocosq;
Deliciasq;.

Quas simul iuncti faciunt amantes
Inter amplexus trepidumq; murmur,
Inter et ludos, tenerasq; rixas
Dum furit ardor.

Dum micant linguis, animæq; florem
Ore deducunt querulo, pariq;
Concidunt motu, resoluta postquam
Grata libida est.

Tu quies rerumq; hominum sola
Tu grauers curas, et amara fessæ
Amoues menti, et refoues benigno

Pectora

L I B . I O M A

9

Pectora somno.

Tu reddis mundo redimta frontem

Siderum fertis, reficiq; grato

Rore perfundens uiolaria, agros

Frugibus exples.

Da meis finem Dea magna uotis

Et quod optamus liceat potiri.

Ne uoret tristis penitus calenteris

Flamma medullas.

A D M V S A S .

Ymphæ quæ nemorum comas uirentes,

Atq; undas Aganippidas tenetis,

Et saltus gelidos uirentis Hemis

Vos o' Thespia dum cohors dearum

Vestrīs me socium chorūs, & antris

Vulgi auertite dentibus maligni.

Et me Castaliæ liquore lymphæ

Sparsum cingite laureis corollis,

Cantantem modo Saphicas labellis.

A D F A N N I A M .

Vid mihi tam multas proponis Fannia pœnas

q Et cupis in tantis excruciare malis?

Sit satis interdū grauibus me affigere uerbis

Et miserum de me sumere supplicium.

Non ego seruitum dominæ tam mite recuso.

Ah pereat si quis vincula & ipsa timet.

Luminibus sed dura meis te subtrahis, & me

Excludit posita clausa fenestra sera,

b

AMORVM

Sed nunquam potui lacrimis, aut fletibus ullis
Efficer, ut nobis mihi ipsa fores.
An quia te à teneris dilexi puriter annis,
Hoc meruit de te perfida longus amor?
Quid si me alterius coepissent lumina? quid si
Altera in amplexus isset amica meos?
Hoc nocuit misero seruisse fideliter uni,
Hoc nocuit tanta semper amasse fide.
O' pereat quicunq; colit tenerasq; puellas,
Et duræ sequitur militiam Veneris.
Et mihi si posthac fuerit quæ gratia tecum,
Dilaniens audi tum mea membra lupi.
Tum mea membra audi discerpant gutture corui.
Effodiantq; oculos, qui mihi causa mali.
Ah ualeant ueneres, ualeant mala gaudia, amores.
Casta placent, luxus desidiose uale.
Iam mihi Francisci tunicam, cordamq; parate.
Iam teneant nudos lignea vim clapa pedes.
Quam iucunda mihi ieiunia, quies ego cœlum
Emeream, cum me soluerit atra dies.
At tu nunc nostros flebis deserta labores,
Cum subeant ueneris dulcia furtæ meæ.
Cum subeant duces quas tecum ducere noctes,
Sæpe admirata es, lassaq; facta prior.
Sed quid tum lacrimæ? quid tum tibi uota? precessue.
Quem semel expuleris non reuocatur amor.
Non mihi cara quidem poteris, non bella uideri.
Non, si sic fieri Iuppiter ipse uelit.
Et licet in te alius diues suspiraret amator,
Exemplo fuerit cauitor ille meo.

Ac ne quem lateat quām sis non mitis amanti,^{ibidem}
 Sæuitiam dicit parua tabella tuam.^{ibidem}

Quām legat et iuueniumq; chorus; doctæq; puellæ
 Et quicunq; tuam sensit Amor pharetram.^{ibidem}

Fannia respectos semper fastidit amantes.^{ibidem}

Hoc illi uitium mater iniqua dedit.^{ibidem}

PHILIPPI AD FAVSTINAM. Epistola.

Viam tibi maluerim præsens Faustina salutem
 Littera sollicitæ nuntia mentis habet.^{ibidem}

Siqua uidebuntur scriptis temeraria nostris,^{ibidem}

Hoc constans ueri pignus amoris erit.^{ibidem}

Consilio regitur quisquis moderantius ardet.^{ibidem}

Inconsultus erit, si quis amare uoleat.^{ibidem}

Hoc mihi turpe putem, sapiens si dicar amator.^{ibidem}

Quiq; amor est alijs, sit furor ille mihi.^{ibidem}

Forma minor certe quām nostra insania uestra est.^{ibidem}

Sed pudor iste mei causa furoris erit.^{ibidem}

Quamuis et facie ueteres heroidas æquas.^{ibidem}

O' non humano nata puella toro.^{ibidem}

Hermionen laudant, q; erat spectanda capillis,^{ibidem}

Et sibi A pollinea fecerat arte comam.^{ibidem}

Hocq; Clitemine stre potuit formosa uideri,^{ibidem}

Candida, q; roseus sparserat ora color.^{ibidem}

Sola Hele'ne in terris, sola eius forma probatur.^{ibidem}

Sed tamen huic Helenæ quid nisi forma fuit?^{ibidem}

Cum tibi præsertim sint doctæ Palladis artes.^{ibidem}

Sit comes ex omni gratia parte tibi.^{ibidem}

Adde, q; et fastus semper contemnis iniquos,^{ibidem}

Tyndaridūm tota est dicta superba domus.^{ibidem}

b ij

Vidi ego te in primi spatiantem limine templi.
Ille locus nostri vulneris author erat.
Et uidi, & perij, gelidoq; in pectore dixi,
Non hæc templa mihi, templa salutis erunt.
Ignibus urebar tacitis, ut Vesuvia rupes,
Vndaq; in Oeteis Thermopylæa iugis.
Non tamen audebam tacitos aperire dolores
Ingenium metuens casta puella tuum.
Donec qui teneris pertentat corda puellis
Vulnera nostra tibi cæta retexit amor,
Fecit, & optares communis pascere flamas,
Iniecitq; tibi mutua uincula Venus.
Nam neq; Abydei iuuenis, Sestæq; puellæ
Aut in amore alio tanta reperta fides,
Milanion nostros nequeat sufferre labores,
Hyleam quāuis senserit ille manum.
Non labor huic fuerat uarios contemnere amores
Vna sed Iasidi cura placere suæ.
At mea cum multis placuissest forma puellis,
Huic uni dixi noster inheret amor.
Tu quoq; ne formæ quicquam iam deesset honestæ,
Mansi in nostra Laodoœmia fide.
Illi absensem retinebat Troia maritum
Troia canis misero Protesilae tibi.
Interea uultus illi referebat amatos
Cerea formati dulcis imago uiri.
Huic & blanditiis, huic & dilecta ferebat
Oscula, cognati hæc pars erat æquatori.
Hanc etiam noctes thalamo complexa fonebat.
Tantus in absenti coniuge sœvit amor.

Et frustra miseri pulsabant limina amantes,
Floridaq; obductis sarta dabant foribus.
Sicq; diu uiduo permanxit fida cubili,
Hinc etiam cineres ingemitura uiri.
Hoc castam decuit, sic expectare decebat,
 virginus hæc fuerant conscientia signa bonæ.
Tunc med felices implebant carbasa uenti
 vñus eram de quo diceret omnis amans.
Ipsi ridebat cœlum mihi, & ipsa fauorem
 spondebant rebus fata benigna meis.
O' quoties Solem cernenti intercidit illud,
 En quanto melior sors mea sorte tua est,
Dicebam lymphis, quæ nunc sic curritis undæ
 Vos rapidum certe contineatis iter.
Dicebam syluis, quæ nunc sine fronde rigetis
 Vos nunc formosas indueretis opes.
Fronderent colles, florerent grama, nostra
 Si bona nouisset, mellificaret apis.
Nidum avis in syluis, oblitaq; semper amati
 Coniugis, extrueres Alcyoneamari.
Scylla patrem cupias, Thereu gaudie in Philomena.
In scopulis Echo, flore Hyacinthe nouo.
At uos nunc undæ quæ sic iam curritis undæ
 Currite, festinum iam celeretis iter.
Et uos o' sylue, quæ nunc sine fronde rigetis,
 Gaudete arentes deposuisse comas.
Arerent colles, squalerent grama, nostra
 Si mala sentiret, mella relinquat apis.
Nidum avis in syluis, memor & tibi semper amati
 Coniugis eruieres Alcyoneamari.

AMORVM

Scylla patrem fugias. Thereū mōere in Philomena,
 In scopulis Echo, flore Hyacinthe tuo.
 Cor dolet, & gelidus torpet sub pectore sanguis.
 Sed tamen inuitum dicere cogit amor.
 Mens abit, & mutis iam lingua in faucibus hæret,
 At dolor iratum cogit acerba queri.
 Vnde meas primum sumam Faustina querelas?
 Quod mihi principium, qui mihi finis erit?
 Vana fidem, & casti fregisti iura pudoris.
 Vana deos testes fallere uana potes?
 Ingrata & miseri contemnere munus amantis,
 Obsequiūq; potes non memor esse mei.
 At quondam Libycis leo dum mugiret arenis,
 Sauius Androclii munere sensit opem.
 Inde comes socio permanxit fidus in antro,
 Et pretium uictus raptāq; præda fuit.
 Cumq; cruentasset Romanum cæde theatrum,
 Abstinuit medicas ille ferire manus.
 Scilicet humanis aliena est gratia rebus,
 Iustus ingenium debet inesse feris.
 Quid si me longæ premerent incommoda uitæ?
 Inficeretq; meum cana senecta caput?
 Non sic Thitono coniunx ea relicto,
 Est illum uiduo passa iacere toro.
 Quamuis ille senex, quamuis foret ipsa puella,
 Non tamen ipsa suum spreuit iniqua senem.
 Sed lacrimis carum satiabat mœsta cubile,
 Cum iuga Luciferis mane ligaret equis.
 Indoluitq; suos lucem depositare currus,
 Officio cupiens præposuisse torum.

Nec minus Aurora, quād summo grata Tonantī,
Olim Dircais nox geminata iugis.
Salicet huic teneri suberat quia cura pudoris,
Atq; fides constans, ingenuusq; pudor.
Sed caue ne glectos, quos nec periura uereris,
Nulla quidem lēsis gratia cœlicolis.
Testis Apollineæ Neptunnia mœnia Troie,
Dardanumq; genus, Dardanusq; cniis.
Testis, qui falsi propter periuria nati,
Indidit Aegæo nomina uana mari.
Si non iuratae sprenisset tela Diana,
Cydippen frustra commonuisset amans.
Hoc est quod miseris deterrent fulmina gentes,
Hoc dedit irato tela trisulca Ioui.
Vidi ego quæ Veneris fallendo iura resoluit,
Perfidiae poenas sæpe luisse grauers.
Vidi et quæ roseo fuerant suffusarubore,
Pallida, et in lentes ora reuersa genas.
Et nitidos olim dentes mutasse colorem,
Proq; coma, niueam surgere caniciem.
Sed prius aut Mauro ueniam fera præda leoni,
Meq; uel irati sorbeat unda maris,
Aut mea Caucaseæ discerpant membra uolucres
Aut Diomedis deuorer in stabulis,
Quād tibi uel minimo, fuerint periuria damno
Sis periura licet, si modo bella manes.
Hanc faciem uitient dentes? hunc frontis honorem
Canicies? decus hoc ruga senilis aret?
Parce Venus, non est, mea non periura puella,
Non periura quidem, si qua puella leuis.

AMORVM

Hoc uitium formæ est, cunctis hæc menda puellis.
Si uitium leuitas, nulla puella bona est.
Te meminisse decet dum coniuge sœpe relicto
Mauortis cupidi dulce cubile petis.
Nec contenta deo, nemorum deserta colebas,
Et tibi Marte tuo carior alter erat.
Nec foret Aeneas, si non Simoëntia rupes
Conscia delicis esset et ipsa tuis.
Siquid peccatum est, siquid meruisse fatetur,
Iuppiter in nostrum pœna sit ipsa caput.
Pœna feros animos, & nescia corda remitti,
Pœnaq; Salmoneum, Pyrithoumq; decet.
Pœna deos ausum debellauisse Typhoea.
Pœna decet Nyoben, Biblyda pœna decet.
At non pœna decet iurantem uana puellam,
Sit pœnæ hoc illi poenituisse satis.
Pœnituit. tu parce pater. nam sponte fatenti
Lex fauet, & magno est gratia magna tibi.
Tu quoq; uita tuo siquid peccauit amanti,
Da ueniam, merui nil ego, iussit amor.
Iussit amor, magno quis enim non cedat amori?
In Cycnum, in pluuiam, qui iubet ire Iouem.
Non subit illius felicis temporis hora,
Cum mihi suspirans talia uisa queri,
Nec poterant ipsi suauerrere uerba petenti,
Quippe diserta recens uerba premebat amor.
O' utinam, & uercor ne sim tibi uilis in isto.
Mutua sit de me cura futura tibi.
Qualiscunq; tamen seris licet urgeat annis,
Vnus eris, quem mo semper amare iuinet.

Tu meus unus eris, quāuis meus esse recuses,
 Sis licet alterius, tu meus unus eris.
 Interea tumidis stillat tibi riuus ocellis,
 Humentesq; rigat candida gutta genas.
 Ipse ego solando lacrimas super ora cadentes
 Sicabam digitis anxius usq; meis.
 Iurabam demens fallendi nescius artis,
 Cum mens certa mihi, certus & esset amor,
 Tecum compositæ uenturum ad fatâ senectæ,
 Mansuramq; meam tempus in omne fidem.
 Tecum post cineres, post dona in grata sepulcri,
 Traiecturum una flumina nigra rate.
 Ipse idem, mea sis eadem cupioq; rogoq;
 Mutua utrinq; fides, firmus utrinq; & amor.
 Cura eadem mihi sis, eadem tibi cura Philippus.
 Hoc sibi & ipsa fides, hoc quoq; poscit amor.

AD FANNIAM.

a Mabo mea chara Fanniella
 Ocellus Veneris, decusq; Amoris
 Iube istæc tibi basiem labella
 Suapiena, tenella, mollicella
 Amabo mea uita, suauiumq;
 Face istam mihi gratiam petenti.
 Ah quid lenta tuum times maritum
 Ne time, leuiter suauior.
 Apes ut tenero studens liquori
 Libat summa Thymi, aut Crocon rubentem,
 Summa uix tibi suxerim labella,
 Istæc dico labella mollicella.

AMORVM . 213

Quæ me tam facient cito beatum,
Quam siam cito, si neges misellus.

AURAM ALLOQUITVR.

a vra sylnarum, nemorumq; cultrix
Cynthiae fessæ gelidum lenamen
O' quies lassis, fugientibusq;
Pana Napæis.

Grata pascenti niueæ capellas,
Propter Amphrysi uenerantis undas,
Seu colit gratum nemus, atq; amati
Daphnidis Idan;

Cynthio semper dea grata, semper
Dulcis illius comes, o' laborum
O' quies æstus Cephalo uirenti in
Vertice Hymeti.

Linque florentes Dea blanda colles
Siue in umbrosos gelidosq; saltus
Menalos, aut Parthenio in antro
Lenta uagaris.

Siue Spartanis celebrata Nymphis
Taygeta, aut molles Phrygiae recessus,
Seu tenent uerno Zephyro tepenti

Littore Baiæ.
Hic ubi nostri quoties amores
Me sine, et lympha fruitur salubri
Fannia, heu torpet gelidus sub imo

Pectore sanguis.
Quæ modo in molli studioſa arena
Ludit, et circum niueæ sorores

Cursitans, pictas uario legentes

Littore conchas.

Qualis in uernis Erycina pratis

Gratijs certans, studio recentis

Deligit flores, modo se fluenti

Abluit amni.

Interim occulto latitans fruteto

Faunus, armentiq; deus magister

Ebibunt molles auido fouentes

Pectore flamas.

Huc age & gressus moueas uirentes

Floribus nec tens croceos capillos,

Pinnulis affians roseos odores,

Ambrosiamq;.

Sed leues tecum uolitent Amores

Quisq; candenter iaculans sagittas,

Sed meum certent facibus cruentum

Vrere pectus.

Vrar, & centum pariter sagittis

Figar, ac de me cupiant triumphum,

Vel leuem immitis modo sentiat si

Illa fauillam.

Sed quis heu nostris calor in medullis

Feruet, en quali exagitamur aestus?

Tu meos o' nunc relevans calores

Aura uenito.

DE NATVRA AMANTVM.

m. Is er qui amat, uidetq; quod cupit, nunquam,
Magis miser, qui amat, uidetq; nec tangit,

AMORVM

Miserrimus, qui amat, uidetq; tangitq;;
Nec tangit, ut nult, nec sibi gerit morem.
Expertus hanc sententiam miser dico.
At cui tot insunt commoda, ac facultates,
Dys is est profecto amans adæquandus.

AD PVELLAS.

O Dulces animi mei lepores,
Solæ deliciæ meæ Camœnæ,
O plus quam Veneris papilla bellæ,
Et Nympharum oculis uenustiores
Amabo, mea basiate labra.
Da mi basia Gelliana mille,
Da quot Lesbia iam dedit Catullo,
His addas uolo millies trecenta.
Da dulcis totidem Medullienæ.
O desiderium mei furoris
Phyrne consere labra cum labellis.
Pugnent humidulæ per ora linguae.
Innitens manibus, meoque collo
Pendens, in numerum & modum columba
Cœli sydera uince basiando.
Hyblæo Glyca suauior liquore
Si me uel digito semel lacessas,
Cordis deliquium mei uidebis.
Sed me nunc animus meus relinquit.
Ah me nunc fugis, ah fugis miselle,
Clitinam petis, & petis v elinam,
Qui fiet, miser ut duobus unus
Viñas pectoribus redi miselle.

Nam si Fannia uiderit uagantem,
Imuitum capiet, tibi q; pennas
Victrix eripiet, redire nunquam
Ad me tu poteris, morique cogenes.

AD CHARISIVM.

f Ann̄a formosa est, Charisi Fānia pulchra est,
Totaq; mollicula est, totaq; lacteola est,
Et cum lucidulos in me conuertit ocellos,
Tota Venus, tota est Fannia nequitia.
Basiāq; humidulus cum sumit raptā labellis,
Tum mihi de cœlo spargitur Ambrosia:
Hæc mihi præripuit sensus, & amara uidendo
vulnera dat, lacrimis excubat illa meis.

QVERITVR ANTE LIMEN PSELLAE.

h Ie me marmoreum faceret deus, hic ego saxum
Quod premeret pedibus Fannia dura suis.
Nam quoties sacri peteret pia limina templi,
Per mea membra suum saxe a ferret iter.
Et quoties festis redeunt sua sacra diebus,
Limine prodiret conspicienda suo.
Tunc ego marmoreus quāuis, nec se n̄ file saxum,
Gauderem nitidis ipse prem pedibus.
Nam nihil est coeli subter regione creatum,
Quod non delicias norit habere suas.
Quod siquid Venerem, Veneris seu spicula nescit,
Durities artus induat illa meos.
Esi te biduum cogar caruisse, necesse est.
In speciemq; abeat nostra figura rudem.

AMOR VMI

Vna dies tantum est, qua te non Fannia uidi,
Et sine iam uideor sensibus esse meis.
Altera quereor ne sit lux inuidia nobis,
Et sim de nostro nomine pondus iners.
Quicquid ero merear cum de te Fannia maius,
O' saltem strophium possit id esse tuum.

AD BACCH VM.

n vnc hederis fertisq; nouos innecte corymbos.
Nunc tua circumdant tempora Bacche rosæ.
Nunc uiridis flauas suspendat pampinus uinas,
Ingeminetq; nouas ebria mensa dapes.
Nam mea Parnasi rediens è collibus audet
Ludere Romanis, Calliopea modis,
Inq; choro iuuenum molli saltante puella,
Sopitos longo tempore ferre sales.
Aoniumq; mouet circum tua pocula plectrum,
Eu ohe Bacche canens ad tua festa ueni.
Tu quoq; nobilibus pretium iam Laure poetis,
Laure tuum nobis porrige fronde decus.
Et mea Phœbeis ornentur tempora fertis,
Ut merear nomen uatis habere noui.
Stultus ego, fieri credam qui fronde poetam,
Non Laurus uatem, sed sua Musa facit.

LVDIT POETICE.

i Am satis est molli residem lufisse sub umbra,
Nostraq; nympharum scripta tulisse choris.
Nunc iunat, fortis Troiana in prælia fratres,
Dardaniosq; iterum ducere in arma duces.

Nunc iunat et multa fœdatum cœde Patroclon,
Hectorea raptum commemorare manu.
Aeacidæ ut telo cœcidit ferus Hector, ut arcu
Tabifico Paridis concidit Aeacides.
Ferueat ut nimum confidens Troilus armis,
vulneret incautum Thessalis hasta latus,
Viq; Neoptolemi disiecta sit Ilios armis,
Ut Priamus patrios corruit ante deos.
Salicet in magnis quærenda est gloria rebus,
Hinc ueniant capiti Laurea sertâ meo.
Quod si forte animis respondent carmina nostris,
Vel Croësi fuerint uilia regna mihi.
Felices nimium fortunatosq; poetas,
Et qui Penea tempora fronde tegunt,
Vna dies satis est hominum delere labores,
Vatibus at certe morte carere datum.
O' utinam eT nostri fugiant nigra fatalibelli,
Et sit perpetuo non sine honore rogos.
O' si post cineres eT me quoq; id est aluminum
Vmbria carminibus non in honora meis,
Vmbria Pieridum cultrix, patria alta Properti,
Quæ me non humili candida monte tulit.
VIGIA quem gelidis placidus circumfluit undis,
Et Nar sulphureis fontibus usq; calens.
Hic ubi me uiridi puerum sub ualle canentem
Audit irrigui cœrula nymphaloci,
Atq; ait, antra puer muscosi fontis, eT ista
Tecta petas, en hæc quæ tibi sertâ paro.
Si tecum hoc uiridi libeat considerare prato,
Tu mea cura puer, tu meus ardor eris.

AMORVM

Hanc tibi nos dabimus, ne sis modo durus amanti,
 Quam dederat nobis Delius ante lyram.
 Plura locuturam subitus deterruit horror,
 Immersitq; suis fontibus illa caput.
 Liber adeſt, quem maturis uindem a ramis.
 Cincta uocat, lateri dolia plena ferens.
 Hunc circum Satyri uolitant, uiridesq; Napææ,
 Ebrietasq; rubens, & male sanus Amor,
 Ac residens pando uetulus Silenus asello,
 Cui comes à dextra parte Priapus erat.
 Tympana pars, alij quatiebant terga iuueni,
 Pars canit, & choreas dicit utraq; manu,
 E' quibus hæc unus lingua titubante ferebat.
 Ut reor à calamis Pan Tegeæus erat
 Primus deuictis rediens Lenæus ab Indis
 Imposuit capiti ferta nouella suo.
 Primus pampinea docuit de uite liquorem
 Exprimere, & puris dulcia mella fauis.
 Primus & instituit plenis coniuicia mensis,
 Insolitasq; mero concelebrare dapes.
 Per te blanda Venus, per te iucunda uoluptas,
 Et sine te lusus, deliciæq; iacent.
 Bacche quies rerum, terror quoq; Bacche gigantum,
 Subsidium uictis iam propè Bacche deis.
 Hinc Thebas canit, & Semelen, interq; canendum
 Vrceus huic ansa deficiente adit.
 Quem de more humeris suspensum semper habebat,
 Ille dolet sitiens, præq; pudore tacet.
 Ridet turba frequens, in primis ridet & ipse
 Euchius, at comites indoluere senis.
 Sed te dum

Sed te dum Phrygiae deterrent classici pugnae q; nobis
 Adueteres lusus o' mea Musa rediſ.
 Nunquid dura nimis tibi Martia caſtra uidentur?
 Otia quæ ſemper, deliciasq; colis.
 Scilicet in nobis eſt conſuetudo magistra.
 Hæc ſtudia, hæc artes ingenioſa facit.
 Quod ſi conſueſces paulum sudare ſub armis,
 Mox tibi fidenti Martius ardor erit.

QVERITVR DE NIMIO & nouo amore.

e Cœ nouum nobis indicit Cypria bellum,
 Ecce alias in me ſumit Amor faculas,
 Mater io, iuuenem quis me tibi dulcibus annis
 Eripit, & moſtos ingerit in cineres?
 Nam mea crudeles tetigerunt corda sagittæ,
 Atq; animam petiſt unulneris asperitas.
 Mater io, mea mater io ſuſurre dolenti,
 Mater io, mi grat ſpiritus in tenebras,
 Et tu chara tuo ſoror o' dulcissima fratri,
 Ac per quam fuerat uiuere dulce magis,
 Iamq; uale, & cineres fratris germana reponē,
 Curabisq; pias funeris exequias.
 Cinnamas in ſano dilexi ſemper amore,
 Et placuit præ te fœmina nulla mihi,
 O' tantum liceat miſeræ ſperare fauillæ,
 Ut post noſtra tuus funera uiuat amor.
 Quamuis cauſa meæ fueris tu mortis dœrbæ,
 Crimina non tua ſunt, culpa ſed eſt Veneris,
 Nam mihi, quod caſtam decuit preſtare puellam,
 A' te ſeruata eſt ſemper honesta fides.

AMORVM

Non pretium mihi tē, filium non abstulit aurum,
Quæq; animos capiunt munera magna leues.
Sed quid liuentis in me convirtitis hydros,
Infaustasq; faces Thisiphona cohors?
Parcite crudeles Erebi Ditisq; ministræ,
Et canis, & Stygijs lurida cymba senis,
Parcite, non uestrum est manes retinere poetæ,
Elysia est nobis namq; parata domus.
Ilic nos nitidi manet aurea Musa Catulli,
Cuius adhuc etiam Lesbia in ore sonat.
Cui tantum dicunt hi se debere libelli,
Quantum nec caro filia blanda patri,
Quam iuueni ardenti multa cum dote maritam
Perducit cari coniugis in gremium,
Illa suo grates persoluit lœta parenti,
Quod dederit nomen coniugis ac dominæ.
O' quicunq; meum comitati funus amici,
Viuite felices commemoresq; mei,
Etsi quando nouos tulerit Campania uates,
Namq; illa & domus & patria Pieridum est.
Illa mihi puero sedem, studiumq; Camœnæ,
Illa mihi nomen contulit ac dominam,
Dicite me iuuenem perisse in amore, meæq;
Vniat quod fuerit fœmina causa necis.

ALLOQUITVR Suspiria & lacrimas.

O' iucunda mei suspiria nuntia cordis,
O' oculi nunc iam flumina, non oculi.
Hæc mandata meæ constanter ferte puellæ.
Gaudeat ut solita est fletibus illa meis.

Sensisti ne graues immutis Cinnama poenas,
Sensisti ne meus quam miserandus amor?
Perfida me crucias, cum possis sola iuuare.
Heu heu nam per te perfida nunc morior.
Quam leuiter poteras fato subducere amantem,
Sed moriar. titulus sit mihi mortis Amor.
Si non magna satis perisse in amore puellæ.
Quantulacunq; tamen gloria dulcis erit.
Pallidus a misero cessisset corpore langor,
In uultu si quid dulce notasset amor.
In uerbis si mite aliquid. spes omnis amantium
Ex oculis, oculi nil nisi triste ferunt.
Ore Arabum nemus inspirans, uer ore remittis,
Vnde tibi nomen Cinnama dulce fuit,
Oscula si summis saltet mihi pacta labellis,
Concessum ambrosio si semel ore frui.
Languidulis animam poteras tum reddere membris,
Et nudum Inferno me reuocare lacu.
Non mala Persephone laetum properasset acerbum,
Non iuueni pallens Styx adeunda foret.
Non Phlegethoneæ sentirem incendia ripæ,
Eumenidumq; angues, terrificumq; canem.
Sed tecum caræ duxisse blandi iuuentæ
Tempora, subq; tuo factus amore senex.
At tu sancta Venus nostro succurre labori.
Tu dea tu uati Cypria parce tuo.
Diligat illa suumq; & amans suspirret amantem,
Et iungi cupiat pectora nostra suis.
Proq; meis lacrimis totidem succende fauillas,
Omnia sint illi cognita nostra mala.

A M O R V M

Quem fugit cupiat, quem non est passa iunare,
Nunc amet, uratur sic magis inq; dies.
Sancta fauet, iamq; et placidis arrisit ocellis,
Aureolumq; dedit lux mea basiolum.
Basiolum nigra quo mereuocauit abunda,
Atq; animam fessis reddidit articulis.
Quo sine non Arabum sylue, non rura Sabaea,
Ambrosiae spiret nec sine mollis odor.
At tibi seruati tanto pro munere uatis,
Sudabunt tepidis turea dona focis.
Et tibi cantabit laudes mea tibia, per te,
Cinnama dura prius, cinnama facta bona est.

A D C I N N A M A M .

Vm me cogit amor quicquam maledicere de te,
Dispeream, si non cinnama discrucior.
Discrucior, uerum tanto succendor amore,
Ut peream, si non quæ uelit ira, loquor.
Poena tamen praesto est, nam uix dum lingua locuta est,
Cum mihi sit subito flebile cordolium.
Pœnitet et caram dictis læsisse puellam,
Ac misero in lacrimas uertitur ira mihi.

D E S V A V I T A T E A M O R I S .

b Landitijs amor est, et suato mollior omni,
Melle quoq; est dulci dulcior, ac melior.
Hoc condimento cœlestis mensa deorum
Vescitur, icirco gratori Ambrosia est.
Namq; ubi non amor est, ubi non miscentur amoris
Sua via, nil lauti, nulq; leporis inest.

Hæc iuuenes content, quibus est Cytherea benigna,
Nam mihi felle malo tristior & grauior.

AD CINNAMAM IRATE.

p Auxillum q̄ amas me Cinnama, nū bene uelle
Plus tibi quanq; oculis credis inepta meis?
Non amo te fateor (quid enim simulare necesse est)
Si mihi nec bene uis, nec bene uelle cupis.

AD CINNAMAM BLANDE.

d A mihi basiolum mea Cinnama, quale furenti
Ante hac nulla uiro fæmina surripuit.
Cumq; meis pariter coniunge labella labellis,
Pro serpente mihi sit uaga lingua duplex.
Morsibus in blandis desit dens, murmura desint,
Exclususq; uaga spiritus ex anima.
Lascium satis est, quod mollis Francia libat,
Verum hoc aureolum est Cinnama basiolum.

AD SEIPSVM.

q Vingentas solitus cum sis adamare pueras,
Nunc ab amore tuo quid Iouiane uacas?
An quia difficilem se se tibi Fannia præbet?
Et rigidos mores forma superba facit?
Cum tot sint faciles, sit copia mollis amorum,
Quære aliquam tibi quæ sponte placere uelit.
Quæ tibi se dedat, cui sis et carus ocellus,
Cui dicas iam iam Fannia nulla mihi est.
Ipsa tibi dicat, mea lux, mea uita, meus flos,
Liliolumq; meum, basiolumq; meum.

AMORVM

Carior & gemmis, & caro carior auro,
Tu rosa, tu uiolæ, tu mihi lœuis onyx.
Deliciae, cultusq; meus, mea gaudia solus,
Corq; meum, & præte nū iuuat esse meum.
Et quingenta simul capiat tunc basia raptim,
Et sine mente oculos uoluat agatq; suos.
Ac lingua querulo cum suxerit ore trementem,
Ex animis collo pendeat ipsa tuo.
Tunc dices, amor est suco iucundior omni,
Dulcior & melle est, suauior Ambrosia est,
Nec tibi quingentas fuerit sat amasse puellas.
Nil numerus certe nil in amore ualeat.

AD THALIAM DE PETRO COMPATRE.

S Excentas modo basiationes,
Da nostro mea compatri Thaleia.
Quem nos plus oculis amamus unum.
Namq; est dulcior Atticæ liquore,
Et quem Sicinæ tulere cannæ,
At nostris propè carior medullis.
Quando non aliis sodalis unquam
Dilexit magis unicum sodalem,
Quam nos ille amat, atq; amamus illum.
Si non sunt satis hæ osculationes,
Fac sint mille ducenties ducentæ.

AD ANTONIVM PANHORMITAM.

A Ntoni decus elegantiarum,
Atq; idem pater omnium leporum,
Vnus te rogat ex tuis amiss

Cras ad se uenias, ferasq; tecum
 Quantuncinq; potes facetiарum,
 Et quicquid fuerit domi iocorum,
 Nam risus tibi tantum apparuit,
 Quantum Democrito diebus octo,
 Profundi satis, & super fuisset.
 Quod tecum patulo cupit palato
 Perridere suapte ristone,
 Condita leuitate, ineptijsq;

AD LAURENTIUM Miniatum.

" Xoris nitidæ beate coniux,
 Cunctis coniugibus beatiorq;
 Quid sentis age de meo libello
 Nobis differe, nunquid à Catullo
 Quenq; uideris esse nequiorem,
 Aut qui plus habeat procacitatis,
 Non dico tamen elegantiores.
 Sed certe meus hic libellus unum
 Doctum post se quitur suum Catullum
 Et Caluum, ueteremq; disciplinam.
 Non multo minor est nouis poetis.
 Saltat uersiculis canens minutis
 Hoc, quod non sonuere mille ab annis
 Musarum citharæ, & Lyæi puelle,
 Qui si euadere putidam culinam
 Et tegmen poterit negare Tynnis.
 Fetentes neq; uestiit Siluros.
 Studebit pueris placere ineptis,
 Si qui Castaliæ specus liquores,

Parnasi neq; dum bibere fontis,
Doctas sed fugiet manus virorum
Et qui Castalio simu recumbunt,
Contentus Miniate, si molestus
Non sit uel tibi, uel tuae Cicelle.

IN ANTONINVM CINAEDVM.

a Antonine cinaedule

Huc ad nos redeas, namq; per Herculem
Istas turpiculas nates
Si te prenderimus iam usque adeo malis
Virgis exagitabimus,
Ut par sit sceleri supplicium tuo.
Audes tu media via
Me praesente meae communitarier?
Audes tu niueas rosas
E' nostrae gremio tollere cinnamæ?
Post hæc tam male, pallium
Nixus surripere, atq; in teneris manus
Immiscere papillulæ?
Quod si compulerit me furor improbus,
Disces postmodo quid siet,
Tam bellas manibus tangere foeminas.

AD VICINOS.

u Icini moneo, bene, ac pudice

Seruetis mihi uos meam puellam,
Ne se conferat ad suos amicos.
Quos omnes amat impotente amore,
Nec mirum, quia mentulatores.

Quin et si cupitis probi uideri,
 Tales passeribus salaciore*s*
 Longe a coniugib*s* mouete uestris.
 Et tu si sapis o*p*uella nequam
 Istos desere pessimos amicos,
 Et mecum maneas bona et pudica.
 Nam iuro tibi per tuam Serapim
 Tecum continuas iacere noctes
 In multa recubans futu*r*ione.

AD PERILLAM PVELLAM.

o*S*olatiolum meum Perilla
 Dic quid Cinnama nostra rure fecis
 Hos sex continuos dies? ualeat ne?
 Nam quidam mihi pessimus cinædus
 Dixit, quod tenerum pedem catella
 Dum ludit nimium proacte morsu
 Illi presserat, et domi manebat
 Expectans medicos ab urbe missos
 Quare te rogo per tuos ocellos
 Illos præuenias, probeq*;* cures,
 Nequa se nimium licentiosos
 Præsent, dum cupiunt boni uideri
 Nam bracis sine, pallio tumenti
 Manu uix retinent utraq*;* penes
 Infestos pueris, puellulisq*;*

IN MALVM POETAM QVEM

Mutato nomine Vtricellum uocat.

AMORVM

n On sunt carmina, sed canticiones.

Quæ se scribere iactat vtricellus.

Est merdosius omnibus latrinis.

Quod se scribere iactat vtricellus.

Obtura miserum Camœna nasum,

Ne te carmina tam canticata lœdant.

O' merdosia poëmata, o' quid unquam

Erit, uel fuit his magis canticatum?

Quam primum medicos mei sodales

Ad me ducite, nam mali gna febris

Dudum me tenet, ut dij, deæq;

Isti dent mala multa, qui nec unquam

Scribit carmina, sed canticiones.

DE IMPROBITATE PSELLAE SVAE.

i Rata est quoties mihi puella

Tristis me uocat aridum poetam,

Et lassum minima futuione,

Indoctum veneris, maliq; penis.

Post hæc in triujs, in ore vulgi

Irridentibus omnibus puellis,

Dicit tam male me esse mentulatum

Quam uel pumilio, puer'ue trimus.

Quam ob rem constitui meas querelas

Deferre ad venerem, inq; ius uocare.

Nam quis tam patiens amator esset?

Quod si sensero ius mihi negari,

Hellespontiacum deum precabor

Partes suscipiat meas, uelitq;

Pro me, quod minimum, facillimumq; est,
Vlcisci facinus manu seuerā.

IVLIO FORTI SICVLLO.

i Vli pars animæ secunda nostræ,
Quid non me pateris meas Camœnas
Omnes proijcere i gnibus cremandas?
Quarum depereunt graues labores.
Et perdo miseris subinde cartas.
Nam quamvis ueterum diesq; noctesq;
Euoluam monumenta Iuliorum,
Attritiq; adeo mei libelli,
Vt nil a solea deesse credas,
Semper nostra tamen Thaleria friget,
Cuius nequitas, ineptiasq;
Nolis lædere, uel putare nullas.
Nec me sordidulum uoces poëtam,
Si non posthabito facetiarum
Lusu, carminibus uacem seueris.
Nam cum desierint graues Catones,
Et sint tempora Busuluniana,
Aequum quis putet esse laude sacra
Sælestos celebrare Tarracones?

AMORVM

I. IOVIANI PONTANI LIBER SE
CVNDVS PARTHENOPAEI.

MAGICAI AD DEPELLENDVM

amorem ad Theodorum Galam.

Itē caput Lenae hedera redimi-
te uirenti,

Tūq; nigrā tenebris nox adoper-
ta comam,

Langida nunc facili componite lu-
mina Somno.

Fessaq; securus octupet ossa sopor.

Tu modo tincta puer Leihæo dilue somno.

Pocula, sic tristis nānq; fugandus amor.

An mage Thessalicis tentem medicamina uerbis?

Et rumpam Magico uincula ueneficio.

Stant aræ, lectæq; suis è collibus herbæ

Et suci, et Magicis carmina ficta sonis.

Tum geminæ sacro rorantes hymbre Cupressi,

Inq; sepulcrales Cedrus adusta rogos.

Nec lunam nox prona negat, nec sydera desunt

Bis genibus, nota bis ueneranda prece.

Rore pio conspergo caput, dic uersus in ortum

Hæc quater, et leuo mox pede tangis humum.

Vincula nunc hæc soluo, atq; hæc ut uincula soluo

Carmine sic nostro cede solutus amor.

Cerea ut hæc gelida durescit forma sub unda

Durescant rigido corda sepulta gelu.

Carmine Iasonios fugit Medea penatis,

Carmine, et hoc fugias corde repulsus

Puluere quo steriles quadrupes sua corpore uer sat.
Tu quater hoc ipso puluere sparge caput.
Cyzicea mox tinge et aqua. quater amne fluenti
Dilue, ut extinto cedat amore calor.
Dic Lethe bona uerba, precare obliuia Lethen,
Lethæo mersas tingat ut amne faces.
Fallor? an incipiunt tristes discedere curæ?
Pacatoq; uenit mollior aura salo?
In portum mea uecta ratis, retinacula cessant.
Libertas portu tutior ipsa mihi est.
Libertas cui cedit Amor, cui mater amorum.
Ascreas inter maxima uirgo deas.
Iam tandem ad Musas, antiquaq; sacra reuertor,
Et uatem accipiunt templa operata suum
Pieriæ assistunt aures mihi grata canenti,
Et plaudunt numeris Aonis antra nouis.
Sed mihi nec sine te dulces Theodore Camœnæ,
Castaliusq; iuuat nec mea labra liquor.
Et tua iam pridem cinixerunt tempora Musæ,
Insignemq; hederæ circuiere comam.
Communes igitur Musæ, communia nobis
Sunt studia, atq; eadem fata duobus eunt.
Me quondam patriæ casus nil triste timentem,
Cogit longinquas ire repente uias.
Castræ peto, tenerisq; uirum confessus ab annis
Tyrrhenas didici sub Ioue ferre niues.
Mox ubi composito redierunt octa bello,
Et repetit patrios Martia turba lares,
Excepit Rhodio quondam fundata colono
Parthenope studijs semper amata meis.

AMORVM. 11.

Te quoq; Turaticæ fugientem uincla cōtenæ
Eiecat patrio Thessalonica solo.
Iactatumq; diu diuersa per æquoratandem,
Agnouit Phrygio condita Roma duce.
Nunc eodem, quo me fato Campania tellus
Delicijs pascit terra beata suis.
Hic ubi nos longæ producere tempora uitæ
Et resides annos claudere fata uelint.
Et cum maturis etas nos soluerit annis,
Inuictetq; audas Parca maligna manus,
Tum mixtum cinerem communi onerare sepulcro
Amborumq; unus contegat ossa lapis.

BOPHILLVS ADVLESCENS

alloquitur Phiellam amicam.

I quisquā infernas cupiat prænoscere poenas
Si quisquam Elysij dona beata poli,
Hic faciles uultus, ille indignantia cernat
Lumina, in exitium nata Phiella meum.
Aurea pacato diffundis tempora uultu,
Aurea tranquillo pax & ob ore uenit.
Dum loqueris, toto discedunt nubila cœlo,
Verna quies roseo est, uernus in orbe decor.
Candida felices sustollant linteal nautæ,
Quoq; petant portus aura ministrat iter.
Magnetem & gelido surgentes axe Triones,
Quosq; sequatur habet tuta carina deos.
Quod si quem placidis facilis dignaris ocellis,
Nectaris huic fontes, Ambrosieq; fluunt.
Illic delicias, illic ludosq; iocosq;;

Mille uoluptates, gaudia mille geris,
Fortuna potes inuita fecisse beatum
Quemq; uelis, miserum, quemq; beasse uelit.
Aspice diuinas humano in corpore dotes.
Nil mortale tibi digna puella polo es.
Atq; utinam inuideant ne te cœlestia nobis
Et noua Phœbeo sydere flamma mices.
O' bene, quod ueteres mutarunt numina mores.
Vertit amatorem fabula nulla Touem.
In te non taurum, non ille subiret olorem,
Non Danaes rutilam solueret in pluuiam.
Sed nitidus blando cœtu comitatus amorum
In thalamum ueheret dia puella suum.
Et tua gemmali posuisset membra cubili,
Illa deūm requies, deliciumq; Venus.
Hoc melius. nunc ille iocos, nunc audit amantes,
Et iuuenium curis, quas tulit ipse fauet.
Ille mihi de te spondet quæcunq; rogarim.
Teq; meo pepigit candida nympha toro.
Tu quoq; iunge pios fido cum coniuge amores,
Ipse etenim & coniux, ipse & amator ero.
Qualis Chaoniæ deuinctus amore maritæ,
Nescit amans uolucris fallere iura suæ.
Nec te tam formæ capiat decor iste superbæ,
Ut tua commorint tædia iniqua deos.
Si facilis quondam Daphne Peneia fuisset.
Non staret duris frondea limitibus,
Nec tam crudeli fato rapuisset amantem,
Sortis Anaxarete causa modusq; suæ.
Et mihi nescio quid blandis promittere ocellis,

AMORVM

Et mihi nescio quid dulce uidere loqui.
vtq; superciliospondes, mutuq; loquaci,
Non nihil ipsa meis mota uenis, precibus.

Nec nomen capiat te uirginitatis inane.
Nullis illa quidem est inclita temporibus.
Illi uirginitas, illi sua cura pudoris,
Si qua puella deis casta facit superis.
virginitas tua Cydippe, tua Menali diua.
Nos modo naturæ dulce sequamur iter.
Atq; utinam in prisca redeant noua secula mores.
Aurea quies Latio regna fuisse canunt.
Cum passim uirides nullo custode per herbas
Ibat amatori iuncta puella suo.
Non quem dura parens, non quem pater improbus illi,
Mutua sed placido iunxerat ore Venus.
Atq; ita composito iungebant foedere curas,
Una fides, unus lectus, et unus amor.
Tecum ego muscosis habitarem diues in antris,
Atq; idem lectus arbor et herba foret.
Arbor composita iaceret recubantibus umbras.
Præberet mollem cespitis herbarum.
Et circum querulo streperent uirgulta canore,
Et streperet querula qui salit amnis aqua.
Luderet et suavis demulcens ore querelas
Attica frondosis ales in arboribus.
Sic mecum fixis hærceres nixa lacertis
Lascivis relegens oscula blanda iocis.
Mutua sic placido traheremus gaudia lusi,
Et regum magnæ despicerentur opes.
Haec ille, et saevis quæcunq; coegerat ardor,
Quæcunq; et

Quæcumq; et didicit uerba disertus amans.
 At nymphæ uarios immutans ore colores,
 Paulatim uictas iam dabat ipsa manus,
 Illius et fixis hærens pendebat ocellis.
 Virtutur, et taciti signa furoris erant.
 Et conata loqui, singultim pauca loquuta est,
 Deq; uerecundo fugerat ore color.
 Ac furtim laxis foribus progressa parabat
 Currere in amplexus care Bophile tuos.
 Cum mater sœuis cumulans obiurgia dictis
 A specula natam iussit abire suam.
 Sic quos iunxit amor, tristis custodia soluit.
 O nullo uacuum tempore quisquis amat.

QVERITVR DE Baianis balneis.

Natura Baianis redeunt spectacula lymphis,
 Et medicas aperit terra salubris aquas.
 Littoraq; arrident teneris spectanda puellis,
 Et suis est illis undiq; mixtus amans,
 Littora non unquam nostras solantia curas
 Sed semper sœuis addita causa malis.
 Quid iunat ingratos membris depellere morbos
 Si curas animo tristitiamq; datis?
 Hinc ego cum uestro quæsisem à fonte salutem,
 Vlnera non ipsi perpetienda tuli.
 At nos o' toto dispersi littore nautæ
 Nunquid et hac uecta est nostra puella rate?
 Quos tenuit fontes? aut quas petit improba thermas?
 Quos'ue habuit comites? quem'ue se cuta ducem?
 Infelix autibus locus hic, undæq; nocentes.

d

AMORVM

Me miserum uolucri non nocet ipse deo.
Atq; utinam hæc nunquam tetigisset littora uictor
Alcides oris missus ab Hesperijs.
Viderat ille gregis præda ex Balearide pompam,
Vnde & Pompeius nomina uicus habet.
Eæc furit totis infecta per agmina castris,
Perq; omnes sœnit mors inopina uida.
Ipfa suis spargit manibus pestemq; luemq;
Exatiatq; animum cruda nouerca suum,
Nil medicæ prosunt artes, cantataq; uerba,
Aut è Marrubijs herba reuulsia iugis.
Procumbit, supplexq; Iouem Tirynthius heros
Orat, & intenso de grege mactat oues.
Exquiritq; deum pacem, Nymphasq; precatur.
Quasq; uirens Gaurus, quas & Auernus habet.
Audithic genitor natum, audiuerere sorores,
Quæq; salutiferas fundit Araxis aquas.
Nam passim toto manarunt littore lymphæ,
Erupitq; cauis fontibus auxilium.
Sulphureæq; micant undæ, scatuitq; sub antris
Fumidus & medicas extulit humor opes.
Nec mora, iussus aquis lauit se exercitus illis.
Tristis & ex omni corpore pestis abit.
Forte Amor in Nymphen Læborida tela parabat
In quam Vlturnum fixerat ante deum.
Aenariæq; procul secreta in rupe sedebat,
Dum cauet insidijs callidus arte locum.
Audithic dum lœta Ioui canit æquore toto
Miles, & Herculeis uocibus aura fauet.
Aura fauet, gratasq; dei perducit ad aures,

Quantum opis his illis uis et inesset aquis.
Spem capit admonitus lucis, caræq; salutis.
Captaq; restitui lumina posse sibi.
Nanq; olim pharetra nimium pueriliter usus
Torsit in armiferam spicula acuta deam.
At pallas pueri telum auersata retexit
Aegida, uipereas explicuitq; comas.
Hinc puero riguere oculi, uisq; ipsa uidendi
Tabuit, atq; hebeti lumine ab inde ferit.
Consilio ueneris tamen, atq; ex arte Cupido
Ipse uicem et fratri munera frater obit:
Arcum stringit Amor, moderatur tela Cupido.
Laxandiq; arcus signa dat ipsa Venus.
At cæcos iocus, incessus, inceptaq; cæcti
Dirigit, et fraudes illecebrasq; parat.
Ac subito auratae fulsere per aera pennæ,
Et uolucr celsa mouit ab arce deus.
Huc postquam uentum est, medicis et constitit undis,
Et tepido lætus margine sedit aquæ.
Mox arcum, ardenterq; faces uolucrisq; sagittas
Deposuit, misero cognita tela mihi.
Incubuitq; genu duplici, tum flumina palmis
Haurit, et infuso lumina rore lauat.
Terq; quaterq; oculis amnem suffundit, at illi
Luxit, et auxilium Tullia lympha dedit.
Hinc nunc tam certo meditatur spicula iactu
Acrior, et multo quam fuit ante ferit.
Nec tantum uolucri præfigit pectora telo,
Sæua sed ex oculis vulnera multæ parat.
His ille insidias fallax, his retia tendit,

d ij

A M O R V M

His capit, & captos sub ditione premis.
His ego, me miserum, tristi seruire puellæ
Cogor, & æternum uincula dura pati.
Atq; utinam primis mater me flesset ab annis,
Et raptæ e cunis funera nostra forent,
Non ego tam multos sentirem in amore dolores,
Seruitum & quærerer regna superba diu.
Nec turpis de me permultas fabula gentes
Isset, & ingenij fama sinistra mei.
Ah pudeat uatem, pudeat pia sacra colentem
Nequitiam, & Veneris turpia castra sequi.
Cingite uictrices Laurus. mihi gloria parta est.
Cessit amor, uacuo est pectore pulsa Venus.
Effracti cecidere arcus, ruptæq; catenæ,
Liberâq; erepto sunt mea colla iugo.

D E I N F E L I C I T A T E G E N E R I S H O M I N V M.

n On ulla terris habitat aut pax, aut quies.
Inferna diræ, & luctus occupant loca.
Exercet in mortalibus regnum metus.
Regnat libido fraudis & scelerum caput.
Quæ prima fulget homini infelix dies,
Comitem profundo ducit ex erebo simul
Dolorem & ægritudinem, o' sortem asperam,
O' dura fata, & semper in peius malum.
o Nemo beatus. Ille diuinijs fluens,
Inops habendo. hunc sceptra terris præferunt,
Ipse est sui impos, & quibus præest, timet.
Hus facta uirtus limes ad summum est bonum,

Et pandit oris squalor ad superos uiam.
 Hæc illa squalens dira & infelix plaga.
 Cocytia fauces inexorabiles,
 Phlegethontis ignes, gurgitesq; Acherusij.
 Hæc tantalea sitis, iecurq; fœcundum,
 Et membra diri Ixionis torquens rota.
 Sed quid recensens plura in immensum trahor?
 Sumus hic tot Inferi, quot homines uiuimus,
 Suusq; quisq; dirus est erebus sibi.
 Nobis amores, & libido pectoris,
 Et una non unius obstetrix mali,
 Humana facies, cuius ex oculis fluit
 Amor, odium, pax, ira, spes, metus simul,
 Et quas gerit cruenta Tisiphone faces.

CASIM FONTEM AEGRO=
 TVS ALLOQUITVR.

Vra tuis qui nostra rigis humentia lymphis
 Quam procul hei misero nūc mihi Casis abes.
 Tu nunc muscosa placidus sub rupe uagris,
 Redditur & fluxu lenior aura tuo.
 Altaq; prætexit uirides tibi populus umbras,
 Et mille in folijs duce queruntur aues.
 At me nunc tristi fessum Campania morbo
 Detinet, & uenas urit anhela sitis.
 Nec prodest uiridi toties te ornasse corona,
 Cinxisse & capiti plurima ferta tuo.
 Nec prodest dulcis toties cecinisse querelas,
 Numinis & causas edocuisse tui.

d ii

AMORVM.

Nanq; dies aderat, sceptrum quo cepit olympi
Iuppiter, hoc diuis prandia lecta dabat.
Tum puer Idaeus, dum pocula grata ministrat,
spectaturq; suo digna rapina Ioue,
Atq; inter mensasq; deum laudesq; superbit,
Et tanto facies conscientia teste placet,
Incautus labente gradu Carchesia fudit,
multus & e patera fluxit hiante liquor,
Qui praeceps summa coeli de parte uolutus
In terras larga constitit uber aqua,
Ad quæ surridens genitor, monumenta manebunt
Certa puer, casum testificata tuum.
Amnis erit, qua nunc grati effluxere liquores.
Casis erit fonti nomen honosq; tuo.
Oscula tum puero raptim libauit. at illi
Fulgit sydereus sparsa per ora color.
Has ego blanditias memini cantare solebam,
Fusis ad herbose fluxile murmur aquæ.
At tu longinquos nimium summotus ad Umbros
Aoniam nunc es immemor ipse lyræ.
Nec mihi nunc solito prebes de margine riuos.
Arida nec suetus temperatora liquor.
solaq; languentis sensus mihi restat imago,
Cum mens furtuas ægra requirit aquas.
Interdum somno dulcis haurire liquores,
Et madido uideor pellere ab ore fitim.
Hæc mihi dat somnus solatia, dum canis ardet,
Et graue siccatus sydus hiulcat agros.
At uos Pierides uestro suauerrite nati.
Profuerit fontes sape bibisse sacros.

Vos mihi Persephonen canticu placite, moueri
Nanq; potest, mouit Bistonis ante lyra.

LA VDES CASIS FONTIS.

c Asis Hamadryadum furtis iucunde minister.
Et cupidis rupes semper amica deis,
Ad quem sepe sui linquens secreta Lycae
Pan egit medios sole calente dies,
Mænaliōq; tuos impleuit carmine montes,
Et septem cœnit fistula blanda modos.
Cum passim iunctæq; manus, et brachia nexæ
Ducebant placidos Naides ante choros,
Carpebantq; hilares iuxta virgulta capellæ,
Hædus et in molli subsiliebat humo.
Quin etiam defessa iugis siquando Diana
Egit præcipites per cana saxa feras,
Hic posuitq; latus, viridiq; in margine sedit,
Et uitreo flauas lauit in amne comas.
Te Bacchus, te Phœbus amant, tibi carmina nymphæ
Dulce canunt. tibi se comit amata Dryas.
Pelignosq; suos siquando et rura relinquit
Lassa subit fonti Calliopea tuo,
Et lenem querula carpit sub fronde quietem,
Qua cadit arguto murmure lymphæ fugax.

AD PI V M II Pont. Max.

s Ictua Pæonijs uincantur tædia succis,
Phœbeæq; leuent languida membra manus.

d iiiij

Sic tibi & in Turcis assit Victoria mater,
Et Solymam teneas sub ditione domum.
Da precibus facilis aures, uatiq; faueto
Vates, neu pietas sit tua dura mihi.

AD MARINVM TOMACE L
LVM SODALEM.

Fata uocant, lux alma uale, iam delcor, attis
Inferias uati solue Marinetuo.
Ossa quoq; in patriam miseræ transmitte parenti,
Acipiatur cineres testa paterna meos.
Et soror ingratæ persoluat iusta fauillæ,
Spargat & è lacrimis nostra sepulcra suis.
Illa etenim tellus, quæ me genuitq; tulitq;
Contegat, & grata membra reponat humo.
Officium face amice pium, manesq; piato,
Atq; Arabo noster spiret odore rogos.
Viueret o' utinam frater tuus, ipseq; tecum
Vidisset potius funera nostra Leon.
Ille meos stenteris dexira clausisset ocellos,
Iunxit set geminas & mihi rite manus.
Ossaq; iussisset molli requiescere terra,
Et data perpetuum paxq; quiesq; foret,
Ille meos obitus uersu fleuisset amico,
Redderet & uati carmina moesta suo.
Sic mihi mors nec amara foret, nec sœua timerem
Fata, nec Alecto quas gerit ante faces.
At tu, si qua tui superest tibi cura sodalis,
Fac madeant lacrimis funera nostra pjs.

Te dulcis deflere iunet lususq; iocosq;;
Quos mea non ultra Musa sepulta canet.

DE QVERCV DIIS SACRA.

h Aec uetus, et multos Quercus seruata p annos
Si fas est nati credere, numen habet.
Nanq; sub hac iacuit mixtus Naretide nymphæ
Pan, montanicolæ captus amore deæ.
Menalon ille suum, dilectaq; rura Lycæi,
Parrhasiæq; procul liquerat antra domus.
Venerat huc uirides stringit qua vigia ripas,
Et patrium riguo perluit amne solum.
Vidit eam liquidis dum se fouet inscia lymphis,
Et fessa æstuo membra calore leuat.
Tum perijt, sæuæq; animum fixere sagittæ,
Vssit egr ætnæus pectora adesa calor.
Ac subito hirsuto demissa est fistula collo,
Et pastorali carmina uoce sonat.
Nympha decus nemorum, sacro quæ fonte lauaris,
Candidaq; in nitido flumine membra rigas,
Brachia sunt niueo tibi candidiora liqustro,
Collaq; montana non minus alba niue,
Purpureoq; genas suffundens dia rubore
Tingis punicea lilia cæna rosa.
Qui tibi sic lucent per quos ego perdor ocelli,
Nimurum eoi luminis instar habent.
Oscula si liceat teneris sumpsisse labellis,
Vilis Hymenos erit, uilis egr Hybla mihi.
O' si quæ uitreis referunt se membra sub undis

AMORVM

Contigerim, o' cupido membra fouenda sinu.
Nec tu sperne deum, cui seruit Nonacris ora,
Cinctaq; montanis Itala terra iugis.
Pana deum pecoris cuncti uenerantur a grestes,
Quiq; tenent ali' rura nemusq; dei.
Ipse ego lac docui distento ex ubere capræ
Exprimere, et fuso cana colostra sero.
Per me etiam tenero sunt mixta coagula lacti,
Inclususq; suo caseus orbe fuit.
Quin etiam tenuis lana felicia texta,
Intonsa et docui carpere uellus ove.
His mihi muneribus superata est luna beatis,
Venit et in nostrum candida diua torum.
Aspice quam pingues agni, quam laetus in agro
Hædus, et in molli luxurietur humo.
Hi tibi munus erunt, longumq; intacta per ænum
Fistula, Nonacris inuidiosa deis.
Pro qua quid non fecerunt Heliæq; Lycæq;
Cylleneq; alijs dura puella procis.
Hac tu cantabis laudes pecorisq; tuasq;
Hac mecum dulcis experiere modos.
Illa deum fugiens humili sublapsa salicto
Delitet, et surda reicit aure preces.
Quid faciat? qua spe miserum soletur amorem,
Infelix? qua nam leniat arte malum?
Omnia tentanti frustra viresq; paranti,
Obtulit optati cæsus amoris opem.
Quercus erat late patulis densissima ramis,
Diues, et intacto uertice sacra comam.
Fama manet Faunos hic discubuisse madenter

Sæpius, & lætos hic agitasse choros.
Inde loco metus, ac longos uenerata per annos
Sylua manet. medius præterit antra liquor,
Antra racemiferis semper uestita corymbis.
Semper syluicolis antra petita deis.
Huc dea post æstus, uenandi fessa labore
venerat, & molli lassa quierat humo.
Cui labor, & strepitus riui salientis, & umbra,
Optatos somnos & leuis aura facit.
Forte greges illuc, umbra ut uiridante leuaret,
Ducit, & ipse cito Pan petit antra pede.
Ecce uidet stratum cupidus per grama nymphen
Constitut, & tacita gaudia mente rapit.
Mox sensim summaq; pedes suspendit in herba,
Et presso nullus redditur ore sonus.
Ut tetigit nuncæ semota cubilia nymphæ,
Et timent, & faciles huc agit, hucq; manus.
Subducit retegitq; sinus, nudatq; papillas.
Hinc genua in molli lenta recurvat humo.
Blanditur femori digitis, collumq; genasq;
Libat, & amplexu pectora nuda fouet.
Iungit & os ori, mox ad sua gaudia pergit,
Et sperata diu re sibi uota caput.
Illa ubi se ciptam dulare soluta quiete
Sentit, ab opposita prælia ueste mouet.
Verum ubi nec precibus, nec ui permouit amantem,
Paulatim uicta est, depositaq; metum.
Imit opus, facilemq; deo dea præbuit, inde
Sæpius ad gratum uenit amica locum.
Hinc arbor sacra dijs. quod mille tabellæ

AMORVM

Antraq; uotiuo munere culta docent.

DE CAMINO MONTE ET MVSARVM
latebris, Ad Elizum Gallutium.

q Visquis ades uenerare locum, natiq; fausto
Dum canit, & dictis credite, uera canit.
I am super addiderat frondosum Pelion Ossæ
Titanum cœlo pernicioſa manus.
Turbaq; cœlestum misero confusa paurore
Cedebat, nullo bella parante Ioue,
Cum ſacer Aonidum chorus, imbellesq; puellæ
Aethera præcipiti deſeruere fugit.
Non illis Helicon, non multo numine clarus
Parnasus tutoſ exhibuere lares.
Antra petunt, notaſq; domos liquere, metuq;
Longa pererratis finibus arua tenent.
Acipit hospitio fessaſ mitiſſimus annus
Lyris, & hospitio ſedulus addit opem.
Mons fuit & scopulis & nullibus undiq; cinctus,
Cuius ad ima caue, plurimaq; antra iacent.
Huc natas Iouis ille leui placidiſſimus aluco
Deuicit, & tacitis abdidit in latebris.
Sed neq; Mnemosynes partum, prolemq; Tonanti,
Mons tacitam potuit continuiffe diu.
Vndiq; nam ſeſe ramis canentis oliuæ,
Palladioq; ſuum cinxit honore caput.
Tum patulas ulmos Lenæo uestit amictu,
Humidus & liquidis undiq; fluxit aquis.
Grataq; posteritas montem dixere Camoenum,

Ut nunc mutata parte Caminus eat.
 Quoq; deæ latuere, locum dixere Cauellas,
 Templaq; sublimi constituere iugo.
 Quare agite & sacros Musis referamus honores,
 Reddamusq; pijs debitatura foci.
 Et tu Pieridum cultor, quem lenia Phœbus
 Iussit Dirceæ plectra mouere lyræ,
 Cinge comam Lauro, ciuharamq; intende Camœni
 Galle, Aganippe gloria magna chori.
 Elisoq; sui resonent montesq; loci,
 Oppida quem dominum Gallutiana colunt.

AD LEONTEM Tomacellum sodalem.

e Cquid in absentem quereris male fortis amicæ?
 Nec linquit curas Anthionea tuas?
 Et deserta graui resonant num littora planctu?
 Ipsaq; de Lacrimis humet arena tuis?
 Ac miser in cassum uotis tibi Nerea placet.
 Scilicet ut reduci uenerit illa rate.
 An mare, longinquoq; absens Trinacia tractu
 Extinxere tuas igne tepente faces?
 Sed neq; tam facili percussit uulnere quenquam
 Ille sagittifera qui ualeat arte puer,
 Ut non post multos sanandum liquerit annos,
 Lætalem didicit namq; ferire locum.
 Nimurum & sevas pascit Trinacia flamas,
 Nedum sit facibus terra aliena tuis.
 Adde quod & Veneri tellus accepta, suisq;
 Testatus quondam sedibus altus Eryx.

AMORVM

An formosa nouæ successit Delia curæ?
Atq; nouo cessit uictus amore uetus?
Spirauitq; tuis uotis felicior aura.
Illuxitq; tibi gratior hora Leon?
Viciniq; fauet fontis custodia Tisbe?
Et soror, & atra mater amica tibi est.
Quæq; tuo inuidit nuper fortuna sodali
Hæc tibi felices porrigit æqua manus.
Nanq; ego cum facilis dominæ tentarer amore,
Impleretq; meam lenior aura ratem,
Inuida præripuit lætæ mors gaudia menti,
Fregit & in medio quassa carina salo.
Hinc ego blanditias, ipsumq; Helicona reliqui.
Meq; ipsum damno, delitiasq; meas.
Nec me ni tristes curæ subeuntq; premuntq;
Omnis & à moesto uate recessit amor.
Deq; meis quondam mugis lusuq; iocisq;
Nil mihi nunc reliquum est, nil nisi triste queri.
Nec me delectant dulces uelut ante Camœnæ,
Illa quidem secum meq; measq; tulit.
At tu cui præbet faciles Amathystia natos,
Dulcia naturæ munera carpe Leon.
Venturamq; memor fato properante senectam
Non ingrata tuo dona refer Genio.
Sitq; omnis sine nube dies. tum deniq; dices
Vixi. nunc o' mors nil nocitura ueni.

FRIGORE INVITATVR

ad uoluptatem.

b Ruma riget, cauriq; fremunt, stat densior aer,
Iuppiter et gelidas fundit ab axe nubes.
Pocula nunc lususq; decent, pinguisq; lucernæ,
Arida uos pueri subdite ligna foco.
Igne ferox lenitur hyems, ubi mollia circum
Lesbia, et annosum spumat in orbe merum.
Vino pelluntur tristes de pectore curæ.
Hic liquor in grato corda dolore leuat.
Hic deus afflictis requiem, spemq; addit egenis.
I puer, et larga prome Falerna manu.
Me iuuat inter uina (fouet nam Bacchus amorem)
Ebria consertis oscula ferre labris,
Molle femur tractasse manu, tractasse papillas.
Dulciusq; in tenero bella mouere sinu.
Tum mihi sit non una satis. tum si tibi iungar
Fannia, quas dederim, quas tulerimq; uices.
Tum si blanda meis uenias retinenda lacertis,
Quos tibi dem amplexus Lautia, quo' ne dabis.
Te ne ego si teneam, quales mea Lautia motus
Expediam, uel quot sim ferus ipse modis.
Molle Pharitæo spirabit lectus odore,
Quem dat Pellæo condita terra duce.
Intea sudabunt roseum perfusa liquorem,
Myrteolæq; fluet lucidus humor aquæ.
Interea miscere puer ne desine Bacchum
Sæpius, atq; alijs demere uincla cadi.
Senio adest, rabidusq; canis, uenus aurea cuius est?
Arceli arbitrium te penes omne meri.
Ille nouem cyathos Musarum lætus honore
Ebibat hic Charites, tergemnumq; chorum.

AMORVM

Ille suæ potet dilectæ basia nymphæ,
Et læto absentis nomen in ore sonet.
Lusibus his nam gaudet hyems, his læta terenda est
Bruma uenit rapido mors inopina pede.

MILITIAM HVIVS TEMPORIS
damnat ad Nicolaum Mariæ Buxutum
Equitem Neapolitanum.

Astra sequi, laudeq; iniustis quærere ab armis
Hoc est æterno bella mouere Ioui.
Militiae quondam partes ac iura fuerunt,
Tutari patriæ dulcia tecta suæ.
A socijs arcere minas, pepulisse tyrannos,
Hostis & incursus continuisse uagos.
Hinc Decij, fortesq; Fabi, clariq; Metelli,
Ac lætum Pauli, Scipiadumq; decus,
Cannarum hinc tumuli, cæsōq; draconē superbus
Regulus, ac duri Cymbricā palma Mari.
Hinc pontem fregisse ferox sua nomina Cocles
Iactat, & exuñas Cossus ab hoste refert.
Atq; aliis uicto reddit in capitolia Gallo,
Et spolia antiquo reddit opima Ioui.
Ille triumphatis præscribit iura Britanis,
Et Rheni tumidas ponte refringit aquas.
Ille etiam rubri penetravit ad æquoris undas,
Et uictor primus Parthica signa fugit.
Hic Dacis, Cilicemq; ferum, Pœnumq; rebellem
Ducit uictrices candidus ante rotas.
At nunc quid bello petitur, nisi præda, nec hostem
sed socium

Sed socium uita est expoliasse, decus.
Hinc Mauri nos classe premunt, hinc Turci fugaci
Vectus equo, eorum Scythici castra cruenta ducis.
Nos tamen in socias ferrum conuertimus urbes,
Et de cognato sanguine praeda iuuat.
Quid miles pretio? quid mercenarius ensis
Dignum Romana laude fideq; dabit?
Excessisse acie pulchrum est, ubi dextera ferrum
Abiicit, atq; auro tela repulsa cadunt.
Non iaculis aut ense ferox uictoria, uerum
Infami quæstu bellicæ palma uenit.
Aurum per medios dedit signa maniplos.
Amisit partes Mars ferus ille suas.
Ipsi ductores pretio sua prælia uendunt,
Et cedunt pretio castra fidesq; ducum.
Hinc mihi Pierides studium, sacrosq; colendi
Vates, delicijs nomina grata meis.
Hinc nobis Buxute decus, laudemq; paramus.
Pro castris Helicon, pro duce Musa mihi est.
Nec tu non primæ iuuenis cum flore iuuentæ
Arma capis, patria pulsus ab ipse tua.
Deseris Italiam, pronoq; per æquora cursu
Hesperios portus, littora Ibera petis.
Illic cum geminos ageret discordia reges,
Fouisti partes strenuus ense tuas.
Mox contra flauos diresti tela Britanos,
Cum premerent forti Gallica regna manu.
Ocia nunc Musæq; iuuant, dulcesq; recessus,
Et scripta antiquis carmina docta uiris.
Hoc sapere est Buxute, frui melioribus annis,

AMORVM

Cum libris fieri carminibusq; senem.
Castræ alios, ac bella iuuent. nos lœta colamus
Ocia, & Aoniae filia canora lyrae.
Vita bonum commune quidem est, bene uiuere solus
Nouit, qui ingenij dona beata colit.

AD MVSAM DE CONVERSIONE

Sebethi in flumium.

Nec docta nimis, nec dum satis apta cothurno
Musa sed ad teneros ingeniosa sales.
Digna Amarantheis crines intexere fertis,
Et madidam Aſſyrio tingere rore comam,
Ac gelidos circum fontes, per gramina lœta
Virginibus mixtos ducere nata choros.
Dum licet & uirides suadet decidere in umbras
Phœbus, & argutum concitat aura nemus.
Huc placidum ad fontem ripæ subeamus opacæ,
Qua ſud Sebethos candidus arua rigat.
Hinc non uulgitos fontis referemus amores.
Quos legat in nomen Fannia nata meum.
Amnis arundinea uelans tua tempora mitra,
Et dolor, & caræ Doridos aptus amor.
Quis tua tam riguo mutauit membra liquore?
Nunc amnis, certe candidus ante puer.
Forma tibi nocuit, nocuit placuisse puellæ,
Iraq; cœrulei quam male nota dei.
Littore conſtiteras. illuc quoq; cœrulea nymphæ
Currit in amplexus nympha decora tuos.
Alcyones testes, testes uineta vefeu;

Vos pariter socio secubuisse toro.
 Lectus erat frondes, et opaci gramina campi,
 Vmbra erat antiquis myrtleasylua comis.
 Sylua comas frondosa dabat, quæ lenibus auris
 Spirabat Zephyro sollicitante nemus.
 Tum uolucres lœtis concentibus æra miscet,
 Et raucum illis murmurat æquor aquis,
 Forte inter uirides Nereidas una loquaci
 Ore, sed et Nereo fida ministra fuit.
 Vedit ut hæc molli capientes littore somnos
 Nerea non fictis sedula rebus adit.
 Ille autem irato properans ad littora currit
 Cærula cœruleis per uada currit equis.
 Cuius ob aduentum resonant Tritones in antris,
 Candidaq; in scopulis læsa remugit aqua.
 Excita Nympha latet, te somnus perdit inertem
 Cærulaq; in membris fascina iactatuis.
 Flerunt Nolææ, flerunt te Sarnides undæ,
 Fleuit discessis mæter Acerra genis,
 Et Stabias Nymphas, inconsuetumq; vesenum
 Tunc etiam lacrimis immaduisse ferunt.
 Scilicet is teneræ recolebat furta iumentæ,
 Et memor antiqui mœstus amoris erat.
 Multos hunc perhibent crudeli funere mensæ
 Confectum specubus delituisse suis.
 At postquam in rabiem dolor hic se uertit acerbam,
 Vindex ex antris profilit ipse cauis,
 Eructansq; uomit fumantis pectoris ignes,
 Ignibus et latos undiq; uastat agros.
 Iamq; insurgebat ponto, tumidumq; per æquor

AMORVM LIB. II.

Iactat ab incensis saxa liquata iugis.
Cum subito ex alto uox redditu numen aquarum.
Sebethos fonte est nomen, honosq; suo.
Nec mora, qua iacuit, uitrei fluxere liquores,
In laticemq; abeunt membra soluta nouum.
E' pueru liquidis fit fons, fit numen & idem
Ex homine. hinc subitis in mare currit aquis.
Talibus ille ferox uictus mentemq; repressit,
Imposuitq; suæ Bacchicæ ferta comæ,
Lætior & campis duxit de monte choreas,
Concavuitq; nouo carmina digna deo.
Hæc tibi quæ canerem molli resupinus in umbra
Edidit imparibus nostra Camœna modis.
Tempus erit caros cum dicemus Hymenæos,
Ut sit iuncta tuo Parthenopæa toro.
Interea nostri nomen, titulusq; libelli,
Pro tibi promisso munere pignus erit.

F I N I S.

I. IOVIANI PONTANI DE AMO
RE CONIVGALI LIBER
PRIMVS.

ELEGIAM ALLOQUITVR.

Vc ades, & nitidum myrto compesc
capillum,
b Huc ades ornatis o' Elegia comis.
Inq; nouam uenias cultu præ diuite
formam,
Laxa fluat niueos uestis ad usq; pedes.
Molle mucet tenues inter dilapsa papillas
Quæ legitur rubro lucida gemma mari.
Perq; humeros leui demissa monilia collo
Addeceant aurum sericat uestis amat.
Aurea subductum constringat fibula pectus,
Aureaq; in limbo fila rigente micent.
Quaq; moues, Arabum spires mollissima nardum,
Lenis & Assyrio fudet odore liquor.
Tecum etiam Charites ueniant, tua cura puellæ,
Et iuuet insolita ducere ab arte choros.
Tu puerum Veneris primis lasciva sub annis
Instruis, & studio perficis usq; tuo.
Et quoties lasso ducit reses ocia neruo,
Huc placido refoues candida Nympha sinu.
Hinc tibi perpetuae tribuit Cytherea iuuentæ
Tempora, neu formæ sint mala dammatuæ,
Hinc iuuenium curis, & dulci conscia furto,
Blanditijsq; capis pectora cuncta tuis.
Ergo ades, & cappe dina lyram, sed pectine molli,

DE AMORE CONIVGALI.

Sed moueas dulci lenia fila sono.
Nam tibi Mercurius pater est, tibi sedula mater
Eurymie cantus nosse, lyramq; dedit.
Quin etiam tu experta nouos (ni fallor) amores,
Dulcia supposito gramine fulta probas.
Namq; ferunt patrios uectam quandoq; per umbros
Clitumni liquidis acubuisse uadis.
Hic iuuenem uidisse, atq; incaluisse natantem,
Et cupuisse ulnas inter habere tuas.
Quid tibi lascivis puer o' formose sub undis?
Delicijs mage sunt conimoda prata tuis.
Hic potes è molli uiola iunxisse coronam,
Et flauam uario flore ligare comam.
Hic potes & gelida somnum quæfisse sub umbra,
Et lassum uiridi ponere corpus humo,
Hic & adesse choris Dryadum, & salijisse per herbas
Molliaq; ad teneros membra mouere modos.
His iuueni succensus amor, formamq; secutus
Et facilem cantum, quo capis ipsa deos,
Tecum inter salices, sub amicta uitibus ulmo,
In molli iunxit candida membra toro,
Inter & amplexus lassi iacuistis uteq;
Et repetita uenus dulce peregit opus.
Quo mage paucæ meo Nymphæ concedis amori,
Quosq; legat uersus nostra puella cane.
Hæc ego, cum subito uisi ridere penates,
Et noua fulgenti lumina adesse domo.
Astitit, & risu facilem confessa, deditq;
Adueniens animi nuntia signa sui,
Deq; sinu fluxere rose, mollesq; hyacinthi,
Et violæ, & rubro lilia mixta croco.

Tum cecinit, plectroq; fidem percussit eburno,
 Et liquidam socio temperat ore chelyn,
 Desine diuitias uersu conferre beato,
 Et faciem pretio uendere uelle tuam.
 Non ego laudarim, cupias si uate relicto
 Diuitis argentum culta puella sequi,
 Forma bonum cœleste, auro quam uendere non est,
 Nam miser è terra fodit auarus opes.
 Et canos formosa time, celeremq; senectam,
 Ante diem cupidis quam deus esse iubet.
 Aurum crimen habet, aurum præ carmine dulci
 Sordeat, ingenij fide puella bonis.
 Odi etiam fastus, quid enim fastidia profunt?
 Hinc odij ueniunt semina mille procis.
 Dum temnit Glaucum formæ confisa superbæ,
 Dum latet, & surda reijat aure deum,
 Cermenis obriquit, saxoq; in membra recepto,
 Perpetitur tumidi uerbera seu maris.
 Nunc quoq; signa manent patrijs male fida carinis,
 Quæ procul abducto uela rudente ferunt.
 Neu studium tibi sit peregrinos querere cultus.
 Contenta est facies simplicitate sua.
 Sint compti crines, nitido sit uestis amictu.
 Munditijs capitur deliciosus amor.
 Paucæ loqui studeas, uerum tibi paucæ loquenti
 Sit pudor, & niueo qui decet ore rubor.
 Libertas oculis neu sit, fac tempora serues,
 Quers capitur, captus quers retinetur amans.
 Sitq; uni placuisse satis, crudelius ures.
 Artibus ingenuis forma innanda bona est.

DE AMORE CONIVGALI.

Forte aderam, cum lēta Venis Dodonide sylua
Sedula non solita poneret arte comam.
Dum fingeit crines, speculum dum consulit, illi
Ludebant similes ante pedes uolucres.
Et modo plaudebant pennis, modo dulcia miscerent
Oscula, cumq; suo murmura grata sono.
Laudauit dea mitis aues ab amore, fideq;
Exemplum certi dixit amoris erunt.
Sed neq; te capiat iuuensis, cui picta capillum
Sit coma, cui nimia queritur arte decor.
Hic uanas captatq; auras, mutabilis huic est
Mens, & in incerto qui leuis errat amor.
At uates, cui numen adest, cui Delphica serpit
Laurus, & arguto carmen in ore sonat
Ille tibi coniux ne uelis, non esse recusat
An' ne comes, lateri sit comes usq; tuo.
Dumq; tibi placuisse uelit, non horrida uitet
Proelia, non Scythici littora adire maris,
Non illum gelidi remoren tur signa Bootæ,
Non usta assiduo sole Libyfis humus.
Coniugijq; fidem seros perducet ad annos,
Tecum amet. & scio uiuet amore senex.
Et tibi sint faciles anni, nec amara senectus,
Obsequio dulcis functa puella uiri.
An' ne uiuet residem frustra duxisse iuuentam
Expertem grati credula coniugij?
Quin potius laudanda fores, si coniuge caro,
Si Veneris placidis ipsa fruare bonis.
Ut sine aqua flumius, utq; est sine frondibus arbor,
Ut sine sole dies, nox sine luminibus,

Sic turpis sine amore pari, sine coniuge lectus.

Delicijs ille est, illecebrisq; locus.

Ipsa meum teneris noctu complexa lacertis

Clitumnum, cupido demoror usq; simu-

Nocte etiam uiduo solam cessare cubili

Ipsa uetat, noctis quæ dea finit iter.

Nec Veneri lux grata adeo, quād gaudia noctis.

Tu'ne deas dubites scita puella sequi?

Hæc, & virginea tetigit mea tempora Laurus.

Laurea nam dextræ sceptræ Elegia gerit.

Tum liquidis dilapsa notis. quāq; ipsa recedit,

Linquit odoratæ mollia signa comæ.

Dum spirant ignes, capiunt dum incendia uires,

Et dea tam facilem spondet in arte chelyn,

Tu quoq; blande puer, in me noua vulnera tentu-

Deprecor imperij non ego iura tui.

Vre acer, fige indomitus, neu parce pharetris,

Neu te peant modica pectora nostra face.

Tum mihi mollis eat uersus, tum læta sonabunt

Carmina, tum dulcis profluet ore sonus.

Tu quoq; materiam, sœuoq; alimenta furori

Da, curis requies una Ariadna meis.

Ne'ue oculis inimici ueni. neu dura precanti,

Per spem coniugij, uinclaq; nostra rogo,

Vel miseranda tibi est arsuri flamma mariti,

O' socij consors cara futura tori.

Hæc precor, hæc utinam nitidis argenteus alis

Annuat, & digitu pignore firmet Hymen.

CARMEN Nuptiale, Tibianem alloquitur.

DE AMORE CONIVGALI.

h Os numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Et placidos festa concine luce modos.
Primus Hymen trucibus molliuit corda puellis,
Atq; animos facilis contudit arte feros.
Primus inexpertos uinclo sociavit amores,
Legitimo statuens debita iura toro.
Et primus gratæ decerpto flore iumentæ,
Primitias Veneris eꝝ sua dona tulit.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus.
Et placidos festa concine luce modos.
Hic docuit lentis innectere colla lacertis,
Atq; renudato iungere membra simu.
Hic rixas, pacemq; simul, nunc ore recluso,
Et nunc consertis oscula ferre labris,
Hic lingua titubante loqui, dum spiritus udo
Guttur, dum querulo dicitur ore sonus.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea serta fores.
Hoc primum uirgo didicit bene culta magistro,
Et femur eꝝ lateri conseruisse latus.
Atq; inter questus leuers, eꝝ murmura nota,
Nunc has, nunc alias arte nouare uices,
Dum gratus resilit membris tepor, imaq; uenis
It uenus, eꝝ fesso corpore languet amor.
Hos numeros tibicen ama, atq; hos incipe cantus,
Dum texunt uirides Laurea serta fores.
Quis fulgor, deus ecce deus. nunc ore fauete.
Desine eꝝ imparilis tibia ferre modos.
Sanctus adeſt, coetusq; suos inuisere gaudet,
Castaq; coniugio nectere uincla parat.

Atq; hæc ut placitis firmet connubia uotis,
 Talia diuino sancta ab ore deus.
 Has ego felici iungo nunc omne dextras.
 Dic iuuenis, dic tu bella puella, placet.
 En placet, ore tuos iuuenis nunc excipe amores.
 Oscula neu uirgo prima dedisse neges.
 Conuenit, dedit hic, accepit et illa, pudicum
 Hoc est, quid uultus scita puella rubes?
 Atq; oculis animum fas est, atq; ore fateri,
 Gaudia neu tacito uirgo reconde simu.
 Cætera nox, et nos, et amor, lectusq; docebunt.
 Hæc tu nunc fidei pignora certa capte.
 Quam bene, quod digitis aurum perlucet in istis,
 Anulus hic uobis quod scit uterq; dabit.
 Ite pares, paribusq; animis in uota iuuentæ,
 Et sua concordi reddite iura toro.
 Iungat amor quos iunxit Hymen, tædæq; iugales.
 Quæ iuuenies, teneat hæc quoq; cura senes.

CARMEN Nuptiale.

Hesperum alloquitur.

Exorere, optatumq; uiro, optatumq; puellæ,
 Et gratum thalamis Hespere tolle iubar.
 Tuq; tuos Erycina toros uisura, canoras
 Iunge et aues, rutilas præfer et ipsa faces,
 Qualis adesse soles sanctis celebrata Hymenæis,
 Cum timet à cupido nuptia nouella uiro.
 Quos dea concilias, rixamq; in gaudia uertis,
 Et tenerum florem carpere amica doces.
 Tecum amor, et casto gaudens concordia lecto,

DE AMORE CONIVGALI.

Cumq; sua ueniat gratia iuncta fide.
Sancte Geni nardoq; comam perfuse madenti,
Feliciq; assis Hora benigna pede.
Hesper adest, uideo ecce faces, Hymenæeq; clamat
vulgus, & omnis io turba Hymenæe uocat.
Ipse deus spargitq; rosas, spargitq; hyacinthos,
Ac sua numerum munera laetus obit.
Ipse & adest, agitatq; faces, Hymenæe uocate
Dicte io ter io o' Hymenæe io,
Quicquid odoris habent Arabes, unctiq; Sabæi,
secum habet, atq; suo spirat ab ore deus,
Deq; coma sertisq; fluunt, quos cunq; liquores
Aßyrio ueniens deuehit orbe ratis.
Ipse choros mixtus pueris, mixtusq; puellis
Dicit, & ad numerum crura, manusq; mouet.
Vos celebrem cantate deum, atq; Hymenæe uocate,
Dicte io ter io o' Hymenæe io.
Nympha uenit. preit ipse deus, præeuntq; sorores
Idaliæ, atq; nouem Thessia turba deæ.
Scilicet assuetasq; domos, assuetaq; uisunt
Limina, & est uatis sedula cura sui.
Cernite, ut apposito moueant uestigia gressu,
Et plaudat felix agmen ouante lyra.
Dum choreas, dum plectra mouent euantia diuæ,
Dicte io ter io o' Hymenæe io
Iam uenit cohibete modos. iam tibia siste.
Hæsitat ad primas iam noua nupta fores.
Atq; hanc cunctantemq; gradus, atq; ora rubentem
Admonet his Erato, dulciaq; ora mouet.
Nec dubita, sustolle pedem, felixq; marito,

Et felix natis, o mea limen adi.
 Fortunata domus tibi erit, sancti q; penates,
 Candidus in primis, et sine lite torus.
 Isq; etiam coniux, cui præte, et munera Crœsi,
 Et diues rutilis sordeat Hermus aquis.
 His Erato subit ornatis Elegas capillis,
 Candida Punica conspicienda toga.
 Nec lacrimis, ne fœda oculos formosa nitenter.
 Ad pacem, ad lusus cara puella uenus.
 Deliciasq; tori molles, dulcemq; quietem,
 Quid tua singulu pectora rupta sonant?
 Aspice ut hærenteis in te defixit ocellos,
 Ut miser è lacrimis liquitur ipse tuis.
 Nil iuueni miserere, uetat te flere Hymenæus,
 Et nox delicijs prima futura tuis.
 Ergo age, ne'ue uiri amplexus, neu gaudia differ
 Longius, et caros aurea uise lares.
 En bene habet placidos intrasti dia penates,
 Dexter aq; est cupido tam bene iuncta uiro.
 Ita simul, capite amplexus, et colla ligate,
 Ut natos uideant pignora cara suos.
 Iungantur suaq; ora simul, resolutaq; uenis
 Molliter irroret languida membra uenus.
 Complexi, quales hederæ sua brachia nectunt,
 Chaonis et qualis oscula iungit auis.
 Neu dulcem cohibete animam, pax, rixaq; murmur
 Alternent, neu dens, linguae ponat opus.
 Claudite iam postes. iam lectus cepit amantes.
 Mutua quid testes gaudia differimus?
 Solus ades genialis Hymen, te murmura testem,

DE AMORE CONIVGALI.

Te lacrimas, risus, proelia nosse decet.
Nos alio, capite optatam post bella quietem,
Dum rediens abiicit somnia grata dies.

VXOREM ALLOQUITVR.

q Valis ab Hercules surgens complexibus Hebe
visa est erupta virginitate queri.
cum lacrimis suffusa genas, impexa capillum
Non oculos coram est ausa leuare suos.
Talis mane mihi somno digressa mariti
Et queri, ex lacrimis ora Ariadna mades.
Scilicet ex pudor est huius tibi causa doloris,
Vtq; putas merito te tua damna mouent.
sed tamen est Veneri quod debes, nec tibi soli
Nata, sed ex socij sunt tibi vincula tori.
In partemq; uiri cessit pudor. utitur ille,
Hac sibi permitti conditione tori,
Non est quod doleas, mutata pudore uoluptas.
In partem cessit cara puella tuam.
Vtere sorte tua, neu te tibi subtrahet flendo,
Gaudia neu tristi perdere mente uelis.
Quid resides annos iunet exegisse? iumenta
Munera cur nullo colligis ipsa sinu?
Et fructum flos iste dabit. tu gaudia carpe
Quæ coniux, quæ te carpere iussit amor.
Hic pudor atq; uenus thalamo iunguntur in uno.
Haec sunt legitimi vincula honosq; tori.
Et Venerem saluo potes exercere pudore,
Et pudor a gressu preterisse notam.
Quæ nisi rusticitas, lusus fugisse iugales?

Qui erit Hymen lusus, gaudia lectus amat.
 Rusticitas inimicitoris, male grata maritis.
 Comparat hæc lites, pacis amicus amor.
 Blanditiæ thalamo gaudent, thalamis Hymenæus.
 Tu fac blanditijs uisa ferare nouis.
 Andromache armati fertur petuisse mariti.
 Oscula, et est blando molliter uisa uiro.
 Illum Bistonij redeuntem è munere Martis,
 Excipit in mollis uxor amata sinu.
 Oraq; ab ore fouet, multoq; madentia sciat
 Puluere, et amplexus datq; capitq; nouos.
 Festa deum genitor summo celebrabat olymbo.
 Conueniunt omnes diq; deaeq; simul.
 Inter cœlicolas forma præstabat Apollo.
 Vincet lux in honore deas.
 In Lucem conuersi omnes iuuenesq; senesq;
 E' facie Phœbi quæq; puella perit.
 Illum exoptabant iungi sibi, at ipse dolebat
 Infacie fixus lucida Nympha tua.
 Lux quoq; non notos paulatim concipit ignes.
 In uultu, inq; oculis signa dolentis habet.
 Nec sine Luce sua choreas agitabat Apollo,
 Nec mouet ad numeros hoc sine Nympha pedes.
 Crescit amor, quantoq; magis iam crescit amoris
 Vis patet, et tanto proditur ipse magis,
 Nam sibi dum cupidisq; oculis, mutuq; loquuntur,
 Et male furtuas dant, capiuntq; manus.
 Illa rubet, stupet hic, numerosq; oblitus uterq; est,
 Atq; imperfecto uerba tenore cadunt.
 Cognita res, facileisq; Iouis peruenit ad aures.

DE AMORE CONIVGALI.

An mea non illos iungere cura potest?
Et Phœbo digna est inquit Lux coniuge coniux,
Digna Louisq; domo, digna Tonante nurus.
Et Luci coniux, coniux si debitus ullus,
Non alius Phœbo dignior esse potest.
Dixerat, & dextra Phœbum, Lucemq; sinistra
Iam tenet, & iussus carmina pangit Hymen.
Iam Phœbus spōse, spōso Lux oscula præbet,
Optatoq; parant iungere membra toro.
Tum phœbus, mea Lux, Lux ó carissima dixit,
Quæ tibi prima uelis munera, posce dabo.
Illa uiri inieclis collo suspensa lacertis,
Hæc tua te coniux munera prima peto,
Ut tibi nec sine me, mihi tecum scandere detur
Auratos currus, luciferasq; rotas,
Ut tecum optatoq; sinu, cupidisq; lacertis,
Amplexuq; tuo conspicienda ferar.
Me sine nulla dies, nulla & sine luce uoluptas,
Nulla uenus sine me sit tibi, nullus amor.
Annuit his Phœbus, phœbi Lux candida currus
Fertur, in amplexu conspicienda uiri.
Laudaturq; sinu coniux perlata mariti,
Et merito felix conditione sua est.
Tu' ne deas, Lucemq; sequi formosa recuses?
Exemplum nec te dura mouere potest?
Et breuis est ætas, breuis est & forma puellis,
Illa uolat, paruo hæc tempore nulla manet.
Heu quæ nos fortuna manet? miseranda senectus.
Et morbi comites, quæq; dolenda ferunt.
Frustra præteritos olim reuocaueris annos,
Carpe diem,

Carpe diem, & Genij munera redde toro.
 Hoc tua te uel forma monet, uel coniugis ardor,
 Hoc lex coniugij, uinculaq; amoris habent.

VXOREM ALLOQUITVR
 de militia conquerens.

n On ego diuitias coniux, aurumq; secutus
 .Ad tua confiteram limina amata procus.
 Sed mores, sed pura fides, sed gratia traxit,
 Et formæ, quod erat candida fama tuæ,
 His ego permotus connubia grata petebam,
 Et tali felix coniuge uisus eram.
 Fauit amor, teneriq; parens insignis amoris,
 Et sua coniugio uincla paravit Hymen.
 O' mihi felices noctes, lucemq; beatam,
 O' mihi blanditijs gaudia plena suis.
 Ergo ego uota bonis Laribus, Genioq; ferebam,
 Placabam & multa numina sancta prece.
 Inuidit bellorum author, qui pace repulsa,
 Concudit Aemiliae sanguinolentus agros.
 Sæue pater tua tela precor, tuaq; arma reconde.
 In Veneris niueos fesse recurre sinus.
 Illa tibi ignotaq; uices, ignotaq; seruat
 Gaudia, delicias lente morare tuas?
 Mars propero, sic poscit amans, sed terge cruorem,
 Et tua seposita corpora ueste tege.
 Illa quidem tibi tota uacat, dum coniugis artes
 Lemnos habet, dum uir fulmina nigra quatit.
 Quid cessas uiolente, tuosq; moraris amores?
 Me miserum falso nomen amantis habes.

F

DE AMORE CONIVGALI.

Te belli, te cædis amor non mollia tangunt
Oscula, non gratae dulcia ad arma uices.
Immemor amplexus & murmura blanda relinquis
Immemor: o' mira rusticitate deum.
Non tibi post iuuenilem operam, mixtasq; querelas
Succurrit lenis lassa per ossa sopor.
Non facilis post bella quies? frustraq; capillum
Nunc colit, & roseo splendet ab ore Venus.
Heu heu crudeles coeunt ad signa manipli.
Heu heu non se gnes miles obarmat equos.
Militiam sequitur uates, fert tela maritus,
O' graue coniugium, Pieridesq; malas.
Otia Pieridum fuerant, requiesq; maritis.
Non mihi coniugium, non mihi mutsa ualeat,
Sed neq; me uel tela mouent, uel letifer hostis,
Aut iuga perpetua continuata nunc.
Tu coniux, tu sola moues, tu causa dolorum,
Qua sine nec uideor uiuere posse mihi.
Lux grauis, at grauiora manent me somnia noctis,
Somnia imaginibus nigra futura suis,

AD VXOREM.

p Arce meum coniux absens temerare cubile,
Castaq; legitimi fallere iuratori.
Ne'ue alij compone, leues imitata puellas,
Neu mihi sint fidei pignora uana tue.
Qui primus lateri ferrum crudele reuinxit,
Monit & audaci ferrea bella manu,
Illi sint tristes diræ, cineremq; reuellat
Ianitor, & rabida deterat ossa fame.

Ille mihi caros iuueni detraxit amores
 Durus, et a domina iussit abesse mea.
 Ferrum hosti, cupido noceat cur ensis amanti?
 Tela absint. felix mea teda iuuet.
 Tu tamen interea cari memor usq; mariti,
 Pro reditu coniux plurima uota dabis.
 Assistaq; tibi soror, et sanctissima mater,
 Absentis curas quæ leuet usq; uiri.
 Et tela noctes, et acu traducere lucem
 Exemplum fidei Penelopea docet.
 Illam non longi mutarunt tempora cursus.
 Non simili ad Troiam prælia gesta mora.
 Casta mane. neu te lufus, neu munera uincant.
 Coniugij dotes uita pudicit facit.
 Siue domi tristes fuso solabere curas,
 Siue foris festæ tempora lucis agent,
 Coniugis ocurrant animo tibi mille labores,
 Me coeli pluvias sydera iniqua pati.
 Forsitan et lateri sœnum quis dirigat ensem,
 Et quæ præterea mille timenda time.
 Dum uir abest, neglecta sinus, incompta capillum
 Mœsta sedet uidua Laodomeia domo.
 Sæpe illam Aemoniae blandis adiere puellæ
 Alloqujs, cultus inde dia tuos,
 Neglectas dispone comas, quid lucida fronti
 Gemma? quid a digitis anulus omnis abest?
 Non cultus capit illa suos, non lucida fronti
 Gemma micat, digitis anulus omnis abest.
 Quid non Euadne Thebas urgente marito,
 Impia cum fratres traxit ad arma furor.

DE AMORE CONIVGALI.

Ah quād difficiles egit noctisq; diesq;;
Ah quād omnis miseræ pectore sensus abit.
Non choreæ, cantusq; iunant, non porticus illam,
Publica, non templis uota, sacer'ue dies.
Euadne quid sola domi, quid pensa, columq;
Vsq; trahis? lacrimis humidaq; ora rigas?
Me miseram cui læter abest, cui dextera cæset,
Cui colar, & formæ debita cura meæ est.
Ergo inter famulas, lanæq; addicta trahendæ
Squalida neglecto delitet in thalamo.
Vtraq; laudata est, exemplumq; utraq; fidæ
Coniugis, & casti certa fides thalami.
Sed neq; sic te exempla mouent, ut non magis ipsa
Coniugis officio sponte fruare bono.
Quodq; decet castas, sola uirtute magistra
Exequere, & per te quid decet, ipsa sapi,
In partemq; uenis nostrorum sponte laborum,
Remq; domi, & natos qua licet arte iunias.
Forsitan & nobis, quæ sit mens ipsa requiris,
Né ue tui mihi sit mutua cura times.
Non ita nos facili iunxit concordia nexus,
Ut sine te coniux ulla sit hora mihi.
Nec sic nostra leui firmata est pignore dextra,
Non sit ut in nostro pectore prima fides.
Ut præsens mihi sola quies, sic pectoris absens
Vna tenes curas, tu regis una uirum.
Sed dabitur, cum læta feret pax otia nobis,
Reddere tam caro munera coniugio.
Tum liceat thalamoq; frui, socioq; cubili,
Mutuaq; in tacito gaudia ferre simu.

Tum noua suscipient uires incendia rursus,
 Rursus & iniicies uincula castus Hymen.
 Interea memor ipsa tori, sancti⁹; pudoris,
 Spe modo uenturi tempora falle uiri.
 Nec spes destituet, namq; ultima ducitur æstas,
 Candida cum celeri sub pede musta fluunt.
 Frigidus Illyricis Aquilo dimissus ab oris
 Admonet hybernas haud procul esse nives.
 Defunctus⁹; dari sibi postulat otia miles,
 Et parat ad patrios arma referre Lares.
 Ipse mihi uideor iam primæ ad limina portæ
 Iam thalami cupidas uictor adesse fores.
 Te⁹; meos inter collapsam uita lacertos
 De desiderio languida facta mei.
 Atq; ubi mens redijt longo sermone referre
 Quantum difficile est coniuge abesse suo.
 Implicitam⁹; humeris, atq; oscula grata ferentem
 Vix rediisse tibi credere posse uirum.
 Quod tu sancte toros celebras qui Hymenæ maritos,
 Annue, & his precibus candide diue ueni.

ANIMVM SVVM Alloquitur.

Eus ibis, sine me tamen ibis, quo duce quæso
 O' anume? an' ne amor est, qui tibi monstrat iter?
 Scilicet ille uiæ tibi dux⁹; comes⁹; futurus,
 Et dominæ tecum commodus hospes erit.
 I felix, felix⁹; redi, felicior hospes.
 O' utinam qui te, nos quoq; ferret amor.
 Me miserum quanti montes, & flumina quantæ
 Amplexus prohibent cara Ariadna tuos.

f iij

DE AMORE CONIVGALI.

Quid tecum Arne mihi, quid cum Rhenoq; Padoq;;
Aut quid cum telis Mars uiolente tuis?
O' percant ensesq; feri, galeæq; minaces.
Pax ades, et uincto prælia Marte uacent.
Pace coronati ludunt ad pocula amantes,
Inter et insanos uina ministrat amor.
Atq; aliquis memor absentis coniuina puellæ
Cantat, dumq; canit ebria turba fauet,
Sollicitaq; choros planta implicit, adsonat uidis
Tibia, et aurato pectine pulsachelys.
Pace Ceres Bacchusq; uigent, tum uinitor uinas
Tu messor spicas, grataq; poma legunt.
Assidet his coniux, posito quæ sedula fuso
Optatusq; dapes, uinaq; inempta ferat,
Et nunc ueloci messem diuentilat aura,
Impleat ut spolijs horrea triticeis.
Et nunc calcatis spumantia præla racemis
Diluit, ac multo decoquit igne merum.
Nunc legit arbuteos foetus, et olentia poma.
Quæ ferat in calatho filia parua domum.
Et nunc selectis matura Cydonia ramis
Decutit, et filo deligat inde breui.
Festa dies redit, ornata cum coniuge coniux
Prodit, et agresti dat sua uota deo.
Primitias, mollemq; hœdum cum pinguis agnis,
Quæq; tegant sacras plurima sertæ fores.
Inde domum læto comitatur fistula cantu.
Splendet ubi apposito mensa benigna mero.
Ipsa uiro coniux, uxoriq; ipse ministrat,
Et plaudit dominis sedula turba suis.

Vina diem celebrant, uino somnusq; uenusq;
 It comes, & ueneri gaudia nota suæ.
 O' qui me boreas, o' qui diuus' ue deus' ue
 Ingremio sisstat pulchra Ariadna tuo.
 Bacche ueni memor ipse tuæ, sed contine ab ista,
 Meq; feras curru Bacche benigne leui.
 Ipse tuas referam laudes, tu gaudia mœstis,
 Tu requies fesso es, te sine dulce nihil.
 Ipse seram uites, ulmo quas rite maritem.
 Ipse traham lenta sarcula dura manu.
 Ac circa leuibus uincis intenta puella
 Subliget intortis brachia uimnibus.
 Non tamen ut falcem' ue manu, rastros' ue lacertis
 Incutiat. fortis sit labor iste uiri.
 Tunc iuuet inter opus raptimq; interq; laborem
 Oscula de roseis grata tulisse labris.
 Tum sparsos libet ad frontem componere crines,
 Turbatasq; manu restituisse comas.
 Felices Arabum gentes, quibus uxor in armis
 Astat, & audaci strenua fertur equo.
 Illa sudes, hastamq; uiro, iaculumq; ministrat,
 Adiuuat, & nulli non fauet ipsa loco.
 Communusq; uiriq; labor, fortunaq; belli.
 Atq; idem casus, uitaq; morsq; manent.
 O' mihi si coniux, o' si gileamq; sudemq;
 Ipsa geras, forti quam lubet esse mihi.
 Castra placent, date tela mihi, perq; arma tubasq;
 Iam iuuat audaces conseruisse manus.
 Dum lateri meus ignis adeat, non ipse uerebor
 Solus in aduersos corpora ferre globos.

DE AMORE CONIVGALI.

Solus e^r urgenti clypeos opponere turmæ
Mille licet feriant, mille repellent amor.
Me miserum ne'ue ora calor, neu frigora lœdant,
Atterat heu molles neu grauis hasta manus.
An mihi iam fuerit dulcis uictoria tanti?
Vt tibi sint formæ damna timenda tuæ?
Te'ne ego sustineam rapidi fera sydera Cancri.
Te'ne graues hyemis continuare niues?
Te'ne hymbres, eurosq; procul sit gloria belli,
Rursus in aërios prælia abite notos.
Et rursus pax alma redi, cui blanda uoluptas
Sit comes. e^r felix omnia cantet amor.

QVERITVR DE Expeditione obeunda.

m. Vsarum quondam, Bacchiq; domestica cura
Ipse tuam colui candide Phœbe lyram,
Assuetus riuisq; sacris, e^r rure beato
Compositæ mentis otia grata sequi.
Cum Veneris placidos componebamus in usus
Carmina, quis esset conciliandus amor.
Nunc uates ad bella trahor, Martemq; cruentum
Heu pharetris parcas hostis acerbe tuis.
Parce pater Gradine, leuensq; auerte sagittas.
Extincto quæ nam est gloria uate tibi?
In trucibus fera tela uiris consumere oportet.
Præterit imbellis ira leonis oues.
Te' quoq; mouit amor. profit mihi nomen amantis,
Et supplex e^r amans noscat amantis opem.
Imbellis mihi fila lyre, non letifer arcus,
Et placet apposito plurima mensa mero,

Et placet, arenati sitiunt cum rura Leone
 Vmbra, sonat placidæ qua leue murmur aquæ.
 Aut tenuem uisco prædam, uel arundine piscem
 Excipere, aut alta tendere ualle plagas.
 Arma uiros ac bella decent, nos grata Camœnus
 Ocia, & in molli culcitra pictatoro.
 Et tamen instructasq; acies, ac signa uidere
 Cogimur, & patria tam procul esse domo.
 Me miserum potero'ne tuis Ariadna lacertis
 Longius, & facie sic caruisse tua.
 Et potero'ne oculis? non hæc constantia nostra est.
 Vincat amor. iam iam turbide Sene uale.
 Castraq; turrigerò ualeant circundata uallo.
 Me me amor audaës cogit inire uias.
 Ille per oppositas secreto limite turmas
 Dicit, & hostileis præterit insidias.
 Ille iter in tenebris explorat, & obvia monstrat.
 Hoc duce per Syrtes sit uia tutæ mihi.
 Heu heu quam pleno decurrit margine Senus.
 Heu heu quam ripas non capit ipse suas.
 Non rapidas capit amnis aquas. trahit arua domosq;
 Etiuq; diuulsis montibus hausta uehit.
 Sors igitur plusquam uel amor, uel numina possunt.
 Exercet uires casus ubiq; suas.
 Casus Abidenis iuuenem demersit in undis,
 Cum petit amplexus Sesta puella tuos.
 Casus Threicio confortem sustulit Orpheo,
 Errat dum nudo prata per uida pede.
 Omnia casus agit. quod non dat amor'ue uenus'ue
 Eueniet, quoties casus & ipse uolet.

DE AMORE · CONIVGALI.

Frustra igitur diuos miseri ueneramur amantes.
Numen Amor nullum est, numen inane Venus.
Orta mari cum præsit aquis, cur flumina parent
Nulla, nec est misero qui ferat annus opem?
Et quondam fontes, & quondam flumina amarunt,
Sæuire hæc una est gloria Sene tibi.
Sæuiat in te atroxq; canis, rabiesq; leonis,
Atq; hyemis medio tempore sicutus eas.

AD UXOREM DE liberis educandis.

q. Vid tibi communis natus, tria pignora coniux
Commendem? quarum maxima cura tibi est.
Nam tua nec uirtus, nec amor monitore marito
Indiget, & matris munera docta subis.
Sed tamen, ut partesq; meas, & iura tuerer,
Ne'ue absens uidear non memor esse domus,
Hæc obeunda tibi constanti pectore mando,
Officij quæ sint munera certatui.
Primus honor pietasq; deo, templisq; dicatis.
Hoc primum discant pignora nostra, uide.
Templa adeant caste, castisq; piissima uotis
Dona ferant, gaudet simplicitate deus.
Tum colere antiquas artes, maternaq; iussa,
Atq; agili discant carpare pensa manu.
In digitis agis, ante pedes intexta quasilli
Viminaq; & fuso stamna torta leui.
Hoc Tanquil opus, hos mores Lucretia monstrat,
Phylacidæ hos coniux, Telemachiq; parens.
Multæ pater, materq; ualent infundere natis.
Transit & in seri iura nepotis annus.

Insita sed studio uis confirmanda fidelis est,
 Natura ut mores induat uisa bonos.
 Arte opus est. artem solers quoq; perficit usus.
 Perficit ars, quicquid reperit ingenium.
 Sponte sua quamvis tellus foecunda, nouari
 Poscit, & optata gaudet arantis ope.
 Sponte sua uitis profert Baccheia racemos,
 Sed tamen assidua falce colentis eget.
 Quid, quod quæ sterili natura creuerat arbos?
 Insita pomiferas portat honesta comas.
 Arte igitur natura iuuiatur, & arte magistra,
 Sumunt diuersos pectora nostra habitus.
 Format aratorem domita ceruice iuuenit
 Agricola, ut currus axe sonante ferat.
 Format equum domitor, sic ut petat obuius hostem,
 Sensit ubi audaces signa dedisse tubas.
 Dum tenera est ætas, dum mens, patiensq; magistri,
 Tum proprias artes quisq; docendus erit.
 Ergo dum molles animi nunc im prime mater
 Quæ pietas, quæ lex, fasq; pudorq; iubent.
 Plura licet nostras commendent dona puellas
 Matronæ decus est una pudicitia,
 Forma breuis, uigor est animi splendorq; uirilis.
 Munificam regis addebet esse nurum.
 Nos pudor, ac probitas nos uitæ ruga seueræ,
 Nos labor insomnis, mensaq; parca decet.
 Otia nequitiam suadent, dat luxus amori
 Fomenta in uenerem seue Lyæe rapis.
 Dicitur & fontes, fontanaq; numina amasse
 Quæ dea tutelam uirginitatis habet.

DE AMORE CONIVGALI.

Lenæos latices odiſſe, et pocula Bacchi,
Pocula uirginibus pernicioſa ſuis.
Calisto Arcadicis cur uirſa errauerit agris,
Fama tenet ſacrum deſtituiſſe chorūm.
Naiadum et latebras medijs petiſſe diebus,
Sermone et longis continuasse moras.
Illic Oenōnes miſeros cognouit amores,
Cognouit uerſos ad ſua furti deos.
Illic Eueni natam pugnacibus armis
A breptam, atq; Idæ præpoſuſſe torum.
Cognouit ſp̄retum dilecta ab uirgine Phœbum
Euenum rapidis ſponte ſubiſſe uadis.
Qualia dum memorant faciles ad furti Napæ,
Arcas amat uerſos ad ſua uota deos.
Corruſpunt mala dicta animum, moresq; uerendos.
In ueros ſenſus ſæpe abiere ioci.
Laſciuos igitur coetus, laſciuaq; uerba
Pi gnoribus noſtris rite cauenda uide.
Penopei nunquam, nunquam Lucretia uidit
Iſtrio dum molli ſcenica uoce canit.
Templa pudicitiam maculant, ni rite peractis
Rebus abis, templi noxia ſæpe mora eſt.
Rufiſat nec mihi ſit, nec ſit mihi blanda puella,
Quanquam rufiſitas labē uacare potest.
Blanda proctix facile eſt, et amata ad ludicra uelox,
Sit proculo proculo blanda proctixq; mihi.
Non quales ageret didicit numeroſa choreas,
Sed quos exigeret Laodomeia colos.
Dum trahit ante rotas deuictas Scipio gentes,
Et peragit magnos libera Roma iocos.

Matronæ iuuenesq; simul per compita saltant,
Concinit & uarios tibia Lyda sonas.
Romanos inquit numeros inflare memento
Aemilia, & nostros aduena tange modos.
Non omnis igitur numeros, non quasq; choreas
Quæ proba, nec quævis carmina nosse cupit.
Ausam uix memorant tectis Argian auitis
Prodiſſe, & raras urbis adiſſe domos.
Quæ casta est, thalamo gaudet laribusq; paternis,
Turba nocet turbæ, crimina ubiq; placent.
Est oris quoq; lex, est & sua cura capillo.
Quam tenuisse decet, præterijſſe nefas.
Enadne hoc placuit, placuitq; hoc Martia cultu.
Ornatus tamen est neutra ſecuta nouos.
Ante Helenam nullæ crines emere puellæ.
Troia docet quantum non ſua forma nocet.
Nec faciem, nec colla prius, nec pectora norant
Pingere, nec fuso consuluisse genis.
Primæ Sirenes cultus docuere negatos.
Est noua ſed crimen poena ſecuta nouum.
Quid tibi præcipiam molles uitare fenestras?
Ad culpas aditum laxa fenestra facit.
Libera mens, captiuæ tamen ſint lumina, quando
Hanc animo inuenit ſæua libido uiam.
Cogite fallaciers, animus ne peccet, ocellos.
Cogite, libertas ne peritura cedat.
Pellite materiam, primasq; extinguite flammas.
Vincite, uincentes palma decusq; manent.
Haec tibi nunc coniux, non ut moueam' ue rogem' ue,
Sed ſtudium absentis noris ut eſſe domus.

DE AMORE CONIVGALI.

Perge, & confortem natis nunc exige curam.
Est labor, at merces magna parata tibi.

EXULTATIO DE filio nato.

i Te procul curæ insomnes, sint omnia lœta.
Cretensi lux hæc more notanda mihi est.
Ite iterum curæ insomnes procul, ite dolores,
Fulserit hæc nitido sydere fausta dies.
Qua mihi uitaleus genitus puer exit in auras.
Spargite nunc uarijs atria tota rosis.
Spiret odoratis domus ignibus, æmula Lauro
Myrtus adornatos pendeat ante lares.
Ipse deos supplex tacita uenerabor acerra,
Et reddam sacris debita tura focus.
Sancte Geni tibi solennies prostratus ad aras
Fundō merum, & multo Laurus in igne crepat.
Vota manent, sua signa deum testantur, & omen
Clara dedit celeri flamma uoluta gradu.
Ipse & pacato mouit sua uertice ferta,
Et fragilis cecidit crine decente rosa.
Ipse manu rata signa dedit, tu sydere dextro
Edite, felices exige nate dies.
Produc fatalisq; colos, & longa sororum
Stamina, dent faciles in tua fila manus.
Spesq; patris matrisq; auge, superesq; parentum
Vota, fluant Hermus, Lydiaq; unda tibi.
Auguror & patrias olim meditaberis artes,
Et studia antiquæ non inhonora domus.
Siue tibi carmen placeat, tibi carmina Musæ

○ Dictabunt, uirides cinget Apollo comas.
Sive uias coeli, rerumq; exquirere formas,
Naturæ et causas explicuisse iunet,
Seu leges, atq; arma fori, te proxima possunt
Exempla, et patres extimulare tui.
Sed neq; te uel dirus amor, uel gloria belli
Vicerit, ut matri sis timor usq; tuæ.
Illa grauers tulerit decimo iam mense labores
Languida de partu mortua penè mihi.
At tu iam tanto mater defuncta periclo
In noua præteritos gaudia uerte metus.
Iam mater, quid matris opus, quid munera differs?
Cur non materno iam cubat ille sinu?
En patri similes oculos, en mater in ore est,
En uultus, in quis spirat uterq; parens,
En senij solamen adest. uos spargite multo.
Flore domum, et thalamis lenior afflet odos.

I. JOVIANI PONTANI DE AMO
RE CONIVGALI LIBER
SECUNDVS.

ACCVSATVR NIMIVS PVEL
LARVM CVLTVS.

Cquæ Pieridum mecum cñit euge
puellæ,

e Ecquæ Castalio fonte ministrat
aquam?

Quæ nam est quæ suffusa gemas,
demissaq; ocellos

Incipit. o' sacra carmina dñna dea.

An'ne ea Melpomene est, dulci dea cognita cantus?
Felicem, cui fas ora uidere deum.

At qui olim latis errabant numina campis,
Nec puduit tenues acubuisse casas.

Sæpe etenim pietas diuīm, quæ maxima natu est
Astitit, ante aras dum cedit agna Ioui.

Sæpe pudicitiam gelido uidere sub antro,
Aut in gramineo membra leuare toro.

O' quoties fesso somnos carpente colono
Astream tristes extinuere lupi.

Illa diu terris placida cum pace uagata
Et statuit leges, & sua iura dedit.

Illa greges docuit sylvas pastore uocante
Pergere, & à sylvis nocte redire domum.

Illa etiam fortis docili ceruice immencos
Ferre iugum,

Ferre iugum, et grauibus flectere colla rotis.
Tunc et equus primis compescuit ora capistris
Nescius intortas ante timere minas.
Omnia tunc dicente dea, pecudesq; feræq;
Discebant munus ordine quæq; suum.
In primis seruare fidem, dominumq; uereri
Docta canis, custos ditis amica domus.
Quales deliciae natum Capuana, dolorq;
Asterion, castæ grata rapina deæ.
Quid uatem diana queri, quid dicere cogis
In teq; inq; alias impia uerba deas?
Musarum hic canis est, quid enim tibi iuris in illo?
Redde suum Musis, et mihi redde meum.
Non ille assuetus syluis, sed grata puellis
Limina, sed domini pone iacere pedes.
Sed thalamos seruare, et mensæ assistere herili,
Inq; puellari ludere saepe simu.
Quem raptum infelix mater cum ferre nequiret,
Paulatim misero uicta dolore cedit.
Non somnos non in illa cibos miseranda requirit,
Finiat ut luctus morte iubente suos.
Felices catuli quos dilexere Poëtæ,
Et quorum ad tristes concinuererogos.
Non illos (siquid possunt mea carmina) tempus
Abstulerit. uiuent secula longa senes.
Elysij quos arua tenent felicia campi,
Optatasq; ferunt pascua læta dapes.
E' folijsq; cadunt passim uarijsq; sapores,
Securiq; errant et sine lite greges.
Mirantur manes æquis ut cursibus auras.

DE AMORE CONIVGALI.

Ut tranent celeri roscida prata fugi.
Forsitan & uates aliquis dum cantat, adesse
Gaudet, & an dicit hi quoq; carmen amant,
Sed satis hæc, dum musa nouas cum pectine chordas
Desuetæq; aptat fila remissa lyræ.
Nunc agite o' facilius aures adhibete puellæ
Dum canit, & liquidum dum dea pulsat ebur.
Diua canit, quodq; illa canit cognoscere sanctum est.
Vos modo quod sanctum est noscite. diua canit.
Parcite ueloci nimium confidere formæ. Melp.
Præterit en fragili q; mora nulla bono est.
Hæc flos est, & flore caducior, hanc dolor, hanc sors
Et morbi uitiant, instabilisq; dies.
Atq; ea quæcunq; est, nullo aut uiolanda paratu.
Aut modico, cultus lex quoq; certa datur.
Quid pretiosa iuuant? tortisq; affixa capillis
Gemma? quid in collo nexile pondus agit?
Quæritur his coniux. mores non gemma parabunt.
Crimen inest, si quod laudet amator, agit.
Nec si forma bonum est, externos querit honores,
Ingenuumq; bonum quid facis arte malum?
Si mentem abycas, turpe est sine pectore cultus.
Exerceto animum, culta puella sat es.
Sed tamen ut mores animum, sic corpus honestante
Munditiæ. labem uitat uterq; suam.
Ut uirtus contenta modo est, mensuraq; morum est,
Sic & munditijs formula certa data est.
Si modo uos moueant Sirenum infamia monstræ,
Selectos cultus quæq; puella fugit.
Hæ facie, cantuq; & Palladis arte placebant.

Sedula sed nimis cura decoris obest.
Sæpe illis nimirū o quid bona tanta per artem
Perditis? et causam criminis ora gerunt?
Sæpe inter choreas aliæ risere puellæ,
Et damnant cultus luxuriantis opes.
Forte renudatis ibant ad templa papillis,
Qua brevis Aenariorum est insula cincta mari.
Ora madent, liquidoq; madent et tempora fuso,
Inficit et roseus non sua labra rubor.
Colla niues infecta gerunt, ac nulla papillas
Vitta tegit, nimia guttur ab arte nitet.
Pictæ oculos, multumq; alieno crine superbæ
Luxuriem facie testificante suam.
Quas dea prospiciens gradibus sublimis ab altis,
Auertitq; oculos, opposuitq; manum.
Nec si inquit dea sum, si quid mea numina possunt,
Si qua pudicitiae iuraq; uisq; ualent.
Hæc impune ferent, nec nos læsisse iuuabit,
Et meus in pœnas induet arma dolor.
Vix templo exierant, uix littora summa tenebant.
Arida uix primos coepérat algæ pedes.
Senserunt teneris squamas horrescere plantis,
Ossa quoq; in spinas ire coacta nouas.
Qui fuerant unques alium traxere rigorem.
Pro digitis pennas, pro cute tergus habent.
Mens quoq; mutata est, nec se uelut ante puellas,
Sed uasti credunt æquoris esse feras.
Atq; ita se in fluctus, inq; æquora proxima mittunt
Pubes tenus pisces, cætera ut ante manent.
Scilicet ut ueteris sit nota infamia culpæ,

DE AMORE CONIVGALI.

Exemplum et timeat quæq; puella sibi,
Tela pudicitiae moneo uitate puellæ
Contentæ proprijs, simplicibusq; bonis.
Luxurias infensa deæ est, infensa decoris
Cura noui. nil est simplicitate prius.
Hæc placet, haud illa est quæsitæ gratia formæ.
Quæ studio peccatis, simplicitate places.
Nulla est ornandi, nulla est mihi crede parandi
Gloria, naturæ est forma, nec artis opus.
Ars odio digna est, ubi nullo fine tenetur.
Naturæ est similis hic ubi finis adest.
Nil fuit in toto quicquam formosius orbe
Coniuge, qua felix Protesilaus erat.
Nullis hæc gemmis, nullo est adiuta colore,
Et rara nunquam cultior arte fuit.
Ornabat faciem solo contenta pudore,
Felix si nunquam raptæ Lacæna foret.
Illa Myceneis aucta penatibus, Iden
Dum petit, et Danaos cogit in arma duces.
Phylacides primusq; uenit, primusq; dolorum
Vltor adest, primus et cedit ante rates.
Coniugis at miseræ, thalamos non immemor umbra
Mœsta subit, Stygijs nocte remissa uadis.
Aemoniæ dum membra souet dilecta maritæ
Vulnera nudato sunt patefacta sinu,
Illa gemit, funditq; imo de pectore questus.
Frigidus et miseræ concutit ossa tremor.
Amplexusq; inter, lacrimosaq; uerba recessit
Et sopor et somnis nigrior umbra suis.
Mane deos miseranda parum felicibus extis

Nequicquam et multa supplicat usq; prece.
 Pluraq; sacratis promittit munera templis,
 Votaq; pro reditu uix numeranda facit.
 At postquam infelix extincti fama marij
 Certa fuit, cineres et breuis urna refert,
 Transigat infestum sua per præcordia ferrum.
 Comprimat amentes ni pia turba manus.
 Vnum hoc non licuit, misero concessa dolori.
 Cætera, et in casto regnat amore furor.
 Quod potuit comitata uirum est, nec uera fatenti
 Vita magis quād mors illa uocanda fuit.
 Seruauit cineriq; fidem, lectoq; ingali.
 O' rarum in longa posteritate decus.
 Delitet in tenebris, lucemq; perosa, uirosq;.
 Proq; uiro infelix, urnaq; et umbra fuit.
 Urna quidem cineresq; die, sed noctibus umbra.
 Hæc comes, hæc coniux, hæc et amator erat.
 Talia Melpomene, mihi tum specus Aonis antrum
 Pandit, et è uera Thespide manat aqua.

VILLAM SALVTAT A' MI
LITIA REGRESSVS.

Vra iterum saluete, iterum saluete coloni.
 Tyrrhenæ ualeant, Martiaq; arma senæ.
 Pone hastam Gradive, quietus et exue bellum.
 Otia segnis hyems, otia querit amor.
 Te Venus expectat thalamo, tibi bruma perennies
 Dat noctes, requiem poscit et ipse labor.
 Hi'ne Lares, fundusq; meus, mea prædia cerno.
 O' mihi tam fausto sydere nata dies.

DE AMORE CONIVGALI.

Funde puer calices. lux hæc Cretensis agatur.
Funde iterum, & multo splendeat igne focus,
Igne focus, madeat generoso mensa Lyæo,
Impediat canas myrtus opacæ comas.
Tyrrheni procul hinc, procul hinc estote labores.
Otia securus garrula Bacchus amat.
Dic puer an'ne aliquos quereris male sanus amores?
Num tua sollicitet pectora Hetruscus amore?
Margara num, roseo'ue decens Grecinna colore?
Num facie & blandis grata Terinna iocis?
Me dulcis Iunepra, nouos hæc fuscitat ignes,
Absentemq; urit bella puella senem.
Desine & ipsa meas Iunepra incendere curas,
Frigidaq; absenti corda fouere face,
Parce seni, restinguere faces. tu prome Falernum.
Leniat ut curas ebria cura nouas.
Pone merum. pone & talos. post uina, iocumq;
It sopor. hic curas diluet ipse grauers.

EXULTATIO DE PACE iam facta.

à Bellis ad rura, & ad otia grata Camœnis,
Ad rura à bellis uxor amata uocor.
Pax Cererem redditq; agris, redditq; Lyæum,
Et sua cantantem Mænala Pana sonant.
Pace sua lætatur humus, lætantur agrestes,
Et resudes somnos oppida fessa trahunt,
Iam facilis iam læta choros per prata uoluptas
Dicit, & optatus rura reuosit amor.
Rura Venus, rurisq; colit nunc urbe relicta
Læta domos. lætus numina sentit ager.

Ergo alacrens sequimurq; deos, & rura petamus,
 Huc propera, mecum huc uxor amata ueni.
 Huc ueris te poscit honos, rurisq; beati.
 Et rure & uerno tempore natus amor.
 Vrbis opes ualeant, nil rure beatius ipso.
 Rura placent musis, rura Diana colit,
 Rura fides habitat, habitat probitasq; pudorq;
 Et fas, & pleno copia larga simu.
 O' ualeant urbes, quid enim felicius agro?
 Hic tecum hic coniux uita fruenda mihi est.
 Otia si capiant animum, quid mollius umbra,
 Fundit quam multa Populus alba coma.
 Quam Platanus, Platanoq; decens intersita Laurus,
 Et quae tam raro Citrus honore uiret.
 Sin labor, ut teneras hortis disponere plantas,
 Ut iuuat humenteris carpere mane rosas,
 Aut tenuem è folijs Laribus pinxit se coronam.
 Et sua triticeæ ferta parare deæ,
 Nunc legere arbuteos fœtus, montanaq; fraga,
 Aureaq; in calathis mala referre nouis,
 Nunc agere incutas in retia cæci uolucres.
 Mille modos placidi rura laboris habent.
 Sed coniux tua uota moror, laqueata ualete
 Et tecta, & thalamu. te duce rura peto.
 Dux coniux, cui cana fides, cui castus eunti
 Haeret amor, sequimur teq; tuosq; deos.
 O' mihi post longos tandem concessa labores,
 O' mihi non iuueni sed data forte seni,
 O' mentis tranquilla quies. saluete beati
 Ruris opes, salue terra habitata dijs.

DE AMORE CONIVGALI.

Terra bonis fœcunda, & nulli obnoxia culpæ.
Hic tecum, hic coniux uita fruenda mihi est.
Ista senes nos fata manent. mors usq; uagatur
Improba. uis mortem fallere, uiue tibi.

LAETATVR IN VILLA

& hortis suis constitutus.

Hos ego ruricola m̄q; bouem, simamq; capellam
Quam lætor nitida luxuriare cute.
Divitiæq; laris tenuis non se gnis asellus
Vt sp̄ondet multo plurima ligna foco.
Insultatq; solo, atq; ad herum lascivior annis
Calcitat, & posita lite recumbit humi.
Hac malo uix est fœcundior ulla per hortos.
Atq; grauata suum quād bene portat onus.
Quād felix quād læta nitet Morusq; Pirusq;
Et dites ramos pondere uicta' grauat.
Has coniux sc̄is has alieno ē stipite gemmas
Trudere, adoptatas & bene ferre comas.
Hæmitis Pruni foetus, hæ fertile præcox,
Et multum nobis aurea mala ferent.
Seu Campanus ager, siue hanc dedit Africæ ponum
Artifices hominum siue tulere manus.
Non grato siue honore ferret, siue diuite fructu,
Non siue cæruleis Azariola comis.
Has pueri cohibete, premat ne pampinus uias.
Luxuries non hæc, non mihi tanta placet.
Illa placent plenis innixa Cydonia ramis.
Quantis honoris mensis, gratia quanta manet.
Quæ biferis, quæ sarnensi, quæ multa volumbro

Gloria, quas laudes Puteolana refert.
 Aut hæc, aut etiam nostris est maior in hortis.
 Alcynoi uincit noster agellus opes.
 His olim coniux opibus felicior ætas
 Aurea de facto nunc quoq; nomen habet.
 Cum sua cuiq; satis, nec plus aliena placebant,
 Et pecus, & cultus cuncta parabat ager.
 Auro nullus honor, nullæ & sine nomine gemmæ.
 Non illo quis quam tempore adulter erat.
 Nec uagus errabat Veneris puer, aut mala doctus
 Vulnera, sed solas ille petebat equas.
 Siquando in pratis perrara ad festa puellæ
 Iungebant dociles rustici ab arte manus:
 His pudor hærebat fidus comes. ille monebas
 Qua se, quaq; oculos arte mouere decet.
 Nanq; ferunt captos hominum pietate, relictæ
 Tellurem diuos incoluisse polo.
 At uitia infernoq; lacu, Stygiaq; palude.
 Horrendisq; erebi delituisse cauis.
 Tunc felix hominum coetus, tunc nectaris amnes,
 Et fontes lactis, robora mellis erant.
 Cœlitibus simul immixti iuuenesq; senesq;
 Prandebant. uini non tamen usus erat.
 Una amor, atq; pudor, una accumbebat honestas,
 Et uenüs, & probitas, formaq; iuncta simul.
 Hæc hominum fors dulcis erat, fors læta deorum.
 Hæc bona præstabat tunc habitatus ager.
 Prima erebo egressa est falso custode cupido.
 Illa fuit nostri prima ruina mali.
 Illa rudes animos curus infectat habendi,

DE AMORE CONIVGALI.

In scelus et pronas iussit habere manus.
Illa torum, thalamiq; facies uiolare iugalis,
Cognati et nullam sanguinis esse fidem.
Illa nefas, uetitumq; sequi, uetitoq; potiri
Suisit, et instinctas sanguine habere manus.
Hinc leuis ambitio Phlegethone emersit ab imo
Liuorq; ex anguis, per uigilesq; doli.
Tum terras, coetusq; hominum, moresq; nefandos
Numina, et infamem deseruere locum.
Sola Venus teneri pastoris imagine capta,
Et cœlo terras prætulit, et puerum.
Ne ruri contenta nouas migrauit in urbes.
Illa dies miseris urbibus atra fuit.
Quia luxus, luxuq; malo coniuncta uoluptas
Intrauit castas desidiosa domos.
Hinc uitij genus omne caput, genus omne malorum
Sustulit, et regnis incubuere suis.
Nos ab nos urbes coniux procul esse iubemus.
Rura placent, luxus desidiose uale.
Simplicitas nos prisca iuuet, nos parca supplex,
Et facilis uictus, et sine sorde toga.

AD BACCHVM CONSECRATIO.

Hos statuit tibi Bacche lacus cum coniuge natus,
Accipe pacatus munera nostra pater.
Quod natum pater es, profit mihi, profit et uxori,
Quodq; Ariadna tibi est, quodq; Ariadna mihi est.
Huc tua te Antiniana uocat cultissima nymphæ,
Teq; manet cupido blanda puella sinu.
Te petit, exoptatq; tuos suspirat amores,

Gestit et ad plenos ludere nuda lacus.
 Qualis ubi primum florem, primosq; Hymenaeos
 victa dedit, cum te per iuga traxit amor.
 Errabas miser in sylvis ridere Napææ,
 Ridebant Dryades cornua Bacche tua.
 Septem te uidere hyemes per deuia lustra
 Ferre niuem, et rapidos messe tulisse dies.
 Illa deum miserata quid o' mitissime dixit
 vim ne paras? non haec prælia poscit amor.
 Iniecitq; manum collo tibi lenis ab ore
 Aura uenit tibi tunc oscula raptæ sonant.
 Ex animis cædis illa sinu mollissima blando
 Excipit, et tenera mulcet amica manu.
 Tu' ne deus? tu' ne anguipedes uicture gigantes?
 Tu' ne iaces tenero Bacche fouende sinu?
 Tu' ne manu mulcende iaces? sed splenduit aer,
 Proæla nouo radiant lumine, Bacchus adest,
 Bacchus adest tumuere lacus, tumuere racemi,
 Nec capiant fluidum labra minora merum.
 Euge pater Lenæe Euan, pater Euchius Euan.
 Vina fluunt plenis condite musta cædis.
 Ferte citi pater euge Euan pater Euchius Euan,
 Ferte citi iam iam dolia nulla uacant.
 Euge pater ne plura pater pater Euchius euohē
 Siste pedem ad lusus Antiniana uocat.
 Ostentatq; sinu venerem, ostentatq; papillis,
 Illi amor inq; oculis lusitat inq; genis,
 Perq; oculos lasciuit amor, perq; ora genasq;
 Eq; genis oculisq; afflat, et ore Venus.
 Iam pueri cohibete oculos, auertite uultus,

DE AMORE CONIVGALI.

Diuu deūm, diuam dum deus ipse fouet,
Dum ludunt ad prœla. pater mitissime salue,
Annus & rediens ad tua musta ueni.

R V S T I C V M A L L O Q V I T V R.

Vstice ne glecti cultor male fortis agelli,
Qui subigis pi gro rura paterna boue,
Dum soq; sinis obducis limite campum,
Duraq; non certo subruis arua die,
Fallaciq; tibi Cereris, fallaciq; unæ
Fructus, & ingrati poma minuta soli.
Non seges hæc, non cura leuis, non lenta colendi
Desidia, offensi sed facit ira dei.
Cuius numen aquæ uiolas, dum sæpe lutosam
A stabulis uitreo perluis amne suem,
Annua nec ueteri reddis sua uota facello,
Sed cœdis sacra relligione nemus.
Ira deos tangit. cœlestem uince furorem
Ture pio, & multam sedulus adde precem.
Agna ciddat Fauno. pinguisq; ex hubere matris
Imbuat offensas candidus hœdus aquas.
Placabisq; deum, sacræ qui præsidet undæ,
Viscera de niente tosta ferens uitulo.

DE PRIMO LEPORVM ORTV.

Allor an est charitū chorus hic? chorus ille leporū
Vre puer plena mascula tura manu.
Spargite humum uiolis, chorus aduenit, ite profani,
Iam subit ornatus candida turba fores.
Nunc ades o' mihi culta chelys, dum paucæ puellis

Dum canimus blando paucat sed apta gregi.
 Forte quiescebat Veneris chorus ad caput amnis.
 Roscida sebethos qua piger arua secat.
 Ceruleæ per prata deæ, per prata Napææ
 Hic illi placida membra quiete leuant.
 Aura mouet uiridens ramos. uaga murmurat unda,
 Et dulce in folijs garrula cantat avis.
 Dulcia ad salicem, uiridiq; in margine ripæ
 Sicut erat, rapido fessa calore iacet.
 Aura leuis tunicat suram nudabat. at illi
 Crura per ignoto lumine candet ebur.
 Ipsa etiam tenuem spirabat leniter auram,
 Languenti qualem spirat ab ore sopor.
 Forfitan & ueteres animo suspirat amores,
 Somniat amplexus dum Tegeæ tuos.
 Optanti non serus ades, dum gramina seruas,
 Explorasq; leuem qua tulit illa pedem.
 Quæ tum deliciæ? quæ murmura? quis furit ardor?
 Post rixas, post tot proœlia quanta quies?
 Risit ut exanimis uidit Cytherea, repensq;
 Currit in amplexus pulcher Adoni tuos.
 Nullaq; quæ uos nymphæ uidet non inuidet, aut non
 Quærit amatorem protinus illa suum.
 Illa dies inter Charitesq; interq; Napæas,
 Illa dies nymphis iure beata fuit.
 Illa etiam puero ut placeat Cytherea retexit
 Molle latus, retegis mollis Adoni tuum.
 Securæ in tenero iacuistis gramine nymphæ,
 Egistisq; uices, dedecuitq; nihil,
 Dulciæ paulatim uterus crescebat, & egram

DE AMORE CONIVGALI.

Vexabat geminus uentre grauante puer.
Affe opem & genitor natis, & amator amanti
Clamat fert genitor, fert & amator opem.
Forte aberat Lucina domo. Cyllenus aulam
Ingressus furtum fur deus ipse parat.
Vnguentum e thalamo magnae Iunonis ad usum
Seruatum, artifici surripit ille manu.
Vngit & hoc ueterum diuæ cessere dolores.
Illa parit geminos. tum dea mater ait.
Ipfa leuata labore uocem uos iure Lepores.
Nominis hæc uestri non mihi causa leuis.
Uos eritis curis requies, uos mite leuamen,
Sollicitisq; animis diminuetis onus.
Hæc genitrix sic orsa Venuſ, sic mater amorum,
Puniceasq; sinu spirat, & ore rosas.
Mecum eritis quocunq; loco, quocunq; recessu
O' pueri, ut nostri pars bene digna chori.
Nec uobis sine dulce aliquid. mihi ubiq; Leporum
Iuncta cohors, mihi sit iunctus uterq; comes.
Hoc mater merita est, teneræ hoc meruere sorores,
Inuentaq; lyra nobilis ipse pater.
Dixitq; excepitq; sinu dea læta beato,
Ambrosium & roseo stillat ab ore decus.
Ambrosiae haufere auramq; Idaliumq; liquorem
Tum pueri, & blandos ore dedere modos.
Arrisit, tenerisq; iterum dea fuit in ulnis,
Hos & Acidalio protulit ore sonos.
Nullæ uos curæ pueri, nil triste dolens'ue,
Non labor, aut moeror pectora uestra graues.
Otia sed risusq; inuenit, lususq; iociq;

Blanditiæq; leues, mollitiesq; decens.
Sit semper puerile decus, puerilis & ætas,
Insidet labris attica semper apis.
Hæc uobis Veneris pueri Chariteia propago;
Hæc canit aurato pectine eburna chelys.
Hæc uobis Gnidiae Nymphæ, quæs dulcia curæ
Quæ mentes placida conciliatis ope.
Vos numeros ne dia cohors ne temnire nosfros,
Si mea sunt uestris cognita plectra choris.
At uos Dulcidiæ nati, qui mutia tecta.
Parthenopes, muti rura beata solo,
Qui colitis Stabiosq; sinu, Sarniq; recessum,
Et Surrentinis littora nota iugis,
Cantibus his spirare hilares teneriæq; Lepores,
Lenis & afflatu mulceat aura nouo.
Qualem cum teneris lac instillaret alumnis.
Spirabat nixeo dia Melissa sinu.
Sic uobis sit triste nihil, sint otia lœta.
Mopsopius grato sic fluat ore liquor.

5

57
I. IOVIANI PONTANI DE AMO-
RE CONIVGALI LIBER
TERTIVS.

VENERATVR PELIGNOS, ET
AGRVM SVLMONENSEM.

I'ne amnes, hæc'ne Aonijs locat gra-
ta puellis,
Peligno'ne hæc sunt rura habita-
ta seni.²

Hos'ne lacus hæc'ne antra colit de-
scriptor amorum,

Manibus hæc sacra sunt magne poeta tuis.¹⁾
En nati dilecta Dryas fert rustica dona,

Fert myrtum, ac violæ lilia mixta nigræ,
Fert hederam, fert ueris opes. quin ecce Corinna
Ipsa canit. uoces fluminis aura refert.

Erramus per prata, nec est quod lædat amantes. COR.
Et iuueni iuncta est usq; puella suo.

Pascimur amplexu tenero. fouet aura cubantis.

Pennarum admotu quam leuis afflat amor.
Quod nemus, aut quæ nam umbra meos nunc seruat

Huc ades in molli Naso fouende sinu. (amores)
Ille refert, o' ante alias mihi cara puellas, OVID.

Ipsa ueni ad nitidos culta Corinna lacus.
Quia strepitat leue murmur aquæ, qua laurus in um-

Se iacit, & densum texit opaci nemus, (bram
Luxuriat qua mollis humus. te plurima myrtus,

Te manet irriguis floridus hortus aquis.

h

DE AMORE CONIVGALI.

En assūm tibi certus amans. uix ille, repente
virgo mouet nūeos ad loca nota pedes,
Ac nudata sinum, cernuī innexa pependit.
Ora, oculos, pectus, corda q; iunxit amor.
Oscula q; ex iunxit, suspiria ex intima iunxit,
Mixtus ex uno spiritus ore coit.
Incluit tunc umbra nouo succensa calore,
Mox gratum repetit altera ex alter opus.
Ludite felices umbræ, quibus una uoluptas
Viuitur, atq; unus pectora iungit amor.
Nunc age quæ myrteta colis mihi consita nymphæ,
Quæq; tenes hortos Antiniana meos,
Paucæ meæ, nam paucæ seni Cytherea ministrat,
(Ipsa leget coniux) tu modo paucæ refer.
Extinctos in corde, seni quis suscitati ignes?
Quæ noua sopitas nunc mouet aura faces?
Incendi nouus author an est? suspiria coniux
Hoc tua, ex accensi pectoris aura facit.
Pectoris huc uenit aura tui, uetus inde resurgit,
Et reparat uires ignis ab igne nouas.
Iam sœuit, iam flamma furit. suspiria coniux
Mouit, ex à nostra mutua flamma uiget.
Urimur absentes, uno q; adolescimus igni,
Et uires uno somite uterq; citpit.
In somnis mihi nocte uenis, succenditur ignis.
Vexat nocturnus pectora adusta calor.
Ante oculos uersare die. tum subdita uenis.
Spirat anhelantis flamma diurna faces.
En uolitans, rutilantq; uagæ de corde fauillæ
Et fax absumptis ossibus usta micat.

Iam serpit uenis, imas iam flamma medullas
 Corripit, ac toto corpore lapsa furit,
 Quisquis ades procul hinc, ne uos meus ustulet ignis.
 Feruet, et accensos huc, agit huicq; globos.
 Inq; faces, flamasq; abeo. iam uertor in ignem.
 Vertimur. eniam iam nil nisi flamma sumus.

AD UXOREM.

n Atalem domini sine me, Ianuq; calendas,
 Et sine me Regum tempora tristis agis,
 Tristis et in templis ad publica munera perfas,
 Tristis et a templo cum petis ipsa domum.
 Illic te absentis torquent monumenta mariti,
 Ante tuos oculos que tibi multa iacent.
 Illic, desertusq; torus sucurrit amanti,
 Quaeq; uacat uiduo sponda relicta loco.
 Ingeminatum corde dolor, crudescit et acre
 vulnus, et ipsa super lapsa dolore cadi.
 Non soror, et geminæ longo molimine natæ,
 Vix reuocat lacrimis qui tibi natus adest.
 Iam coniux, iam parce nouis Ariadna quærelis.
 Non te nunc primum contigit iste dolor.
 A teneris eadem mira uirtute tulisti,
 Matronæ et laudes ipsa puella refers.
 Difficile est tolerare, tamen laus omnis in hoc est,
 Et labor assuetis mollior esse solet.
 O' non sic alijs tua nota exempla puellis,
 Seruandiq; tori facta magistra fores.
 Digna quidem amplexuq; frui, thalamoq; mariti,
 Gaudiaq; assueto continuare toro.

h ij

DE AMORE CONIVGALI.

Virtutem sed dura probant. hinc fama pudicis.
Hinc meruit nomen Penelopea suum.
In pretio sunt rara. nihil uirtute sed ipse
Rarius. haec superis nos facit esse pares.
Iam coniux laetare. nihil nam mente pudica
Rarius. haec superos in sua uota trahit.
Sed tibi nec monitore opus, officiumq; mariti
Exigis, et per te munera matris obis.
Cum Domini natalis adest, laetare, tibiq;
Si non uis, natis optima parce tuis.
Mane simul geminis comitatu operare puellis,
Et tibi placatos iusta precare deos.
Sint nato, sint uota uiro rata. ponat iniquum
Mars odium, et redeat pacis alumna quies.
Di faciles. tu iusta petis. iamq; auguror ipsum
Annuere, et capitis signa dedisse Iouem.
Omine quo regressa Larem, fac splendeat aula
Munditijs. festos duc sine nube dies.
Omnia sint tibi laeta domi. felicibus annus
Aupicijs, per agat quod bene cepit iter.
Cura sit et mensae, que non aliena puellis,
Larga quidem, sed non luxuriosa tamen.
Mensa suos habeat lusus, et saepe parentis,
Saepes uiri nomen anxia uerba sonent.
Sit cura et patrij ritus, morisq; uetus.
Qui statuit posito regna beata mero.
Quod felix faustumq; fabe sors regia cui a est?
Nate tua. ardenti subdite ligna foco.
Stet myrto, stet rore mari, lauroq; comatus
Ipse focus. calices, et noua uina date.

Funde puer, bonus annus eat. pax læta sequatur.

Eueniet. micuit sparsus in igne liquor.

Funde iterum. ter flamma coma crepitante reluxit.

Ter salijt uiuo laurus adusta foco.

Pax aderit, iam signa domum redeuntia cerno,

I' puer, & ueteri vincula deme cado.

Quisquis ades, dic læta. dies hic nubila pellat.

Instaurerit positum sedula turba merum.

Absenti mihi Chia dato. date Cressia regi.

Inde bibat dubio tota corona pede.

Tu uero hunc mihi cara uiro præstabis honorem,

Tingat ut auratus mollia labra calix.

Et memor ipsa mei dicas. haec oscula coniux

Illa tua, haec coniux te properare iubent.

His addas etiam suspiria, teq; subinde

Admoneant reditus tempora certa mei.

EPITHALAMIVM IN NV-

- ptijs Aureliae filie.

b Vc ades o' Hymenæe, nec est quod rura recuses.

Rura tuas primum festa tulere faces.

Rura nouos tibi prima iocos statuere, tuoq;

Lutea puniceo vincula dedere pedi.

Cultaq; solennem duxere ad compita pompam,

Omne cum fausto fœmina uirq; canunt.

Hic primum læto sonuit noua tibia cantu,

Mouit, & artifices compta puella pedes.

Rure arcum sibi fecit amor, strinxitq; sagittas,

Accenditq; nouas rure parante faces.

Tum iuuenis primos sensit male sanus amores,

b iiij

DE AMORE CONIVGALI.

Arsit ab insolita tacta puella face.
Hinc iunxere pares communifödere dextras,
Affuit et tectis sepe uocatus Hymen.
Flamea tum tibi prima deo sunt sumpta, decensq;
Præluxit digitis aurea gemma tuis.
Sedisti medius iuueni, mediusq; puellæ,
Deliciasq; toro, gaudiæq; apta doces:
Tum felix præsente deo torus esse iugalis,
Legitimam et thalamus cœpit habere fidem.
Ergo ades o' Hymenæe. uocant te rura, tibiq;
Culta domus. cultus et tibi ridet ager.
In foribus te culta manens Ariadna, decentis
Et necdit flores, et noua serta parat.
Dum necdit flores, illi per candida fulgent
Ora rosæ, Charites quas posuere genis,
Spirat et ex oculis noua gratia. flectere diuos
Dum cupid, hac risum temperat ipsa Venus.
Quin etiā canit. ad mensas hymenæe uenito. ARIAD.
Te uocat ad thalamos nupta nouella suos.
Pulcher hymen Hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Te chorus, et cantus, te tua pompa manet.
Pulcher hymen hymenæe hymen, hymenæe uenito.
Tibia iam teneros fundit eburna modos.
Otior ut uenias, en rusticæ fistula cantat,
Teq; uocat numeris Antiniana nouis.
Irriguis sic hortus aquis, sic prata salictis. ANTINI.
Sic gaudent pratis ipsa salicta suis.
Lætantur sic melle fani, sic robora glande,
Lætus ut ad thalamos carmina pangit Hymen,
Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui filia uatis

se colit, et thalamos nupta pudica parat.
Qualis roscidulo florens Hyacinthus in horto,
Puniceo primæ certat honore roseæ,
Hunc Dryades coluere, hunc et coluere Napææ.
Nais et assidua fessa rigauit aqua.
Myrtus honor veneris, myrto lætantur amantes.
Pendeat ad cultas myrtlea uirga fores.
Laurus honor Phœbi, præfert et laurus amores,
Ornent et festam, laurea serta domum.
Vitibus est decori pendens sub fronde racemus.
Arboribus decori quæ bene poma rubent.
Picta chlamys, Phrygiaq; manu uariata supellec.
Est decori thalamo, purpureusq; torus.
Ipse rosa, Syrioq; decens perflatus Amomo
Mille parat dominæ gaudia, mille uiro.
Felix delicijs, et felix lecte susurris.
Per te uir domina, nupta beata uiro est.
Pan iungit calamos, iungitq; Hymenæus amantes.
Pan amat, ad calamos dulce iocatur Hymen.
Pulcher hymen Hymenæus hymen, cui flamea curæ
Et iumentum lusus, et sine lite torus.
Lite fugatur amor, concordia necit amorem.
Concordis animos lectulus ipse facit.
Hunc amor, hunc pax ipsa locum statuere quieti,
Hunc legit, fidei uincula, castus Hymen,
Castus hymen hymenæus hymen, age fistula hyméq;
Dic et Hymen, gaudet sepe iteratus Hymen.
Ut flos æstuo sitiens cum terra calore,
Nocturno refici lassus ab hambre cupit.
Non illum Zephyriq; ualent, auræq; recentes.

h iiiij

DE AMORE CONIVGALI.

Mulcere, aut densa nexilis umbra coma.
Sola illi est in rore salus, spes omnis in hymbre.
Languebat honos, cecidit languida sole coma.
Sic tacitos in corde fons noua nupta calores,
Optato refici coniugis ore petit.
Non illam patris amplexus, non oscula matris,
Aut iuuat artifici purpura picta manu.
Suspedit tantum amplexus, tantum ora mariti.
Miseret, abestq; illi qui fuit ante decor.
Quam raptam matrisq; simu colloq; parentis,
Coniugis ad cari limina dicit Hymen.
Mitis Hymen Hymenæus hymen, cui mollia curæ
Coniugia, et parili vincula nexa iugo.
Ut flos in verno Lætatus sole nitescit
Fulgidus, et gaudet purpura honore suo.
Mane tepor, sub Solem auræ, ros noctis in umbra
Mulcet, et ipse suas iactat honestus opes.
In molli sic virgo toro complexa maritum
Nuda nitet, caro ludit amata simu.
Mane sopor, sub sole viri suspiria mulcent,
Nocte iterata Venus, saepe receptus Hymen.
Dulcis hymen Hymenæus hymen. sed fulget olympos
Vesper. pone tuos fistula lassa modos.
Vesper adestr. Hymenæus adestr. consurgite mensis.
Vesper amat cantus. carmine gaudet Hymen.
Iam iuuenes simul ad choreas, simul ite puellæ
Es canite, et Phrygium carmina dicat ebur.
Vesper adestr, gaudete viri, gaudete puellæ.
Seq; paret socio nuptiæq; viriæq; toro.
Ad thalamos Hymenæus adestr. iace virgo pudorem.

Et uir adest, & adest qui bene iungat amor.
Prima Venus teneris legem præscripsit ocellis,
Qua'ue palam fiat, qua'ue tegatur amor.
Primus Hymen blandis statuit sua iura labellis,
Diceret ut iuuenis tu mihi uirgo places.
Ipsa uiro Venus è cœlo, Venus ipsa puellæ
Ludite ait florem carpite amoris ait.
Ipse & inexpertos iungens Hymenæus amantes,
Instituitq; rudes, deliciasq; docet.
Sola Venus docuit decepta ut maire puella
Clam cuperet iuueni ciuita coire suo.
Solus Hymen iussit patrio lare nata relicto,
Iret ut ad iuuenem matre uetante suum.
Blanda Venus sine ueste monet dormire puellas,
Gaudiaq; instanti nulla negare uiro.
Blandus Hymen sine ueste iubet dormire maritas,
Et cupidum ad lusus sollicitare uirum.
A'uenere est quodcunq; uiro, quodcunq; puellæ
Inter delicias & bona dulce uenit.
Quod tenerum, quod dulce, ioc quodcunq; Hymenæus
Condit, & ore duas claudit in uno animas.
Sed numeros mutare licet. nam Vesper olim po
Conditur, & somnos imperat alma Venus.
Intrauit thalamos felix Hymenæus, & omen
Ipse dedit. lecto uirgoq; uirq; cubant.
Ducite felices concordi fœdere noctes,
Dulciaq; unanimi carpite poma manu.
Ver flores, segetes Aestas, Autumnus & uinas.
Delicias thalamus tempus in omne dabit.
Serpente in amplexu. certent pugnantia linguis.

DE AMORE CONIVGALI.

Oscula. blanditijs absit utrinq; modus.
Sic hederæ serpunt, sic iungunt rostra columbæ,
Murmuris & taciti ludit in ore sonus.
Aetatis breue uer. uos ueris carpite florem.
Hunc florem lusus delitiæq; decent.
Ludite, delicijsq; breuem complete iuuentam.
Hoc agite, ut cupidos prole iuuetis auos.
Nascatur Paulo similis, qui reddat utrunk;
Scitus auum, ingenij dexteritate puer.
Nam patrium nec Pierides, nec spreuit Apollo,
Et Mars ipse sua fuit, & auxit ope.
Maternum Musæ Aonio fouere sub antro,
Protexit galea Mars quoq; saepe sua.
Nascatur quæ nata tuos Aurelia mores,
Et faciem referat, fœmineumq; decus.
Namq; tibi, matriq; tuae, nil æqua Minerua,
Nil Carites sociæ, nil negat ipse pudor.
Hinc illinc generis series. age ruris alumnae,
Et nemorum dominæ, siluicolæq; deæ,
Mane nouo, nuptisq; nouis de flore recenti
Serta date, & calathis spargite ruris opes.
Ipsa fauos, & mella ferens, & lactis honores,
Dic Fesceninos Antiniana sales.

EPITHALAMIVM IN NVPTIIS Eugeniae filiae.

Vra iterū te hymenæe uocant, qd in urbe mora
Te lyra, te thyasi, te tua pompa manet. (ris,
En iterum lœta ad lusus, & gaudia nota,
En uocat ad teneros Antiniana sales.

En tibi formosæ texunt noua ferta puellæ,
 Et tibi non solita carmina uoce canunt.
 Te molles uiolæ, te purpurei hyacinthi, P V E L L.
 Te rosa, & Assyrio sparsa liquore domus.
 Nos te ad delicias cultæ inuitamus, & ipsi
 Inuitant thalamū, compositusq; torus.
 Quid cessas Hymenæe? tibi sua basia quæq;
 Amplexusq; suos quæq; puella parat.
 En tibi tractandas damus has sine labe papillas,
 Sponsa quoq; ipsa tibi nuda uidenda uenit.
 Cui roseis diffusa genis noua purpura fulget.
 Ac niueum in reliquo corpore candet ebur.
 Talem Helenen sociæ nudam uidere puellæ,
 Cum lauat ad fontis blanda Theranna tuos.
 Talis & in uiridi uisa est requiescere prato,
 Non dum experta uiri Laodomeia torum.
 Ipsa quiescebat, placidæ circum ora Napææ,
 Mulcebant somnos flabra ciente manu.
 Hæc digitos, illa est tenerum mirata labellum,
 Fusus ut è niueo pectore candor eat.
 Dumq; alia extremum femori subducit amictum,
 Obstu puit raris conscientia facta bonis.
 Nec properas Hymenæe? nec est quod rura reuisas?
 Nec præfert sanctas Antiniana faces?
 Nec teneras tibi blanditas, nec carmina bella
 Ingeminat? nec Hymen ó Hymenæe Hymen?
 Mollis Hymen Hymenæe hymen hymenæe uenito.
 En propera ad lusus ó Hymenæe tuos.
 Libat apis tenerum rorem, fluit Atticus ille
 Inde liquor, dulci cerea mella fauo.

DE AMORE CONIVGALI.

Libat Hymen tenerum florem, inde & Acidalus ille
It liquor, in tepido munera grata toro.
En te septenæ felix Hymenæe puellæ
In uitant, cupido munera ad ista sinu.
En tibi Acidalium spondent ad munera florem
Ipse leges ipsi diffliuet ille liquor.
Illa uides, ut blanda oculis, utq; innuit ore,
Flameolum ut gestit læta uidere tuum?
Illa uides quos docta modos? quæ carmina cantet?
Offerat ut flores in tua dona suos?
Hæc tibi purpureum stringit lasciva labellum,
Atq; ait, hunc rorem libo Hymenæe tibi.
Hæc chores te te in medijs suspirat, & ægro
Ventilat ipsa tuas corde Hymenæe faces.
Hæc tibi lacteolas, atq; hæc, atq; illa papillas
Nudat, & has inquit nudo Hymenæe tibi.
Has & delicias, hæc oscula prima, nouosq;
Amplexus seruo, gaudia & illa tibi.
Fauste ueni, formose ueni, tibi nupta parata est,
Quæq; sinu Veneres spiret, & ore Charin.
Ore Charin, Veneresq; sinu, ast ubi eburnea lectum
Intrauit, spiret tum tibi ueris honor.
Stillet & ambrosiae decus immortale, tibiq;
Et Charitum & Veneris dona beata fluant.
Euge ueni, bone diue ueni, bone sancte uenito.
Euge, uenit sanctus, diuus & ipse uenit.
Nunc age culta quidem diuosis obuia mater,
Et sanctum amplexu suscipe blanda tuo.
Sparge rosam, da ferta deo, dic & bona uerba,
Oreq; cum fausto carmina fausta cane.

Tu quoq; felicis iam nocta Aurelia tadas,
 Ad primos postes compti sororis ades.
 Hic Genium accipies, Genio sua munera fundes,
 Quæq; Cypros mittit, quæq; Sabæus ager.
 Casta quoq; ad thalamos dux ipsa hymenæon amatos
 Duc castum, casto qua cubat ore soror.
 Flameolum ut Genio nitet? atq; ut coctina uestis,
 Ut decet in molli soculus ipse pede?
 Quam gemma in digitis? ut fertum in fronte uirescit?
 Ridet ut ipsa domus? tecta in eunte deo.
 Plaudamus Genio sociæ, Geniumq; salutet
 Cuncta domus, Genio plaudat et omnis ager.
 Dicte io, domus omnis io, ager omnis, et aer
 Dicitio, resonet longe Hymenæus io.
 Faustus Hymen, formosus hymen, felix hymenæus.
 Læta canant, felix et sine lite torus.
 Felici cum prole genus, carumq; nepotem
 Reddat auro, reddat pignora cara patri.
 Eugenia, et faciles ducat cum coniuge tadas,
 Quiq; amor est iuuenium, sit quoq; et ipse senum.
 Nunc age felicis cultor non se gnis agelli,
 Cui sonat apposito fistula blanda sono,
 Dic aliquid Geniale deo, dic et bona nuptæ.
 Nupta sono gaudet, carmine gaudet Hymen.
 Ipse die solem ad rapidum cum torreor æstu, Agricola
 Vxor adest, gelidas et mihi portat aquas.
 Mox densas simul ad salices secedit uterq;.
 Mecum amor, at lateri coniugis hæret Hymen.
 Hic nos iungit amor. Iusus Hymenæus amori
 Monstrat, et ad partes hic uenit, hicq; suas.

DE AMORE CONIVGALI.

Nocte quidem tenue ad lumen dum uellera pecto,
Torpet, et hyberno frigore fessa manus.
Hanc uxor refouetq; sinu, reficitq; papillis.
Somnus adest, lateri coniugis hæret Hymen.
Hic nos iungit Hymen, lassos mox repit in artus
Somnus, init placidus pectora anhela sopor.
Muneris hoc Hymenæe tui est, age fistula blandum
Dic aliquid, quod rus, quodq; Hymenæus amet.
Educit teneros fœtus, fouet anxia nidum
Mitis avis, fesso comparatore cibum.
Ast illi, ut tenues plumæ increuere, relinquunt
Et nidum, et matris dulcia rostra suæ.
Ipsa suo natam in gremio fouet anxia mater,
Educitq; sinu, sedulaq; usq; tolit.
Ast illa, ut uiditq; uirum, sensitq; Hymenæum,
Linquit lœta domum, matris et ora suæ.
Munus et hoc Hymenæe tuum est, tibi luce puella
Comitur, et formæ sedula querit opem.
Nocte autem parat illecebras, parat oscula, dulcemq;
Amplexum, et lusus, deliciasq; parat.
Ut tener aprico crescens Hyacinthus in horto
Ipse manu colitur, ipse rigatur aqua.
Illum auræ, tepidiq; fouent sub sole calores,
Guttaq; nocturno quæ uaga rore cedit.
At postquam culto nituit spectatus agello,
Ipse tener domini carpitur ungue sui.
Sic tenera in molli crescit quæ nata cubili
Ipsa sinu matris, ipsa fouetur ope.
Hanc et munditiæ thalami, compitusq; decentes,
Hanc iuuat artifica purpura texta manu.

Sed postquam incaluitq; toro, cupijtq; Hymenæos,
 Hanc uir ab iniecta uendicat ipse manu.
 Afferit et sibi iure suam, atq; Hymenæon ad aram
 Clamat, io munus hoc Hymenæe tuum est.
 Munus et hoc Hymenæe tuum est, age candida carmē
 Nunc itera, atq; sales Antiniana tuos.
 Te domini, te cura et agri, studiumq; puellæ,
 Te moueant thalami iura, et amicus Hymen.
 Ne saeuia generose, tua est sine lite puella. ANTINI.
 Illa tibi placido est tota fouenda sinu.
 Ne'ue nega formosa uiro quod dulce rogarit.
 Ipse quidem dulci dulcia mente petet.
 Sit pax, sed sine lite tamen sint murmura, uterq;
 Pacem amet, et pacis murmura uterq; sonet.
 Ne pugna mihi care, nihil pugnare necesse est.
 Concedet blandis uicta puella iocis.
 Ne'ue uiro mihi cara tuo uestita repugna.
 Vestis obest rixæ, rixa terenda ioco est.
 Ludite, sed medio in lusu pax saeuiat, ut pax
 Rixa sit, ut rixa pax eat ipsa comes.
 Iam ludunt, geminata sonant iam murmura, postes
 Claudite, adesto tuis sancte Hymenæe focis.
 Vos nuptæ quibus est coniux suus ite, parate
 Gaudia uestra uiris, et sua dona toris.
 Vos quoq; virgineus chorus, innuptæq; puellæ
 Omnia felici dicate fausta die.
 Atq; animo optatas iamiam præsumite tedas.
 Nanq; sua et uobis gaudia seruat hymen.

F I N I S.

I. IOVIANI PONTANT AD PETRVM
 COMPATREM NEAPOLITA
 NVM TVMVLORVM
 LIBER PRIMVS.

Actenus Idalios cantus, leise car-
 men in umbra
 Lusimus ad thalamos blande hy-
 b
menae tuos.
 Nunc age quis titulo dignus in-
 uenis' ue senex' ue
 seu mulier, seu uir, seu puella canam.
 Dumq; cano, interea flores lege, collige myrtos
 Vranie, & multa sparge sepulcra rosa.
 Sparge & opes Cari blanda tuas, age et ipse Patulca
 Sparge tuas, spargis Antiniana tuas.
 Est suis & tumulis honor, est sua ciera sepulcris.
 Ipsa quidem accensa testificanda face.
 Vrite odoratos ignes, redolentia dona,
 Quæq; & Arabs mittit, quæq; Sabæus ager.
 Dum manes condo tumulis, tu caste sacerdos
 Tange aram, & patrios rite precare deos,
 Nec nuto cineri non & bona uerba precesq;
 Debentur, querulis uerba sonanda modis.
 Vos quoq; pallentes umbræ, solatia cantus
 Hæc capite. & manes flebile carmen amant.
 At tu flebilibus numeris hæc adiœ Petre
 Compater, ut certa membra quiete leuent,
 Floreat ut sua cuiq; croco uenerabilis urna,
 Frondeat ut uiridi myrtlea sylua coma.

TVMVLORVM
TVMVLVS VRSI VRSINI, PRIN-
cipis Nolani et Asculani.

Non artes tibi Romanæ, non gloria belli
Defuit, aut magno principe dignus honor,
Non fortuna domus, clariq; a stirpe parentes
Vrse, nec antiqua nobilitate genus.
Præstans ingenio, præstans et viribus idem
Corporis, ingenij sed grauitate prior.
Illustris titulos dedit et tibi Nola, dedere
Oppida multa tuo recta sub imperio.
Defuit ab tantum uitæ pars optima, namq;
Mors properans, medio tempore te rapuit.
Sed tibi uictrices Musæ statuere sepulcrum,
Ne mors ipsa tuas deleat exequias.

ALPHONSI DAVALI PRINCI-
pis Aternensi.

Arma manu tibi capta, et uicto ex hoste trophæa
Hæc tibi marmorea erunt, hæc tibi erunt tituli.
Hoc tibi mars statuit, statuit Bellona sepulcrum
O' Davale, hæc cineri debita busta tuo.
His Alphonse iaces ornatus et obrutus armis.
Arma tibi tumuli. tela tibi tituli.

IVLII PARMERII equitum præfecti.

Da tuba terribilem sonitum, tubicenq; canoro
Aere tona. hos tumulos clangor et arma decent.
Iulus hic situs est. strepitus innat, et innat ensis
Clauaq; Parmerium bellicæ parma innat.

Gaudet & his heros concentibus. en canit umbra
 Ad numeros. placidos ducit & ipsa choros.
 Nunc rursum tuba, nūc tubicē fera murmura rursum
 Ingemina, ut cantu marmora pulsa sonent.
 Hic honor ad tumulos, magnorum & saxa uirorum
 Debetur, Martis sic stata sacra iubent.
 Pro patria hic cecidit. manes gaudete sub urna,
 Gaudet & Iuleis umbra ferox tumulis.
 Pro patria oculibuit pugnans, muriq; cruento
 Dum stetit hostiles repulit ense manus.
 Nos plausum simul ore damus, simul ære canoro,
 Parmerio. hæc patrius munera poscit amor.

HYDRVENTINORVM CIVIVM A'
 Turca interfectorum. Viator, Genius, &
 Sacerdos colloquuntur.

In frōte est tumuli scriptum, Sacer est locus intus VI.
 Tibi a funereos deflet eburna modos.
 Ore fauete omnes. manes sua funera deflent. GE.
 Infleti, ob patriam qui cecidere suam.
 Ingratos patriæ mores. sparsere cruorem. VI.
 Pro patria. patrius cur male gratus amor?
 Ossa solo quæ sparsa iacet, nūc colligit hydrus, GE.
 Colligit & rigidis uiscera pasa rubis.
 Parcite iam manes planctu, miserandaq; cessent
 Murmura, nam tumulis rite paratur honor.
 Dic age, dic bona uerba senex, iam conde sepulcro
 Viscera, & in tumulis ossa repone sacris.
 Ossa subite pios loculos, & in te sepulcrum. SA.
 Viscera sacrata rite subite domos.

i ij

T V N V L O R V M

Pro patria octubuistis adacto in pectora ferro.
Vos patria ipsa suis prosequitur studijs.
Ite piæ ad superos animæ postquam ossa quierunt.
Ossa quieta manent, ite piæ ad superos.
Vobis parta quies cœlo. noua patria cœlum est.
Ite piæ ad superos, en agite ite animæ.
Hoc posita est tumulo pubes Hydruntia. cœlum
Est data cui proprijs patria pro meritis.

HIPPOLYTAE MARIAE Princi-
pis Brutiorum. Viator loquitur.

Hippolytam quisquis uideat miretur, ut illam.
Ipse quidem credat Pallada uel Venerem.
Talis ea in tumulo est, illi sic prorsus ademit
Mors nihil, ut dicat Pallada seu Venerem.
Permanet et decor, atq; oris præstantia culti.
Huius ut atq; huius iam fluatore melos.
Permanet et sua maiestas, popularis et auræ
Illæ quidem uere conciliator amor,
Ut simul et Venerem referatq; et Pallada, ut illi
Insit et hinc Pallas, insit et inde Venus.
Non hic Hyppolite iacet, at Pallasq; Venusq;.
At tumulus nec habet Pallada nec Venerem.
Nec iacet Hippolyte tumulo. mihi parcite diuæ,
Pallæ et Hippolyte cum Venere hic recubant.
Cum Venere Hippolyte recubat, cum Pallade et ipsa
Hippolyte, ut diuæ tres tumulo hoc iaceant.

CICELLÆ PVELLÆ Surrentinæ.

Quo' decor heu quo' gratus honor, quo' tanta uenustas
 Quo' nitor ille abiit culta Cicella tuus?
 Omnia mors rapuit, quæq; et natura venusq;
 Contulerant, quæq; ars, heu breuis hora tulit.
 In cineres heu uersa iaces. uix nomina seruant
 Saxa tibi, longo post abolenda situ.
 Seu tantum cinis es, seu nil, seu labilis umbra,
 Siue es in ætherio forma recepta polo,
 Has uiolas cape, supremos et turis honores
 Fleta diu nuribus, flenda Cicella uiro.

MVNDITI A NAE P VELLAE.

Munditiana tibi funus peperere Hymenæi.
 Ipse Hymen luctus, tædaq; et ipse fuit.
 Te Maiæ primum nuptam uidere Calendæ,
 Te postrema dies heu male condit humi.
 Mense malas olim Maio nupsisse puellas
 Fama est, et Maias omen habere faces.
 Munditiana tibi est Hymenq; et funera Maius,
 Et Maius uiolas det tibi, detq; rosas.

LEONTIS TOMACELLI. Marinus
 frater ad sepulcrum queritur.

Quæ Phœbo, quæ nam Aonijs est cura puellis?
 Phœbe uale, ualeant Aonidesq; tuæ.
 Opereant herbæq; tuæ, suciq; ualentes,
 Et pereant cantus, sit sine uoce lyra.
 Ergo obiit Leon? ah tumulus tegit iste Leonta?
 Origeant Lauri, syluaq; Phœbetua.

TVMVLORVM

A recessisq; Helicon, sitiat liquor Hippocrenes,
Nec tibi sunt arcus, nec tibi Phæbe coma.
Clamabat puer infelix, succurrite Musæ,
Ferte et aquas. o' me Castalis unda iuua,
Sed nec Castalides ueniunt ad uota vocitæ.
Nullus Castalio, nullus ab amne liquor.
Tabescit sensim frater, sua iuræ reliquit
Natura. O' te te frater amate sequor.
Quid frustra ad tumulu quereris Tomacelle, Leontas?
Nec tegit hic tumulus, nec cinis est reliquus.

FRANCISCI AELII. VIATOR
et Genius colloquuntur.

Quis iacet hoc tumulo? Nullus iacet, hunc sibi uiuus
Aelius, hanc statuit post sua fata domum.
Cur interq; herbas, interq; uirentia culta,
Quia nitet aurata Citria sylua coma? ut Cypria.
Hanc illi syluam Musæ, hos statuere recessus,
Quo post umbra suo gaudet in thalamo.
Quid, q; et Aßyrij spirant de marmore odores?
Quid, q; et Aßyrio nardus honore fragrat?
Illos aßyrijs Charites de collibus, hanc et
Detulit Aßyria gratia ab usq; plaga.
Hoc illi meritum Musæ post fata rependunt.
O' scriptor Latia nobilitate lyra.

FRANCISCI PVDERICI
ex nobilitate Neapolitana.

Quis sibi, quis tumulum uiuus parat, an' ne sepulcro,
Mortem dum metuit, dum citata fata, canet?

Franciscus tumulum statuit Pudericus, et ipsis
Consulit exequijs, et sibi busta parat.
Nec mortem timet, aut mortis mala, sed quod honorem
Deberi hunc cineri, funeribusq; putat.
Nam mortem uite pretium, finemq; laborum
Iudicat, et uite posterioris iter.
Sunt testes uite tumuli, finemq; fatentur
Esse quidem alterius, principium alterius.
Nunc urbem colit et Musas. post dona sepulcri,
Elysiumq; colet, Pieridasq; domos.

MARVLLI POETA E. PON=

tanus ipse loquitur.

Hoc uacuum tibi Pierides statuere sepulcrum,
Et Graia et Latia clare Marulle lyra.
Ipse etenim Aonia in sylua, atq; Heliconis in antris
Lætus agens, illic otia grata teris.
Illic formosæ ludunt ad plectra puellæ,
Et tecum ad choreas carmina lecta canunt.
Et tibi responsant syluae, Peneiadq; antra,
Plaudit et Ogygio roscida ripa lacu.
Nil præter nomen tumulo. per opacu uagaris
Culta, per Elysium docte Marulle nemus.
Hinc tibi se ad cantum adiungit formosa Corinna,
Cantat et ad calamos Delia culta tuos,
Illinc compositos exercet Cynthia saltus,
Exercet rarus Lesbia blanda choros.
Nec Parca eripuit, Musæ rapuere Marullum,
Arnidi ne fieret grata rapina deæ.

TVMVLORVM

Sis felix igitur Musis comes, & tua Musæ
Ambrosio foveant membra adamata finit.

MARINI TOMACELLI.

Dum timet hæredes nullos Tomacellus, & ipse
Consulit exequijs, dum cauet ipse sibi,
Hunc tumulum sibi constituit, uiuusq; locauit,
Et dixit, lapidi sint sua uerba meo.
Sit lapis hic, sit terra leuis, nullusq; Marinum
Non puer, aut iuuenis, nulla puella fleat.
Me sat sit multos uiuum fleuisse per annos.
O' nolle cineri sic superesse meo.
Cesset honos, cessent tot munera publica, totq;
Regia me ignavis condat iners' que sopor.
Quæ cœlo est pietas uocet ad se, si mea cœlum
Respexit pietas, si mea facta deum.

IVLII POMPONII VIRI
literatissimi.

Pomponi tibi pro tumulo sit laurea sylua.
Ossa maris rores, myrtleaq; umbra tegant.
Teq; tegant, artusq; tuos violæq; rosæq;.
Ver habet, zephyros spiret, & ipse cinis.
Stillet & ipse cinis, quas & Parnasus, & antra
Thespia, & ipsa suas Ascras ministrat aquas.

MARIANI EREMITÆ.

Viator cum admiratione loquitur.

Huic cineri deus ecquis adest? nam carmina Musæ
Lecta canunt, lectis assonat urna modis.

Ossa solo Mariane iacent tua. nobilis umbra
 Læta fugit tumulos, læta peti superos.
 Dicite io, iam uictor io Mariane, subisti
 Aethera conspicuum, conspiciente dijs,
 Ornatusq; caput lauro, plaudente senatu,
 Intrasti sanctas sanctus et ipse domos,
 Ascitusq; choro diuīm, cœlestibus astas,
 Concilijs, summo perfruerisq; bono.
Hæc musæ ad tumulum referunt. cinis ipse ualeto,
 Seruari auratis dignæ cinis loculis.

CHABRIELI S ALTILI I EPI
 scopi Polycastren, ac Poetæ doctissimi.

Et tibi dant tumulos Musæ, meritumq; sepulcrum,
 Et tibi dat titulos quæ tibi culta Caris.
Altilio' uenerande iaces hic? hac iacet urna
 Pontificale decus? pontificalis honos?
Ergo agite o' nymphæ Sebehides, ergo age uirgo
 Parthenope, ad tumulum sparge ueris opes,
 Sparge tuos flores florum fœcunda Patulci,
 Et tu sparge tuas Antiniana rosas.
Altilio requiem dic o' Cari. dic age Clio,
 Luceat Altilio lux sine fine meo.
Quisquis adest pia uerba sonet, madeaiq; sepulcrum
 De lacrimis, madeat Pieri rore tuo.

ROBERTI VILLICI.

Poeta loquitur.

Terra senex tibi sit facilis, sint munera terræ
 Grata tibi, et flores grata rependat humus.

TVMV DORVM

Tu terram coluisti & terrae munera sollers.
Culta tibi & tellus, cultaque debet humus.
Culta tibi & curius debet Roberte. colenti
Et debet uitis, debet & una tibi.
Et uitis det gratia tibi, det & una liquorem
Optatum, largo diffuat urna mero.

LA VRINA E P VELL A E IPSA

è tuumlo loquitur. Viator respondet.

Hæc Laurus mihi dat titulos, famamque; sepultæ,
Quæ quondam uiuæ nomina clara dedit.
Sub lauru Laurina tegor, mea uestit & ossa
Laurus, & ipsa meo uestitur è cinere.
Per me igitur uiuit Laurus, Laurinaque; uiuo
In lauru, & uite mutua cura sumus.
Ipsa eadem lauro materque; & filia. Laurus
Ipsa mihi est titulus, ipsa quoque; est tumulus.
Viuite frondenti pariter sub cortice iunctæ. VI.
ipsaque; sis Lauro filia, sisque; parens.

P T O L E M A E I G A L L I N A E C A

tinensis Astrologi.

Digne senex cœlo, cœlum Ptolemæe petisti.
Pro Catina cœlum patria facta tua est.
Quasque; olim stellas numeris, quæ sydera cursu,
Nunc metire oculis, fataque; certa tenes,
Et tibi quæ series rerum, lexque; ipsa futuri
Nota patet, summis perfruerisque; bonis.

A' pueru mihi culte senex Gallina ualeto
Perpetuum, & Catinæ uiue perennis honos.

L A V R E N T I I M I N I A T I
Astrologi.

Quid numeras Miniate? nihil numerare necesse est,
sydera sub pedibus qui modo cuncta uides,
cuncta suos agere anfractus, seq; ordine summo
Cogere, & errores rite subire suos.
Ne numera Miniate. quies tibi parta. quiete
Utere, & humanis exue te studijs.
Ipsa quies deus est. deus est & uita bonumq;
Vita bonumq; simul. utere utroq; simul.
Exutusq; hominum curis, rebusq; molestis
Laurenti æterno rite fruare bono.
Nos nemores ueteris studij, socij q; laboris
Hæc tibi pro sanctæ munere amicitiae.

F U S C A E M A T R O N A E.

Centum Fusca procos habuit, nec casta cubile
Polluit, aut sancti iura uerenda tori.
Centum Fusca procos risit, coluitq; maritum.
O' raram in longi posteritate fidem.
Hoc uirtutis opus dura inter & aspera se se
Erigere, & fortis exeruisse manus.
Vixit Fusca igitur celebris post fata, fidemq;
Testantur nullo marmor aucta situ.

TVMVLORVM
FULCI FERRARIENSIS
musici.

Bistonis an' ne senis sonat hic lyra? Bistonis an' ne
Quæ traxit sylvas horridaq; antra chelys?
At neq; Bistonij senis est lyra, sed lyra Fulci,
Quæ multis iunenum pectora, quæq; senum.
Assonuit cui Penéo persæpe relicto
Delius, et carmen flebile iunxit amans.
Assonuit cui Cylleni testudo, et amantum
Desleuit curas, fleuit et ipse suas.
Nec nunc muta filet Fulci lyra. Fulcus et ipse
Non filet. at Stygias carmine mulcet aquas.
Dum sonat, Elysiae ludunt ad plectra puellæ,
Dum canit, ad numeros quæq; puella canit.
Nec sentit Tityus rostrum, nec multuris unques,
Nec ferus ad portas Cerberus ipse latrat.
Dum uixit, Fulco regum plausere theatra,
Nunc plaudit Stygiæ flebilis aula dei.
Viue igitur plausus inter choreasq; silentum,
Aeternum et ualeas, perpetuumq; cane.

FORTVNATI. IPSE IN
tumulo loquitur.

Non amplæ mihi diuitiæ, non regna fuere.
Sed modicus census, sed sine labo togæ,
Nec mihi regales epulæ, sed uictus honestus,
Mensaq; communis, resq; modesta domi.
Cultus ager, sine elite domus, sine sorde supellex,

Parca quidem coniux, sed sine prole fuit.
 Hinc fortunato nomen fecere, quod essem
 Contentus modicis, simplicibusq; bonis.
 Sorte sua Lætus quisquis fuit, ille beati
 Fert nomen felix, nomen inane puto.

ANGELI GENTICORI.

Nec Musis non carus eras. tibi carmina Musæ
 Aonie eꝝ dederant fila mouere lyræ,
 Et dederant linguae cultum, eꝝ precepta loquendi
 Gentiore, atq; artes posse docere bonas.
 Nec tibi non aderant Charites, non fautor Apollo
 Angele, eras docti pars uel honesti chori.
 Sed tibi nil Musæ comites, nil fautor Apollo
 Profuit, aut Charitum quæ tibi iuncta cohors.
 Omnia mors superat. fatum secum omnia claudit.
 Non tamen hoc nostras finit amicitias.

IAOMOTI.

Dum ruit incensus stratum Iaomotus in hostem
 Ocupat, eꝝ uicti uictor ab ense cedit.
 Extinctum fleuere duces, tristesq; manipli,
 Castraq; magna nimi funere mœsta uiri.
 Indulxit iuueni lacrimas rex mitis, eꝝ illum
 Ornauit mœstis funeris exequijs.
 Mouit amans fletum uirgo, mouere puellæ.
 Forma quidem lacrimis digna erat illa nouis.
 Elatus misero est urbis mœrore. tulitq;
 Hanc laudem, qđ non liquerit ipſe parem.

TVMVLO RVM

PERINELLI MVSICI.

Plectra iacent sine honore, lyræ sine honore sepulta
Et citharae, et cantus, et sine honore tuba,
Sibilaq; arboribus desunt, et murmura riuis.
Destituit tacitas ipse susurrus apes.
Sola autum ueteres seruat Philomela querelas,
Sola et hirundo nouos suscitatores modos.
Haec Perinelle obitum luctu testantur, at illa
Sordente, et nimio muta dolore tacent.
Sume lyram in tumulo Perinelle, et plectra moueto,
Iam lyra, iam citharae, iam tuba et ipsa canet.
Sibilaq; arboribus strepitent, et murmura riuis,
Inuerit atq; alacreis ipse susurrus apes.
Quo tumulo Perinelle iaces, tecum iacet omnis
Et sonus, et cantus. auraq; uoxq; filet.

IVNII IVNIANI MAII.

Et Mirtus tumulo satis est sola, et satis ipsa
Laurus. at hunc tumulum uestit utrumq; nemus.
Quem Charites persæpe, nauem persæpe sorores
Inuisunt. tumulus nec sine honore suo est.
Haec choreas agitant, Iuniq; ad marmora muse
Dulce canunt. numeris frondea sylua fauet.
Laetantur lauri, myrtus laetatur et omnis.
Ac Maij felix non nune ridet humus.
Hic uates requiem ducat. feliciter umbra
Dormiat, et caneri sit sopor usq; pio.

GREGORII TYPHERNATIS.

Pontanus tumulum salutat.

Gregorio sit terra leuis, uer assit et urnæ.

Terra ferat flores, urna liquore fluat.

Plaudat et huic Latium tumulo, plaudatq; iumentus

Itala. Gregorio et umbria plande tuo.

FRANCISCI HIACHINI

Grammatici.

Non tibi certa domus fuerat, non culta supellex,

Mensaq; uix tenuis docte Hiachine focus,

Hoc ex morte tibi lucri est, quod nulla supellex,

Non focus ipse opus est, quod tibi certa domus.

MASVTII SALERNITANI

fabellarum scriptoris.

Hic quoq; fabellas lusit, tinxitq; lepore,

Condit ornatis et sua dicta iocis.

Nobilis ingenio, natu quoq; nobilis, idem

Et doctis placuit, principibusq; uiris.

Masutius nomen, patria est generosa Salernum,

Hec simul et uitam praebuit, et rapuit.

AVRELII INFANTULI. MATER

ad sepulcrum queritur.

Has tibi pro mammis lacrimas, proq; subere fletum.

Nate cape. has lacrimas subera nostra puta.

Quiq; tibi ad cunas cantus, quæ nenia quondam,

Hi tibi nunc questus, hic tibi sit gemitus.

TVMVLORVM

Has bibe nūc lacrimas. hæc hæc nunc ubera sume.
Næniolæ & lusus, nostra querela tibi est,
Quosq; dedi flores, & quas de flore corollas,
Hi tibi sint crines, hæc tibi fusa coma.
Aureli tibi sit tellus leuis, ac breuis urna
Affiet & usq; crocos, spiret & usq; rosas.

PHIELLAE MATRONAE.

Auratis digna es loculis formosa Phiella.
Heu te condit humus, uilis & herba tegit.
Heu heu nec mater, nec te tua pignora deflent.
Nulla tibi est mater, pignora nulla tibi.
Non frater, non cognato de sanguine quisquam,
Non pater ipse, aut que lac tibi mamma dedit.
Vos fusi deflete, colli deflete Phiellam,
Flete & eam lanæ, flete & eam calathi.
Flete & acus, & fila fleant, & lina Phiellam.
Telaq; . uix tumulo casta puella iaces,
Casta puella lates tumulo uix . uix tibi cespes
Dat tumulum. uix te terra inarata tegit,
Quæ tamen herba tegit, nullos hæc sentiat æstus,
Frigora nulla . tuo floreat usq; solo.

MASSILIAE VERNULAE.

urna ipsa loquitur.

Vrna loquor . cinis est infans . infantula mecum est .
vernula nata domi, nata gemella patri.
Hanc mater mihi commendat post funera, & inquit
Ipsa tibi hanc peperi, nata futura tua est.
Hanc alui

Hanc alui in tenebris. nutrix nox. Lubera suxit
 Noctis, et infanti lac fuit ipse sopor.
 Nec fatur, uerum somno testata perenni
 Quam nasci, satius uos docet esse mori.
 Hanc nullæ torquent curæ, non matris in ore est,
 Non lana in digitis comminuenda datur.
 Continuas ducat noctes. lux nulla, nec ulli
 Sunt uitæ sensus. munera nulla premunt.
 Dumq; hæc ipsa loquor, secura infantula dormit.
 Illam perpetuo somnus ab hymbre rigat.
 Nomen erat quod fecit herus Massila. Camœnæ
 Ornarunt domini pro pietate locum.
 Hic dormit Massila. sopor lac, Lubera præbet
 Nox ipsa, at cunas et tenebrae et loculi.

ROSAE P VELLAE ante diem mortuæ.

Non nomen tibi, quin omen fecere parentes,
 Dixerunt cum te bella puella Rosam.
 Utq; rosa breuius nil est, et que'ue caducum,
 Sic cito, sic breuiter et tua forma perit.
 Implesti denos uix nam formosæ decembres.
 Vere Rosa Heu nata es, mense decembre cadiſ.
 Non æstus, sed te rapuerunt frigora brumæ,
 Non æstus, sed te frigida soluit hyems.
 Ergo non hyemi flores, non raptæ per himbrem
 Frondescis, tumulo sed male Rosa rosa es.

PARTHENIAE VIRGINIS ET
 faculæ Veneris in eo ardantis. Viator et Genius colloquuntur.

k

TVMVLORVM

Quis rogo quis titulus? fax num tabescit in urna?

Fax cuia est? Veneris. Vrnula? Parthenies.

Parthenie faculam Veneri dum surripit, urnæ
Abdit, & hanc inquit ignibus ure tuis.

Tabuit ipsa suis fax i gnibus intus abesa.

Hinc tumulus titulum uirginitatis habet.

Parthenie iacet hic. Veneris fax hic quoq; tabet.

Parthenie tituli ius habet & tumuli.

ROSCI AE puellæ ipsa è tumulo loquitur.

Ros mihi dat titulum, nomenq; est Roscia nostrum.

Ros breuis est, breuis heu, sic mihi uita fuit.

Rore madet tumulus, stillant & marmora rorem.

Roscia sum, me ros, roscida & unda rigat.

Sed nec apes tumulo, uerum insedere cicadæ,

Stridulaq; ad cineres hei mihi turba crepat.

Bruma mihi requies, æstas est poena sepultæ.

Bruma quies, æstas est mihi supplicium.

STELLÆ FERRARIENSIS.

Potinus ipse loquitur.

sit uati fas Pierides, quæ lucida fulget

Stella polo, hanc proprio condere sub tumulo.

Stella tibi tumulus cœlum est. hæc te tegit urna.

T'eq; per & tumulus, te per & urna nitet.

Stella nites urna, radios tibi & urna ministrat,

Præbet & hos tumulus, & tumulo ipsa nites.

At nec Stella iacet tumulo, sed splendet in urna,

Splendet & in tumulo, Nam polus est tumulus.

CANDIDAE virginis. ipsa loquitur.

Nec me marmor habet, nec me tegit urna sepultam.
 In niueas abij candida uersa rosas.
 Fote interq; rosas, interq; ligustra quieram,
 Aura fouet flatu, mater at ipsa finu.
 Pallida cum cœlo nubes delapsa repente
 Me rapit, inq; aureas dissipor ipsa leues.
 Dum natam mater gremio, dum quærit in ulnis,
 Pro nata niueas reperit ecce rosas.
 Ne mihi ne lacrimas quisquam, ne munera donee
 Ad tumulos. horti sunt mihi nam tumuli.
 O felix cui uere rosæ, atq; æstate sepulcrum
 Sunt auræ. hinc flores fundis, et hic zephyros.

VIRIDELLA PVELLAE.

Ipsa met dolens loquitur.

In lapide est titulus viridella, sed ipsa sepulcro
 Deuirui. heu tumulus nomina falsa gerit.
 Tabuit in cineres viridella, colorq; decorq;
 Nullus adest. heu quid nomina uana innant?
 Quin potius Cinerilla legar, Cinerilla sepulcro
 Inscrifar, perijt nam uiror atq; uigor.
 Nec titulo est viridella, nec est viridella sepulcro
 Nomen, forma, uigor, deniq; nil superest.

SYLVAE PVELLAE RVINA

ripæ oppressæ.

Me tellus grauat ingenti diuulsaruina.
 Pro tumulo mons est, quam grauis heu tumulus.

k ij

TVMVLORVM

Incubuit tumulo rupes. hæc ipsa sepulcrum
Hausta facit, miseris hei mihi quam tumulos.

Increuit tumulo frondenti uertice sylua,
Sylua mihi est tumulus. hei mihi qui tumulus.
Qui mihi sit titulus, quæ nomina sylua docebit.
Sylua mihi titulus, syluaq; nomen erat.

PRVINAE PVELLAE. ipsa loquitur.

Nec mihi tristis hyems nocuit, nec sæuior æstas,
Non terræ, aut tumidi uis inimica maris.
Tabida uis rapuit, rapuit violentia febris.
Delicui, ut rapido sole pruina liquet.
Heu nomen fatale, périnde, ut sole pruina,
Sic ego pallenti tabe liquens perij.

SULPITIANAE PVELLAE.

viator et umbra colloquuntur.

Dicite custodes umbræ, quæ tanta sepulcri.
Cura est? sollicitas cur'ue smaragdus habet?
Parce hospes uocitare umbras. Amathusides ipse
Dicimus, et Veneri turba dicata sumus.
Hic nymphis defleta diu, plorata Camœnis,
Clamata et Veneri Sulpitiana iacet.
Deslerunt nymphæ formam, gestusq; Camœnæ
Plorarunt teneros, compositumq; decusi.
Clamauit Cytherea oculos, oculisq; pudorem
Suffusum, et Veneres per labra, perq; genas.
In frondem nymphæ formam, in floremq; Camœnæ
Rarum uerterunt, et sine labe decus.
Inclusit Cytherea oculos, sepsitq; smaragdo,

Cumq; his et Veneres, deliciasq; suas.
Mox statuit nos custodes, hinc cura sepulcri
Tanta est, sollicitus inde smaragdus habet.
Ferte piæ dona hæc Amathusides, hæcq; smaragdo
Serta date, æternos spiret & urna crocos.

EVMOLP AE SERVÆ. VI. et Ge. colloquuntur.

Hos loculos, hos & tumulos, hæc iura sepulcri
Ecquis habet Lemurum? num Genius quis habet?
Ipsa fides habet, & casti reuerentia lecti.
Hic, atq; hic Genius mutua iura tenet.
Sic requies huic sit tumulo, quæ nam umbra quiescit
In loculis? cineres cuius & urna tegit?
Sarmatis hic Eumolpa iacet, quæ nupta marito
Eripitur, siculo captiæq; seruit hero.
Cuius dum fugit amplexus, renuitq; cubile,
Præceps de summa se iacit ausa domo.
Labentem simul excipimus, positamq; pheretro
Condimus, & castis assūmus hinc loculus.
Hos Eumolpa tibi flores, hæc serta dicamus.
Famaq; sit cineri semper amict tuo.
Vos quoq; felices Genij celebrate iacentem,
Et facti memorem reddite notitiam.

DRYASTIDIS NYMPHÆ QUERE
la a rusticis cæsæ. viator lequitur.

Quæ nam illa est igne medio flammisq; querela?
Qui gemitus? miseræ uirginis an' ne sonus?
Virginis ah miseræ uox illa est, sic tibi uirgo
Sit requies, gemitus causa nec ulla tui.

k iiij

TVMVLORVM

Dic age quæ nam ipsa es, tanta quæ causa querelæ?
Cur tantus medio surgit ab igne dolor?
Rustica sum nemoris generosi nymphæ Dryastis.
Felix glande, ferax umbræ, & opacæ comis.
Inter Hamadryadas regnabam prima sorores,
Primus honor mensæ, gloria prima chori.
Inuidiæ fuimus. Fauni mea regna bicornes
Inuidunt, Fauni prodigiosa cohors.
Agrestumq; manus armant. mea cæditur ilex,
Atq; acer, atq; abies, deniq; cædor ego.
Immittuntq; ignes. uror uenerabile numen.
Dum loquor, heu miseræ uiscera adusta crepant.
Et ferro mecum, sœuis mecum ignibus actum est.
Hinc lacrimæ & gemitus, inde querela uenit.
Qui Croësi extinxit flamas violentior hymber,
Ille idem extinguit moesta Dryasti tuas.
Et tibi succurrant Hyades pluvialibus astris,
Nimbosusq; suæ fundit austèr aquæ.

I. IOVIANI PONTANI AD PETRVM
COMPATREM NEAPOLITANVM TVMVLORVM LI-
BER SECUNDVS.

Pargite aquam, date tura foci,
Iugubria ad aras

Verba sonent, miseris uerba feren-
da modus.

Tristior & Lemures cantus innat,
& innat ipsa

Nænia, funereis emodulata sonis.

Pax uobis tenues umbræ, requiesq; sepultis,
Sit dolor & nullus, nullaq; cura sitis.

Perpetuae sint & noctes, somniq; perennes.

O' felix, sopor hic cui uenit ante diem.

Aeternum dormite umbræ, æternumq; silete.

Sit sopor æternus, perpetuumq; uale.

Tu uero capte & hæc obitus solatia Petre

Compater, à tenebris obsite Cymmerijs,

Quod tibi non opus est medico, non auspice nummo,

Quodq; opera diues nullius ipse egeas.

Aeternum sine me, & mecum post ipse ualeto

Compater antiquis annumerande uiris.

TVMVLVS LVCIÆ Pontanae filiæ.

Pontanus pater ad sepulcrum queritur.

Liquisti patrem in tenebris mea Lucia, postquam

E' luce in tenebras filia rapta mihi es.

Sed neq; tu in tenebras rapta es. quin ipsa tenebras

k iiiij

TVMV LORVM

Liquisti, et medio lucida sole nicas.
Cœlo te natam aspicio. num nata parentem
Aspicias? an fингit hæc sibi uana pater?
Solamen mortis miseræ, te nata sepulcrum
Hoc tegit. haud cineri sensus inesse potest.
Siqua tamen de te superat pars, nata fatere
Felicem quod te prima iuventa rapit.
At nos in tenebris uitam, luctuq; trahemus.
Hoc pretium patri filia, quod genui.

ARIADNA MATER QVERI
tur ad Luciae filiae tumulum.

Nata acipe hos calathos, depexæ et munera lanae,
cum lana et calathis acipe et has lacrimas.
Nata et acus, et fila cape, et cape linea texta,
Cumq; his, atq; illis, acipe et has lacrimas.
Nata colum, fusog; cape, et simul indita lina,
Cumq; colo, et fusis, acipe et has lacrimas.
Nate cape has et bracteolas, hæc aurea dona,
Cumq; his, atq; illis, acipe et has lacrimas.
Acipe et hos crines, atq; hæc tibi munera grata,
Flabellum, et tenues acipe forficulars.
Acipe et hos crines, cumq; his et scrinia, et aureos
Acipe uerticulos, acipe gemmeulos.
Acipe et hos crines, cumq; his bombycina texta
Et tonam, et pictum hoc acipe reticulum.
Acipe nata meos crines, lacrimasq; meos que
Expecta et cineres Lucia, et inferidas.

Pontanus loquitur.

Nec patria profugus puer, exutusq; bonorum
 Nella tibi aut tumulos, aut pia iusta dedi.
 Nec pro blanditijs lacrimas, pro munere uitæ
 Mortis dona tuo persolui cineri.
 Nella uel affectus matris, uel munus obibas,
 Nella mihi nutrix, Nellaq; mater eras.
 Nunc procul a' patria senior iam, dona pheretri,
 Et iusta, et cineri debita persoluo.
 Aeternum mihi Nella uale, ac requiesce sepulcro,
 Et ualeant cineres, et mihi mater uale.

CAECILIAE AVIAE PATER-
 nae. Pontanus loquitur.

Pax umbræ, requiesq; urnæ, quæ contegit umbras.
 Tura adolete, sacri spargite fontis aquam.
 Salve avia, aeternumq; uale. capte grata nepotis
 Munera, nec lacrimas sperne, nec inferias.
 Cæcilia et tibi sit tellus leuis, et fluat urna,
 Ambrosia. Ambrosius stillet et usq; liquor.
 Et tibi perpetuum spiret uer, seruet et urnam
 Quam tu seruasti cum pietate fides.

TURPILIAE PVELLA E.

Casta fuit, formosa fuit, comisq; puella.
 Turpiliae uerum nomina iniqua tulit.

VV
TVMVLORVM
Moribus ornauit nomen, raroq; pudore,
Cum fuerit thalamu cindor honosq; tori.

CORVINAE, morose fœminæ.

Hic posita est Coruina, suo attumulata marito,
In tumulo et thalamo litigiosa cohors.
An' ne cohors ubi uir iaceat cum coniuge solus?
Ille suæ consors coniugis, illa sui?
Dum clamat, dumq; inclamant, dum stridet uterq;
Hic boat, illa ululat, fit tibi plena cohors.
Iam strepitant, irata cohors iam currit ad arma.
Clamor ad astra uolat, telaq; truncæ sonant.
Non litem sed bella putes. iam fragmina tundunt
Marmora. iam tumulo saxa rotata crepant.
Heu clamat Coruina, gemi percussus Homaster
Pœona de Stygijs ite ciete uadis.
Sed nec Pœone opus. docti sua vulnera current.
Vos fomenta pijs fundite pro lacrimis.

CERBERI hominis furacissimi.

Cerberus hic situs est. latrat sed ad hostia nullus,
Scilicet inditio ne sit, id ipse timet.
Fur erat, & furtis uitam ducebat. at illum
Deuorat in tenebris, improba turba canum.
Umbra petit manes, quam Cerberus ore trifauci
Deuorat, haud Stygias passus inire domos.
Furibus hæc pœna est. furti reus hostia Ditis
Non intret, rabido præda sit ille cani.

MIELLÆ puellæ in adulterio occisæ.

Heu quid amor, male castus amor qd crimina possint,
 ipsa manu doceo cæsa Miella uiri.
 Hærebam misera in gremio male saucia amantis,
 Et mea languentis presserat ora sopor.
 Irrumpit gladio coniux. heu uicta sopore
 Vix sensi armatas in mea fata manus.
 Eiectam furtim, exequijs, bustoq; carentem,
 Tristis in ignota condidit hospes humo.
 Tabueram, incestata diu nec crimina passus
 Hymen, immundas excit in ossa sues.
 Eruor infelix, populi nota, dedecus urbis,
 Meq; trahunt rabidae per loca tetrica feræ.
 Quæq; Miella fui, nomen sum nacta suillæ.
 Discè puella tuo casta manere toro.

HOMINIS MENDICI.

Nulla mihi uiuo domus, at nunc certa sepulto est
 vitaq; paupertas, mors mihi diuitiae.
 Vita mihi exilium. requies at certa sepulcrum.
 Nudus eram uiuus, mortuus ipse tegor.

VIOLINAE puellæ. ipsa loquitur.

Prata mihi tumulum præbent, uiolæq; sepulcrum
 Fronde tegunt. mirum si uiolina uocer?
 Non mihi ture opus est, aut nardo, aut arabe Myrrha;
 Myrrha mihi, eñ nardus, turæq; sunt uiolæ.

VRBANAE puellæ male sepultæ. ipsa queritur.

Rure quidem iaceo, cum sit mihi nomen ab urbe,
 Nec titulus, nec sunt nomina uera mihi.

TVMVLORVM

Pœna mihi est tumulus. pœna est rurale sepulcrum,
Quæq; quies alijs, est mihi supplicium.
Pro uiola porrum, pro ture, atq; Arabe coſto
Cæpa datur, cæpis obsita ſemper humus.
Méq; ſues, méq; Guerres, uexantq; capellæ,
Inquinat et tumulos ingluuiofus anas.
In primis me turbat anus, quæ carmine longo
Euocat et manes, euocat atq; erubum.
Vos alio cineres, alio traducite noſtros,
Quæq; urbana fui, rusticæ ne iaceam.

SCANDEREBAE I HOMINIS bibacſſimi.

Funde urnam ad tumulos, funde et uinalia testa.
Ebrius hic nūquam, sobrius hic neutiquam.
Ebrius hic ſemper, ſemper quoq; sobrius idem.
Dic mihi quisnam hic ſit? Scanderebaeus erat.

TRIVM GRAMMATICORVM. Pontanus ipſe loquitur.

Paschalis iacet hic, docuit qui grammata, méq;
Inſtituit puerum, nescius inſciolum.
Melior huic ſuccedit ineptus, et inde Cataldus.
Tris hos uix unuſ ferre potest tumulus.
Ille ualeat pugnis, aſt alter robore lucetæ.
Hic clamore grues uicerit, atq; anates.
Ite procul Muſæ, puerum me quæ nequifit
His a' Grammaticis Nestoreum eripite.

FE LICIS MERCATORIS.

Felix hic iaceo, male felix, quem neq; coniux,
 Nec natus sepelit, nec soror, aut genitrix,
 Non pater, aut frater. rapidæ excerpere uolucres.
 Prædaq; sum cupidis heu data uulturijs.
 Dum uarijs inhio lucris, fora multa frequento,
 Et uitam, et partas eripit hostis opes.
 Inquor præda auibus. nullum tegit ossa sepulcrū.
 Sola per ignotos umbra uagatur agros.
 Donec metumulo pastor donauit, et alno
 Infelix scripsit hac requiescit humo.
 Felix cum fuerim, nunquam post fata quieui,
 Infelix donec scribere in tumulo.

IACOBI PONTANI PATRIS
 Iouiani Pontani.

In tumulo situs est uatis pater. hoc satis esset,
 Sed pater ipse suis laudibus auctus erat.
 Cui gentilis honor. cui linguae ornatus et oris,
 Atq; togæ, atq; hastæ, cui uel utrumq; decus.
 Non est quod tumulo exoptes. cœlum ille petiuit.
 Sed uenerare pijs ossa reposita locis.
 Ante diem rapuit Iacobum mors. filius illi
 Infans quæ nequit, dat modo iusta senex.

CHRISTIANAE MATRIS. PON-
 tanus filius ad illius sepulcrum.

Optabunt tibi Christiana Musæ
 Ad bustum bene, nec mihi negabunt.

TVMVLORVM

Ad matris tumulos adesse flenti.
Has lactis pretium tibi quotannis
Ex uoto lacrimas parens dicamus.
Hos questus tibi pro labore & aestu
Pro puerperij damus dolore,
Pro casta simul institutione,
Pro linguae studijs, boniq; cultu,
Et desiderium tui perenne,
Et suspiria pectoris uouemus,
Cum luctu, gemitu, dolore & aestu.
Nec Musæ numeros negant querenti,
Quod uiuis bene, quod deos uereris,
Quod castum colis, & probas modesta.
Hinc te Pierides puellæ amarunt,
Amauit dea uirginum magistra,
Atq; hinc te ad socios choros uocarunt,
Inter quos agis, & beata ludis.

PONTANVS Filius ad Pheretrum

Christiane matris.

Has te ego ad inferias mater uoco. tu mea mater
Acipe cum fletu munera mixta suo.
Te natus uocat ad pheretrum. tu munera nati
Acipe, & has lacrimas, acipe & hos gemitus.
Quid natum mater fraudas spe? nec mihi flenti
Eximis aut lacrimas? eximis aut gemitus.
O' dulcis matris uultus, o' mollia corda.
Mater adestr, matrem iam peto, iam teneo.
Iam ridet nato mater, iam brachia tendit.
Iam teneo amplexus, ipse ego iam teneor.

Heu natum mater, natum fugit immemor. heu nil
Ipsi, nisi manes et leuis umbra sumus.

ARIADNAE SAXONAE NEAPO-

litanae. Viator, Genius, & Hyacinthus

colloquuntur.

Vnde erosae ad tumulos, unde haec uiolaria? nūqd. VI.

Hi tumuli & uiolas et peperere rosas?

Ver tribuit sua iura, simul tribuere Napææ. GE.

Huic cineri. hinc uiolas, hinc peperere rosas.

Ipse et Acidalio Charites de fonte liquorem.

Ipfa et Acidalio rorat ab amne Venus.

Hinc uiolæ florent, hinc roscida lilia canene.

Hinc tener ipse tuo flore Hyacinthe nites.

Et nitet et queritur moerenti flore Hyacinthus,

Suspiratq; nouo iure dolore puer,

En audis. misera uolant suspiria, et uidis.

E' folijs sese flebilis aura ciet.

Formosæ quondam dominæ mihi cura uacibat. Hy.

Hinc mihi tutæ æstas, hinc mihi mitis hyems.

Me dominae faciles digiti, studiumq; colebant.

Ver mihi sic semper, rosq; perennis erat.

Extinctam flerunt nymphæ. Venus aurea questa est.

Terq; comam uellit, ter scidit ipsa genas.

Inde mihi & nitidus cecidit flos, et mihi tristis

Venit hyems. periit qui fuit ante nitor.

Felices tumuli, cinis at felicior. en tu VI.

Dic. puer, unde nouus qui tibi uenit honos?

Areba dominæ interitu. sed coniuge adeptæ Hy.

Vir mihi de lacrimis subuenit usq; suis.
 Hic tumulo ex oculis rorem diffundit amicum.
 Hic cinerem ex oculis hambre fluente rigat.
 Hinc redeo in florem . flos hinc ad busta resurget,
 Scribitur et folijs nota querela meis.
 Felices tumuli, cinis at felicior . heu quæ VI.
 Sors dominam eripuit moeste Hyacinthe tibi?
Inuidia eripuit dominam, Lucrinide in unda HY.
 Dum lauat, et calidis nuda fouetur aquis,
Obstupuit forma nymphæ Misenia, et atro
 Inuidia infestas felle uenenat aquas.
 Hinc rapta est . fleuere deæ, lacrimisq; dolorem.
 Testatæ . ad tumulos inde perennis honos.
Et lacrimis uiolæ, lacrimisq; rosaria uernant.
 Et mihi de lacrimis hic quoq; creuit honor.
Vsq; fluant lacrimæq; tibi, uiolisq;, rosisq;; VI.
 Vmbræq; flebilibus usq; rigetur aquis.
 Dic age de lacrimis sate flos, dic o' puer alte
 De lacrimis, titulum dulceq; nomen heræ.
Illa tori bene fida comes, custosq; pudici.
 Cuiq; et acus placuit, cui placuere colli,
Quæq; focum, castosq; lares curauit, et aræ,
 Et tura, et lacrimas, et pia ferta dedit,
In prolem studiosa parens, et amabilis, uni
 Quæ studuit caro casta placere uiro,
 Hic posita est Ariadna . rosæ, uiolæq; nitescant.
 Qua posita, et lacrimis hic mihi surgat honos.
Vrna crocū dominæ fundat. distillet ammonum VI.
 Ad tumulum, et cineri spica cilissa fluat.

PONTANVS

LIB. II. VIVIT 81
PONTANVS, CONIVX AD
Tumulum Ariadnæ Saxonæ uxoris.

Quas tibi ego inferias coniux? quæ munera soluam?
Cum lacrimæ, & gemitus, uerbaq; destituant.
Pro ueteri tamen officio, pro munere lecli
Annua lustrato dona feram tumulo.
Tura puer laticesq; sacros. tu uerba sacerdos
Dic bona, & æternos rite precare deos.
Rite sacras adolete faces. mihi mortua uiuis
Uxor, & in nostro conderis ipsa sinu.
Vina mihi ante oculos illa obuersatur imago,
Et mecum lusus, deliciasq; facis.
Vina domum cultosq; lares, remq; ordine curas.
Vina Ariadna domi es, vina Ariadna toro es.
Mecum perq; hortos & culta uireta uagiris,
Et mecum noctes, mecum agis ipsa dies.
Sic mihi uiua uales, sic est mihi grata senectus,
Ut tua mors lasso uita sit ipsa seni.
Hæc ipse ad pheretrum. at tecum mens ipsa moratur,
Tecum post paucos lœta futura dies.
Interea cape & hæc misera solatia mortis,
Atq; in perpetuum fletu Ariadna vale.

LVCII FRANCISCI FILII

Pontanus pater queritur.

Hæs aras pater ipse deo, templumq; parabam,
In quo nate meos contegeres cineres?

I

TVMV LORVM

Heu fati uis leua, & lex uariabilis æui,
Nam pater ipse tuos nate struo tumulos.
Inferias puero senior, natoq; sepulcrum
Pono parens: heu quid sydera dura parant.
Sed quodcunq; parant, breue sit, nanq; optima uite.
Pars exacta mihi est, cætera funus erit.
Hoc tibi pro tabulis statuo pater, ipse dolorum
Hæres. tu tumulos pro patrimonio habe.

LVCIO Francisco filio Pontanus pater
inferias soluit.

Has Luci tibi & inferias, tibi & annua soluo,
Annua uota pijs hei mihi cum lacrimis.
Hæc Luci tibi & ad tumulos, positumq; pheretrum
Dona pater multis perluo cum lacrimis.
Hæc dona, inferiasq; heu heu hunc nate capillum
Intanamq; comam accipe & has lacrimas.
His lacrimis his te inferis, hoc munere condo,
Nate uale æternum o' & ualeant tumuli,
Quin & hient tumuli, & tellus hiet, & tibi meme
Reddat, & una duos urna tegat cineres.

ISOLDAE matronæ fœcundissimæ.

Felix prole sua, felixq; nepotibus, urna
Hac Isolda iacet clara puerperis.
Quam nati, natæq; cohors numeroſa nepotum
Imposuit pheretro, condidit in tumulo.
Inscribi hoc iussit busto. mea funera current

Quæ mea, dēq; meis uiscera uisceribus.
Quadraginta igitur strato imposuere pheretro.
Flet reliqua ad notum turba minuta rogam.

V B A R C A E ancillæ ipsa loquitur.

Pathma mihi in patria nomen tellure, Ioanna
Hic fuerat Mauro Barca uocata seni.
Seruui Mauro ingenuam me patria uidit.
Hic domini laribus ius uel herile dedi.
Munditijs placui dominæ, fusoq; fideq;
Demerui dominum sedulitate mea.
Nec Musis non cara fui. me carmine Musæ
Donarunt, tumulo qui mihi uenit honos.
Dulcis hero, dulcisq; et heræ, Charitum quoq; cura,
Et cura Aonidum scita Ioanna fui.
Ipsa manu dominæ pheretro composta, supremas
Excepi lacrimas, quas mihi fidit herus.
Quemq; sinu tenerum foui, cui garrula lusi
Ad cunas, locat hac natus herilis humo.
Ille mihi inferias, ille et funebria soluit,
Digne parens nato, digne parente puer.
Terra mihi, sit at aura leuis natoq; patriq;
Sis memor et Barcæ, sis mea dulcis hera.

L V C I L L I Pontani, uixit dies quinquaginta.
Præfici loquitur. puellæ respondent.

Infanti lacrimam ad tumulos floremq; puellæ PR AE.
Spargite, nam et uestro est dignus honore rogas.

ad tumulum nī infanti sacrymias florētq;
puellæ

TVMV LORVM

En flores, nardū ad tumulos balanūq; liquamus, PV.
Ipse etiam lacrimæ sponte per ora fluunt.
Nil infans ore infantī uix uagit. at ipse PRAE.
Munera uestra pijs sedulæ obite modis.
Lucili tibi lux nomen dedit, & dedit ipsa PV.
Mater stella tibi, stellāq; luxq; simul.
Eripuit nox atra, nigræ eripuere tenebræ.
Vixisti, uix quot litera prima notat.
Hos' ne dies? breue tam' ne tibi lux fulsit? & aure
Maternum in nimbis sic tenuere iubar?
Infelix fatum. puer heu male felix. heu q
Nec puer es, nec lux, nec nisi inane quid es?
Sit uobis ver perpetuum, ac sine nube puellæ, PRAE.
Lucili, & cineri spiret inustus odor.

INFANTVL VAGIENTIS.

viator et Genius colloquuntur.

Mira fides, tumulo uagit puer, ecqua sub urna
Umbra gemit? miseris en gemut umbra modis.
Præsidet huic tumulo quisnam genius' ue deus' ue?
Vnde hæc tam querulo uox geminata sono?
Hic infans iacet Umbrenus, miserabilis infans,
Viuit morte sua, crimine matris obit.
Hæc urso assuescens, urso fit mater. ibidem
Morte obita. mortem poena secuta sua est,
Ut puer in tumulo uiuat, petat improba mater
Ut Styga, & hinc Stygas nocte reportet aquas,
Quis puerum in tumulo pascit. uagitus hic inde est.
Poena obitus matri. uita quidem puero.

VARIANA E P VELL A E.

Carbo soluit inferias.

Hos habet infelix tumulos Variana, nec ulli
 iuncta toro, nulli iuncta puella viro.
 Ut posita est loculis, miseri post funus amantes,
 munera cum lacrimis multa dedere suis.
 Primus at è cunctis Carbo moestissimus illi
 Constituitq; aras, et statu sacra facit.
 Condidit et loculis manes, lauitq; sepulcrum
 De lacrimis. lacrimæ tristia busta rigant.
 Nona dies aderat. florent ad marmora thymbrae,
 Thymbra tegit tumulos marmora thymbra tegit.
 Conueniunt et apes, et mella liquentia carpunt.
 Dicta q; Thymbrea est, quæ Variana fuit.
 Haec tibi Carbo tuus Thymbrea. hinc mella sepulcro.
 Lecta legunt et apes, hinc tibi et illa fluunt.

NEAERA E P VELL A E. P. S V M -
montius celebrat exequias.

Hos cineres breuis urna (at non leue nomen in urna
 scribitur. hic posita est pulchra Neæra) tegit.
 Ah crudele genus diuorum. hic pulchra Neæra
 Est posita. hos cineres et breuis urna tegit.
 At non urna breuis tegit, aut leue nomen in urna est.
 Quam Charites seruant, Pieridesq; deæ.
 Illam Petrus amat summontius, hicq; Neæram
 Plorat et ad tumulos, fertaq; dat tumulus.
 Ast Petrum Charitesq; colunt, Musæq; tuentur,
 Inde nec urna breuis, nec leue pondus habet.

TVMVLORVM
Sis felix, longumq; uale dis grata Neæra,
Et tibi defunctæ crescat amantis amor.

LAVRAE ARCELIÆ uxoris
Antonij Panhormitæ.

Elysiae nunc te ualles, & opacæ uiretæ,
Elysius nunc te Laura recessus habet.
Nunc interq; hederas, interq; uirentia sertæ,
Coniugis optato Laura fouere finu.
Ille canit tua ab ore uiri dum lumina pendens
Interea Elysius spicula tergit amor.
Quis castas iterum figit sub corda puellas,
Et renouat fidi uincula coniugij.
Quis rursum Euadne, rursum quoq; Penelopea,
Et rursum ueteres sentit Elisa faces.
Gaudet Laura tuo rursum coniuncta marito,
Tuq; marite nouam gaudet & inire fidem.
Antoni Elysiae celebrant Hymenæon & auræ,
Et Lauræ castos florida prata toros.
Viuite felices umbræ, thalamoq; iugali
Læta agite, & parili munera obite fide.

LVNAE PVELLAÆ ipsa loquitur.

Ne me, ne rogo terra tegat. sinito aera apertum,
De granet & cineres tegula nulla meos.
In Lauri hic tantum titulus sit cortice. Luna
Hinc abij adsuperos. non mihi terra placet.
Manibus & Lunæ pateat cœlum, ossaq; & artus
Condas sub tacito tu Charitæ finu.

EUPLEAE PVELLA E naufragæ.
ipsa queritur.

Hic Euplea uagor tumulo sine. me maris unda
Ejicit, & sedes hei mihi terra negat.
Nunc misera affligor scopulis. nunc obruor algæ,
Nec recipit tellus, nec mare, nec scopuli.
Aëre iactamur, rapidis iactamur ab auris.
Nec mihi sunt sedes, nec loca certa mihi.
Nulla quies umbræ miseræ, nullusq; receptus,
Non nebulæ, non menubila nigra tegunt.
Iactor in incertum, fessis Euplea carinis
Explosa, & nautis. hei mihi quid reliquum?
Sit modus o' Euplea. tuus te portus & ipsum
Accipiet littus, terraq; amica tibi.
Et dabit inferias coniux, cineremq; piabit,
Et cineri & tumulo debita persolu et.
Interea tibi dant lacrimas Euplea carine,
Littoralq; ipsa suis moestia sonant numeris.
Fleibileq; ad tumulum uates canit, & tibi carmen
Dedicat. o' felix umbra & amici uale.

PURA E MATRONAE. ipsa loquitur.

Ne manes, ne terra tegat. sinita umbra uagetur.
Nostra quidem certum non habet umbra locum.
Non sedes mihi certa. dies noctesq; uagamur.
Exilio requies nec datur ulla meo.
Ipse error mihi pœna, uiros quod tempore in uno
Et colui una duos, extuli & una duos.

TVMVLORVM

De me igitur seruare fidem, ac retinere pudorem,
Atq; unum de me discite inire torum.

Nomen erat mihi Pura, heu q; nec pura nec insons
Vixi. nunc uitæ crimina morte luo.

VERONILLÆ puellæ. ipsa loquitur.

Salua tibi sit ut urna precor, quæ ad flumina pergis,

Tu uero ut mihi sit urna precare leuis.

Siste. mora est breuis. hoc lege. Veronilla quiesce,

Manibus e& bene sit, e& bene sit cineri.

Mutua sed faciam. bene sit tibi, sit bene natis,

Sit quoq; cum placido lis tibi nulla uiro.

SANCTIAE P VELLAE Neapolitanæ.

ipsa uirum suum pictorem alloquitur.

Quod uitam sine me coniux iniuitus agebas,

In lucem ipse artis munere restitus.

Sic tibi nec sine me uita est ingrata futura,

Nec mors quam fuerat, tam sit acerba mihi.

Sed neq; me ad lusus, aut oscula grata uocabis,

Mutua ne'ue etiam uerba referre putas,

Nam corpus pictura refert, non corporis usum.

Atq; hæc nunc uates, Sanctia non loquitur.

CASTA E matronæ parum pudicæ.

Casta uiros habuit septem, quos extulit omnes.

Hoc ægre est, quod non extulerit totidem.

In tumulo scribi hoc uoluit, q; nomine Casta
Nunquam casta uiri manserit in thalamo.

MILVII HOMINIS RVSTICANI.

Falco pater mihi, Coruus aius, materq; Columba,
Pica auia est. quid plus? Milvius ipse uocor.
Ne ne sarcophago condas. sit in arbore bustum.
Nidus sit tumulus, nidor et ipse innat.

INFANTVLI in pominati.

Nascitur hic, obijtq; simul, simul ipse sepultus.
Vita obitusq; simul. nomen at unde habeat?

FOCILLAE puellæ.

Frigidulo iaceo in thalamo, licet ipsa Focilla.
Ligna nec extincto est qui ferat ulla foco.

GALLA E sterlilis fœminæ.

Galla fui, Gallo coniux bene iuncta marito,
Verum nec pullos, oua nec ulla dedi.

HYAE inertissimi hominis.

Nunquam uixit Hyas, sed Hyas hoc conditur antro.
Si uixit nunquam, mortuus est nec Hyas.

ERRIS NANI.

Et tumulus brevis est, titulus brevis, et breue nomen.
Et iacet hic nanus. nanula testa tegit.

TVMVLORVM

HIC THYPHAGI.

Pro tumulo scopulus. pars est mihi funeris alga.

In remo titulus. hic riget hic thypagus.

AGANIPPI EQV I. ipse

stellificatus loquitur.

Et mihi Pegasides fauere, & me quoq; cælo

Illustrat stellis Pegasus ipse suis.

Pegasides meritum referunt in uatis honorem,

Quem uexi, & toties restitui in columem.

Pegasus hospitio recipit, quod & Aoniascum

Vatis ope, & largis ipse replete aquis.

Hinc simul & uescor diuino gramine, & una

Ambrosiae extinguo rore fluente sitim.

Inde etiam Charites nomen fecere Aganippo,

Et tumuli & cœli dignus habetur honor.

AVICVLAE LIGVRIS.

Pontanus loquitur.

Pro cauea è uitro tumulum cape, teq; sepulcro

Hoc tege, perspicua conspicienda domo.

Hoc ales mea te tege. sic mihi mortua uiues

O' Liguri, hic tumulus sit tibi pro cauea.

Pendeat e lauro tumulus, quem proxima myrtus

Vestiat, intactis semper opacis cornis.

Dum uitro spectanda nites, & uiua putaris,

Certatim uolucres ad tua busta uolant.

Et tibi nunc plaudunt pennis, nunc uoce liquenti

Cantabunt blando carmina blanda sono.

Hoc tibi funus erit. cineri sua dona uolucres
Ista ferent. Liguris semper amata Vale.

DEPLORATIO Sturni.

Pontanus queritur.

Cantabas mecum ad citharam, dulcissimq; querelas.
Fingebas uario garrulus ipse sono.
Fingebas et me uariantem carmina plectro,
Ore tuo et noster sepe recurrit amor.
Ipse tibi numeros monstro, numerumq; recenses.
Ipse tibi carmen, carmen et ipse refers.
Sepe etiam rostro inuitas, pungisq; tacentem,
Præcinis et querulos quos sequar ipse modos.
Inuidit mihi te nigri Iouis inuidia coniux,
Quæ lœtum nobis nil sinit esse diu.
Nil tenerum, nil duce diu. bone Sturne, bone ales
Lenis avis, bellum quid queat esse diu?
Ah desiderium, ah lacrimas quas Sturne relinquis?
Ipse diu luctus, ipse future dolor.
At contra Elysium per te nemus, et pia uernane
Arua. sonant cantu prata canora tuo.
Ac tenebrosum iter, horrenda et via tristis auerni,
Sentit nescio quid gutture dulce tuo.
Tu modo cum remeant nocturna ad somnia manes,
Nocturnis uenias manibus ipse comes.
Et tecum insomnis dulces meditare querelas
Ad citharam, et solitos perstrepe in aure sonos.

VOCIS AMATORIAE. Vox
ipsa et viator colloquuntur.

TVMVLORVM

Claudite me in tumulo. Quæ nā es? Vox. Cuiā es? Amā
Quid clamas? Heu heu. Dic age cur geminas (tis-
Bis quoniam perijt mihi Luna. Et quæ nā ea Luna ē?
Vna quidem Phœbi est, una soror Charitum.
Quo nam abiit. perijtq; simul? quid utraq; grauaris?
Vtraq; nam perijt. illaq; et illa grauat.
Quæ Phœbi ad superos abiit. Chariteia ad amnes
Hesperiae, hæc atq; hæc hei mihi bis perijt.
Vtraq; nū est eadē? Vna est et simul utraq; et ambæ.
Vna'ne cum perijt, num periere duæ?
Quin eadem Luna est, eadem simul utraq; et ambæ,
Vnaq; bis perijt, utraq; cum perijt.
Cur nec amans petit et cœlū, et petit æquor? It ipse
Ad Stygii quæsitum. perdita Styx recipit.
Placabit manes cantu, uictorq; redibit,
Lunaq; erit terris reddita, Luna mari.
Cur tumulo cupis ipsa tegi. Ne sentiar. ipsa
Ne fuga sit cœlo cognita, ne'ue mari.
Ne se aether prædæ acingat, neu pontus ad arma,
Lunaq; sit pelago præda, sit ipsa polo.
Ne doleas mea uox. taceas. tibi consule, nostro et
Conde simu. hoc pectus urna erit, hoc tumulus.

LYRA ORPHEI auxilium im-
plorat à Nympha.

Nympha tene, o' age nympha tene. me me rapit unda,
Nympha tene, o' me me candida nympha iuua.
Quid quereris? quid et ipsa times. Timeoq; querorq;
Bistonides matres, bistonidesq; murus.

Orpheus diripuere. lyram iecere per undas.
Meq; uehunc amnes, me maris unda uehit.
Illa ego proceras summis e montibus ornos
Quae traxi, et rigidas post mea plectra feras,
Quae potui Stygium cantu mollire tyrannum
Tristificum flectens in mea uota canem,
Illa ego Threicias fugio miseranda cohortes.
Me dea me tacito me me age conde sinu.
En properant, dumq; ipsa loquor, me fila relinquunt.
Plectra cadunt. o' me me pectore conde tuo.
Illa querebatur. Thresiae properare cohortes.
Nec mora, quae fuerat iam lyra, factus olor.
Excita nam lacrimis nati properabat ad Hebrum,
Flebat et attonito Calliopea gradu.
Vtq; lyram, et chordas uidit sine honore fluentes,
Me miseram, hec nati sunt monumenta mei.
Iuppiter exclamat, misero sueturre nepoti.
Me me Amimallonidum me petit ecce manus.
Haecine avus pateris? uix haec. de flumine cycnus
Euolat, et niueus per uada cantat olor.
Forma petit cœlum. cœlo micat aurea. plectrum
Mansit humi, mater quod studiosa legit.
Condit et in templo. tituli simul addit honorem
Threiciae hic sita sunt plectra superba lyræ.
Parnasus tenet haec, Casto Parnasus in antro
Seruat, et incolumi stant ueneranda fide.

INFANT VLI bis mortui, et nunquam editi.
Mortuus ipse bis, at nunquam editus inferor urnæ,
Nam semel extincta matre quidem morior.

8 T V M V L O R V M
Mox utero matris cæso diuellor, & infans.
Rursum obeo. infelix nomine q̄ carco.

HARMOSYNE S puellæ Neapolitanæ.

Harmosyne iacet hic. fractos quos aspicis arcus,
Et sparsos crines, atq; sine igne faces,
Arcus fregit amor. Charites sparsere capillos.
Extinxitq; suas ipsa Erycina faces.
Quæ tumulo increuit Laurus, myrtiq; rosæq;
Pieridum è lacrimis noueris esse satus,
Harmosyne extincta est, sensusq; extinctus amandū.
Nemo amat, & numen desijt esse venus.
Infelix quid agas uates? i, desere coetum,
Et pete inhumanis lustra habitata feris.
Frange lyram, contemne deos, lucemq; perosus
Noctem ama, & à somnis gaudia posce nigris.

I A C O B I Solimæi medici Salernitani.
Musas inuocat ad exequias.

Quæ liquidos Silari fontes, quæq; arua Salerni
Irrigua, & doctis tecta habitata uiris,
Quæ Lauros nymphæ Aonides, Peneida syluam,
Amphrysi & colitis nota in amore uada,
Ne Musæ, ne Pierides, dum condimus umbram,
Pæonio abnuite carmina uestra seni.
Non succi tibi defuerant Solimæe, nec herbæ,
Quæq; docent Coi scripta probata uiri.
Et tamen ut de plebe aliquis, de sorde togata.
Ocidis, & uili contumulare solo.

Ne nomen tamen intereat, quo fama supersit,
Accepe quæ cineri sunt monumenta tuo.
Par Phœbo, par Phœbigenæ, atq; Machaone maior
Et melior, tegitur hac Solimæus humo.

PONTANVS uxorem Ariadnam
in somnis alloquitur.

Nocte quidem coniux tecum uagor, & tua mecum
vmbra uenit. sic nox luxq; diesq; mihi est.
Luce autem sine te tenebris obuersor, & ipse
Me sine sum. sic lux nox tenebræq; mihi est.
O' ualeant luces. lateat sol. sic mihi coniux
Viues. sic moriar uiuus & ipse tibi.

PONTANVS vxorem salutat, & Lauru
rum in hortis ab illa olim satam.

Cum Lauru tibi crescit honor. tua nomina Laurus
Seruat, nam dextra crevit & illa tua.
Officium officio pensat gratissima Laurus,
Quiq; fuit nymphæ, nunc quoq; sensus adest.
Cum lauru mihi salue iterum coniux mea. salue
Coniuge cum Laurus, fronde & honore pares.
Ite pares, nomenq; una seruate per æuum,
Et mihi frondenti serta parate coma,

IOANNIS Iouianî Pontani.

Dic age quid tumulos seruas dea? Nostra tuemur
Iura, Deos cinerum num quoq; cura tenet?

TVMVLORVM . LIB.II.

Hæc mihi prima quidem cura est. Quid concitis alas
Vsq; Fugo tenebras, quo uigeant tumuli.
Quid sibi quæ collo pendet tuba? Nomen amico
Dat cineri. ad tumulos hæc ego gesta cano.
Dic age dum manes cuius hi? Vatis, aturnam
Officio posuit docta Minerva suo.
Hos tumulos Iouianus habet. quæ ferta uirescunt
Lecta suis manibus disposuere deæ.
Sed manes ne quære die. per amœna uagantur
Prata, sonat riguæ sicubi murmur aquæ.
Nymphæ assunt, et adest dulcis Charis, aurea cants
Fila mouent. leni concinit aura sono.
Nocte illum complexa fouet nitidissima coniux,
Feruet, et à nulla parte refrixit amor.
Hæc illi comes in tenebris. quas uincit amoris
Lucida fax. gemina luce coruscat amor.

F I N I S.

IOANNIS IOVIANI PONTA-
NI VERSVS LYRICI.

DE ORPHEO NAVIGANTE, ET
Post ad inferos pro uxore descendente.

Am maris uastri penetrabat undas
 Pelion linquens Pegasea pinus,
 Iamq; canebat agitata longis
 Aequora tonsis,
 Cū pius Phœbi aitharā sacerdos
 Mouit, insigni cecinitq; plectro,
 Et parem neruis, parilemq; uoci,
 Commodat istum.
 Ilicet Nymphæ uitreis ab antris
 Efferunt udum caput, ac per undas
 Implicant, certo choreas fecutæ
 Cum pede cantum.
 Ilicet Triton resonante ab ore
 Buccinam intendit, scopuloq; ab alto
 Assonat uati. pecus omne summa
 Ludit in unda.
 Ipse stans celsa modulansq; puppi
 Purpura insigni, & uenerandus ostro
 Ad decus famæ ciet, atq; honorum, &
 Præmia laudum.
 Fortibus summi meritum triumphi,
 Fortibus primæ meritum corone,
 Fortibus plausum populi, patrumq;

VERSVS

Publica dona,

His & æternum decus apparari
Morte prælustri, his titulos sepulcri,
Signaq; et diuis solitos honores
Templaq; et aras.

Hic et héroas, iuueniumq; primos
Cerneret pontum natalis lacertis
Verrere, atq; æstus pelagi, et minaces
Vincere fluctus.

Tum sacer uates grauiore plectro.
Suscitans, hoc hoc agite o' iuuentus,
Hoc deum proles agite, et uolenti in=
cumbite dextræ.

Vos labor primos hominum, dijs uos
Reddet æqualeis, labor et deorum
Cœtui adiungens sola salsa ponti
Subdet et auras.

Hoc uirum uirtus, studiumq; pulchri
Poscit, hoc illud decus, hoc et illi
Qui Ioui uos conciliant honores,
Famaq; poscunt.

Talibus uates. Ibi cepit ingens
Ardor heroas. nouus urit ignis
Pectora. accedit noua flamma a' uentis
Et noua uirtus.

Thraciae hæc olim citharæ ad labores
Ac decus, uis enituit canendo,
Quæ quoq; et uati fuerit querenti
Ditis ad antrum.

Hoc refer mecum o' Erato, per umbras

Sola nang; illum comitata, sola
Illiū luctum, et lacrimas leuabas
Pectine mulcens.
Mitis o' mundi dea nigricanteis,
Suplices ad te lacrimas profundens
Assūm, o' et uocem, et lacrimas precantis
Acipe uatis.
Cui et inferni patuere postes
Sponte reclusis foribus canenti;
Cessit intranti canis, et renussois
Clusit hiatus.
Coniugis manes repeto, relicta
Luce sub terram in tenebras profectus,
Coniuge et pro te, tenebris relictais
Aethéra coniux,
Et diem, et coeli iubar, et uagantes
Syderum, ac solis radios petuit,
Teq; et incœpti pretium, et laboris
Præmia portat.
Fas tibi, et uatis pietatis ergo
Reddere assueti pretium laboris.
Fas mihi optatum pretium referre, et
Præmia cantus.
Te deam coeli canimus, te et imi
Sceptra gestantem solij, te et uidi,
Fluctuum Campos moderantem, et almæ
Hubera terræ.
Ipse ego et diuīm, atq; hominum sacerdos
Hoc peto, et iustum peto pro recepta
Coniuge, et sylvas moueam, et profundi

VERSUS

Marmora ponti.
Sacraq; et ritus statuens, dicabo
Templa, et aeternum metuentur aræ
Supplicum uotis uenerandæ, et aurea

Turis acerra.

Interim manes stupuere cantu.
Distulit pænam rota. constiterunt
Saxa. non angues cruciant, nec hydræ,

Vulturiue.

Hic et umbrarum chorus, et silentum
Vulgas, oranti affremuere, et una
Plaudit heroum genus, et canoro
Consonat ore.

Dixa tum triplex modulante cycno,
Plebis et plausu, memor et rapine,
Ettori, et lucis memor, in fauorem

Ora resolut.

Duc age o' uates sociam, et laborum
Quem petis finem cape. fas sit illam
Regredi tecum, modo ne in sequentem

Lumina flectas.

Rursus umbrarum affremuere turbæ,
Rursus et uates citharam resumit
Ipse præcedens. sequitur canentem

Aurea coniux.

Vulgas, atq; unda attonitus silentum,
Monstraq; et manes trepidi gigantum.
Quos triceps custos procul allatru

Arcet ab amne.

Heu, quod obstantis pelagi fragores,

Quodq; discordes erebi tumultus,
Quod potest dirarum animos sororum
Flectere carmen.

Non potest tristis oculos puellæ,
Pectus aut trux virginis, aut superbae
Fœminæ immutes animos, feramq;
Vertere mentem.

DE AMORIS DOMINATV.

e T sitim sedat liquor, & relaxant
Corda languentum latices Thyonei.

Otium fessos leuat. ast amantum
Pectora carmen..

Tu meos seda o' erato dolores.

Fas sit & tecum residere, fas fit

Carmen audire insolitum, & te ab alta
Rupe carentem.

Imperat cœlo pater ipse diuūm.

Imperant dij, semidei q; terris.

Imperat ponto Ennosigæus. imis
Orcus Auernis.

At polo, & terris, crebo, mariq;

Imperatq; & dis amor. huius orbis

Paret edicto, superi q; & omnis
Grex animantum.

Hoc sine & cœli status, & deorum

Pax ruet. terra hoc sine, pontus, aer,

Et laborabunt odio, & suapte
Mole dehiscent.

Vrbium custos amor, omniumq;

VERVS

Gentium rector, placidæq; pacis

Author, & leges moderatur, æquo &

Iure gubernat.

Huius & iussu seges, huius arbor

Induit florem. statuunt uolucres

Nidum, & in prolem pecudes, feræq;

Sponte feruntur.

Hoc duce & uirgo sequitur maritum

Et domo, & matris gremio relictis,

Hac ope humanum genus, & propago

Cuncta perennat.

Huius o' huius mihi mite numen,

Mite sit regnum dea, sit benignum

Sidus. o' assis facilis precanti

Dux bone amantum.

AD ANTINIANAM NYMPHAM

Iouis, & Nefidis filiam.

O' Ades summo Ioue nata, & uidis

Alta Nymphæ littoribus, reposu

Colle, quam Nesis genuit, superbo e-

Nisa sub antro.

O' ades mecum dea, dum relicis

Vmbriæ campis, nemore & Sabino,

Te peto, Sebethiaden & amnem

Antiniana.

Assit & tecum comes illa quondam

Sueta nympharum choreis Patulcis,

Fistula insignis simul, & canoro

Nobilis æræ.

Vos sequor fidæ Aonidum sodales.
Aon est uester mihi collis, è quo
Forsan et riuī sc̄anteant, et ipsa
Theſpias unda.

Ergo age o' longum lyra, quæ sine ullo
Desides cultu, per opacaruris
Otia, intactum meditemur vmbro
Pectine cantum.

En adest inter uolas, rosamq;
Illa, quæ uernos hiemem sub ipsam
Ore præ se fert, oculusq; et omni
Tempore honores.

Quam prius uictis, rediens ab Indis
Liber ad festos Tyasos uocabat,
Nunc uocant Musæ ad choreas, et hortos.

Huic lyra plaudet.

Cuius aduentu rosa purpurescit,
Et nouis sylue recreantur auris,
Lilia albescunt, et hiat decoro
Flore Hyacinthus.

Cuius afflatu induitur recentem
Arbor in florem, Dryadesq; ab altis
Montibus cultam uenerantur, huda et
Naides herba.

Venit ad littus, mora nulla, Nymphæ
Littus optatum celebres frequentant,
Ora mirantur rosea, atq; ad imas
Pectora plantas.

Heu, quod aduentat ferus ille Protheus.
Crede ne uirgo pelago, rapinis

VERSUS

Pontus exultat. tua forma solis

Gaudet ahortis.

Crede neu te te nemorum latebris.

Panes et syluis habitant procaces.

Crede te Musis Ariadna. Musae

Casta sequuntur.

PATULCIDEM, ET ANTINIA.

nam Nymphas alloquitur.

c Olle de summo, nemorumq; ab umbris
Te uoco ad littus placidum Patulci,
Teq; ab hortis Pausilipi, et rosetis
Antiniana.

Aura dum aestuos relevat calores,
Et leues fluctus agitant cachinni,
Dum sonant pulsæ Zephyris arenae,
Antraq; clamant.

Antra uos poscunt, querulae q; arenæ,
En canunt illinc Meliseus alto
Fistulam inspirans scopulo, canorus
Inde Menalcas.

En adest culta ad speculam, et superbum
Dia Mergillina iugum, en capillos
Ponit unguens Ambrosia, en nitentis
Oris honores

Fingit, alludens speculo. huc iumentus
Huc age, ut spectes oculos, et illud
Frontis exemplar, propera, et citatos
Arripisse gressus.

Implet en armen nitidus Palæmon.

LYRICI

KO

Subsident colles numerum secuti.

Nympha subnectit chores, amato

Littore Triton.

Currit exultans. cithara Palæmon,

Saltibus uirgo, celebrant recessus.

Aequor assūlat, properant citatæ ē

Monte Napeæ.

Eae procedunt duo ruris astra,

Et pedum, cantu minuunt, laborem.

Enfauent syluæ numeris canentum,

Plaudit et aura.

Accepit blande Meliseus illam,

Hanc Menalcais. e' specula propinqua

Ipsa Mergillina canit, proculq;

Saxa reclamant.

Litus o' felix, modulante Nympha,

Cui et hi montes, cui et antra, et horti,

Affonantq; arces procul, atq; ab alto al-

ludit imago.

A D S O L E M.

s Ol decus cœli, superumq; princeps,

Author et lucis, moderator anni,

Alter o' rerumq; animantiumq;

Et sator idem,

Idem et immensi maris aequor, idem

Aeris uasti spatia, et iacentis

Intimum terræ gremium fuisseq;

Et seris idem.

Omnia ex te sunt, genus omne per te

VERVS

Gignitur, crescit simul et perennat,
 Et tibi assurgunt nemora, et tibi herbæ,
 Germen et omne.
 Cuncta sed te cum uerentur unum,
 Et regas cuncta o' pater alme rerum,
 Deseris cur nam tibi dedicatum
 vulgus amantum?
 Tu choros primus, numerosq; necis,
 Primus et carmen meditare neris.
 Negligis quare tibi dedicatus
 Asper amantes?
 Et tibi est arcus, tibi sunt sagittæ,
 Et coma intonsa, et puerilis ætas.
 Despicias cur nam tibi dedicatum
 Nomen amantum?
 Te colunt primi, metuuntq; amantes,
 Et tuum primi uenerantur astrum.
 Lux enim dux est, oculi educes sunt,
 Fax et amantum.
 Quin amans primus choreas, lyramq;
 Carmen exercet quoq; primus idem,
 Nam lyra, et carmen, numeriq; amoris
 Fabula præbent.
 Doctor, et princeps choreæ, et magister
 Carminis Sol, hoc age dux amantum
 Hoc age, et curam tibi dedicatae
 suscipe gentis.
 Quiq; liquentem aera, quiq; falsum
 Aequor accendis, uitreasq; sedes,
 Ac sinus terræ grauidos, satusq;

Calfacis omnes.
Vre spernacis iuuenium puellas,
Vre diuersas ab amoris aura,
Vre & immittens animos, tuasq;
Incute flamas.

Et mihi felix ades, & proteruum
Fanniae pectus moderare, adacta
Ventilans sparsim face, dexterāq;

Lampada quassans,
Lampada, atq; illos radios, aduris
Quies & immanes Tigrides, ferumq;
Aspidum ad Syrtes genus, atq; tetras.

In mare Phocas.

ANTINIANAM NYMPHAM Inuocat
ad cantandas laudes urbis Neapolis.

V me age intactam citharam, atq; ab alto
Colle descendere Antiniana in urbem,
Et nouos chordis numeros, nouumq;

Concipe carmen.

Vrbi & assurge o'dea, quam superbæ
Muniunt turres, rigat unda, subterq;
Et specus Sebethiadum sororum,

Ditat & aequor.

Antrāq; et dulces Charitum recessus,
Et sacri colles Cereri, ac Lyæo
Vestiunt hanc, et nemora, et serena

Temperat aura,
Ver et æternum, tepidiq; rores
Temperant. disq; otia grata, et almæ

VERVS

Lucis auctor sol fouet, atq; amico
spectat ab astro.
Præficit regnis pater hanc deorum,
Præficit bellis animosa uirgo,
Author & Mars militiae, ac uirorum
Bella gerentum.
Hanc domum Musæsibi uendicarunt
Et bonæ hanc artes studijs, boniq;
Cultus & recti, simul & sacrorum
Iusticiæq;
Templaq; & regum monumenta, & arces,
Aedium insignes aditus adornant,
Et dijs gratam, & patribus, uirisq; &
Plebe frequentem.

LAUDES Alphonsi Duci Calabriæ de ui-
ctoria Hydruntina.

Ens Iouis proles, Ioue mens parente
Nata, ne desis mihi, neu canentem
Et decus belli, & ducis acta, & artes,
Desere uatem.
Te colo insignis dea, ture, & aris
Vota persoluens. tibi nostra cultum
Barbitos carmen sonat, & canoro
Ludit in antro.
Victor Hydrunto redit in recepto
Belliger Dux. en tituli ducesq;
Hostium, & præda ante rotas, & arma
Capta trahuntur.
Cernite auulso clypeos lacertis,

Cernite abreptas humeris pharetras,
Medicos dextris gladios, madentis
Sanguine cristas.

Ille quem spectas humero reciso
Nasdan est, princeps equitum. Ille ademptus
Naribus, Nabdir peditum tribunus,

Abdelan ille,
Signifer truncis manibus, cruento
Pectore, hic hic est Megabæus. illi
Assan, Asmir, præpositi maniplis

Gentis eoæ.
Signa sternuntur, phaleræq; equorum.
(Heu pudet tanti ducis) Hacumetus

Ducatur uinctus manibus, grauatus

Colla catennis.
Fulmen en belli uenit. en Gradiu*m*
Efferi uultus, sequitur palanxq;
Eubois. uincendum acies ahena

Luce coruscat.
Ensis ille est, quo toties Ameti
Terga uerterunt trepidæ cohortes.

Hasta e*g* illa est, qua cecidere pulsæ

In mare turmæ.

Ille equus, quo fulmineum sequente,
Persicu*m* in fossas violenter agmen.
Est datum præcep*s*. age io triumph*e*.

Dicte uulgi.
Hic cruentatus clypeusq; e*g* horrens,
Cædibus clava, hac trepidauit intra
Mænia Armaspes. Age io triumph*e*.

Dicite nulqus.

Illud in summa stetit arce signum

Oblitum tunc Turcico cruore.

Nunc riget tabo. en age io triumphhe,

Dicite nulqus.

Hic sine Alphonsus patriæ receptor?

Hostium uictor, pepulit qui ab oris

Italis classem Argolicam, et furentes

Contudit ictus?

Ite dis nostris meritos honores

Soluite. ornentur fora, templa, et ædes.

Atria argento niteant, fluatq;

Molle Falernum.

Me sat hærentem gremio puellæ,

Vulnera, et stratas acies referre,

Et ducis fortis animos, et acris

Militis arma,

Vitq; fallacem, studijs, et astu,

Vecte quam hasta non minus, et bidente,

Aggere, et uallo, et sudibus repressum

Ceperit hostem.

AD CHARITES.

o Dee, o' almæ Veneris ministræ,

Quæ puellarum, iunenumq; curas

Ore mulctis, capitisq; amantum

Pectora cantu,

Quæq; nympharum uirides recessus,

Fluminum et ripas solitis, quæ et antra

Pectine arguto recreatis, udas

Et maris attas,
Vos deæ, uos o' Charites sub umbra
Myrtea, ad fontem, gelidiq; circum
Prata Sebethi canite, et sonoras
Tangite chordas.
Iuditis dum, dum canitis puellæ,
Auræq; æstuos releuat calores,
Conanuntq; una nemora, et quieti
Marmor a ponti,
Ipse selectos per apricæ rura
Colligam flores, Cypriamq; myrtum,
Colligam luctus Hyacinthi, et albo
Lilia thyrsò.
Lilia, intactumq; amaranthon, his et
Misæam calthæ decus, inq; fertum
Vinciam implexas uiolas, et albi
Texta ligustri.
Quæ Syram stillent madefacta nardum,
Quæq; et afflatus referant Sabæos,
Indicum et costum, Armenijq; felix
Gramen amomì.
His suum cingat speciosa crinem
Fannia, et quos pectore, quos et ore
Spirat, hos ipsa et capite, et capillis
Afflet odores.
Hoc deæ, hoc hoc o' Charites ministræ
Cypridis blandæ, hoc agite, et remissæ.
Fila pulsantes citharæ, canorum
Fundite carmen.
Ecce florentes graditur per herbas,

VERSUS

Ecce pestanos pede pressat hortos
 Virgo, quam uer insequitur, cui ipsa
 It comes aura.
 Auraq; et ueris decor. en amores
 Lusitant circum, en pharetræ, facesq;
 Ventilant, spargitq; suos honores
 Læta iuuentus.
 Quia mouet nymphæ, hac humus ipsa ridet,
 Ridet hac aer. fluit ipse lœto
 Amne Sebethus, canit uxor imo
 Cærula ab antro.
 Huius è uultu, placidisq; ocellis,
 Instruit sese Venus, et Cupido,
 Altera accendens faculas, et alter
 Spicula torquens.
 Ah quid, ah dulces Paphiæ canendo
 Illius mentem erigitis? superbit
 Et lyra, et cantu, tumet heu proterius
 Carmine fastus.

VXOREM INSOMNIS colloquitur.

" Umbra sis felix mihi. sunt' ne ueri
 Uxor amplexus? uigilantis an' ne
 Curate in somnis agit? atq; uana
 Ludis imago?
 Umbra sed quamuis, mihi chara salute,
 Et mihi felix ades. osculantem
 Osculans te te accipioq; amansq; am
 plector amantem.
 Credit et uirgo speculo. ast imago
 Ludit

Ludit indulgens speculi. perinde
Somnia & mentes capiunt, amantq;
Somnia mentes.

I' puer, nocti cane sacra, nocti
Tura succendens. per opacit noctis
Vmbra uersatur. uolat usq; noctis
Vmbra fauore.

Nox parit somnos, hominum quietem.
Hi uocant imis animas Auernis
Morte contempta, & simulacra uiuis
Mortua iungunt.

Vos pi manes, memores senectae
Ultimæ iam, sacrificia ex acerra
Munera hæc, staten capite, & Sabæ
Mercis honores.

Dumq; nos rursum Elysio in recessu
Iungat obstringens amor, haud grauare
Et sensi somnos Ariadna, amatum &
Visere lectum.

LAVDES ALPHONSI ARAGONEI

Ducis Calabriæ, Ferdinandi Regis filij,
de clarissima eius uictoria.

e T dijs cultus placet, & deorum
Addebet cultus simulacra summos,
Addecent montes nemora, & strepentem
Populus amnem.
Littus & gemmæ, mare classis ornat,
Aera & lux, aurea tecta diuûm
Sydera illustrant, uaria & coruscis

VERSUS

Signa figuris.

At virum ingentis animos et ornat

Excitans laus, et colit o' puellæ

Mentis altrices, meritos honores

Reddite laudi.

Herculem laus ad Nemees leonem,

Herculem ad Lernæ anguineos tumultus

Impulit, postq; emeritos labores

Rettulit astris.

Liberum laus Niliacæ ad trophyæ

Traxit, hinc ad Gangaridum Triumphos.

Lycibus tandem ad superos relata

Templa dicitur.

Hæc Alexandrum penetrare ad Indos,

Ad mare ignotum, Libycasq; arenas

Compulit, sic, ut nihil ante maius

Viderit ætas.

Cæsarem dehinc innumeris trophyis

Et mari, et terra, oceanoq; partis

Extulit laus. hoc superante uictus

Concidit orbis.

Patrij cultus studium, et salutis

Publicæ laus, Scipiaden ad Afrum

Littus impegit iuuenem, unde Roma

Libera risit.

Par amor, par et studium, fidesq;

Traxit Alfonsum, procul ut repulso

Ausonis tellus, siculumq; littus

Riserit hoste.

Hunc pater rex, hunc Italus senatus

Laudet hunc matres pueris receptis,
Virgines hunc ingenuæ, ac per aras.
Sacra frequentent.

AD AMOREM.

d Ic age ecquis nam modus o' deorum
Victor, & princeps amor? ecquis ordo
Dic rogo? ecque lex oculis? amantum
Dic age rector.
Nec modus quisquam, neq; lex, nec ordo
Vllus est, uates oculis. amandi
Rector & dux est animus, suoq;
Mens cita ductu.
Hanc mouent curæ, cupidiq; sensus,
Acris & uersans agitat Cupido,
Blandiens secum trahit & uoluptas
Insita cordi.
Hi duces, hi sunt oculis ministri,
Mutua inter se aut uarians amantum
Cura, quam sensus sequitur uidendi,
Motus & exter.
Tu tuae morem placidus puellæ
Et gere, & molle imperium ferendo
Illiis uincas animos, trahasq;
In tua uota.
Hinc tibi & blandos oculos, & illos
Hinc tibi uultus faciles parabis,
Iure quis felix tibi, & inuidenda
Sorte habearis.
Hic modus, lex haec oculis, & ordo.

n ij

VERVS

Finge te ad nutus dominæ, nec illi
Aſper obſiſte. hoc age, blandiendo
Pectora mulce.

Hæc amor, ſed nec precibus mouetur
Tigris, aut cantu leo, non amando,
Quæ caret ſenſu, refugitq; amari
Caspia cautes.

Excoquit ſaxum uiolentus ignis,
Robur & ferrum penetrat, ſed huius
Fœminæ immitis animos, rigenti
Pectore cinctos.

Non amor certis penetrat ſagittis,
Vrit aut lentis Cytherea flammis,
Non lyra mulcens Erato, aut amico
Carmine mollit.

Huius, heu quæ uirgineo ſub ore
Condit innatos adamantas, & quæ
Aequoris Thufci ſcopulos, niuemq;
Et iuga Tauri.

AD AMICAM DE EIVS PVL-
chritudine, & amantis infelicitate.

t E'ne, dum ludis, Charites ſequuntur?
Te'ne, dum rides, amor? ah me amantem
Et fugit riſus, fugiuntq; lufus,
Et Charis omnis.

Dum canis, tecum Aonides puellæ
Conanunt, & dum loqueris, lepores
Fantur. heu, me non lepor, heu dolentem
Non leuat Aon.

Dum minax in nos oculos retorques,

Et deos irata male imprecaris.

Ingruit statim dolor, et deorum

Ira munantum.

Non' ne et infelix, miserumq; amantis

Munus? est illi dolor, est et usq;

Curaq; et mœror comes. est laborum

Certa propago.

POLYPHEMVS ad Galateam.

c Vr fugis uirgo Polyphemon? Aetna

Quem cupid, pascens tacitas fauillas.

En ego ad littus propero, ipsa in altos

Is uaga saltus.

Qualis in pratis melilotos uidis

Carices inter nitet, inter ipsa

Cratidis nymphas facieq; et omni

Corpore praestas.

Alta ut in syluis humiles myricas

Fagus excellit, pecudum magistros

Ipse sic cunctos, et honore barbæ, et

Crine relinquo.

Est tibi insignis coma, qua nitescis,

Sunt mihi et setæ, quibus ipse et hircos,

Atq; oues solus supero, genisq;

Et nemus horret.

Cur fugis uirgo Polyphemon? Aetna

Innuit cui, et uocat usq; ab alto

Monte succensis facibus, suosq;

Indicat ignes.

VERSUS

En pedum, cuius capulo suilli

Albicant dentes, riget ater ictus

Cornues mucro, medio reuinctus

Serpit acanthus.

Aspice hunc sparsis maculis galorum.

En decus rarum capitum. superbit

Hinnuli pelle. en tremut asper hirto

Conus echinno.

En tegit plantas capreæ reuulsus

Pero de tergo. ligat hunc acerno

Fibula amplexu, Gelaæ benignum

Munus amantis.

Cur fugis uirgo Polyphemon? ipsa

Aetna quem rursus uocat, atq; ab alta

Inuit rupe, & facibus superbum in-
uitat amantem.

Non mihi desunt Galatea lanæ,

Non oues, bis quæ pariant in anno,

Bis die ad mulctram ueniant uocatae

Nomine uaccæ.

Vellera atq; assunt niuea, & petulci

Vir gregis bifrons caper, & tricornis

Ille, & insultans aries, Sicani

Littoris horror.

Ille & insultans uitulis, mihiq;

Taurus instans cornibus. ah Pelori,

Ah Gelæ pastor caue, & insolentem

Pelle iuencum.

Cur fugis uirgo Polyphemon? illum,

Cuius ad formam stupeant uel undæ,

Cuius et robur nemora, et lacertos
 Saxa tremiscent.
 Lacry de nostro fluitent et amnes.
 Surgat hoc ipso tumulus coacto.
 Mille equæ ad ripas stabulantur, alti et
 Flumina Anapi.
 Mille te capræ, totidemq; et hœdi,
 Mille te uaccæ, totidemq; tauri,
 Mille te e nostris stabulis sequentur
 Hubera equarum.
 Si semel mecum Galatea, mecum
 Littus inuisens, siculaq; terras
 Duxeris mecum choreas amatæ ad
 Carmen auenæ.
 Cur fugis uirgo Polyphemon? ecquem
 Italij tellus Polyphemon? ecquem
 Brutij montes Oriarchon? amnis
 Ecquem habet ullus?
 Vnicum est soli Polyphemo, at ingens
 Lumen. hoc uno fugo et ipse nubes,
 Montium hoc uno fugo tetra, et amplæ
 Monstra lacunæ.
 Ipse dum uastum mare curro, adæquant
 Genua nec fluctus, tiliæ nec æquant,
 Erro dum sylvis. mihi cedit unda,
 Cedit et aer.
 Quim et hac dextra quoties Pachinni
 Verticem, aut summi quatio Pelori,
 Ausonum littus tremit, et Libyßæ
 Tractus arenæ.

Quem fugis demens Galatea? cuius

Aequet & diuos genus, & propago

Imperet syluis, pecori, ac magistris,

Et maris undis.

Sunt mihi ursorum, simul & leonum

Fistulæ assueti catuli, manuq;

Quos ego in lusum, illecebrasq; natis,

Et tibi seruo.

Sunt & assueti manibus, iocisq;

Piscium fœtus teneri. hos puellis,

Et tibi seruo. O' age dura nostræ

Causa querelæ,

Et foue ingentem Polyphemon, antra

Ipsa quem uix iam capiunt, uel ipsi

Montium saltus. age dura nostræ

Causa querelæ,

Et tege amplexu Polyphemon, ipse

Quem tegunt uix aut tiliæ, aut comantes.

Aesculi, aut pinus. age dura nostræ

Causa querelæ,

Osculo & dona Polyphemo. heu heu

Osculum, & uoces fugit. Ah superba

Ah parum felix, fugit, & sub imo

Conditur amne.

AD FIDEM.

q Vo fugis rerum Dea? quo deorum

O' fides nutrix? maria alta te te

Hospitem pellunt. fugat ipsa iniquo

Fœdere tellus.

LYRICI SVBRE 101

Te fugant arces, fora, templa, castra,
Te fugant reges, fugat & sacerdos
Summus. heu, ne te undiq; iam fugatam
Arceat aer.

Quo minus cœlum repetas. & ipsæ,
Denegent auræ in patriam regressum.
I', fuge ad manes, fuge ad ima, & atri
Tartara mundi.

Comiter nanq; accipiere manes
Et colunt iustum, & uenerantur æqua.
Hi tibi assurgent meritæ, piæq;
Sede locabunt.

Si modo & tu Pontificem catenis
Traxeris uinctum. hoc age dina, & unco
Protrahens tracta, solijq; ad aram
Siste tremendam.

Fœdat incaestu sacra qui nefando,
Qui fide fracta, Italiam Rutenis
Prodidit, quiq; Ausoniam repenso
Vendididit auro.

Quo suos natos (scelus ab supremum)
Ornet insigni diademate, alto &
Ponat infames folio pianda
Cæde cruentos.

Hunc trahe, hunc unco dea, merge & illos
Amne mactatos Tyberino, & una
Hinc patrem, hinc natos erebi profundos
Trude ad hiatus.

AD VENEREM comæ, atq; osculi dedicatio.

PO VERSVS LYRICI

E Iouis prolem venus alma, nostris
Ut sacris assis, humiles precamur,
Suplices tete dea nunc adimus

Et tua templa.

Tu preces nostras, et amictura
Acipe amborum genitrix amorum,
Et tibi uotum, tibi dedicatum

Acipe crinem.

Vouit hunc olim patria recepta,
Pro duce et uictore, fugato Ameto
Pro focus, arisq; Ariadna uoces

Supplicis audi.

Ipse ego illius tibi diua ab ore
Osculum supplex uoneo, dicoq;
Osculum ex uoto acpe Cypri, gratosq;

Oris honores.

Tu meum uictrix hominum, deumq;
Tu parens rerumq; animantiumq;
Cuius est quicquid tenerum, decensq;

Pectora mulcet.

Tu meum felix Cytherea plectrum
Adiuua, et dulcis numeros ministra,
Dum tuum numen cano, dum tibi arae

Molliter halant.

POLYPHEMVS A' GALATEA

spretus conqueritur in litore.

Ittus o' nostris faueas querelis,
Sparsaq; ad siatas ades alga cautes.
Vos meos questus procul icta, longe

Saxa sonete.

Ille ne heu quondam Polyphemus ille,
Mœret adflictus? pudet heu canoræ
Fistulæ, quæ olim & tiliæ & alnos
Blanda mouebat.

Cuius ad cantum pecudes coibant,
Et feræ è lustris, & aves ab alto
Aethere, & mutæ procul à Palici

Littore ranae.

Ad meam dulcis Gelæ cicutam,
Ad meam mollis Lilybea auenam,
Et meos flava ad calamos ruebat

Aclanea.

Sæpe & ad nostros Arethusa cantus
Flexit, & molles iniit choreas,
Sæpe & ad nostros numeros per attam

Lusit Anape.

Agmen' felix onium. beati
Et greges. felix aries, & hircus.
Hunc amat mulcens Arethusa, at illum

Ardet Anape.

Illa Cironem uiola coronat,
Hæc Carestium religat cypero.
Iudit in pratis utraq; & sequenti

Plaudit amanti.

O' ubi ille ille est Poliphemus? albi
Velleris diues, niuei? laetis,
Mille quem uaccæ, totidem iuueni,
Mille capellæ,
Cum suis hædis, pecudesq; mille,

VERSVS

Mille post agni comitantur. albet
Terra candore, & nemora ipsa balant,
Balat & aer.

Mille equæ armentum Polyphemi, & Aetna
Aetna miratur Polyphemon. una
Ridet informis Galatea, nigro
Pectore, nigris
Displicens mammis Galatea. abite
Mille oues, mille & pecudes, capellæ
Mille cum foetu. procul ite equarum
Tanta propago.

Hoc pedum dextræ decus, hoc puella
Brutia gentis Galatea ridet,
Ridet hoc saxo sata, ridet heu heu
Hoc Galatea.

Quod iremit littus siculum, quod Afra
Horret & Syrtis. procul ipse rupem
Colle de summo obijcam, & fluenti
Hostia claudam,
Ne in mare accessus pateant superbæ,
Quæ meam temnit male grata barbam,
Iure cui Marsi inuideant, & ipsi
Cinyphes hirci.

Quæ meos spernit male amici cirros,
Quis uel intonse inuideant capellæ.
Quæ meo auertit faciem galero
Dedecus unde.

Hunc mihi dono dedit illa quondam
Carmimum cultrix Helime, atq; auenæ.
Despuit quem (pro' pudor) è luto

Edita fonte.

Lumen hoc unum mihi, quod decora

Fronte diffulget, nec honore soli

Cedit, hoc o' Cratidis orta corona

Filia damnas.

I' nigris mammis, nigricante dente,

Crine subcrispo Galatea, e^r amne

Merge te immundo. Polyphemon Aetna

Aetna tenebit.

Aetna Nympharum decus, Aetna florum

Mater. o' longum mihi culta salve,

Et tuos ignes specula è suprema

Porrige amanti.

Ite oues, ite o' placidæ capellæ,

Lucet en montis dea porgit ignes.

Linquite e^r noctem Galateæ, e^r atram.

Linquite nubem.

Ite io fidæ comites capellæ,

Eia io incanæ pecudes abite.

Vos manet, meq; innuit, en ab altis

Rupibus Aetna.

FINIS.

JOANNIS IOVIANI PONTA-
NI ERIDANORVM. LI
BER PRIMVS.

AD ERIDANVM.

Aeruleis generose uadis, Rex di-
uitis agri,
Galica qui medio flumine re-
gna secas.
Heliades cui ferta parant, uene-
rantur et amnes,
Nereus et placidis accipit hospes aquis,
Nymphae cui dia chorus Ferraria mater
Dicit, et ad thalamos uxor amata canit.
Non Charites desunt illi, non carmina Musæ
Culta negant, dulcis gratia in ore sonat.
Tum tibi per tacitas serpit noua flamma medullas,
Uereris, et medio feruet in amne calor.
Salve amnis, salve Hesperidum regnator aquarium,
Cuius et in cœlo flumina nota micant.
Te propter fontesq; tuos nitet aureus ille,
Vina Ioui gelidis qui sua miscet aquis,
Te propter iaculumq; ferus clipeumq; reliquit,
Dum stupet ad Ueneris gaudia prima deus.
Sic abat madidos Uenus aurea forte capillos
Nuda quidem, si non parte tegatur aquis,
Pectus aquis tegitur. ceruix, humeriq; superstant,
Sublenat effusas sedula dextra comas,
Ima papillarum tegitur pars. eminet illa
Punicea Charites, quam coluere rosa.

Candorem referunt undæ, micat aura capillo,
singula sub uitrea membra notantur aqua.
Ipsa sua dea dote sibi blandita superbit,
Mirum ait est, nostro si quis amore calet?
Mirum si cœlo regnat venus? inter eorum arma
Conqueritur nostras ferreus ille faces?
Quid nunc si uideat? quos sentiat ipse calores?
Abiçiat uel nunc arma, quirimq; suam?
Dicebat, sicutamq; comam studiosa ligabat,
Nam Charites molli littore somnus habet.
Prodit ab insidijs iuuenis, prensatq; pauentem,
Implicit eorum cupida candida colla manu.
Ter collo dentem impressit, ter utrunque labellum
Strinxit, eorum audaceis huc agit, hucq; manus.
Illa dolet, gaudetq; simul refugitq; cupitq;
Vim nolle, uellet sed sua furtæ tegi.
Oscula nunc offert, nunc auersatur amantem,
Et miscet blandus tristia uerba iocis.
Ad uotum properabat amans, strepuere salicta
Proxima sollicitum qua mouet aura nemus.
Exauere simul, simul eorum latuisse uolebant,
Sed nec quo fugiant, quo'ue tegantur, habent.
Ipse deos miserans atram degurgite nubem
Obijcis, eorum latebris abdis opace tuis.
Illi securu uenere ad gaudia cursu,
Mille modos matri dulce retexit amor.
Dic Mars, dic Gradiue potens ubi cuspis, ubi hastæ?
Scit Venus, ad ripas illa relicta iacent.
Illa puer Veneris tractat, ridetq; sed ipse
In Veneris manis bella mouere sinu.

ERIDANORVM

Bella moue, nunc diue sapis, nunc consere pugnas.
Hostis adest. tamen est præposuisse torum,
Deliciasq; tori molles, placidamq; quietem,
Et dominæ in tenero molle cubare simu.
Salve iterum Eridane, nam tu quoq; iungis amantes,
Tu quoq; concilias quos suus urget amor.
Tu uatem, teneræq; senem placare puellæ,
Et cupis, et ducis muneris esse tui.
Ergo perpetuos Ticinus, et Abdua fontes
Certatim, et famulas Mela ministret aquas.
Voluat et assiduos Benaci e gurgite fluctus
Mincius, Andæo pota fluenta seni.
Ipse perennis eas, superesq; et flumina, et amnes,
Imperium nqrint æquora et ipsatum.

DE AMORE colligente fuctina in Eridano.

e Ridani circùm ripas, alnosq; uirentes
Quærit amor tenera fuctina lecta manu.
Quærenti assurgunt ripæ. Phæthontias arbor
Fundit rore nouo, quæ legit ipse puer.
Dumq; legit, guttae q; manum puer admonet, ora
Exerit e tenui cortice Nympha sua.
Quotq; puer gemmas, totidem legit oscula uirgo,
Ridet amor. ridet conscia Nympha sibi.
Naides ad risum coeunt, mirantur amorem,
Quiq; puer pharetram, telaq; adunca gerat.
Sensit amor, neruumq; manu lunauit, et inquit
Deq; meis humeris missa sagitta ferit.
Illa uolat, fulsere auræ rutilante fauilla,
Hauserunt uirides tela coruscat deæ,
Inq; choros,

Inq; choros, cintusq; abeunt. Climeneia uirgo
 Prodit ab excluso lapsa repente libro.
 Inq; sinu puer fruitur, caluitq; fruendo,
 Miscat amor lusus, blanditasq; suas.
 Cærulus ut uidet ipse deus, complexus utrumq;
 Condit nube caua, rorat et amne suo.
 Dum ludunt, pendentq; arcus electride in umbra,
 Prendit Stella manu, spiculaq; apta legit.
 Altera quers urat longe, et male figat amantem,
 Altera quers medico uulnera rore lauet.
 Mox strinxit telum Idalium, fixitq; sagitta.
 Me me audax. uati parce nocere tuo.
 Parce puella seni, cur non iacis altera tela?
 Et uulnus medico rore puella leuas?
 Vre ferox, facilisq; medere, utq; aurea uirgo
 Hinc sauis, illinc mite leuamen ades.
 Vre simul, medicare simul. nihil ipse recuso.
 Non ferrum, non me mixta uenena mouene.

DE VENERE AMOREM Quærente
 Ad Hieronymum Carbonem.

d Icite Nereides (nam uos quoq; procreat unda)
 An'ne aliquis uestris sit puer hospes aquis?
 Matris uos miserae moueat dolor, et labor, illum
 Anxia tan longa quæ sequor usq; uia.
 Ipse puer nudusq; abiit, nec cognitus ulli,
 Quiq; meo nunquam cesserat ante sinu.
 Maternis fotum mammis, fotumq; sub ulnis,
 Hei mihi quis fluctus, quæ fera Syrtis habet?

o

ERIDANORVM

Forte Paphi in luco, riui crepitantis ad undam
Dormieram, atq; inter brachia natus erat.
Effugit e^r gremio fallens ipsa excita somno
Hinc nemora, & saltus, hinc loca culta peto.
Offertur misquam terris, ingressa profundum
Aduenio uestras heu venus illa domos,
Sicca siti, squalensq; situ, defessa uiarum.
Non comes, aut hospes, non mihi tecta patent.
Et tamen hanc fama est dici vulcanida terram,
Is deus est, pietas hic sua iura tenet.
Dicte Sicelides, siqua latet, heu mea cura,
An'ne aliquis uestro delitet amne puer?
Sic uobis in amore fides stet semper amantum,
Pax sit & a' Liby^o littore, & Ionio.
Miscet & his lacrimas. Tum sic miserata Charybdis.
Pubētenus nudo pectore blanda refert,
O' dea, (nanque deam testantur singula,) mecum est.
Ipse puer, lacrimis tu modo parce tuis.
Ilicet emicuere faces, sonuere pharetræ,
Telaq; uenturi nuntia signa dei.
Mox thalamo exultans prodit puer, & quatit alas.
Nereidas tacito uulnere pungit amor.
Littus amat, caluere undæ, caluere natantes.
Mater adest facibus, natus adest pharetris.
Exilit in puerum genitrix. exceptus & ille
In gremio, risus hinc mouet, hinc lacrimas.
Exultat littus, ridet mare, blanda Charibdis
Hæc ait, horrisoni conticuere canes.
Hunc tibi diua potens, proles Iouis, author amandi
Restituo, tua me, te mea cura premat.

Accepi infantem, blandum do, pro rude doctum,
Proq; fide fraudem, simplicitate dolum.
Pro lacrimis risum docui, pro melle uenenum
Miscere, alternas et uariare uices,
Nunc placidam blandis pacem promittere ocellis,
Nunc trucibus mentes sollicitare modis.
Nil costans, nil perpetuum seruare, nec ulli
Parcere. in incertum fasq; nefas' que sequi.
Talibus instructum memorat longæua Charybdis,
Cæruleo flauas humida rore comas.
Nereides puero assurgunt, ast auræa mater
Zancleam Ambrosto spargit honore deam,
Perpetuamq; illi speciem, uiridemq; iuuentam
Esse dedit, Siculam moxq; salutat humum.
Gratatur terræ, natum quæ fuit, et inquit
Terra ferax segetum, Dædal a terra uirum.
Vos numeros celebrate meos, et nomen amandi,
Deq; meo fiat numine clarus Eryx.
Hæc ait, et niueis uolucrum sublata quadrigis
Læta petit portus Cypria terra tuos.
Quaq; uolat, Zephyri dominam comitantur, et aureo
Stillat Acidalius rore fluente liquor.
Excepere Deam Charites. sua redditur aris
Gratia, in amplexu matris inhæret amor.
At tu Pieridum studijs cultissime Carbo,
Nanq; et amas, facito sit tibi notus amor.
Sint notæ maris insidiæ, sit nota Charybdis
Cincta sinum canibus, uirginis ora ferens.

ALLOQUITVR PASTORES.

o ij

p Astores cohibete gregem, procul ite capellæ,
 Ite citæ, en flamas pectora nostra uomunt
 Flagrat ager, suspensa uolant incendia uentis,
 Ipse & amor flamas uentilat, ipsa Venus.
 Affer opem Eridane, fluiosq; innite citatos,
 Si non, & fluios hæc mea flamma uoret.

ALLOQUITVR aues, deinde pecudes.

q Vid querulæ arboribus strepitis, qd murmuræ
 Vesta sonat? mox et triste filetis aues? (sylæ
 Scilicet & tepidos soles, auramq; fauoni
 Optatis, dum uer pectora lœta fouet,
 Dum faculas Venus accedit, dum uentilat ignes,
 Dumq; amor è plena tela iacit pharetra.
 Me miserum quid uer Veneris quid queritis ignes?
 Has faculas, hoc uer pectora nostra dabunt.
 Quærите aues qua nostra uolant suspiria, & illic
 Membra fouete igni, corda adolete face.
 Quia uolitant, illic feruent incendia, & illic
 Excitat igne faces, temperat arma Venus.
 Quid moestæ in stabulis pecudes frondentia ueris
 Tempora, & optatis florida prata sequi?
 Frigoribus medijs, media niue grama nobis
 Præbuerim, è lacrimis grama nata meis,
 È lacrimis sata prata meis, frondentia rura,
 Perq; gravis hyemes, frigora perq; uirent.
 Has amor, has dolor, ipsa Venus sine fine ministrat,
 Et sine fine quidem pabula nostra uirent.
 Pascite, pascendo crescunt sata, crescit & humor,
 Iam mihi crescit amor, crescit & usq; dolor.

ERIDANVM ALLOQUITVR.

f Ontis Acidalijs laticem Venus aurea liquit,
 Et Paphias myrtos, Idaliumq; nemus.
 Eridanus dominæ tantum placet. hinc colit amnis,
 Hanc deus, & latis Naiades in lacubus.
 Huic aras posuit centum Ferraria, centum
 Culta Cremona, & auis Mantua nota suis.
 Eridanus Veneri (quis credat?) sufficit ignis,
 Sufficiunt plenis flumina gurgitibus,
 Parce pater flammis, ignemq; auerte sagittis,
 Sed flammæ & pharetris rore medere tuo.

AD STELLAM.

n On alpes mihi te, aut uasti maris æquor, & ipso
 Eripiant Syrtes, nam mihi semper ades.
 Mecum de summa specularis littora puppe,
 Et mecum longas isq; redisq; uias.
 Mecum compositis hæres moritura lacertis.
 Si pontus, si quid seu minatur hyems.
 Me quoque loco, quicquid fortuna pararit,
 Quicquid ago, mecum es, nec nisi semper ades.
 Tu curis solamen ades, requiesq; labori,
 Et quia semper ades, nil nisi dulce mihi est.
 Quod si quando absis, & te iam stella requiro,
 Sive dies, seu nox, sponte uidenda uenis.
 Nam cum sol primos effert pulcherrimus ortus,
 Auroræ in gremio tu mihi mane nites.
 Illic purpureasq; genas, roseumq; labellum,
 Delicias uideo pectora & ipsa meas.

VOCIS ERIDANORVM

Oraq; in ore Deæ cerno tua. tu mihi rides,
sentio de risu gaudia mille tuo.
Ipsa mihi dicas iungo mea gaudia tecum,
Dum loqueris iungo basia nostra tuis.
Inde ubi per medium rapitur sol aureus orbem,
Aurea te nobis solis imago refert.
Illiis in radijs uideo rutilare capillum,
Et tua phœbæo splendet in igne coma.
Quacunq; aspicio lux te mihi, tu mihi lucem
Offers, nec sine te lux' ue dies ue mihi est.
Tandem ubi sydereis nox aduenit acta quadrigis,
Clarus & occiduo uesper in orbe nitet.
Ora refert tua nunc mihi candida lucidus hesper,
In Veneris specto te recubare sinu.
Hic risum illecebrasq; tuas, hic oscula nosco,
Lususq; & gratis abdita signa notis.
Inq; tuis oculis figo mea lumina, & usq;
Admoveo collo brachia lenta tuo.
Tum noua me, uetus ipsa tamen subit ante uoluptas,
Præteritiq; memor mens fauet ipsa sibi.
Mox sopor irrepit membris. sopor ultima præbet
Gaudia, teq; meo collocat ipse sinu.
Amplexorq; tuis innexus & ipse lacertis.
Sic nullum sine te tempus & hora mihi est.

DE STELLA.

in Ostra die quod Stella nitet, quod nocte resulget,
Solem Stella die, sydera nocte refert.
Nocte eadem surgente nitet, cedente resulget,
Phosphoron hic, illuc Hesperon ipsa refert.

Ergo eadem mihi sol, eadem mihi sydus, et una
Lucifer est, eadem uesper et una mihi.

AD STELLAM.

a. D coenam me stella uocat, et gaudia lecti.
Mensa mihi posita est, compositusq; torus.
Ipsa ministrabis simul, et simul ipsa recumbes,
Et dabis in medio basia multa mero.
Coena placet. uenio. ponam sed fœder a lecti,
Me tua coena iuuat. tu mea pacta proba.
Prima cuba, nec nuda tamen, tenuissima sed te
Tela tegat, Cyprio tela liquore madens.
Ipse sequar. tu me amplexu placidissima blando
Excipe, et in tepido (qua potes) abde sinu.
Oscula mox iunges cupidas imitata columbas,
Oscula non uno continuata modo.
Mutu Venus mihi nulla placet. suspiria musce,
Aptaque lascivus garrula uerba iocis.
Nec manus officio desit, manus æmula linguae est.
Hæc tactu uenerem suscitat, illa sono.
Gaudia amor probat hæc, uerum si rixa sequatur,
Quæ dens, quam'ue aliquid mouerit ausa manus.
Author ero rixæ. tu mox offensa quereris,
Vnguisque et scindes pectora nostratu*s*.
Scindam ego nunc tunicam, subducta et ueste papillæ.
Nuda eris, et nullo tegmine bella geres.
Ipsa manum collo injicies, super ipsa recumbes,
Verbera et ipsa dabis, uerbera et ipsa feres.
Dente petes. ego dente petam. demorsa dolebis,
Ipse sequar, lacrimæ prona per ora cädent.

201
ERIDANORVM

Tum supplex ueniam grata cum pace rogabo,
Ipsa dabis, simul et basia multa dabis.
Basia multa dabo, iungam quoq; munera pacis,
Munera complexo ter repetita sinu.
Hoc est pacis opus, sunt hæc sua foedera lecti.
subscribas. per me nulla futura mora est.

AD STELLAM.

i N tenebris mea Stella nites, dum sydera pallent,
Et nox ipsa tuo lucida honore placet.
In medio mea Stella die sub sole nitescis,
Clarior et per te solq; diesq; uenit.
Sic es syderibus decus addita matutinis,
Et radijs debent solq; diesq; tuus.
Sed cur quæ tenebris honor es, decus una diebus
Cur lumen nobis nocte, diesq; negas?
Nocte negas, foribus clausis, in luce fenestris.
O' tenebrae non iam stella' ue lux' ue mihi.

DE PHOENICE AVE, et de amante.

s Eligit e' syluis Arabum, lucisq; sabæis,
Quos Phœnix ramos ad sua busta paret.
Instruit his nidum, nido mox incubat ales,
Incubitu flammas excitat inde suo.
Vritur hinc, cineriq; suo fit et inde superstes,
Ipse sibi est ortus, ipse sibi est obitus.
At contra e' curis gravioribus, atq; dolorum
Seligit e' cumulo, quers foneatur amans,

Incubat his gaudi et q; malis, fruitur q; dolet q;, Hinc moritur, post hæc ad sua uota redit.

Ille tanien post mille annos, post sœcula dena, Ast hic quoq; die nascitur, & moritur.

A L L O Q V I T V R Heliades sorores.

q; Vid mœstæ, quid cœrulea sub fronde sorores
Lugetis? miseros amne iuante modos?

An fratrem Phœthonta, uagis quod tractus habenis
Ah miser, externis exulet ipse locis?

Hinc electra fluunt, lacrimosaq; gutta rigescit.
Hæ lacrimæ, hi luctus succina lenta ferunt.

Flete piæ, lugete piæ Phœthontides, & me
Vel socum uestrīs luctibus accipite.

Si desint uobis lacrimæ, si desit & hymber,
Ipse quidem lacrimæ, luctus, et hymber ero;

Per me etiam Eridanus crescat stagnantibus agris,
Finis enim lacrimis nulla futura meis.

Per me etiam ripæ mittent incendia, flagret
Amnis, & in medias ignis iturus aquas.

Cedite cultores, ripas & flumina iam iam
Vsta dabo, in flamas ibit & omne nemus.

S T E L L A M A L L O Q V I T V R.

q; Vale per æstatem sub sole rigentibus herbis
Blanditur lapsis aura recens folijs,

Quale per arentes hortos in uere tepenti
Nox mulcet teneras rore madente rosas,

Tale mihi dum mens languet, dum pectora furent,
Nostraq; in incertum uela gubernat amor,

ERIDANORVM

Tale seni solamen ades mihi dulcior Hyblæ
Stella fauis, umbra gravior Idalia.

Aura recens, Nam stella mihi flagrante sub æstu,
Ipsa meos ignes rore madente leuas.
E labris mihi ros, ex ore recentior aura
Spirat stella tuo, stillat et ipse liquor.

AD ANTIMACHVM Mantuanum de
amoribus Minci, ac de Vergilio.

Vcebat choreas Veneris puer inter olores,
Eridanus placidis qua nemus ambit aquis.
Naides, et sociae uaria sub ueste Napææ
Fundebant raris carmina culta modis.
Ipse manu rutilam gestabat ab ære sagittam,
Et leuis instabili sub pede pulsat humum.
Quaq; mouet pennas, tremulæ stridere fauillæ,
Perq; leuers frondes sparillis aura micat.
Eridanus spectat fluenti crine superbus,
Populeo madidum cinctus honore caput,
Mincius et spectat uarianti latus amictu,
Mincius Ausonie clarus honore tubæ.
spectat arundineo formosus Mela galero,
Dives et undosis Abdua gurgitibus.
Quiq; amnes socij regem uenerantur, et ipsi
Quiq; scatent fontes, quæq; palustris aqua.
Ecce autem niueis Cycnus se sustulit alis,
Cycnus olorini dux'q; decusq; chori,
Deq; manu pueri rostro plaudente sagittam
Eripit, et cantu sydera summa petat.

Concepit flamas ferro stridente sagitta.

Gaudet olor, fraudem ridet et ipse puer,

Inq; sinum Minci rutilis delapsa fauillis

Afflavit tenero fulgida amore senem.

Hinc in Pasialen telo flammente reluxit,

Pasiale uulnus sensit et ipsa suum.

Instaurauit amor choreas. suspirat uterq;

Cantat olor, cantu consonat omne nemus.

Senserunt stammas ripæ, sensere salicta,

Infantem decimo sydere Nympha parit,

Excapit hunc, tepidoq; simu complexa Melisse,

Blanda fouet, blandis conciliatq; iocis.

Instratum lauri folijs, somnoq; grauatum.

Tutanturq; et apes, labraq; melle linunt.

Hinc Musæ placidis salicium docuere sub umbris,

Sebethus liquidis qua fluit uber aquis.

Inde specu exceptus, uiridisq; in rupe Veseni

Pastor agens cecinit Tityre auge pecus.

Huc ades o Melibœe, caper tibi saluus, et hœdi,

Ite domum saturi, nox uenit, ite greges.

Post lœtas segetes, quo sydere uertere terram

Conueniat, Baccho quis sit et aptus ager.

Cura boum quæ sit, pecori quis cultus habendo,

Et docuit pressis mella liquare fauis.

Felix aruorum cultu, felicior armis,

Dum profugum Aeneam, dum canit arma uirum.

Illi Vulcanus clypeum, sua Mulciber arma

Aptat, et in classem corruit omne nemus.

Illi fatorum seriem, gentisq; togatae

Deiphobe Glauci monstrat, et omne genus.

ERIDANORVM

Inde sedens ebore in niueo Sebethida ad undam
Colligit Hetruscas, Marrubiasq; manus.
Agmen agit Laufus, magnisq; ipse agminis instar,
Actritusq; pedum terra Sabina tremit,
Et quoties raucum gemuit tua buxina, matres
Presserunt natos pectora ad ipsa suos.
O' salue Italidum gentis decus, in Latium qui
Aonio ducis uertice Pieridas.
Salue & Idumæas debet cui Mantua palmas,
Cui phœbus Latio uestit honore comam.
Sparge Charis roremq; tuum, Syriosq; liquores,
Parthenope violas, Mantua funde rosas.
Ipse aram statuens uati, uenerare Camœnas
Antimache, & patriæ concine gratatiae.
Quæ puerum genuit, cuius sub uoce locutæ
Pierides nostrum constituere decus.

DE INFELICITATE amantium.

C Antando luces peragit sub fronde Cicada.
Et mulcet sylvas carmine leta suo.
At tenebras sub rore leui, sub deside somno
Transigit & noctes, nocte iuante, suas.
Cantando moritur, sentit nec tædia mortis,
Quin cantu uitam dicit, & exequidas.
O' felix ortu, interitu felicior. at me
Et nox nigra grauat, uexat & atradie.
Ante fores iaceo gelidæ sub frigora brumæ,
Nec pudet ætatis, Pieridumq; senem.
Ante fores, sub sole leo dum feruet, & ignis
Ustilat Icarius, conqueror usq; senex.

Vror amans, tabesco senex, lux omnis amara,
 Nox inimica mihi est. noxq; diesq; nocet.
 Sors iunenum miseranda, senum deflenda. cicadæ
 Sors felix. o'iam discite quid sit amor.

QVERITVR DE Eridano.

e T cœlo Eridanus carentis sydere fulget,
 Et terris Stella candidiore nitet,
 Illic igne suo miscet cum nectare lymphas,
 Hic flamas flumio feruidus igne uomit.
 Illic fundit aquas, hic ignes cœrulus amnis.
 Me miserum gelida qui cremer ustus aqua.

AD STELAM.

n Vdasti mea uita sinus, et sponte papillas,
 Admostiq; meam pectora ad ipsa manum,
 Oraq; cum teneris iunxisti nostra labellis,
 Sedistiq; meo sarcina grata genu,
 Ceruicemq; amplexa, leui mox uicta sopore
 Concidis in nostrum languida facta sinum,
 Longaq; post fessos suspiria claudis ocellos,
 Dum tibi sopitæ serpit ad ossa quies.
 Ipse tibi tenuem procuro sedulus auram,
 Composita et moueo lenia flabra manu.
 Ipse tibi somnos cantu leuo. cantus amores.
 Sarnidis, et Fauni dulcia furta refert.
 Faune ueni, tibi Sarnis adest ad flumina nota,
 Ad nota salices candide Faune ueni.
 Ecce tibi niueum uiolare cum flore ligustrum
 Iungo, et Puniceis lilia cana rosis.

ERIDANORVM.

Roscida seruantur legi tibi quæ modo fraga,
Fragaq; quot, totidem basia et ipsa paro.
Huc ades o' formose, tibi nam nuper ad amnem.
Sic tauriq; meam dispositiq; comam.
Pierides compere caput, dum corpus et ipsæ,
Et crinis flauos molliter amne lauant.
Inde comam Aßyrio certatum unxere liquore.
Inde Arabo nostrum spirat odore caput.
Quin citharam docuere, et me fecere magistram,
Et data pro magno munere eburna chelys.
Faune ueni, te Sarnis amat, suspirat et unum,
Et parat in nuceo gaudia multa sinu.
Fistula te et calam uocitant, uocat aestus, et unde
Auræq; et murmur sub silentis aquæ.
His ego mulcebam somnas, tibi purpura mollis
Tingebat nucas flore decente genas.
Qualis ubi ad thalamos Hebe deducta mariti
Ad cupidi erubuit basia prima uiri.
O' quoties sparsos, erant dum fronte, capillos
Collegi, blanda dispositiæ manu.
Sic Lede placitura fuit, sic uxor Orestis
Atq; Helene dixi sic quoq; culta fuit.
Et modo compositum reieci in colla capillum,
Et dixi hac placuit Laodomia coma.
O' quoties teneras uariaui flore papillas,
Et dixi Charites sic coluere sinum.
Ornabam gemmis digitos, ad Pelea quondam
Vecta Thetis, nuciam sic tulit ipsa manum.
Brachia nudauit, Aurora sunt brachia dixi,
Admoniæ cauæ roscida poma manu.

Sic year ad virides myrtus requiesce Dionē,
 Poma manu Paridis dum tenet illa sū.
 Ip̄sa sū Ambrosiam spirat, p̄q; ora recursant
 Blanditiae, & grato mixtus honore decor.
 Attibi p̄q; genas, roſeisq; infusa labellis
 Iudit, & in tenero gratia amicā sū.
 Et quoties blandos ſomno recludis ocellos,
 Crediderim uel te posſe mouere deos,
 Quosq; moues, uerūm cuſodia noſtra tuetur,
 Teq; meo patior non abiſſe ſinu.
 Tunc ego non ſuxiſſe quidem, libasse labellum,
 Sed tibi ſopitae nil no cuiſſe uelim.
 Sic leuis ad ſummum florem de rore liquenti
 Libat, & e tenero gramine lingit apis.
 Oſculalibabam, quæ tu uelut excita ſomno
 Excipis, atq; aliquid uelle uidere loqui.
 Velle loqui dum uifa, ſimul dum basia airpo,
 Auroraq; de molli ducitur ore mihi.
 Dum ludo improbius tua duriter ora momordi,
 Hei mihi clamasti. ſic iubet ipſe dolor.
 Hei mihi clamaui, parcis mutiſſima, dixi,
 Parcis, & inſolito es blanda refuſa ſinu,
 Colla notas, & labra notas. mox ultra dolorem
 Rifiſti, & gratos mouit uterq; iocos.

AD STELLAM.

Tellā tibi cœlū patria eſt, hinc clara refulges.
 Si tibi terra domus ſit, domus Aſyria eſt.
 Aſyrios etenim ſpirat tibi pectus odores,
 Aſyrio mollis ſtilat ab ore liquor.

ERIDANORVM

Si n quia deliciae, & Veneres, blandi^q; lepores
Teum habitent, patrij sit tibi terra lares,
Ipsa domus, patrij^q; lares sit Cyprus, & una
Sit Veneri, atq; eadem sit tibi Stella domus.

LACRIMAS AMORI, SVSPI- RIA Cupidini dicata.

d Ebentur Cereri segetes, debentur & horti
Lampsacidae, flores candida Chlori tibi,
Mella^q; debentur flauæ Thymbraea Melisæ,
In sortem cessit Pallâs olinâ tuam.
sunt Zephyri faciles auræ, blandi^q; susurri,
sunt fontes munus casta Diana tuum.
Munditiae Charitum sunt, oscula nubilis Hebes,
Cypridis amplexus, gaudi^q; illa tori.
At lacrimas, questus, at suspirantia uerba
Has amor assūmit, illa Cupido sibi.
Cruelis uel uter^q; deus, sed blandus uter^q;
Blandus uterq; quidem, sed sine mente deus.

DE STELLA.

e Tella mihi in tenebris fax ē ad gaudia noctis,
Hanc sequor, hæc dux est, hæc mihi certa uia.
Stella die in medio nox est ad gaudia lucis,
Gaudia Stella die, gaudia noctis ea est.

DE VENERE & amore.

e Xhausit pharetrā Veneris puer, at Venus ignis
Extinxit, Venus hinc inde & intermis amor
Exhaustam.

Exhaustā hic pharetrā, extinctis flet Cypria flāmas,
Hic arcum lacrimis tingeat, at illa faces.

Ne'ue puer, neu fle mater, dant spicula mille
Stellæ oculi. puer his utere pro pharetra.
Cum flamas mea corda uomant, his utere mater.
Pro face, in hexausta tu face, et hic pharetra.

DE SE, AC DE STELLA.

s Vrrisit, blandosq; manu compressit ocellos;
Mox furtim infecit gutta iterata genas.
Salicet amplexus repetit dum Stella beatos,
Osculaq; et dulci garrula uerba sono.
Risit, et argutos dextra compressit ocellos,
Delicias nosset nequa puella suas.
Mox ubi demorsi succurrit triste labelli
vulnus, et insani plagi maligna ioci,
Excavit lacrimas infelix ira coactas,
Et de me uisa est non bona uerba loqui.
Di faciles quid amara bonis, quid tristia laetis
Miscetis, curas ingeritisq; nouas?
O' desint lusus, dum desit cura puellis,
Dum lacrimæ desint, ipse tepestat amor.
Hos' ne oculos lacrimare, genis' ne inducere guttas
Parcite di, nil uos tam noua forma mouet?
Sed lacrimare licet, lacrimis formosior ipsa es.
Iam fluitent lacrimæ, nunc mihi cara places.
Fac lacrimas, fac ipsa genis manare fluentum.
Nostra se ut hoc ipso temperet amne sitis.
Amne sitim sedare licet, licet oscula furtim
Surripere, et lacrimis inferuisse iocos.

ERIDANORVM

Di faciles, miscere iuuet nunc tristia lœtis,
Oscula cum lacrimis, cum lacrimisq; iocos.
Dic mihi blanditas, dic suspirantia uerba.
Quid latet in tepido bella papilla sinu?
Da pectus tractare tuum, niueasq; papillas,
O' in delicias pectora nata meas.
Nunc liceat sœuire, atq; insanire uolenti
Aspera, nolenti mollis, et æqua ueni.
Nolentem cupidis uesana incinge lacertis.
Oscula nolenti, dum uetat, ipsa rape.
Nunc cupio, nunc ipse uelim. tu dura recusa.
Et mea uesanis unguibus ora pete.
Dic tenerum, dic dulce aliquid, quid uertis ocellos?
Teq; meo lacrimans subirahis usq; sinu?
Pone iram, et lacrimas. sed te lacrimare decorum est.
Tu face, ut haec lacrimæ nostra per ora cadant.
Tu face, ut has lacrimas sicem, face ut oscula carpam,
Inq; meos oculos candida fige tuos.
Fixisti simul et rides, nunc oscula iunge.
Oscula compositæ pignora pacis eant.
Oscula complexu gaudent, pax gadet utrisq;
Pace amor exultat, pace et amore venus.
Tu pacem mea uita colas, recolamus amorem,
Sic erit ex æquo mutua nostra venus.

AD STELLAM.

Vm tenerū cū dulce aliquid, blandūq; iocantis,
Ah medio mihi tum corde liquefit amor.
Spem mihi cum, et cupidis pacem promittis ocellis.
Lux oculis, toto corpore sensus abit.

Cum rideas, ignemq; oculis, multuq; fateris,
Mens animum, ipse animus pectora destituit.
Amplexu iam Stella tuo suurre cidenti,
Ore Animum et foueas, oreq; redde animam.

AD STELLAM.

I Ibat apis de rore fauos, mellis q; liquorem.
Inde hominum mulsum, nectar et inde deum.
De labris mea Stella tuis mihi mella liquecunt.
Hic ros mella mihi stillat, et iste fauus,
Condit et his Venus Ambrosiam, mihi parcite diuæ.
Sola Venus uera dffluit Ambrosia. dffluit

DE SUSPIRIIS AMANTVM.

d Istillat forte è tenui uagus amnis, et inde
Labitur effusis non redditurus aquis.
Emanant corde ex imo suspiria, moxq;
Conuersa redeunt in sua corda uia.
Ex oculis lacrimæ postquam fluxere, nec illas
Luminibus rursum restituere genæ.
Cur reuocant ad se rursum suspira curæ?
Rursus et infestat tristia corda dolor?
Nulla quidem ratio est, etenim rationis amantes
Expertæ, omni cæci in amore uia est.

DE ERIDANI FELICITATE.

f Elices Hermi ripæ ditante metallo,
Felicesq; Tagi, quas rigat unda ferax.
Electro felix, felix Mantoide cæra
Eridanus, flauis qua petit æquor aquis.

ERIDANORVM

Electrum ramis stillant frondentibus alni,
Succinaq; è lento cortice lapsa fluunt.
Fundit mella fauis è dulibus, eq; liquenti.
Rore premit tenera culta Melissa manu.
Illa Bianoreis Minci pulcherima rips
Regna tenet mellis pulcher Hymette tui.
Regna tenet laticis, quem florida deliquat Hybla,
Hybla faui, & mellis, diues & Hybla thymi.
At longe superatq; Hyblen, superatq; & Hymetton
Eridanus Cypria ditior Ambrosia,
Ambrosia, teneris spargit quam Stella labellis,
spargit & è roseo lucida Nympha sinu,
spargit & ex oculis. ipsi mihi parcite diui.
Eridani sors est inuidiosa deis.
Eridano assurgunt Musæ. noua Mincus antro
intonat, & uarios uoce, manuq; modos.
Assurgunt Charites, ipsa & dea mater amoris,
summittitq; facies, signaq; subdit amor.

AD STELLAM DEPRECATIO.

n E misero, ne Stella seni blandire, quid ignem
Ex agitas? facibus ne precor adde faces.
Vis misero, uis ipsa seni indulgere, remitte
Blanditias, oculos & mihi dura nega,
Verba nega, uultumq; nega, mihi dira precdre.
Ipse precor ueniant omnia dira mihi.
Pecatum est, mors poena mihi, aut miserabile fatum,
Nam ueniae misero quis locus esse potest?
Sit pietas perisse reum. fecisse beatum
Ipsa cupis, miserum redde, beatus erit.

Supplicium infelix a' te pro munere posco.
Supplicium meritis grata repende meis.
An potui immorsis dentem fixisse labellis?
An potui lacrimas dente ciere tuas?
Spectavi flueret crudo dum vulnere sanguis,
Admoui ingulo tela nec ipse meo.
Spectavi exanumem, uiso dum lapsa cruore
Concederes? uiso nanque cruore caddis.
Nec cecidi super ipse miser, nec vulnera laui.
Hic error dira cæde piandus erat.
Forsitan aut lacrimas siatui, aut denique dixi
Ut misero parcas, o' mea parce tibi.
Quid tibi dens, quid amare precer, cum ludere possis
Lædere qui malis? uimq; in amore sequi.
Imprecor ut qui regnat amor, noua ponat amandi
Iura, ferat leges & deus ipse nouas.
Nullaq; sint concessa uiro, concessa puellis
Oscula, contineat basia quisquis amat.
I' sœui dens sœue, i' dure & consere demens
Prælia, nequitiae iam tibi finis adest.
Tu uero mea lux (etenim tibi mollia corda)
Parce, sed (ut fas est) utere iure tuo.
Suge nota, fige impresso mala vulnera dente.
Cauit amor. capias oscula mille licet.
Id tantum formosa uide, uesana caueto,
(Quam uereor, noceat ne dolor ipse tibi)
Dum sœuis, dum dente furis, dum vulnera figis,
Liuer & insanas linquit in ore notas.
Ne lingnam nostris committas forte labellis,
Ne temere id, quod te lædere possit, agas.

ERIDANORVM

Nulla fides legi, ualeat reuerentia legum.

Culpa tua est, partes dens aget ipse suas.

Nec sat erit suxisse genas, strinxisse labellum,

Tuta nec in clauso lingua erit ore tibi.

Iam meditor, tunc colla manu, tunc unguibus ora,

Et mea tum ferro pectora iniqua petes.

Ipse tuos miser ante pedes, commissa fatebor,

Et dicam, in tua nunc iniuste iura manus.

Sed non iniicies, et me complexa fouebis,

Et tua miserebis basia multa meis.

Hinc sopor irrepet lassis, resolutaque membra

Composito ducent otia grata toro.

QVOD DIE NIMBOSO stella nata sit.

In Ira fides, periere rose, cecidere hyacinthi,
Et uiolæ nullis est decor arboribus.

Non Zephyris est ueris honos, hac luxit Adoni,

Luce Venus miseris decolor exequijs.

Hac Charites secuere genas, unltere capillum,

Et Nymphæ moestis ingenuere modis.

Enrursum rubuere rose, nituere hyacinthi,

Et uiolæ, ipse suis est decor arboribus.

En Zephyris est ueris honos, hac fulsit in ortu

Stella die auratis concolor a' radijs.

Hac Charites pinxere genas, compere capillum,

Et Nymphæ teneros concinuere modos.

Læta Venus renouatque faces, natusque sagittas,

Et noua de manibus vulnera uterque iacit.

Hinc tamen euentus licuit spectare futuros,

Eae ades erumnis Stella serena meis.

LIB. I. CLE. 116
DE AMANTIVM infelicitate.

n Ere rosas, segetes æstate, subinde racemos,
Perq; hyemem Genij dona beata legunt.
Flora rosas, messemq; Ceres, Pomona racemos,
Inde suas Genius sponte ministrat opes.
At miserandus amans et frigore tristis, et æstis
Veréq; et. Autumno nil nisi triste legit.
Hinc amor, inde Venus lacrimas, suspiria, questus,
Inde Cupido grauem fundit amaritatem.
Sin quandoq; rosas legit, et legit ipse hyacinthos,
Perq; suas sentis, perq; rubeta legit.

DE ERIDANO.

b Eliadum è lacrimis Thaethontiadumq; sororū
Eridanus moesto suetina in amne legit.
E lacrimis cum stella suis lauit ora, genasq;
stillat et hinc uiolas, afflat et inde rosas.
Electro felix, felix uiolisq; rosisque
Eridane, è lacrimis sunt tibi diuitiae.

AD IOANNEM PARDVM.

n On arcum meditatur amor, nō spicula Pardæ,
Et tela et pharetras occupat ipse situs.
Pro pharetra nudis deus utitur ipse papillis,
His tincta Idalio spicula felle latent.
Vtitur idem oculis in uulnera nostra sagittis.
Ex oculis heu heu missa sagitta ferit.
Tu uero quoties felix in amore, papillas
Tractabis, sis o' sis memor usq; tui.

p 117,

ERIDANORVM

Illic insidias, illic latitare pharebras,
Letiferumq; illic uirus inesse puta,
Cumq; tibi ex oculis mollis spirauerit aura,
Et ferro, et flammis pectus inerme peti.
Heu heu non oculis, non me puer iste papillis
Aut petit, aut urit, uel mea corda ferit.
Me risu me Stella capit, hic ignis, et arcus,
Hic solus nostro pectore regna tenet.
Nunc ride formosa, meis nunc ignibus insta,
Et mea ridendo pectora molle feri.
Molle feri formosa, trucesq; auerte sagittas,
Neu sanguis, neu te funera nostra iument.

AD SYRIANAM.

Ic age dic Syria, deus quis curet amantes?
Nempe amor. ast odit quis deus? odit amor.
Odit amor, quoniam ferrum meditatur, et ignes,
Letifera spargens spicula torta manu.
Curat amor, quod et amplexus, et grata procurat
Oscula, quod placido gaudia mille toro.
Quis deus hic amor est? pacem qui curat et arma,
Et pace in media tela cruenta iacit?
Haec et acuta iacit, iacit illa retusa, nec igni
Indita certa fides, hic cremat, ille gelat.
Vrit et hinc flammis torrentibus, inde liquentis
Soluit et in latices, illeq; et ille dolet.
Talis amor deus est. maris hic uestigia seruat,
Nunc scuit, blandis nunc agit ipse modis.
Nil laetum, nil dulce diu sinit, aut sinit aegrum
Instabilisq; puer, et puer ipse deus.

'Imperium crudele, sed indulgentia mitis,

Quin mite imperium, sed sine lege puer.

Sed sine mente deus, procul hinc discedat amator.

Solus amor puer est, sola tyrannis amor.

AD AMOREM DEVUM.

Nulla puer sunt tela tibi, non flexilis arcus,

Déq; tuo nullus uulnere sanguis abit.

Pax colitur, coliturq; torus, castiq; penates,

Et genus et saboles, munus id omne tuum.

Tu vincis animos hominum, tu pectora iungis.

Iungis et hinc iuvenes, iungis et inde senes.

Non puerile tibi ingenium, aut uariabile numen.

Nec uolucres alae, nec leuis aura placet.

Sed constans, sed ferta fides, concorsq; uoluntas,

Scriptaq; sub certa foedera lege probas,

Nec mens cæca tibi est, cæco seu spicula iactu

Moliris, cæcum seu meditaris opus.

Omnia certa uides, sunt omnia nota uidenti.

Nil tibi cum tenebris, nil tibi cum latebris.

Solus amor uidet in tenebris, in luce uagatur,

Solus et ignotas nouit inire uias.

Solus ubi est iter in biuio, discernit utrumq;

Nulla illi ignota est semita, nulla uia.

Perstat, et infixis alte radicibus hærens

Crescit, et ipse suas sedulus auget opes.

Nec uolucres pennas pernicibus explicit alis,

Sed manet, et stabili perstat ubiq; pede.

Non igitur puer est amor, incinctus' ne pharetra,

Nec pennas nudus, cæca' ne tela quatit.

ERIDANORVM

Sed deus est qui corda hominum, qui pectora mulcet,
Et mulcet gratis illaqueat et illa modis.
Quique puellarum mentes regit, et regit artem,
Et thalami sanctas sancit amicitias.
Nam quodcumque in amore malum quodcumque molestum
De uitis hominum semina certa trahit.
Hinc iuuenes, illinc peccant et utrinque puellae,
Ut contra nequeat sistere solus amor.
Hinc puer, hinc arcu, facibusque armatus, et ignis
Et cæta spargit spicula cæta manu.
Blande puer, deus ipse, deus facilisque, potensque
Salve amor, et generis conciliator aue.

DE PALMA Bitontina et Hydruntina.

Rundusii latis longe uiret ardua terris
Arbor Iadumæis usque petita locis.
Altera Hydruntinis in saltibus æmula Palma.
Illa uirum referens, haec muliebre decus.
Non uno creuere solo, distantibus agris.
Nulla locifacies, nec socialis amor.
Permansit sine prole diu, sine fructibus arbor.
Vtrique frondosis et sine fruge comis.
At postquam patulos fuderunt brachia ramos,
Cœpere et cœlo liberiore frui.
Frondosique apices se conspexere, uiri que
Illa sui uultus, coniugis ille suæ.
Hausere et blandum uenis sitientibus ignem,
Optatos foetus sponte tulere sua.
Ornarunt ramos gemmis, (mirabile dictu,) non
Impleuere suos mille liquente fauos.

Mirum, si ex oculis et amor sua spicula iactat.

Et Venus accensas spargit ab ore faces?

Mirum, si Eridanus si uel regnator aquarum

Rore suo nostras temperatusq; faces?

DE FESTIS · Martinalibus.

m Artinum coniuua satur'q; , et potus adoret,

Hunc nobis ritum Gallia prima dedit.

Hunc patres tenuere, tenent nunc Itala regna

I' puer, et multo pocula tinge mero.

Diue faue, nunc te colimus, tua templa ueremur,

Et numen felix ducimus esse tuum.

Diue assis. Calabros famuli geminate trientis.

Instaurent positas fercula crebra dapes.

Numen adest, geminas uideo splendere lucernas,

Intueor triplici tempora cincta face.

Diue parens Martine ades, et tua pocula uise,

Te cyathi, et calices, te tua musta uocant.

Euge pater, bibt ipse pater, calicemq; supinat.

Quisquis adest cyathos sumite, adeste deo.

Dicimus bona uerba, precemur et otia pacis.

Pace penus grauida est, uinea pace nitet.

Pace fluunt tua uina pater, tu Gallica sedæ

Prælia, nam seruit Gallia cuncta tibi.

Annuit ipse deus. pueri noua uina ministrent.

Vos mecum alternas continuare uices.

DE VENERE LAVANTE SE

in Eridano, et quiescente.

811 ERIDANORVM

I Auerat Eridani liqdis Venus aurea lymphis,
 Et fessam choreis presserat alta quies.
 Mulcibant myrti dominam flagrante sub testu.
 Inuita somnos murmur, et aurea leuis.
 Aura leuis suras furtim nudabat, at illi
 In somnis uisus pulcher Adonis erat.
 Illius in roseis figebat raptu labellis
 Oscula, et in tenero bella gerit gremio.
 Hos inter lusus somno dilapsa figura est.
 Ah miseram in lacrimis linquis Adoni deam.
 Ipsa querebatur. questum sopor æger acerbat.
 Quo fugis? heu quid me clamat Adoni fugis?
 Ad gemitum coeunt Nymphæ, miserantur amantem,
 Et formam, et lacrimas adiunat ipse sopor.
 Illius in placido ridebat gratia uultu,
 Fulgebat nubo pectore rarus honos.
 Stillatim ex oculis manabat gutta, genasq;
 Signabat tepido flumine gemma fugax.
 Hic ut erat Veneri propior Bundenis, ocellis
 Admouit onycem, sicut et ora manu,
 Colligit et sparsas candenti in pectore guttas,
 Sed mirata prius pectora subriguit.
 Ex unius his laeta abiit. Venus excita somno
 Inter olorinos conspicienda choros.
 Plauserunt dominæ uolucres, plauſere ſalicta.
 Summisit cinas alnus opaca comas.
 Ipsa uehebatur cycnis. comitantur euntem
 Naides, et nitidos pieta Napæa ſinus.
 Qua uolitat Dea, funduntur uiolæq; roſæ queo
 Ridet humus. uario uernat odore nemus.

Ambrosiae stillant rini, Charitei turbæ
Fundit opes Hyblæ, fundit Hymete tuas.
At læte uolucres concentibus aera mulcent,
Mulcent amor uolucres, mulcent amor pecudes.
Miscet amor flumiosq; simul, Nymphasq; lacustres
Flumina amant, et amat rusticæ turba Dryas.
Arridet cœlum Veneri, blanditur et aura,
Ac resides sylvas ipse susurrus agit.
At dolet Eridanus Martis memor. heu pater inquit
Armorum, quid te Thessalis ora tenet?
Strymona quid, Pindumq; colis. ne bellicè cessat.
In Veneris teneros fesse recurre sinus.
Totæ tua est, tibi se consumpsit dea, te meus amnis
Expectat. tibi nunc regia nostra uacat.
Illa sequens Minci ripas diuertit ad antrum,
Vnde suas uersat lubricus amnis aquas.
Hic centum niueæ ducebant fila sorores,
Oceano nentes candida texta patri.
Acepere deam famulæ. pater ipse senileis
Prætendit gressus, teclæq; in ampla uocat.
Hic citharæ, cantusq; et pocula lenis Iacchi.
In luxum et thyas tota parata domus.
Nais at interea Bundenis læta per hortos
Errat, et in dextra candidus ardet onyx.
Hunc uidet, hunc spectat gelida lascina sub umbra.
Etsibi de lacrimis facta superba placet.
Ere per aduersas anguis se sustulit herbas,
Sibilus, atq; oculis tetra uenena iacit.
Corruit exanimis Nymphæ, mens deserit artus.
Fusus onyx, lacrimis huda madescit humus.

DE ERIDANORVM

Da ueniam Venus alma rogat, Venus alma rogantem
Audit, et optatam fert dea mitis opem.
Quaque liquor maduit, frondescit Amaracus illic,
Et grato uiridem flore colorat humum,
Quaque et onyx, illo candescunt lilia prato,
Aemula candori lilia Cypri tuo.
Sparge suum florem Veneri formosa puella,
Nec sua non Veneri lilia fonde puer.

DE NISEA, ET Chariteo.

O Ra Terentiolæ myrram flant, pectora nardus
Dulcidiæ stacten labra Liquori tua.
Colligit hæc Nisea simul, consperrit et aura
Ambrosiæ, quam flat crinibus ipsa suis.
Pyxide mox parua uiridi circundata myrto
Dedicat, et ponit Cypria dina tibi,
Optat et ut pariter cum coniuge transigat annos
Quod Nisea cupit, quod Chariteus auct.

DE VENERE.

E Volat è gremio terræ leuis halitus, illum
In rorem uertit noctis amica quies.
E facie teneræ lenis fluit aura puellæ,
Vertit eam in mentis dulce leuamen amor.
Illiis aspersu mulcentur roscida prata,
Huius at afflatus pectora fessa leuat.
E gremio spirant telluris labra, uicissim
Quæque quieta ferant tempora, quæque mala.
Quos risus, quæ det suspiria pectus amantis,
Ipsa eadem facies, utraq; signa dabit.

Cur non ē terra, sed de spumantibus undis
 Nata sed irato sit Cytherea mari?
Fluctuat an semper miseri quia pectus amantis?
Aestuat et uarijs mens agitata modis?

DE VENERE ET ROSIS.

Pelebat Cytherea comas, madidumq; capillū
 Siabat, Charites carmina lecta canunt.
Ad canticum Satyri properant, ad carmina Nymphæ,
 Carmina de tacitis sœpibus hausta bibunt.
Hinc aliquis petulans ausus prodire Dionen,
 Intuitur, docta dum linit ora manu.
Erubuit pudibunda, ruborq; per ora cucurrit,
 Occupat et teneras purpura grata genas.
Mox interq; rosas, interq; roseta refugit,
 Delitet, et molles spirat ab ore crocos.
Dum spirat, funditq; crocos, dum purpura fulget,
 Concipit afflatus Dædala terra deæ.
Hinc et purpureum flores traxere colorem,
 Quæq; prius candor purpura facta rosa est.
Has legite, his teneræ crines ornate puellæ,
 Pestano nitat lucida rore coma,
Vere rosas, æstate rosas diffundite diuæ.
 Spirent templa rosas, ipsæ et olete rosas.

AD CARBONEM.

Festilibus si cœna placet tibi candide Carbo,
 Cœna parata tibi est, ruraq; nostra patent.
Et penus, et uirides horti, genialis et umbra.
 Quasq; suas pandit Cœtria sylua comas.

ERIDANORVM

Vina mihi deprompta et lecta, et gratu bibenti
Aurea siue probes, seu mage nigra placent.
Lenis aquae, simplexq; latex, et fertilis urna.
Certet ut inde merum, pugnet ut inde latex.
Vernarum mihi fida manus tibi nota ministret,
Marmaricosq; agitet barbara turba choros.
Fictilibus tibi mensa, abacusq; nitescit acernus,
Nullus in extensa non erit aede lepos.
In primis frons laeta, et grati ad pocula lusus,
Et culti, et nulla rusticitate sales.
Principio grauidis ponentur lecta canistris
Quæ tulit autumnus, quæ meus hortus alit.
Roscida erunt, matura et erunt, et sole recocita.
Quæq; sua carpsit Antiniana manu.
Hinc ponetur avis fallaci preda coloni,
Primaq; cui nomen ficas amata dedit.
Pingui iure natet, salsaq; immixta suilla.
Conditat, et tritum lauta patella piper.
De lanio nihil hic, nihil è caupone morare,
Rura dabunt quicquid nostra culina coquit.
Altilis inde capus, raptiq; à matre columbi,
Anser et implumis, et bene pastus anas.
Post tener et lactens, et primis cornibus hoedus,
Quem cornu, et ceraso farserit apta manus.
Forstitan accedit callosum tergus et apri,
Aut celeris catuli deuia preda lepus,
Certus at in uerubus fumat iam porcus, obeso
Et turdo, et merulis, atq; palumbesatur.
Cuiq; suus presto sapor, aut quem cœrula limon
Temperet, aut quem dant Punicæ pressa liquor.
Seu quem

seu quem bacta liquat myrti, liquat herba uirentis
 Serpylli, aut dulci corna recocla sapa.
 Feltrius accedit tecum te culta Patulcis,
 Illum pro foribus Antiniana manet.
 Nec defunt uina, et lances, mensamq; secundam
 Qui carent, missas nec sine lege dapes.
 Nec tibi post epulas deerit praeceptor amorum.
 Ingenio perit qui miser ipse suo,
 Nec formosa suis quem Cynthia cœpit ocellis
 Contactum nullis ante Cupidinibus.
 Delia nec lasciva neget tibi carmen, et ille
 Qui cupit in gelidis montibus esse lapis.
 Basia uel tibi mille dabit, dabit altera mille
 Lesbia, quiq; senes nullius assis habet.
 Tu modo linque forum, linque et uadimonia Carbo
 Tantisper, tibi dum rusticâ coena datur.

AD FORTEM Teramânum consolatoria.

s Ic quereris Teramâne, dolor sic pectora uexat,
 Audiat ut questus Daunias ora tuos,
 Sic miser erecto sensim tabescis amico,
 Nulla sit ut lacrimis meta futura tuis.
 Pirithoum Theseus, Patroclum fleuit Achilles,
 Sed finem lacrimis fecit uterq; suis.
 Et mortem Euander nato licet optet adempto,
 Insilij moestos non tamen ipse rogos.
 Nec minus in patriam nato moriente superstes,
 Et caram uoluit Nestor adire Pylon.
 Daunus et extincto crudeli funere Turno,
 Solatur nati fata cruenta pater.

III ERIDANORVM

Nil adeo durum est, quod non sua moliat ætas,
Et quem mens nequijt, tempora certa leuant.
Adde quod haud lacrimis dignus, sed laudibus ille ē,
Pro patria uoluit quisquis obire sua.
Illum uenturis retinentem nomina seclis.
Tollet ab obscura fama perennis humo.
Hac duce Tarpeiam Decius se uouit ob arcem,
Coclitis & uirtus hac duce nota sui.
Hinc duo Scipi adæ, repetito & uulnere fortis
Portius, hinc animæ prodige Paule tuæ.
Mars pater, & defensa Iouis capitolia magni,
Et seruata suis Vesta uerenda focis.
Illiſ Elysias ſedes tribuere piorum
Certa loci. hic patriæ eſt iura tuentis honor.
Hic honor, hæc loci certa tuo confeſſa Camillo
Pro patria Elysium cui datur omne nemus.
Hic inter Marsosq; ſuos, priscumq; Sabellum,
Romanosq; patres, Argolicosq; duces,
Oſtentans decus eximium, ſua uulnera, plauſu
Excipitur, plauſum reddit & omnis ager.
Læta canunt heroes, & alta silentia rumpunt,
Fama coronatis celsa uagatur equis.
Quare age nec gratas iuueni depone querelas,
Et lacrimis parcas hunc onerare tuis.
Ille deo fruitur, fatis melioribus uifus,
Felix quem patria fas sit in urbe coli.
Quemq; coles Teramane, memor patriæq; tuiq;
Heroem & culta concine culta lyra.

122

IOANNIS IOVIANI PONTANI
ERIDANORVM LIBER II.

ARIADNAM UXOREM MOR-
TVAM ALLOQUITVR.

vid querere o' Ariadna? tuae non
iusta querelæ
q Causa subest, soluit mors sua iuræ
tori.

Liber ago si nullo cauet lex, desi-
nit esse

Pecatum, quare desine & ipsa queri.
Lex statuit sibi ius. cessat ius lege soluta.

Hinc sunt coniugij libera uincula mei.
Rupit mors laqueos legis. lex morte perempta est.

Nulla uiri ratio est, uincula nulla tori.
Quid loquor ah demens? stant & mea foedera tecum,

Iunxit amor dextras, foederis author amor,
Author amor fidei, sistendi & pignoris author.

Trans Styga trans Lethen hic sua signa tenet.
Tu munc Elysij fielges per amœna uireti,

Priscarum & nulli forma secunda tua est,
Vel tibi ut inuideant, liuor si forte beatas

Sollicitet, tibi si liuor obesse queat.
Hinc patiare licet tantisper ludere nostram

Canitiem, fas sit ficto in amore queri,
Dum nos fata uocent, dum te mihi cara reuifam;

Elysiusq; iterum uincula necat Hymen.
Nec mora longa quidem quanq; breuis ipsa molesta est,

q ij

ERIDANORVM

Iam uenio, cupidos o' mea pandesinus,
Et thalamos formosa para, dulcisq; Hymenæos.
Iam propero, solitos sterne Ariadna toros.
Nec tamen ignoro quæ sint suspiria amantum,
Expectata tamen gaudia longi manent.
Durat amor, cuicunq; diu suspiria durant,
Gliscit et in uero semper amore timor.
Quisquis amat, timet ipse quidem, timor auget amore,
Auctus in immensum gaudia tollit amor.
Et patiare igitur fessam miserata senectam
Ludere me gelidi florida ad arua Padi.
Ludere me placidos Sebethi ad fluminis hortos,
Et canere, ad citrios Lucida Nympha ueni.
Et meditare nouos iter ato foedere somnos,
Quæq; uirum deceant gaudia, quæq; senem.
Felices somnos, cumulataq; gaudiæ lecti,
Illa uel Elysij cognita solatoris.
Te docet Euadne, coniux docet acris Vlyssi,
Inq; uiri recubans Laodomeia sinu.
Immemor hic Troiae, gestiq; ad pergitma belli
Optatae fruitur coniugis ore suæ.
Illa memor luctus, memor et consortis adempti,
Delitijs pensat damna priora nouis.
Hi cito nos erimus (nulla est nam longa senectus)
Ipfa eris in nostro Laodomeia sinu.
Pace tua interea Sebeithi ad flumina cantem,
Saltet et ad numeros Stella decora meos.
Pace tua Eridani recinant ad flumen olores,
Cantet olorinos Stella secuta modos.
Stella sinu latices fundit, dum sydera fulgenc.

E' quibus in cœlo flumina larga fluunt,
Stella facies acuit, sol dum tenet editu mundi,
Huius et ex oculis lucida candet humus.
Hanc Charites comitantur, amor comutatur, & illa
Eridanus flammam hinc, inde ministrat aquas.
Huic quoq; tantisper spatum concede iocandi,
Elysius dum nos conciliarit Hymen.
Hæc mora parua quidem, mortem post cuncta perennat,
Atq; sub æterna conditione manent.

PVERVM ALLOQVITVR Faculam
nocturnam præferentem.

p One puer faculam, nil est opus indice flamma,
Stella mihi fax est, qua duce flamma micat.
Stella mihi in tenebris lux est, in luce diurna
Stella mihi speculum, stella & imago mea est.
Quiq; meas curas, qui scire incendia poscis,
Illi ex oculis singula nosce potes.
Illius ex oculis tibi nostra liquebit imago,
Quæq; premant curæ, quoq; et ab igne cremer.
Aëra trahit magnes, rapiunt & sydera nubes,
Stella trahit sensus, cordaq; nostra rapit.
Quisquis ades, stellamq; uides, mea pectora cerne
In speculo, speculum pectoris illa mei est.
Illa meos magnes sensus rapit. illa dolorum,
Illa uoluptatis fertilis aura meæ.
Illa meum sydus, seu sol, seu luna, Venus'ue,
Lucifer illa mihi est, uesper & illa meus.
Heu heu non uesper, non est mihi lucifer illa,
Non sydus, non sol, luna nec illa mihi est.

q iiij

ERIDANORVM

Stella mihi tenebræ, Stella est mihi tristis Orion.

Est nox cum nimbis, est sine luce dies.

Quisquis amas age temne fidem, neu crede puellis,
Deficiet medio Sol tibi nanq; die.

DE VENERE.

i N signibat acu, digitum Venus aurea punxit.

Dum tenuis telas pingit Adoni tibi.

Effluit e punctu subitus crux. hic dea primum

Palluit, & uiso penè cruxore cedit.

Mox abit in lacrimas timor & dolor, effluit imber

E lacrimis, lacrimæ pectus, & ora rigant,

Miscet & his amor ipse suus, admotus & ori

Maternos fletus matre fouente leuat.

In pharetram tepidus cedit imber, acutaq; tingit

Spicula, tum irato coepit ab ore venus.

Nil praeter lacrimas uestro de vulnere manet,

Tela inimicæ homini, tela dolenda deo.

Sint uobis comites timor, & dolor, eia age tela

Ferte uiris lacrimas, tædia ferte deus.

DE VENERE, ET AMORE.

n E fle, ne mihi care oculos corumpe, tuisque
Desine de lacrimis sollicitare meas.

Me miseram, qui singultus? complectere matrem,

Colla fove, inq; meo fesse quiesce sinu.

Belle puer, qui nam lacrimas dolor excit? ubi arcus,

Ah miseram, in pharetra spicula nulla manent.

Dic age dum, neu singulti, neu pectora rumpe,

Quæ rogo, quæ insidiæ? cuius & iste dolus?

Heu mater nato indulgens, mihi Deianilla
 Mutua quæ dederam, reddere tela negat.
 Hæc arcum tenditq; manu, stringitq; sagittas,
 Ipsa graui dextra spicula nostra iacit.
 Singultus age coge puer, lacrimasq; coerce,
 Spicula quo redeant sub tua iura dabo.
 Hanc auram cape nate. oculos hac Deianilla
 Affia, et Acidalio tinge liquore genas.
 Deq; oculus, deq; ipsa genis dic tendat ut arcum.
 Deq; oculis iaciat spicula, deq; genis.
 Arma tibi puer ore reddat. sit et aura uel arcus,
 Vel pharetra, ast ipsi spicula sint oculi.

AD STELLAM.

Na, eademq; faces in me succendis, et una
 Atq; eadem glacie pectora nostra gelas.
 Corda rigent, oculos quoties auertis iniquos,
 Occupat et subitum pectora nostra gelu.
 Vrimur, atq; imis feruent incendia uenis,
 Spirat ut ex oculis aura secunda tuis.
 Hæc flamas, hæc ipsa faces diuentalat aura.
 Iam video in flamas pectora abire mea.
 Verte oculos, age funde gelu, glaciemq; niuesque.
 Fax glacie ac niuibus flamma abolenda gelu est.

AD STELLAM.

Aepe mihi ex oculis auram flatusq; secundos
 Promittisq; meæ tempora fausta rati.
 Sæpe supercilijs portum, fidosq; recessus,
 Ira sit ut placido nulla timenda mari.

q iiiij

ERIDANORVM

Cur o' cur Boreas, unaq; nigerrimus austor

Eripiunt portus, littoraq; ipsa mihi?

Aeris hoc uitum, uitum commune puellis.

Illi incerta fides, his fugitius amor.

AD CITHAROEDOS.

q Viq; lyrā, chordasq; lyræ, qui carmina neruis

Aptatis, dulces & datis ore sonos,

Neu numeris, neu uos digitis, neu fidite plectris,

Et numeri, & digiti, plectraq; murmur erunt.

Dum ridet, dum Stella canit, blandumq; iocatur,

Hanc auram, hos uobis conciliate modos.

Hac numeros, hac & digitos, hac plectra sub aura

Mulcete, haec uestrum temperet aura melos.

AD THELESINAM DE PUDORE.

e Rubuit Thelesina, pudorq; per ora cucurrit.

Et tinxit roseas purpura fusæ genas.

Ipse pudor deus est, si quis deus inter amantes.

Ipse pudor formæ iuræq; uimq; tenet.

Ipse uenustatem tribuit pudor, ipse decorum

Conciliat, gratos temperat ipse modos.

Ipse sibi pretium formæ tulit, & decus omne.

Venalis species manat pudore suo est.

Hunc igitur Thelesina cole, hic colat intima mentis.

Hic tantum formæ det sua iura deus.

AD PVELLAS.

d esinite o' teneræ crines ornare pueræ,
 Definite o' pexas arte ligare comas.
 Diffusat ipse uagus circum sua tempora crinis,
 Diffusat et mollis per sua colla coma.
 Definite et teneris cultum adiecisse labellis,
 Lasciuosq; oculis querere ab arte modos.
 Ornatus teneris hic sit Thelesina labellis,
 Non nisi grata tuo uerba ut ab ore fluant.
 Hic compus placidis Venerilla acedat ocellis,
 Gratia ut obtutu sit comes usq; tuo.
 Vis faciem, uis ora simul compisse Teriuma,
 Suspira, quoties obuius ibit amans.

AD DEIANILLAM.

b Asia cum strictis offens mihi clausa labellis,
 Deq; tuo nullus spiritus ore uenit,
 Nescio quid tum triste animum subit, ipsaq; nostro
 Frigescunt tacito basia in ore situ.
 At cum raptæ sonant mordacibus oscula labris,
 Mixtus et alterno spiritus ore coit,
 Meq; color, meq; et sensus, animusq; relinquunt,
 Inq; tuo iaceo languidus ipse simu.
 At tu cum dederis mihi suauia, consere linguam
 Inter labra, meo semper et ore fave.
 Ne pateant animo egressus, ne frigida lingua
 Torpeat, ipse tuo deficiamq; simu.

AD AMANTES.

ERIDANORVM

v E Venerē in choreis post hac quæratis amantes.
Liquit amor choreas, liquit et ipsa Venus.
In templis Venerem, in templis quæratis amorem,
Templa Venus sequitur, templa frequentat amor.
Hic lœna, at dextra hæc astat tibi Chloris ad aram.
Ex oculisq; parant tela facesq; tuis.
Alter a cōdente m suāendit lampada, quali
vrat et ipsa homines, urat et ipsa deos.
Alter et hamatus struat ære rigente sagittas,
Insidiasq; deum, perniciemq; hominum.
A templis moneo iuuenes arcete puellam,
Præda iuimat, Chloris præda petenda Ioui est.
Hei mihi quid monui, templis discedite amantes.
En agitat cupidos Chloris in arma deos.
Dum certant, ego te solus spectemq; fruarq;
Surripiam labris oscula operta tuis.
Dum pugnant, latus usq; tuum formosa tuebor,
Summoueamq; homines, summoueamq; Deos.
Aut amor ipse suis potius te contegit alis,
Inuideat formæ nequa puella tuæ.

AD ARETHVSAM.

i Nnueras, meminiq; oculis Arethusa uocabas,
Ex oculisq; animi pignora certa dabas.
Nunc renuis male sana, senemq; grauaris amantem,
Non è flore seges, pomaq; lecta iuuant,
Sed matura iuuant. dos est hæc certa senectæ,
Flos brevis est, fructus aura senilis alit.
Aura senis geniale bonum, et sine lite uoluptas.
Illecebris iuuenium fraus adoperta lateo.

In modo parce seni, moueatq; Aurora senili
Iunctatoro, thalamis lœta puella senis.

AD THELESI NAM.

e T faciem Thelesina cole, & cole dia capillum,
Et cole florentis arte decente genas.
Et pectus formosa cole, insignemq; papillam,
Planta quoq; extremi sit tibi culta pedis.
Quæ nisi culta iuvant? culti laudantur agelli,
Gemma quoq; in digitis non nisi culta placet.
Et cultu lœtatur honos, & gloria cultu,
Nec nisi de cultu laus sua cuiq; uenit.
Templa placent superis multo quæ compcta paratu.
Ornatum præ se sydera & ipsa ferunt.
Rustica simplicitas sibi sit tu lux mea cultum
Vsq; foue, & formæ sedula confer opem.

AD AMBROSIAM.

s Parsisti Ambrosia Ambrosiam p labra, meisq;
Suxisti e labris Ambrosia Ambrosiam.
Suania tunc etenim sunt sua via, mutua cum sunt,
Et dant, & capiunt mutua qui faciunt.
Ambrosiam diffunde, dedi cum basia, fuge
Cum capis alternis Ambrosia Ambrosiam.
Sua via sic & erunt tibi basia nostra, mihiq;
Et tua, & Ambrosia stillet uterq; sua.

AD P. Summontium virum elegantissimum.

ERIDANORVM

Vm monti dum culta probas, in culta Neæra
Te capit, illaqueans simplicitate sua.
Tantum pex a coma, fususq; sine arte capillus,
Quem tenui textu linea uitta tegit.
Per faciem candor, natuq; purpura fulget.
Arte uacant comptus oris, & arte genæ.
Mundities sine lege quidem, sine lege nitela,
Cura sed ipsa decens, non operosa tamen.
Nil petum, aut petulans oculis, incessus honestus,
Et nulla tinctus rusticitate pudor.
Frons læta, & facilis gestus, risusq; sereni,
Condit & urbanus singula uerba lepos.
Nil ex arte tamen, licet hæc ex arte profecta
Cuncta putas, crescit simplicitate decor.
Qui te Petre capit, capiunt sine labe papillæ.
Quia suestit tenni fascia linteolo.
Et tu culta probas? rudis & male doctus amator.
Qui damnes id quod circa Neæra probet.
Qui damnes quod amas? tu cultum desere, ne te
Deserat in cultis culta Neæra modis.

DE MARINO Tomacello.

Ostra Tomacellus legeret cum carmina risit,
Atq; ait, o' quantum desipit iste senex.
Quid tibi cum Eridano, quid cum Būdenide lymphæ,
Quodq; & amor liquido succina in amne legit.
Audit amor, rideq; uirum, missaq; sagitta
Arnus & hæc in te spicula torquet, ait.
Arnus ait chariose senex tuus hæc tibi iactat
Arnus, nequitiæ conscius ipse tuæ.

Ecquid amas male sane senex? cumq; Arnide lympha
Quid tibi? num nostro hæc nequior Eridano?

AD FRANCISCUM AELIVM.

non Aeli me longi qdē grauat ipsa senectus,
Sed quod abest heu tot millibus Eridamus.

Ille meos ignis leuat, et mea uulnera sanat.
Heu qui sanet, abest, qui leuet, ille et abest.
Fundite Pierides nimbum, qui diluat ignes.
Stella uel è cœlo quæ medearis ades.

ERIDANVS Phaethontem consolatur.

ambustum Phaethonta rotis solaribus, auræ
Exceptum flumis desituere uadis.

Suscipit Eridanus, fotonq; liquestibus undis.
Solatur densis clausus arundinibus.

Parce precor Phaethon lacrimis, tua uulnera sensit
Saturnus, summi pulsus ab arce poli.

Cuiq; suis stant fatu locis, mihi uoluitur amnis,
Amnis inexhaustis non redditurus aquis.

Terra tibi est genitrix. cœlum tamen inde petisti,
Ipse docet casus, quid ferat hora sequens,

Expertus patrum decus, ingratiusq; parenti
Cede polo, et tenebris qua potes usq; late.

Tutius in paruo uiues lare. sors mihi in amne est,
Et tamen a' nimbis, a' pluvijsq; petor.

Optasti currus patrios, excussus ab illis
Vix nostris tutus sedibus hospes ades.

Qui ruit ex alto, præceps ruit. ima ruina
Nulla est. è summo qui cedit, ille cedit.

ERIDANORVM

Te casus, te flamma docent, quid iure timendum
Auxilium nostris qui petis ustus aquis.
Hospitio læti aci pimus, dabiturq; quod optas.
Quicquid opis nostræ est, sub tua uota uenit.
Talibus Eridanus. gemitus hic substulit heros,
Oraq; flumineo torrida rore lauat.
Mi genus exitio fuit, incertiq; parentes.
Me studium famæ traxit in excidium.
Exul agor cœlo pulsus, patrijsq; quadrigis,
Ejcat & tellus, ustaq; pellit aqua.
Solaq; in Eridano superat spes. hæc ubi dixit,
Illi madidos concidit ante pedes.
Sulleuat hunc genitor, solioq; imponit acerno;
Atq; hos cœruleo mouit ab ore sonos.
Est mihi nata tuis amnis comes. hanc tibi trado
O phaethon, nostræ pignora certa domus.
Vix hæc, cum teneris circum conitata puellis
Prodit de thalamis Eridanea patris.
Affuit & formosus Hymen, cecinitq; hymenæos,
Omnis & ad thalamos turba uocata ait.
His phaethon felix tedis regnauit ad amnem,
Et iunxit socero sceptra superba suo.
Nunc alto positus solio, nunc pressus ad imum
Fortunæ instabiles edocet esse uices.
Nos quoq; fatorum leges per utrumq; securi
Solamur cantu tempora nostra senes.
Hinc amor inde venus mulcent dulcissime Carbo
Ut mihi sint senij tædia nulla mei.
Stella mihi solamen adest, mihi molle leuamen
Eridanus, nubes dum canit inter aues.

Ipse canit, recinunt cycni. iunat aura carentis,
Hos inter cantus en mea nympha uenit.
Amplexuq; senem dignatur, et oscula iungit,
Et nostra in tenero collocat ora sinu.
Exitus hic uitæ, post bella, grauisq; labores
Sive senecta leuis, seu iuuenilis amor.

DE ERIDANEA, Pasyale, & Stella.

Inter frondosas salicum requieuerat umbras.
Capta uiri illecebris Eridanea sui,
Ipsa suo crinem domino pectebat, eburnis
Componens digitis, marmoreaq; manu.
Candida fulminei mirantur brachia cycni,
Miratur niueum populus alba decus.
Blanditur dominis littu, blanditur et unda,
Vernaq; odoratis aura strepens folijs.
Mincius ex alia, uiridem recubabat ad alnum
Pasyale in tenero ludit amata sinu.
Ipsa parat sertumq; sibi, sertumq; marito,
Serta simul uiolis, pictaq; ferta rosis.
Illi Naiades, fusæq; per arua Napæ
Selectos flores, lilia tana ferunt.
Comit nymphæ uirum, comit uir, et ipse maritam
Ludit et alterno nuptaq; uirq; sinu.
Tusibus his, dum spectat amor, dum mater amoris,
Ipse et amor plaudit, plaudit et ipsa Venus.
Ecce procul deuicta Pado, Nereidas inter
Stella micat, radijs Stella coruscet suis.
Qualis mane nouum surgens Cytherea sub ortu
Inter clara deum sydera prima nitet.

ERIDANORVM

Pasyale assurgit dominæ, coniuncta marito
Excipit in medijs Eridanea choris.
Læta canunt Cycni, fudit Venus aurea rorem,
Ambrosiaë Cyprius stillat ab axe liquor.
Immixtus Nymphis, interq; heroïdas errat
Blandus amor, blandis ludit & ipse modis.
Mox ridens, quod cantet habet uates meus, inquit.
Telaq; de pharetra seligit ipse truci.
Altera, quis menti uulnus meditetur amarum,
Altera quis sensus in sua uota trahat.
Excusitq; ualens hædere hastilia. cæcum
Mens hausit telum sensus & ipse labat.
Arsisti Phæthon flammis ambustus anhelis,
Me tacite flammæ, cæcus & ignis edit.
Urimur heu miseri, calidoq; in pectore feruet
Ignis edax. in me scuunt acerbalues.
Quid queror ah demens. cæco nutrimur ab æstu.
Nutrimur flammis, tectus & ignis alit.
Vita mihi fax est, uenti spirare frequentes,
Vescimur en facibus, uiuimus & zephyris.

AD HYERONYMVM BORGIVM

Poetam elegantissimum.

Irisium Borgi domus est tua, quam rigat annis
Siris in Herculeis aduena littoribus.
Hic consedit auus, terra deuictus Ibera,
Quem procul a' patria Martis abegit amor.
Te nec bella iuuant, nec te iuuat æreus ensis,
Parta nec hostili præda cruore placet.
Ota Musarum

Otia Musarum sequeris, dulcisq; recessus,
 Proq; tuba colitur tibia blanda tibi,
 Quin & amas, carmenq; tibi iuvenile probatur,
 Delia & ipsa tuo semper in ore sonat.
 Nec non Eridanus, & opaca Mincius umbra,
 Eridanusq; tibi, stell'aq; nostra placet.
 Quae num frondosis longe pulcherrima ripis
 Læta Padi ad ueteres ludit amans salices.
 Immemor ah quid Stella senis, quid ludis ad amne?
 Præda futura tuis credula fluminibus.
 Credis Naidibus, credis te Stella Napæis?
 Ista tibi inuideant lumina Naiades.
 Inuideant pictæ (fallax heu turba) Napæe
 Inter formosas hei mei nulla fides.
 Nulla fides flumijs rapuere & flumina nuptas.
 Tuta nec est ullis, hei mihi, forma locis.
 Est tibi Pascale, simul Eridanea cauenda.
 Inuidia heu nullis parcit amicitijs.
 Tuta manes formosa domi, sed parce fenestris.
 Ad crinem causas ipsa fenestra facit.
 Parce & porticibus, templis quoq; parce dicatis.
 Rara fides templis, raraq; porticibus.
 Quid timeam ignoro. timeo tamen, & decor ipse
 Rarus ab insidijs tutior esse nequit.
 Me cycni terrent plumæ, meq; aureus imber,
 Sub terris aditus & sibi fecit amor.
 Tu uero secura domi solabere fuso,
 Et curas animi candida mente leua.
 Non prodit thalamus Aurora absente marito,
 Inter & ancillas pensa, columq; trahit,

ERIDANORVM

Expectatq; senem redeuntem ad munera lecti,
Exemplum certi cœtitia puella tori.
Hæc Borgi dum nostra legis, dum carmen amorum
Fac ullam teneas esse in amore fidem.
Quicquid amas, fruere, inq; diē, neu differ in annos
Ni matura legis, post modo poma cœidunt.

POMONAM ALLOQVITVR.

d. Ic age, dic Pomona (tuis sic semper in hortis
Prænienteant ramis pendula poma suis,) Cœtus
Dic age, dic, cultis errat dum Stella rosetis,
Dum carpit uolas, dum legit ipsa rosas.
Qualis per flores, & per uernantia culta
Visa tibi, quales ore referre deas.
Talis per flores, qualis per sydera fulget POM
Lucifer, eois dum micat ortus aquis.
Lilia nudatæ uincunt candore papillæ,
Puniceasq; genis purpura fusa rosas.
Qualis Acidalij Cytherea uagatur in hortis,
Textile dum capiti neclit Adoni tuo.
Marmoreum digiti referunt candore nitorem,
Quaq; mouet gressus, florida ridet humus.
Pestanumq; per ora fragrat decus, inter odores,
Fundit & ipsa suos, Ambrosiasq; suas,
Et quoties teneræ saliunt de ueste papillæ,
Spirat odorato mollior aura sinu.
Illiis ex oculis zephyri mulcentur, & aer
Fundit ab afflatu gaudia lœta suo.
Talis erat, cultis errat dum Stella rosetis,
Stella tuis uates nobilitata iocis.

Quam Venerem dicas, unum ni distet, ocellis
Stella gerit Charites, Cypris agit comites.

Quis nunc teste dea nostros incusset amores? **PON.**

Seu uir, seu seram fœmina canitiem?

Felix canities, cuius requiescit in ulnis

Sive Venus, similis sive puella Deæ.

Nostra Tomacellus damnet nunc carmina? damnet

Eridanum, et socias increpet Heliades,

Necte puer myrtum, myrtoq; interfere rorem.

Ornet amatorēm picta corona senem.

Deducantq; senem iuuenes, mihi fœmina plaudat,

Digne senex stellis, digne fauore poli.

DE PATVLCI, ET NI VANO.

f. Essa sub Hesperidum ramis formosa Patulcis

Ducebat somnos, et grauis aestus erat.

Spirabant Zephyri, Zephyris strepit aurea sylua

Sylua ciet somnos, et sopor ipse iunat.

Eae Niuanus adest, non expectatus amator,

Dum puer in uolucres retia tenta parat.

Exilit haec somno, puerumq; amplexa locauit

Blanda toro, blandis perfruiturq; iocis.

Decipit heu fallax spex, et frustratur amanteis,

Sepe in amore tamen sors sua cuiq; fauet.

Sortis amor comes est, sors et comitatur amorem,

Quisquis amas (sorti credite) compos eris.

Aurum multa potest, multum lacrimantia uerba.

Præualet haec ipsis et pretio, et lacrimis.

Temporis haec spatio gaudet. nos tempora laeti

Expectate, suo tempore laeta uenit.

ERIDANORVM

Sorte sua bello reges potiuntur, opimis
Victorum uictor gaudet et exuuijs.

Sorte triumphat amor, sortem ueneremur amantes.
Ipsa semper et cupido candida diua faue.

Quanquam stella mihi sors est, tua certa uoluntas,
Hæc spes, hæc tempus, hæc sine fraude fides.

Nobis Eridanus. nobis et Mincius umbra,
Blanditurque suis Pasyalea uadis.

Sors igitur nobis, sit mutuus ardor amandi,
Mutua sors, certa simus uterque fide.

Tempora qui spectant, amittunt tempora, diues
Temporis est, nullum qui finit ire diem.

Nulla dies sine amore fluat, nox occupet umbras
Delicijs, luces occupat ipsa dies.

Nox lucem, tenebras pellat lux inter amandum,
Vita breuis. profert tempora laetus amans.

Venit, amat quicunq; suoque potitur amore.
Non uiuit, fructu quisquis amoris eget.

DE SEBETHO.

c Antabat uacuus curis Sebethus ad amnem
Si uacuum sineret perfidiosus amor.

Ipsa ueni ad salices, et opacæ umbracula uitis.
Ipsa ueni ad nostros culta Labulla modos.

En hic cœruleæ saliunt per littora nymphæ,
Ludit et ad fontes picta Napæa meos.

Culta Labulla ueni. sunt hic tibi ferta parata,
Nexa simul calthis, iuncta simul uiolis.

Lilia seruantur canis prælata pruinis,
Quæque meis iactat se Melilotos agris,

Fragaq; seruantur summo mihi lecta vesuio,
 Fragil Maroneis mane petita iugis.
 Sunt etiam geminæ frondosa in uitæ cicadæ,
 Cesserit his cantu uel Philomela suo.
 Hæ tibi munus erunt, & erunt tua munera ranæ,
 Quæ mecum ad salices carmina culta canunt.
 En audi, ad salices formosa Labulla uenito,
 Dum canimus, uolucres duc age & ipsa choros.
 En sternunt siueæ muscosa cubilia nymphæ,
 O' ros in pratis ipsa futura meis.
 Talibus ille suis in cassum clamat ab antris,
 In cassum ad salices murmura uana iacit,
 Non mihi ad Eridanum, mihi non ad Mincida ripa,
 Non opus ad salices lucida nympha ueni.
 Nil opus est cantu, nec picti munere ferti,
 Nec que de ramis rauicæ cicada canit.
 Tantum opus obsequijs sponte en mihi candida fulget
 In thalamis, nostro Stella coruscæ toro,
 Sponte meo cubat ipsa sinu, mihi plaudat ouanti
 Ipse amor, è curru plaudat & ipsa venus.

AD MATRONAM.

q Vid rides matrona? sene quid temnis amante?
 Quisquis amat, nulla est conditione senex.
 Quisquis amat, iuuenem par est matrona uocare.
 At qui nullus amat, iure sit ille senex.
 Tempus habet metas, & constat tempus ab annis,
 Et peragunt annos sydera cuncta suos.
 Solus amor nescit tempus, nec subiacet annis,
 Aeno sed fruitur, perpetuusq; manet.

III ERIDANORVM

Quid mihi nunc annos obiectas, quid ne senectam?
Nullus amor fines terminat ipse suos.

Te matrona decet metiri tempora, quam nec
nullus amat, nec scis praeter amare merum,

f Errū Hebrus, ferrū Tibris colit acer, & ingens
Euphrates, ferrum Rhenus & Ister amant.

At pace Eridanus gaudet studiosus amantum,
Et thalami, & pacis munia lenis obit.

Eridano pia uota pī reddamus amantes.
Fumet odoratis ara uerenda focus.

Tu uero mea lux (etenim tibi cultus amoris
Tantus inest) aris debita solue sacris.

Eridano benedic detectis compta papillis,
Compta sinu, pexis non sine lege comis.

Mox Genio datura, facesq; incende Sabæas,
Et mihi delicias nocte ineunte para.

AVRAS ALLOQVITVR.

d Icite felices auræ, Bundenidis undæ

Quæ colitis ripas, quæq; & amoena Padi.

Dicite, frondentes quid agat meus ignis ad alnos?

Aut quid ad Argentæ mœnia littoreæ?

An memor absenteis, tacitos suspirat amores?

Et uetus est illi uulnus, ut ante nouum?

Rara quidem uirtus, constans amor. hoc tibi nomen

Stella dedit, stabilis q; tua cura manet.

Scilicet & memor es tantorum grata bonorum,

Quæ tibi noster amor munera multa dedit.

Præsentemq; senem faciunt tibi munera nostra,

Quodq; & amor iubeat, gratia & ipsa simul.

Heu heu, nec strepitis frondes, auræq; siletis,
 Et mutæ in cursu conticuistis aquæ.
 Nil mihi responsant auræ, tristesq; filescunt.
 Criminis est taciti conscius ipse pudor.
 Immemor ab cur Stella senis, cur ludis ad alnos
 Argentæ immemorem munera te faciunt.
 Scilicet est pretiosus amor, uenalis amantum
 Spes. & in ambiguo uicta fides pretio.
 Immemor ab ueteris, capitur mercede recenti,
 Quæq; puella nouis subdita muneribus.
 Venalis species, pretiosa est forma, decorq;
 Nimurum pretio quæq; puella subest.
 Venditur en auro cœlum, uenduntur & astra,
 Stellæq; nostra novo munere capta uenit.
 Vendit amor mercesq; suas mercator auarus,
 Institor & fallax, ales & ipse rapax.
 Ite redite auræ, meaq; hæc maledicta referte,
 Venisti pretio capta puella senis.
 Venisti & iuuenis. iuueni uetus ipsa rependes
 Mox pretium. has poenas da leuitatis annus.
 Hæc fors. est in amore, & sunt hæc mutua amoris,
 Quæ uendit iuuenis, post emit ipsa senex.

DE STELLA.

Funditat è celo radios latonia Phœbe.
 Quis teneros foetus, floridæq; arua rigat.
 Funditat & radios Phœbus, quibus omnia lustrat,
 Calfacit & flammis quæq; creatu suis.
 Stella mihi sol est, eadem mihi roscida luna,
 Hinc fouet & flammis, irrigat hinc & aquis.
 r iiiij

ERIDANORVM

Stella eadem ferit ex oculis, oculisq; medetur,
Hæc mihi & hostis amor, hæc & amica venus.

DE STELLA.

q Valis flauentes Zephyrus permulcat aristas,
Syrius ardenti dum coquit aura face.
Qualis languentes liquidus ros excitat herbas,
Dum fremit horrenti feruidus ore leo,
Talis & erumnas risu fugat, & leuat aestus
Stella meos, risu Stella iocosa suo.
Huius enim risus mihi ros est, huius ab ore
Aura uenit, Zephyris lenior ipsa suis.
Aura faue, foveatq; senem, Zephyriq; fauete,
Et foveant risus Stella benigna tui.

AMANTES ESSE MISEROS.

s Ol hyemes, sol aestates moderatur, & idem
Tempus agit noctis, tempora lucis agit.
Talis amor, rixas idem, pacemq; procurat.
Idem laetitiam, tristitiamq; mouet.
Sol aestus, sol & glaciem, tenebrasq; diemq;,
Diuerso tamen hæc tempore cuncta facit.
Ast turbas, requiemq; simul, lacrimasq; iocumq;
Miscet amor, nullo tempore certa gerens.
Semper enim uariat dubius, semperq; uacillat.
f Quam miser est omni tempore quisquis amat!

DE THELESINA, ET PUDERICO.

e Cœ uenit Thelesina. Venus comittatur, amorq;
Parce puer pharetræ, tu dea parce faci.

Ipsa feri Thelesina oculis. uos parcite telis.
 Ipsa oculis iacias tela, facesq; tuis.
 Enē adest Pudericus, amor ne stringe sagittas,
 Conde Venus faculas, tu Thelesina feri.
 Prima quidem sint tela oculi, quis corda sagittas,
 Et dicas amor hæc tela cruenta iacit.
 Altera tela faces, risus sit Cypridis arma,
 Risus amatoris vincula certa tui.
 Hæc ubi, dic ueneri, dicas Thelesina egram amori,
 Hic meus est, telo concidit iste meo.
 Arte mea curandus egrum mox pallia dextra.
 Reiçe, egr ornatos candida pande simus.
 Ac rursum formosa oculis, risuq; ferito.
 Qualis Achillea plaga iterata manu.
 Namq; egr amor geminata facit dum uulnera, sanat.
 Ut sanes, iterum bella puella feri.
 Nequa tamen ueteris plague sit forte cicatrix,
 Hanc line mox lingue blanda liquore tuæ.
 Oscula neu cessent etiam geminata, superbit,
 Quæ dare cum possit plurima, paucæ negat.

AD MARCVM Antonium Sabellicum
scriptorem historiarum.

d. Vm Venetū historias, dū bella Sabellice narras,
 Et scriptis ornas tempora nostra tuis,
 Dum memoras tot gesta uirūm terrāq; mariq;
 Assonat egr plausu terra, salumq; tibi,
 Interea nos fata grauant, fors improba uexat,
 Decidit egr suo nostra senecta gradu.

ERIDANORVM

Non iacet ipsa tamen, casu nec territa tanto
Mens mea, nec uarijs corruit ictu malis.
Nec fortis fortuna premit, quin erigit, et me
Tollit humo, quoties senior ipsa furit,
Orbavit nato, carisq; nepotibus, at non
Orbavit mentis robore, non animi,
Orbavit genero, non mente, aut corde. probatur
Igne aurum. uitum decoquit ipse focus.
Amisi geminos terrarum lumina Reges,
In quibus heu patrium ius mihi penè fuit.
Amisi sociamq; domus, dominamq; cubilis,
Partem animæ, maior pars erat illa mei.
Non me discussit belli tremor, Alpibus acta
Tempestas, non me Gallicus ille furor.
Vnde meis partus studijs honor et decus, heu heu
Eripitur, primus, et sine labe locus.
Non tamen in fract'ue animi, deiecta'ue uirtus
Concidit, aut cessit qui fuit ante uigor.
Stant et opes animu ualidae. ridemus iniucas
Fortunæ insidias, instabilisq; uices.
Utendum ingenio. nitendum pectore, mente
præstandum, ne fors sœua nocere queat.
Quin et si noceat, pulsanda iniuria, nullus
Sponte ruat. miser est qui ruit ipse uolens.
Quin etiam duros casus, inopemq; senectam
Solamur cantu, Pieridumq; madis,
Et nunc Sebethi gelidos spectamus ad amnes
Hinc illinc socias ludere Naiadas,
Et nunc Lucrini madidas de fonte puellas
Ad speculum flauas arte ligare comas.

Nunc nos ad uirides uocat Antiniana recessus,
 Et uocat ad primas blanda puella rosas.
 Nunc offert se se choreis spectata Patulcis,
 Læta suis hortis, læta Patulcis agris.
 Nil agro huberius, nil est felicius hortis.
 Vt rāq; me immemorem res facit esse mali.
 Rura mihi sunt uer, sunt horti florida ueris
 Tempora, delicijs & mihi uernat ager.
 Hæc inter uarias uario de flore corollas
 Necit amatori Stella benigna suo.
 Olim ignis, nunc uel senij mihi dulce leuamen,
 Et fax in tenebris Stella corusca mihi,
 Quin ueteris memores fortis de pectore curas
 Eiūcit ipse recens, & rediuius amor.
 Quiq; senex, quiq; & fatis iactatus, amare
 Ipse potest, fatum uincere & ipse potest.
 Hic ego sum grauis ipse annis, grauis ipse senecta,
 Fortunæq; minis exagitatus amo.
 Et modo Pausilypî scopulos, modo culta vesuī
 Impleo non solitis littora carminibus.
 Hinc referunt ualles, hinc prata uirentia reddunt,
 Stella senis lacrimis Stella uocata ueni.
 Me miserum Eridani retinent te frondea rura,
 Argentæ retinent moenia grata tibi.
 Sed nec te retinent, & amor senis urget amantem,
 Inq; meos properas lucida Nympha sinus.
 O ades expectata, senem complectere, meq;
 Blanda foue, & socio fessa quiesce toro.
 Qualis ad illecebras cœnare regressa mariti
 Aurora optatos læta petit thalamos.

ERIDANORVM

His casus solorq; meos, fragilemq; senectam.
Delia nulla mihi, nulla Corinna seni est.
Ficta iuvant, quæ nostra tamen patientia, fatum
Aut fugit, aut mollit, si superare nequit.
Tu uero decus historiæ cultissime Marce
Dum sequeris, quæ te gloria rara manet,
Neu rugas contemne meas, neu despice lusus,
Qui mea fortunæ uulnera cruda leuant.
Namq; ex opem morbis contraria sæpulerunt,
Et sæpe insolita uenit ab arte salus.

AD UXOREM MORTVAM DE

obitu Lucij filij deploratio.

Ona mihi coniux agitur uindemia, cum te
n Abstulit immitti funere auara dies.
Interea memor ipsa tori, lectiq; ingalis,
Etrara culti cum pietate uiri,
Ludebas tecum in somnis, et adesse solebas,
Alloquio et curas ipsa leuare meas.
Ipsa grauis casus, et solabare dolentem,
Ipsaq; miscebas gaudia nostra tuis.
Omnis erat mea cura tibi communis, et omne
Siue uoluptatis, siue doloris opus.
Vina mihi in tenebris obuersabare, et obibas
Vina domus munus, officiumq; pium.
Quæ nam hæc inuidia est? mihi q; deus obstitit. ut tu
Desereresq; uirum, desereresq; senem?
Non mihi te solite noctes, non somnia reddunt.
Ventitat ad thalamos umbra nec ulla meos.

Quo manes illi socij, tua dulcis imago?
 O' sors, o' fati tempora iniqua mei.
 O' coniux male grata seni, male grata marito,
 Sola tuis coniux dedita deficijs.
 Elysijs ipsa in campis per roscida prata
 Tu modo cum nato leta vagare tuo,
 Illi contexisq; rosas, contexisq; hiantem
 Narcissum, et uiolæ lilia cana nigræ.
 Illi purpureos mixtim coniungis honores,
 Spargis et ambrosio docta liquore comam.
 Quin et perpetuum Parcas seruas amaranthum,
 Quiq; etiam flores punica mala ferunt.
 Salicet has tibi blandityjs, has grata corollis,
 Has tibi placasti sedula muneribus,
 Quo natum auulsumq; sinu, colloq; parentis
 Ipsa tua teneas sub ditione tuum.
 Quæ nam hæc inuidia est, simul et consortia nostra
 Liquisse, et natum surripuisse patri.
 Et baculum eripuisse seni? Verum utere coniux
 Sorte tua felix, sorte beata uiri.
 Delicijs fruere Elysijs, fruere optima natu
 Blandityjs, matris perfruere ipsa bonis.
 Maternos imple affectus, sedisq; beatæ
 Dona fluant nato mellaq; lacq; tuo.
 At mea canities, et despectata senectus
 Orba suo inuisu, non ope fulta sua,
 Nuda iacebit, egens, et desolata nepotum,
 Sola toro ac mensis, sola die ac tenebris.
 Non hæres mihi, non nostro qui sanguine crescat,
 Quiq; suum blanda uoce salutet aum,

231 ERIDANORVM

Ante focumq; hiemis nec qui soletur iniqas
 Garrulus, et nostros lusitet ante pedes.
 Deserti thalam, deserta cubilia, et ignes,
 Quæq; uiris fuerat porticus ante frequens.
 Omnia sunt male amica seni. non aura, nec umbra,
 Non citharae, aut cantus, non iunat ipse sopor,
 Non choreæ, non ferta placent, quæq; aura nepotum
 Sola iunat, soli nulla relicta mihi,
 Non spes uenturæ prolis. Tuq; o' mea coniux
 His sucurre malis, et mea damna leua.
 Mecum ergo in tenebris, mecum i thalamoq; toroq;
 Nocte ades, amplexus et pete nocte meos.
 O' si quos nati amplexus, si qua oscula tecum
 Attuleris, si quos illius ore sonos.
 Non mihi canities grauis, aut sit iniqua senectus,
 Sed somni faciles, auraq; et umbra iuuent.
 Hoc mihi præstabunt sopor, et tua lenis imago,
 Hoc uitæ, hoc mortis mite leuamen erit.
 Nec mihi defuerint tolerandi exempla doloris,
 Quæq; usus docuit, monstrat et ipsa dies.
 Omnia naturæ sub legibus orta tenentur,
 Et quis principium est, his quoq; finis erit.
 Utq; diem nox atra rapit, sic lumina uitæ
 Extinguit lætum. cunctaq; morte cadunt.
 Hora tamen nec certa, et uitæ terminus anceps,
 Quanq; incerta, suo tempore et ipsa cadunt.
 Mille simul socijs uestitur floribus arbor.
 Ad fructum ueniunt paucula poma suum.
 Nec mortis tamen unda est. hec grandinat aer.
 His nebulæ, ast illis uentus, et aura nocent.

Pluribus exitio est aestus, glacies'ue, niues'ue,
 Hæc uredo necat, halitus aut noxius.
 Contrahit è cœlo uitium pars maxima. partem
 Decutit è ramis uis inimica suis.
 Hæc eadem uitæ ratio. mors undiq; sœvit
 Lenta alijs. alijs præproperata uenit.
 Naturæ imperio morimur. parere necesse est.
 Imperium lex est. lex ratione uiget,
 Hanc sequimur. dux hæc uitæ, rectiqt; boniqt;
 Quia sine nil rectum, nil queat esse bonum,
 At rerum ratio, lex, & natura, bonumq;
 Conueniunt in idem, ius & idem retinent,
 Nec mors naturam refugit, legem'ue, sed illis
 Paret, & obsequio fungitur usq; suo.
 Hinc mortem tolerare decet ratione magistra,
 Quæ doceat cineri nulla subesse mala,
 Mors igitur toleranda, mali sibi nescia, cum sit
 Ipsa quies hominis, sitq; quietis opus.
 Hinc ego felicem te te nate auguror, & me,
 Iure & utrumq; sua commoditate frui.
 Te, q; defunctus uitæ uideare periclis,
 Me, utar q; patriæ conditione pater,
 Tu uero cœlo positus, radiantia cernis
 Astra, prius patrio nota magisterio,
 Atq; iterum diuīm effigies, & munera monstrat
 Vranie, illa tuo cognita Musa patri.
 Ergo nate tibi parta est de morte uoluptas,
 Atq; æuo frueris, perfruerisq; Deo.
 Siquid uero ex morte mali, quid'ue inde doloris,
 Est patris officium, ducere id esse meum,

ERIDANORVM

Quod fructu careo uitæ, q adempta propago,
Quodq; ipsi steriles, & sine fruge sumus,
Quamvis & nostros sedet Tranquilla dolores,
Dignaq; neptis auo, nataq; digna patre.
Solatur sed me, tibi q iam parta beatæ
Sors uitæ est, nulli concienda malo,
Solatur q & ipse breui te consequar, una
Visurus summi lucida tecta poli,
Visurusq; deum, cœliq; in parte receptus
Coniuge cum cara sœcla perennis agam.

FINIS.

VADOT 137
ECLOGA V. CORYLE.

Coryle transformata, &
amor uinctus.

Ad Actium Syncerum Sannazarium.

Anc Acti (neq; enim patula solū Aescul-
b lus umbra
Grata placet) Corylum tueare, nec Ar-
butus una
Carmine nota dei est, Pāna aut tegit una canentem,
Aestibus in medijs somnos suadente cicada.
Verum etiam & Corylus nostris est cognita siluis,
Nec tantum Melisaeus eam, aut tantum una Patulcas
Ornarunt calamus, cæsōq; in cortice uersu.
Cum questu commota, grauiq; excita querela
Vertice decuteret frondes, & corde sub imo
Redderet heu heu, sed singultibus interrupta
Plena nequit rauas iam uox erumpere ad auras.
Sibilat ipsa tamen, Vidi tua funera coniux,
Atq; illa, Ah moriens morientem Ariadna relinquis.
Nam iaculo quondam, choreisq; insignis, acuq;
Præstabat Corylé, nympharum haud ultima forma.
Sed quo non penetrat linor? dum fessa lauaret
Ad fontem, dum membra fouet Sebethide in unda,
Vertit eam cantu in stirpem Circeis Abelle,
Ac densis circum ramis, & cortice sepsit.
Illa nouo latitans sub stipe, fleuit, & ipso
Ah miseram, audita est pœnam depositere diuos.
Sic olim puer audieram, dum cantat Amilcon

ECLOGA.V.

Ad choreas, nitet alba seni coma, dēq; galero
 Cauda lupi, & furuis horrent umbracula cirris.
 Tityrus hunc docuit, sub quo cana fistula primum
 Montibus his numeros deduxit, & antra canore
 Impleuit, Corydona quis aut non nouit Alexim,
 Pastorum aut misam Damoris, & Alphefibœi?
 Inde alijs in primis bifori Corylenus auena
 Seuum archi, cassumq; oculis, & pectore amorem
 Obrectare ausus, & amaro incessere tantu.
 Q uod facie minium referens, quod flavius & albo
 Rectore, proceros quod late effusus in artus
 Deperit Aridiam, cui sit breue corpus, & ater
 Inficiat liuor nigras cum pectore mammas,
 Torpescant q; oculi, albescant & tempora canis.
 Assiduus tamen in silvis, ad flumina clamet,
 Aridia o' mihi cara ades, & simul oscula iunge.
 En primas tibi castaneas, prima arbuta seruo.
 Aridia solæ referunt, sed inaniter auræ.
 Non igitur tantum Meliseus, & una Patulcis,
 Verum hedera præcincta, uiarenti & tempora myrto,
 Ac molli calamos circum complexa labello
 Antiniana suos longum est conquesta dolores
 Ad Corylum. hæc solitas lacrimoso murmure uoces
 Frondibus instrepere, ac rupto de cortice uisa est
 Et questus repetisse, grauem & geminasse querelam.
 Ut nuper, cum exutum armis, uinctumq; riferret
 Immitem Veneris puerum, solaq; sub umbra
 Desertum; ac tacitas furtim effugisse Napæas.
 Inuidia heu tantum potuit, uisq; effera amandi
 Victa metu, alteriusq; tori suspecta libido.

Certabant una genitrix face, natus ex arcu,
 Ille ferire homines, urere at illa deas.
 Par erat hinc hominum genitus, par inde dearum;
 Atq; hinc, atq; illinc par quoq; vulnus erat.
 Ridebat genitrix, rubuit puer ille pharetram
 Excudit, accenso haec concutit igne facem.
 Tum simul una duas inuoluit flamma Napæas.
 Clamarunt, uno lædimur igne duæ.
 Pastores una iris vulnerat ille sagitta.
 Vulnerare tres uno congiuere pares.
 Fassa est se uictam risu dea, terq; per ora
 Perq; genas nato basia anhela dedit.
 Prima rosas oluere Paphi, Gnidiam altera nardum;
 Tertia Amaracinas uisa referre comas.
 Collocat hinc gremio fessum, lenemq; quietem
 Inuitat blando nænia grata sono.
 Rorarat teneros artus sopor, et tamen ipse
 Articulos tanquam spicula tractet, agit.
 Mox uiola super instratum, molliq; ligistro
 Ponit ad argute fluxile murmur aquæ.
 Commendatq; sua Sebethidi, moxq; sub ipsum
 Tecta nemus, longe deuia rura petit.
 Diuersasq; legens non uno è gramine flores
 Nunc sibi, nunc pueri ferta nouella parat.
 Nec non et Charites, studio mulcente laborem,
 Effundunt teneros prata per uida modos.
 Admouet interea pueri Sebethis ad ora
 Ora sua, et sensus inficit inde suos.
 Illicet huic tacitum serpit per membra uenenum;
 Sentit et afflatus corde dolente nouos.

ECLOGA.V.

Deliolum tunc mœsta petit, soloq; sub antro
Conqueritur, flamas nec capit ipsa suæ.
Parue amor, heu deserte amor, heu puer une sub um-
Nec comes, aut custos, non tibi mater adest. (bra,
Fraudes, insidiæq; assunt. male credite siluis,
Ah sopor, ah tanto conscia ripa dolo.
Hinc Nemesis ruit, inde comis effusa Corinna,
Lesbia at hac, illa Cynthia parte uolat.
Corripit hæc arcus, suspectas illa sagittas,
Et iacit in medios noxia tela rubos.
Illa manus iuncto religat, simul altera uittis
Obstrinxitq; oculos, oculuiq; genas.
Mox lætæ spolys redeunt, gratantur euntes,
Quod sit rinalem nulla habitura suam,
Quod nulle inuidiae posthac in amore futuræ,
Quodq; sit certum quæq; habitura torum.
Sitq; etiam nullos tandem sensura dolores,
Dum noua mutata sorte in amore rota est.
Vnus amor, sua cuiq; fides. mala philitra ualento.
Nil puer hic, quo nos ludere possit, habet.
At puer ut somno excitus noua uincula sensit,
Atq; oculos uitta præpediente tegi,
Fletq; simul, clamaiq; simul, properate sorores,
Demite texta oculis, soluite uincula manu.
Heu mater cui me liquisti, credula mater.
Me uiolæ, aut fertis post habuisse potes?
Ingratæ Charites, somne insidiose, nemusq;;
Et tela, epharetræ num periere mœs?
Pastores, genus infidum, infidæq; Napææ
Reddite nunc arcus, reddite tela mihi.

Quod si quæ uobis iam sint nocitura, timetis,
 Reddite quæ saltem sint nocitura deis.
 Talia per lacrimas iterat puer. Ecce per hortos
 Mota quidem questu pulchra Ariadna uenit.
 Qualis quæ fraudem metuat, quæ ferre dolenti
 Quærat opem. sit opem poscere dignus amor.
 Ut dextram explicuit, mater mea dixit, et illam
 Inijcit in teneros, pectora blanda, sinus.
 Ut matrem suasere sinus, surrisit, et inter
 Verba iacit blandis oscula blanda sonis.
 Mutua virgo refert, suasere quoq; oscula matrem,
 Dulcēq; nescio quid oscula amoris habent.
 At postquam emicuere oculi, et fax illa refusit,
 Visus amor certe est, qui fuit ante puer.
 Visa sua et pueru[m] mater. sic pectora suadent,
 Oraq; ni næuis prima labella notet.
 Sed tamen ingeminat, mater daspicula, mater
 Redde arcum, ac pharetram, telaq; redde mihi.
 Ecce autem geminæ per murmura nota columbæ
 Ostendunt arcus, atq; ubi tela latent.
 Eruit illa arcus, et sentibus abdita tela.
 Obducunt spinas qua tetigere rubi.
 Tum puerum accingit pharetra, pharetræq; sagittas
 Indidit, ipsa sua dispositiq; manu.
 Ridet amor, gaudentq; arcus tractare, simiqt;
 Virginis e tenero uulnera sueta parat.
 Ore puer, sed fraude senex, atq; arte magister,
 Trux dis, trux homini, trux quoq; et ipse feris.
 Mox collo implicitus nymphæ, puerilia iungit
 Oscula, et alternos prouocat ore iocos.

E C L O G A . V .

Paulatimq; dolos meditans inspirat amicum
Virus, & a' tacitis inficit ossa notis.
Nec tua non nostræ uersabunt pectora curæ,
Quiq; sinu teneor, corde fovebor amor.
Nec uates deerit, qui te quoq; cantet, & illi
Ipse adero, ipsa tibi grata futura parens.
Hæc ait, & nitidus cœlo se sustulit alis.
Qua uolat, auratae signa dedere comæ.
Ad matrem properat, nam uidit ab aere matrem.
Excipitur roseo matriis ab ore suæ.
Quæ postquam pueri casus, & uincula nouit.
Detersit lacrimis quæq; fuere noræ,
Et solata simul, simul & miserata, papillas
Obtulit. admouit labra, manusq; puer.
Deq; sinu fluxere auræ, fluxere fauoni,
Atq; Arabum afflatu prata oluere nemus.
Hæc postq; Antiniana, nouum Coryleta dederunt
Cum plausu genitum, ac ueterē indoluere querelam.
Illa iterum solata, quid o'mœstissima dixit
Nūc Corylus Coryle, soror tua nūc quoq; multis
Iuuidiæ est. lacrimæ flores, suspiria fructus
Dant tua. non paucis liuor quoq; profuit, & te
Inuidia extollet, parietq; iniuria famam.

ECLOGA. VI. QVINQVENNIUS.

Institutio ad uitæ cultum, & religionem.

Quinquennius filius, Peluina mater.

QVIN.

Ic mater Peluina, frager quis tantus,
& unde?

d Dolia num stringitq; cados uindemia,
& arctat?

Hei mihi, quam crebi rutilant de nu-
bibus ignes.

PEL.

Abdesinu te nate nico, atq; amplectere mairem.

Ne trepida. Di nate foci genialibus astant,

Castaneasq; suo prunis cum cortice torrent.

Ille ubi sub cinere ardente sensere fauillam,

Displosæ crepitant. hinc tanta tonitrua cœlo,

Disiectiæ ruunt ignes. caput exerce nate,

Di mensas liquere, neq; est metus ullus ab igne.

QV.

Me miserum, properat, procul en uestigia nosco,

Orcus adest, atq; ore minax, ac dentecruentus.

Hunc mater mihi pelle manu. trahit horrida crura,

Et quassat caput, & mento riget hispida barba.

Hunc abiogit Peluina mihi. P. Fuge sœue. quid audes

In puerum. fuge clade. meus iam nocte quiescit,

Inq; diem queritur nihil hic meus. I pete tesqua,

Atq; famem solare faba, in gluiuemq; lupino.

QV.

Quid mater: baculu ne quatiferus, et riget aure, Pel-

illum ego nate aniro inclusi, scuticiq; cecidi.

QV.

s iiiij

ECLOGA.VI.

Anne etiam Zona uinxisti. P. Et compede cruda. QV.
Nunc mater tete amplector, nouaq; oscula iungo. PEL.
Quinquenni mihi carē tua hæc sunt oscula. iunge
Atq; itera. Q. En itero. dic o' mea, dic age quid nam
Hic Orcus deus est? P. Deus est hic nate, malignum
Numen, et in pueros sœnum græssatur. It umbra
Dentuorax umbra, horrificans noctemq; diemq;
Et baculo ferit, et dextra rapit, et trahit unco,
Fauce et hiat puerum, queritur qui nocte, die qui
Oblatrat matri, mammæq; irascitur. illum
Et dextra fouet, et cauda demulcat amicta,
Qui ridet matri, inq; sinu nutricis amatae
Dormuscit, capit absynthi et cum melle liquorem.
Quin cui brasile semen placet, huic dat ab ipso!
Blandus auem nido, dat pictæ colla columbae,
Quam tibi pollicitus. Q. Num perlita crustula melle
Est quoq; pollicitus? P. Dabit hæc tibi nate benignum
Numen, et ille deus, cui nos, atq; omnia curæ. QV.
Dic mater, deus iste quis est, numenq; benignum? PEL.
Qui tenerum lactis florem, ac ientacula præbet,
Dum matri puer obsequitur, dum paret alenti.
Qui plena melimela manu, croceasq; placentas
Dat pueris, dum litterulas, et carmina discunt. QV.
Num det fraga mihi, cerasi num molle quassillum?
Ad ferulam cum discipulis si crastinus asto, PEL.
Quin et cariculas, quin mitia sorba, nucemq;
Pineolam, et dulci perfusa cydonia musto.
En crustu, en prunu aridulu, en mustacea, et offas. QV.
Num genitrix deus hic panem post uina canenti
Mulsa sacerdoti miscet, dat sorbile et ouum?

Quinque auem pinguem ipse suum uult esse munistrū. **Pel**
Det tibi auellanas, sicumq; unamq; recentem,
Inuises quoties templum, et ueneraberis arant,
Et faris bona uerba. Q. Monedula si mihi detur,
Qui ue gemat cauea turtur, uel tympana pulsem,
Dum facit antistes rem sacrā, atq; incubat aræ. **PEL.**
His ego citriolum, frondenti et præcoqua ramo
Addiderim, nulla in gremium si lotia noctu
Fuderis vñtiliae, tibi quæ dedit hubera paruo.
Nunc grandem loti pudeat. Q. Mihi desine mater
Irasci. sopor ipse grauat, nam sëpe per umbras
Ludere cum pueris uideor, uel littore primo
Nare simul, nassaq; leues includere pisces,
Exclusos mox elabi, me subdier amni,
Stillare et liquidum madefacto è corpore rorem.
Hoc nato mater præsta, ut deus ille benignus
Excitet è somno stupidum, exhibeatq; matellam.
Cedam ego cariculis sictis, dulciq; placente. **PEL.**
Atqui nate deus nil esurit. ille matellam
Haud curat. quin dona cape, et cape semina, quis tu
Urinam moderere, et lotia rara remittas.
Si n aliter, deus ille atrox tibi nate flagellum
Incudit. uolat explorans, quis l'ntea paruus
Inquinet, urticæq; decem fert se ante maniplos,
Et cædit scutica, nigroq; inuoluit amictu
Micturientem aliquem, tetroq; absorbeth iatu.
Mitescittamen, et rictus compescit hiantis,
Pectendum quoties matri, buxoq; colendum
Præbueris caput, et purgandum lende capillum.
Nam secus, intortum orditur de uertice funem

ECLOGA.VI. VONIVO

Quo puerum trahit, & deserta exponit in alga,
Inuitatq; auidas adaperto gutture phocas.
Quare age atre mihi ceruicem amplectere, & ipso
Lude sinu, simul abde oculos, & collige somnu. QV.
An mater mihi blanditas, & carmina dices? PEL.
Dicam nate. etiam cunas modulabor ad ipsas
Næniolam. cape næniolam, & nigra lumina conde.

FINIS.

P E T R V S Summontius Lectori. s.

Habes amice lector, præter Vraniām, Hortos, et Bis
colicā, reliqua omnia Pontani carmina, unū hoc in uo-
lumen collecta. in quod nos (nequid omnino ex illius
carminibus deesset) inemendata etiam quædam, nec dū
perfecta, ut Eridanum, Sapphicosq; cum alijs a' Ponta-
no ipso emendatis, congesimus. Atq; ea quidem opuscula
la non semel suppressa esse cogitauimus. sed plane
uidebatur impium, uenerandis tanti uiri scriptis, quem
uiuum omnes merito coluimus, audaces post obitum ma-
nus inferre. Boni igitur consule, quisquis ea leges. in=
tercisi morte operis, inemendatiq; rationem habeas, oc=
curre quæso qua decet æquitate columnis, rerum hu-
manarum memor. Cum præsertim tot alia eiusdem ex=
tent opera, egregia illa quidem, atque exulta, quæ
pro his paucis exorare ueniam uel facile possint. Quod
uero ad codicis fidem spectat. Pontani ex archetypis
quatuordecim hos Elegorum, Lyricorumq; libros acce-
rate transcriptos scias, plenum sane, atq; integrum unū
quodq; opus, eoq; ordine digestum, quo archetypos ipsos
Pontani manuscriptos inuenimus. Reliquum est, ut
enarratiunculas quasdam, quas propter rerum noui-
tatem, inferendas necessario duximus, legere non gra-
ueris.
Vale.

TEMPORA Busuluniana. Petrus Busulunus Tarra=
conensis Alphonsi Regis Neapo. patrimonij procurator,
et ob id ipsum plerisq; odiosus.

VICTORIA mater Pij Pont. Max.

TISBE nomen pueræ a' Leonte adamatæ, cuius domus propè fontem erat.

CERMENTIS rupes in minerue promontorio.

FABAE sors Regia Martinalitijs cœnis, Regem sorte fabæ, quæ placentis includitur creari. nota est nostri temporis consuetudo.

ANTINIANA ET PATVLCLIS Neapolis ab occidente imminet, salubritate et uillarum frequentia nobilis. in quo locus est Antinianum nomine, ubi Pontanus uillam habuit. hoc etiam in monte Patulcum est, ad secundum ferè ab urbe lapidem, in via, cuius adhuc uestigia extant, Puteolana, clarum sepulcro Maronis, quod saepe Pontanus sub Patulca nymphæ nominæ celebras ad Vergilium ipsum alludit.

TVMVLVS HYDRVNTINORVM CIVIVM Pontani ætate Mahometem Turcarū Regem missò in Italiam exercitu Hydrūtum expugnasse, cæsis crudeliter oppidanis, nota histria. horū deinde ossa Alfonsus Calab. Dux pulsis hostibus, receptoq; oppido, pie sepelienda curauit.

CAIAE PVELLAE, ET BLANDIA MYMPHA. Caius, et Bladus flunij sunt Senenses. **TEBENNA, ET TANAGER.** ille mōs. hic flunius in Picentinis.

CAPIMONTII RECESSVS Capimontiū, locus nō procul Neapoli, in collibus urbē a' septentrio= nespectantibus, agris, uillisq; cultissimus. quæ in Francisci Puderici gratiā quod ibi uilla haberet celebrat.

MERGILLINA Villa est in via Puteolana, ad mare in Paſſilypi radicibus, iuxta cryptam Neapolitanā,

quam Aetius syncerus Federici regis munere possidet.
LABVLLA Riuus est q per cuniculos Neapolim ingreditur, a labro (ut Pontano placuit) dictus, sive (ut alij uolunt) a bulliedo. Nō omittenda hoc loco Delioli mentio uidetur, qui fons est in via Aerrana, non multum Neapoli distans, Pontani & ipse carmine illustratus. hunc Alphonsus Calab. Dux magnificis, excultissime misq; aedificijs exornauit, ac Podium Regale appellari iussit.

SEBETHVS fluminis toties à Pontano decantatus pro
pe Neapo. mœnia labitur. huius Vergilius, Statius et Co
lumella meminerunt. quod quidem nomen sine. r. lite
ra proculdubio scribendum esse sciant, qui Sebethrus
per. r. legunt. testis est (ut alia omittam) tabella mar
morea uetustissima Neapoli in murorum fundamen
tis reperta, quæ hoc habet.

P·MEVIUS EUTYCHVS AEDICV
LAM RESTITVIT SEBETHO.

A L D A N E - T F N I S.

T·CALPHVRNII SICVL
BVCOLICON.
DELOS.

ORNITVS. CORYDON.

ONDVM solis equos declivis mi-
tigat æstus,
Quamvis ē madidis incumbant
præla racemis,
Et spument rauco feruentia musta su-
surro.

Cernis ut ecce pater quas tradidit Ornite uaccæ. Co.
Molle sub hirsuta latus explicuere genista?
Nos quoq; uicinis cur non succedimus umbris?
Torrida cur solo defendimus ora galero?
Hoc potius frater Corydon nemus, ista petamus Or.
Antra patris Fauni, gracilis ubi pinea densat
Sylua comas, rapidoq; caput leuat obuia soli.
Bullanteis ubi fagus aquas radice sub ipsa
Protegit, ē ramis errantibus implicat umbras.
Quo me cūq; uocas sequor Ornite, nā mea leuce Co.
Dum negat amplexus, nocturnaq; gaudia nobis,
Peruia cornigeri fecit sacraria Fauni.
Prome igitur calamos, et siqua recondita seruas. Or.
Nec tibi defuerit mea fistula, quam mihi muper
Matura doclis compedit arundine Lygdon.
Et iam captatæ pariter successimus umbræ.
Sed quæ nam sacra descripta est pagina fago?
Quam modo nescio quis properanti falce notauit?
Aspicias ut uirideris etiam nunc litterarimas Co.

Seruet? & arenī non dum se laxet hiatus?
 Ornate fer propius tua lumenia, tu potes alto
 Cortice descriptos citius percurrere uersus.
 Nam tibi longa satis pater internodia largus,
 Procerumq; dedit mater non inuida corpus.
 Non pastor, non hoc triuiali more uiator, Or.
 Sed deus ipse canit, nihil armentale resultat,
 Non montana sacros distingunt iubila uersus.
 Mira refers, sed rumpe moras, oculoq; sequaci Co.
 Quam primum nobis diuinum perlege carmen.
 Qui iuga, qui sylvas tueor, satus æthere Faunus Or.
 Hæc populis uentura cano, iuimat arbore sacra
 Læta patefactis incidere carmina fagis.
 Vos o' præcipue nemorum gaudete coloni.
 Vos populi gaudete mei. licet omne uagetur
 Securo custode pecus, nocturnaq; pastor
 Claudere fraxinea nolit præsepio crate.
 Non tamen insidias prædator ouilibus ullas
 Afferet, aut laxis abigerit iumenta capistris.
 Aurea secura cum pace renascitur ætas.
 Et redit ad terras, tandem squalore situq;
 Alma themis posito, Iuuenemq; beata secuntur
 Sæcula, maternis causam qui lusit in ulnis.
 Dum populos deus ipse reget, dabit impia uincitas?
 Post tergum bellona manus, spoliataq; telis
 In sua uesanos torquebit uiscera morsus.
 Et modo quæ toto ciuilia distulit orbe
 Secum bella geret, nullos iam Roma philippos
 Deflebit, nullos ducet captiuua triumphos.
 Omnia tartareo subigentur carcere bella,

Immergentq; caput tenebris, lucemq; timebunt.
Candida pax aderit, nec solum candida uultu,
Qualis saepe fuit, quae libera Marte profuso,
Quae domito procul hoste, tamen grassantibus armis
Publica diffudit tacito discordia ferro.
Omne procul uitium simulatae cedere pacis
Instit, et insanos dementia condidit ensis,
Nulla catthenati feralis pompa senatus
Carnificum lassabit opus, nec carcere pleno
Infoelix raros numerabit curia patres,
Plena quies aderit, quae stricti nescia ferri
Altera Saturni reuocet latialia regna,
Altera regna Numæ, qui primus ouantia cede
Agmina Romuleis, et adhuc ardentia castris
Pacis opus docuit, iussitq; silentibus armis
Inter sacra tubas, non inter bella sonare.
Iam nec adumbrati faciem mercatus honoris.
Nec uacuos tacitus fasces, et inane tribunal
Acipiet consul, sed legibus omne reductis
Ius aderit, moremq; fori, uultumq; priorem
Reddet, et affictum melior deus auferet æuum.
Exultet quæcunq; Notum gens ima iacentem,
Erectumq; colit Boream, quæcunq; uel ortu,
Vel patet octasu, medio'ue sub æthere feruit.
Cernitis, ut puro noxiā uigesima cœlo
Fulgeat? ut placidum radianti luce cometem
Proferat? ut liquidum nutat sine uulnere sidus?
Non per utrumq; polum sicut solet igne cruento
Spargit, et ardenti scintillat sanguine lampas.
At quondam non talis erat, cum Cæsare rapto

t u

DE LOS.

Induxit miseris fatalia ciuibus arma.
Scilicet ipse deus Romane pondera molis
Fortibus excipiet, sic inconcussa lacertis.
Vt neq; tralati sonitu fragor intonet orbis,
Nec prius ex meritis defunctos Roma penates
Censeat, octasus nisi cum respexerit ortus.
Ornite iam dudum uelut ipso numine plenus
Me quatit, et mixtus subit inter gaudia terror.
Sed bona fœcundi ueneremur numina Fauni.
Carmina quæ nobis deus obtulit ipse calenda
Dicimus, teretiq; sonum modulemur auena.
Forsitan Augustas feret hæc Melibœus ad aures.

ECLOGA. II. CROTALE.
ASTACVS. IDAS. THYRSIS.

Ntracta Crotale puer Astacus, et puer Idas,
Idas lanigeri domus gregis, Astacus horti,
Dilexere diu formosus uterq; sed impar
Voce sonans terras hi cum grauis ureret æstas,
Ad gelidos fontes, et easdem forte sub ulmos
Conueniunt, dulciq; simul contendere cantu
Pignoribusq; parant, placet hic ut uellera septem
Ille sui uictus ne messem uendicet horti.
Et magnum certamen erat sub iudice Thyrso,
Adfuit omne genus pecudum, genus omne ferarum.
Et quæcunq; uagis alitum ferit aëra pennis.
Conuenit umbrosa quicunq; sub ilice lentas
Pascit oves, Faunusq; pater, Satyriq; bicornes.
Adfuerunt siccæ Dryades pede, Naiades udo.
Et tenuere suos properantia flumina cursus.

Desistunt tremulis incurrere frondibus Euri.
 Altaq; per totos fecere silentia montis.
 Omnia cessabant, ne neglecti q; pascua tauri
 Calcabant, illis etiam certantibus, ausa est
 Dædala nectareos apis intermittere flores.
 Iamq; sub umbrosa medius considerat ulmo
 Thyrsis, & o' pueri me iudice, pignora dixit
 Irrita sint moneo, satis hoc mercedis habeto,
 Si laudem uictor, si fert opprobria uictus.
 Et nunc alternos magis, ut distingue cantus
 Possitis, ter quisque manus iactante micantes,
 Nec mora, discernunt digitis, prior incipit Idas.
 Me Siluanus amat, docileis mihi donat auenias, Id.
 Et mea frondenti circundat tempora tæda.
 Ille etiam paruo hoc dixit mihi non leue cärmén,
 Iam leuis obliqua crescit tibi fistula canna.
 At mihi flora comas parienti gramine spargit, As.
 Et matura mihi Pomona sub arbore ludit.
 Acipe dixerunt nymphæ puer, acipe fontem.
 Nam potes irriguis nutrire canalibus hortos.
 Me docet ipsa Pales cultum gregis, ut niger albæ Id.
 Terga maritus ouis nascenti mutet in agna,
 Quæ neq; diuersi speciem seruare parentis
 Posset, & ambiguo testetur utrunq; colore.
 Non minus arte mea mutabilis induis arbos. As.
 Ignatas frondes, & non genitalia poma.
 Ars mea nunc malo pira temperat, & modo cogit
 Insita præcoquibus surrexere persici prunis.
 Me teneras salices iuuat, aut oleastræ putare. Id.
 Et gregibus portare nonas, ut carpere frondes

t ij

C R O T A L E .

Condiscant, primoq; recidere graminis morsu,
 Ne depulsa uagos querat foetura parentes.
 Et mihi cum filiis radicibus arida tellus
 Pangitur, irriguo perfunditur area fonte.
 Et satiatur aqua, suctos ne forte priores
 Languida mutata querant plantaria terra.
 O' si quis Crotalem deus afferat, hunc ego terris, Id.
 Hunc ego sideribus solum regnare fatebor.
 Dicam namq; nemus, dicamq; sub arbore numerus
 Hoc erit, ite procul, sacer est locus, ite profani.
 Vrimur in Crotalem, si quis mea uota deorum As.
 Audiatur, huic soli uirideris qua gemmeus undas
 Fons agit, et tremulo per currit lilia riuo.
 Inter pampineas ponetur saginus ulmos.
 Ne contemne casas, et pastoralia tecta. Id.
 Rusticus est (fateor) sed non est barbarus Idas.
 Sæpe uaporato mihi cespite palpitat agnus.
 Sæpe cadit festis deuota palilibus agna.
 Nos quoq; pomiferi laribus consueimus horti As.
 Mittere primitias, et fundere liba priapo.
 Rorantis fagos damus, et liquefia mella.
 Nec fore grata minus, quam si caper imbuat ards.
 Mille sub uberibus palantis pascimus agnas. Id.
 Totq; tarentinæ præstant mihi uellera matres.
 Per totum nivus premuntur mihi caseus annum,
 Si uenies Crotale totus mihi seruet horruis.
 Qui numerare uelit, quā multa sub arbore nostra As.
 Poma legam, citius tenues numerabit arenas.
 Semper olus metimus, nec bruma, nec impedit aestas.
 Si uenias Crotale totus tibi seruet hortus.

Quamvis sicut ager languenter excoquat herbas, Id.
Sumo tamen calathos nutanti lacte coactos.

Vellera tunc dabinus, cum primum tempus apricum
Surget, et a' tepidis fiet tonsura calendis.

Et nos, quos etiam prætorrida munera aestas, As.
Mille residenti dabinus tibi cortice chias.

Castaneasq; nucæ totidem, cum sole nouembri
Maturis nucibus uirides rumpentur echini.

Nu' precor informis uideor tibi? num grauis annis? Id.
Decipior miser, quoties mollissima tango

Ora manu? primi? sequor uestigia floris
Nescius? Et gracili digitos lanugine fallo?

Fontibus in liquidis quoties me conspicor ipse As.
Admiror toties, et enum sic flore iuente

Induimus uultus, ut in arbore sepe notauit
Cerera sub tenui lucere cydonia lana.

Carmina poscit amor, nec fistula cedit amori. Id.
Sed fugit ecce dies, reuocatiq; crepuscula uester.

Hinc tu Daphni greges, illinc agat Alpheus.

Iam resonant frôdes, iam cantibus obstrepit' arbos. As.
I procul o' Dorida, primumq; reclude canalem.

Et sine iam dudum sitienter irriget hortos.

Vix ea finierat, senior cum talia Thyrsis.

Este pares, et ob hoc concordes uiuite, nam uos Th.
Et decor, et cantus, et amor sociavit, et aestas.

ECLOGA. III. EXORATIO.

IOLAS. LYCIDAS.

vnquid in hac Lycida uidisti forte iuuenciam Io.
Valle meam? solet illa tuis oaurrere tauris,

t iiiij

Etiā pene duas dum queritur eximit horas.
Nec tamen apparet, duris ego perdita ruscis
Iandudum, & nullis dubitauī crura rubetis
Scindere, nec quidquam post tantum sanguinis egr.
Non satis attendi, neq; enim uacat, uror Iola. Ly.
Uror, & immodece Lycida ingrata reliquit
Phyllis, amatq; nouum post tot mea munera Mopsum.
Mobilior uentis o' femina. sic tua Phyllis?
Quæsibi, nam memini, siquando solus abesses
Mella etiam sine te iurabat amara uideri.
Altius ista querar, siquando uacabis Iola. Ly.
Has pete nunc salices, & laevas flecte sub ulmos.
Nam cum prata calent, illic requiescere noster
Taurus amat, gelidaq; iacet spatiatus in umbra.
Et matutinas reuocat palearibus herbas.
Non equidem Lycida, quamuis contemptus, abibo. Io.
Tityre quas dixit salices pete latus, & illinc
Si tamen inuenies deprehensam uerbere multo
Huc age, sed fractum referas hastile memento.
Nunc age, dic Lycida quæ uos tam magna tulere
Iurgia, quis uestro Deus interuenit amoris?
Phyllide contentus (solus tu testis Iola es) Ly.
Calyricem spreui, quamuis cum dote rogetret.
Ensibi cum Mopso calamos intexere cera
Incipit, & puerο comitata sub illice cantat.
Hoc ego cum uidi (fateor) sic intimus arsi,
Ut nihil ulterius tulerim, nam protinus ambas
Deduxi tunicas, & pectora nuda cecidi.
Ala penirata petit, dixitq; relicto
Improbete Lycida, Mopsum tua Phyllis amabit.

Nunc penes Alcipen manet, ac ne forte uagetur
Ah uereor nec tam nobis ego Phyllida reddi
Ex opto, quam quod Mopso iungetur anhelo.
A` te ceperunt tua iurgia, tu prior illi
Vinctas tende manus, decet indulgere puellæ.
Vel cum prima nocent, siquid mandare iunabit.
Sedulus iratæ contingam nuntius aures.
Iandudum meditor quo Phyllida carmine placem, Ly.
Forsitan audito poterit mitescere cantu,
Et solet illa meas ad sidera ferre catœnas.
Dic age, nam cerasi tua cortice uerba notabo,
Et decisaforam rutilanti carmina libro.
Has tibi Phylli preces iam pallidus, hos tibi cantus Ly.
Dat Lycidas, quos nocte miser modulatur acerba.
Dum flet, et excusso dispergit lumina somno.
Non sic distracta macrescit turdus olina.
Non lepus extremas legulis cum substulit unas.
Ut Lycidas domina, sine Phyllide tabidus erro.
Te sine ue misero mihi lilia nigra uidentur.
Nec sapient fontes, et aescunt uina bibenti.
At si tu uenias, et candida lilia fient,
Et sapient fontes, et dulcia uina bibentur.
Ille ego sum Lycidas, quo tu cantante solebas
Dicere fœlicem, cui dulcia sæpe dedisti
Oscula, nec medios dubitas rumpere cantus.
Atq; inter calamos errantia labra petisti.
Ah dolor, et post hoc placuit tibi torrida Mops
Vox, et carmen inops, et acerbæ stridor auenæ.
Quem sequeris? quem Phylli fugis? formosior illo
Dicor, et hoc ipsum mihi tu narrare solebas.

EXORATIO

Sum quoq; diuitior, certauerit ille tot hædos
Pascere, quot nostri numerantur uespere tauri.
Quid tibi (quæ nosti) referam? scis optima Phylli.
Quam numerosa meis sicutur bucula mulætris?
Et quam multa suos suspendat ad ubera natos.
Sed mihi nec gracilis sine te fiscella salicto
Texitur, et nulla tremere coagula lactis.
Quod si dura times etiam nunc uerbera Phylli.
Tradimus eae manus, licet ille uimine torto
Scalicet, et lenta post tergum uite domentur.
Vi mala nocturni religuit brachia Mopsi
Tityrus, et medio furem suspendit ouili.
Acipe, ne dubita, meruit manus utraq; poenas.
His tamen, his inquam manibus tibi saepe palumbes,
Sæpe etiam leporem decepta maire pauentem
Misimus, in gremio per me tibi lilia prima
Contigerant, primæq; rosæ, uix dum beneflorens
Degustabat apis, tu cingebare coronis.
Aurea sed forsan mendax tibi munera iactat.
Qui metere occidua ferales nocte lupinos
Dicitur, et cocto pinsere legumine panem,
Qui sibi tum fœlix? tum fortunatus habetur?
Vilia cum subigit manualibus hordea saxis.
Quod si turpis amor precibus (quod ab homino) stis
Obstiterit, laqueum miseri necemus ab illa
Illice, quæ primum nostros uiolauit amores.
Hi tamen ante mala figentur in arbore uersus.
Credere pastores leuibus nolite puellis.
Phyllida Mopsus amat, Lycidas habet ultima rerum.
Nunc age si quidquam miseriis sucurris Iola,

Perfer, & exora modulato Phyllida cantu,
Ipse procul stabo, uel acuta carice tectus,
Vel proprius latitans uicina saepe sub ara.
Ibimus, & ueniet (nisi me præsagia fallunt) Io.
Nam bonus a' dextra fecit mihi Tityrus omen.
Qui redit inuenta non irritus eae iuuenda.

ECLOGA. IIII. CAESAR. MELI

BOEVS. CORYDON.

AMYNTAS.

Vid tacitus Corydon, uultuq; subinde minaci M.
Quid'ue sub hac platano q; garrulus obstrepit hu
Infesta statione sedes? iuuat humida forsan(mor
Ripa? leuaiq; diem uicini spiritus amnis?
Carmina iandudum, non quæ nemorale resultent Co.
Voluimus o' Melibœe, sed hæc quibus aurea possint
Sæcula cantari, quibus & deus ipse canatur.
Qui populos, urbesq; regit, pacemq; togitam.
Dulce quidem resonas, nec te diuersus Apollo Me.
Despicit o' Iuuenis, sed magna munera Romæ
Non ita cantari debent, ut ouile Menalcæ.
Quidquid inest, siluestre licet uideatur acutis C.
Auribus, & nostro tantum memorabile pago.
Dum mea rusticitas, si non ualeat arte polita
Carminis, at certe ualeat pietate probari.
Rupe sub hac eadem, quam proxima pinus obumbrat.
Hæc eadem nobis frater meditatur Amyntas.
Quem uicina meis natalibus admouet ætas.
Iam puerum calamos, & odore uincula æræ Me.
Iungere nunc cohibus, leuibus quem saepe cicutis

Ludere conantem uetus tū fronte paterna,
 Dicentem Corydon te non semel ista notaui.
 Frange puer calamos, & inaneis desere musas,
 Et potius glandes, rubicundaq; collige corna.
 Duc ad mulētra greges, & lacu enale per urbem
 Non tacitus porta, quid enim tibi fistula reddet?
 Quo tutere famem, certe mea carmina nemo
 Præter ab his scopulis uentosa remurmurat Echo.
 Hæc ego confiteor dixi Melibœe, sed olim CO-
 Non eadem nobis sunt tempora, non deus idem.
 Spes magis arridet, certe ne fraga, rubosq;
 Colligerem, uiridiq; famem solarer hibisco,
 Tu facis, & tua nos alit indulgentia farre.
 Tu nostras miseratus opes, docilemq; iumentans
 Hyberna prohibes ieunia soluere fago.
 Ecce nihil querulum per te Melibœe sonamus.
 Per te secura saturi recubamus in umbra.
 Et fruimur siluis Amarillidos, ultima nuper
 Littora terrarum, nisi tu Melibœe fuisses,
 Ultima uisuri trucibusq; obnoxia Mauris.
 Pascua Gerionis, liquidis ubi cursibus ingens
 Dicitur occiduas impellere Bethys arenas.
 Scilicet extremo nunc uilis in orbe iacerem
 Ah dolor, & pecudes inter conductus hiberas.
 Irrita septena modularer sibila canna.
 Nec quisquam nostras inter dumeta camœnas
 Respiceret? non ipse daret mihi forsitan aurem
 Ipse deus uacuam, longe q; sonantia uota.
 Scilicet extremo non exaudiret in orbe?
 Sed nisi forte tuas melior sonus aduocet auris,

Et nostris aliena magis tibi carmina rident.
Vis hodierna tua subigatur pagina lima?
Nam tibi non solum uenturos noscere nymbos,
Agricolis, qualemq; ferat sol aureus ortum
Attribuere dei, sed dulcia carmina saepe
Concanis, et modo te Bachetis musa corymbis
Munerat, et lauro modo pulcher obumbrat Apollo.
Quod si tu faueas trepido mihi, forsitan illos
Experiari calamatos, here quos mihi doctus Iolas
Donauit, dixitq; truces haec fistula tauros
Concliat, nostroq; sonat dulcissima Fauno.
Tityrus hanc habuit, cecinit qui primus in istis
Montibus, hyblaea modulabile carmem auena.
Magna petis Corydō, si Tityrus esse laboras. M.
Ille fuit uates sacer, et qui posset auena
Personuisse chelim, blande cui saepe canenti
Allusere feræ, cui substitut aduena quercus.
Quem modo cantantem rutilo spargebat acantho
Nais, et implicatos comebat pectine crines.
Est fateor, Melibœe deus, sed nec mihi Phœbus Co.
Forsitan abnuerit, tu tantum commodus audi.
Scimus enim quia te non spernatur Apollo,
Incipe nam faueo. Sed prospice ne tibi forte M.
Tinnula tam fragili respiret fistula buxo.
Quam resonare solet, siquando laudat Alexin.
Hoc potius calamatos, magis hoc sectare canales.
Pro me qui dignas cecinerunt consule filias,
Incipe, nec dubita, uenit en, et frater Amyntas
Cantibus iste tuis alterno succinit ore,
Dicte, ne mora sit, uicibusq; reducite carmen.

CAESAR

Tuq; prior Corydon, tu proximus ibis Amyntas.
 Ab Ioue principium si quis canit æthera sumit, Co.
 Si quis atlantiaci molitur pondus olympi.
 At mihi qui nostras præsentí numine terras, Am.
 Perpetuamq; regit iuuenili robore pacem
 Lætus, in Augusto felix arrideat ore.
 Me quoq; facundo conatus A polline Cæsar Am.
 Respiciat, montes neu dedit gnetur adire,
 Quos e^r Phœbus amat, quos Iupiter ipse tuetur.
 In quibus Augustus uisuræq; sæpe triumphos
 Laurus fructificat, uicinalq; nascitur arbos.
 Ipse polos etiam, qui temperat igne, geluq; Co.
 Iuppiter ipse parens, cui tu iam proximus ipse
 Cæsar abis, posito paulisper fulmine, sæpe
 Cressa rura petit, uiridiq; recliuis in antro
 Carmina dictæis audit curetici siluis. Am.
 Aspicis ut uirides audito Cæsare siluae
 Conticeant? memini quamvis urgente procella,
 Sic nemus immotis subito requiescere ramis.
 Et dixi, deus hinc certe deus expulit Euros.
 Nec mora pharsaliæ soluerunt sibila cannæ.
 Aspicis, ut teneros subitus uigor excitet agnos, Co.
 Utq; superfluo magis ubera lacte grauentur?
 Et nuper tonsis exudent ueller a fœtis?
 Hoc ego iam memini, semel hac in ualle notaui,
 Et uenisse Palen pecoris dixisse magistros.
 Scilicet omnis eum tellus, gens omnis adorat. Am.
 Diligiturq; deis, quem sic tacitura uerentur
 Arbuta, cuius iners audito nomine tellus
 Incaluit, floremq; dedit, qui silua uocato

Densat odore comas, stupefacta regerminat arbos.
Illiū ut primum senserunt numina terræ, Co.
Cœpit, & uberior succis fallentibus olim
Luxuriare seges, tandemq; legumina plenis
Vix resonant siliquis, nec præfocata malignum
Messis habet lolium, nec inertibus albet avenis.
Iam neq; damnatos metuit iactare ligones Am.
Fosfor, & inuento, si fors dedit, utitur auro.
Nec timet, ut nuper dum iugera uersat arator,
Nesonet offenso contraria uomere massa.
Iamq; palam presso magis, ac magis instat arator.
Ille dat, ut primas Cereri dare cultor aristas C.
Possit, & intacto Bromium perfundere uino.
Ut nudus ruptas saliat calcitor in uias.
Ut quoq; turba bono plaudat saginata magistro,
Qui facit egregios ad peruvia compita ludos.
Ille meis pacem dat montibus, ecce per illum Am.
Seu cantare iuuat, seu ter pede lenta ferire
Carmina, non ullas licet cantare choreas.
Et cantus uiridante licet mihi condere libro.
Turbida nec calamos exurdant classici nostros.
Numine Cæsareo se curior ipse Lyeo C.
Pan recolit sylvas, & amœna Faunus in umbra
Securus recubat, placidoq; in fonte lauatur
Nais, & humanum non calcatura cruorem.
Per iugis satato uelox pede currit Oreas.
Dij precor hūc Iuuenē, quē uos (nisi fallor) ab ipso A.
Aethere misisti, post longi reducite uitæ
Tempora, uel potius mortale resolute pensum.
Et date perpetuo cœlestia fila metallo.

CAESAR

sit deus, et nolit pensare palatia cœlo.
 Tu quoq; mutata, seu Iupiter ipse figura
 Cæsar ades, seu quis superum sub imagine falsa
 Mortaliq; lates, uiuas, et hunc precor orbem
 Hos precor æternos populos rege, sit tibi cœli
 Vilis amor, cæptamq; pater ne desere terram.
 Rustica credebam nemoraleis carmina nobis
 Concessisse deos, et obesis auribus apta.
 Verum quæ imparibus modo concinuisti auenis.
 Tam liquidum, tam dulce canunt, ut non ego malim
 Quid peligna solent examina lambere nectar.
 O' mihi quam tenero decurrunt carmina uersu.
 Tum Melibœe sonent, si quando in montibus istis
 Dicat habere larem, si quando nostra uidere
 Pascua contigerit, uellit nam sèpius aurem
 Inuida paupertas, et dixit uilia cura.
 At tu si qua modo non aspernanda putabis,
 Fer Melibœe deo mea carmina, nam tibi fas est
 Sacra palatini penetralia uisere Phœbi.
 Tu mihi talis eris, qualis qui dulce sonantem
 Tityron è siluis dominam deduxit in urbem.
 Ostenditq; deos, et spredo dixit ouili.
 Tityre rura prius, sed post cantabimus arma.
 Respiciat nostros utinam fortuna labores
 Pulchrior, et meritæ faueat deus ipse iumentæ.
 Nos tamen interea tenerum mactabimus hœdum,
 Et pariter subitæ per agemus fercula cœnæ.
 Nunc ad flumen oues deducite, iam frennit æstas.
 Iam sol contractas pedibus magis admouet umbras.

ECLOGA

ECLOGA V. MYCON.

MYCON. CANTHUS.

Orte Mycō senior, Canthusq; Myconis alūnus,
 f Torrentem patula uitabant arbore solem.
 Cum iuueni senior præcepta daturus alumno
 Talia uerba refert, tremulis titubantia labris.
 Quas errare uides inter dumeta capellas, My.
 Canāq; lasciuo concidere gramma morsu
 Canthe puer, quos ecce greges a' monte remotos
 Cernis, in aprico decerpere gramma campo.
 Hos tibi do senior iuueni pater, ipse tuendos
 Actipe, iam certe potes insudare labori.
 Iam pro me gnauam potes exercere iuuentam.
 Aspicias ut nobis iam dudum mille querellas
 Afferat, & baculum premat inclinata senectus.
 Sed qua lege regas, & amantes lustra capellas,
 Et melius pratis errantis mollibus agnas,
 Percipe. Vere nouo, cum iam tinnire uolucres
 Incipient, nidosq; reuersa lutabit hyrundo,
 Protinus hyberno pecus omne mouebis ouili.
 Tunc etenim tota uernanti gramine silua
 Pullat, & aestuas reparabilis inchoat umbras.
 Tunc florent siluae, uiridisq; renascitur annus.
 Tunc Venus, & calidi scintillat feruor amoris.
 Lasciumq; pecus salientis accipit hircos.
 Sed non ante greges in pascua mittito clausos,
 Quam fuerit placata Pales, tum cespite uiuo
 Pone focum, geniumq; loci, Faunumq; laremq;.

MYCON

Salso farre uocat, tepidos tunc hostia cultros
Imbuat, atq; etiam dum uiuit ouilia lustra.
Nec mora, tunc campos ouibus, dumeta capillis
Orto sole dabis, simul hunc transcedere montem
Cœperit, ut primæ spatiū te pefecerit horæ.
Ac si forte uaces dum matutina relaxat
Frigora sol, tumidis spument tibi mulctra papillis.
Implebis quod messe fluat, rursusq; premetur
Mane, quod ocliduæ mulsura redegerit horæ.
Parce tamen foetis, nec sint compendia tanti,
Destruat ut niveos uenalis caseus agnos.
Nam tibi præcipuo foetura colatur amore.
Te quoq; non pudeat, cum serus ouilia uises.
Siqua iacebit ouis partu resoluta recenti
Hanc humeris portare tuis, natosq; parenti
Ferre sinu tremulos, et non dum stare paratos.
Nec tu longinquas procul a præsepibus herbas,
Nec nimis admotæ sectabere pabula siluae,
Dum peragit uernum Iouis inconstans tempus.
Veris enim dubitanda fides, modo fronte serena
Blandius arrisu. modo cum caligine nymbos
Intulit, et miseras tondentibus abstulit agnas.
At cum longa dies sitientes afferet aestus,
Nec fuerit uariante deo mutabile coelum,
Iam siluis committe greges, iam longius herbas
Quære, sed ante diem pecus exeat, humida dulces
Efficit aura cibos, quoties fugientibus Euris
Frigida nocturno tinguntur pascua rore.
Et matutinæ lucent in gramine guttae.
At simul argutæ nemus increpue re cicadæ.

Ad fontem compelle greges, nec protinus herbas
Vel campos permitte sequi, sine protegat illos
Interea ueteres quæ porrigit esculus umbras.
Verum ubi declivi iam nona tepescere sole
Incipiet, seræq; uidetur hora merendæ,
Rursus pasce greges, & opacos desere lucos.
Nec prius æstuo pecus includatur ouili,
Quam leuibus nidis somnos captare uolucris
Cogitet, & tremuli tremebunda coagula lactis.
Suctida iam tereti constringere uellera iuncto,
Cum iam tempus erit maternas demere lanas.
Hircorumq; iubas, & olentes cedere barbas.
Ante tamen secerne pecus, gregibusq; notatis
Consumiles include comas, ne longa minutis,
Mollia ne duris coeant, ne candida fuscis.
Sed tibi cum uacuas posito uelamine costas
Denudabit ouis circunspice, ne sit acuta
Forfice læsa cutis, tacitum ne pustula uirus
Texerit occulto sub uulnere, quæ nisi ferro
Rumpitur, ah miserum fragili rubigine corpus
Corrodet sanies, & putrida contrahet ossa.
Prouidus (hoc moneo) liuentia sulphura tecum,
Et scyllæ caput, atq; intacta bitumina porta,
Ulceribus latus opem, nec brutia desit
Dura tibi, liquido simul unguine terga memento.
Si sint rasalinas, uiui quoq; pondera melle
Argenti coquito, lentumq; bitumen ahæno
Impressurus oui tua nomina, nam tibi lites
Affteret ingentis lectus possessor ouili.
Nunc etiam dum sicutus ager, dum feruida tellus

MYCON

Dum rimosâ palus & multo torrida limo
Aestuat, & fragiles nimius sol puluerat herbas.
Lurida conueniet, succendere galbana septis,
Et tua ceruino lustrare mapalia fumo.
Obfuit iste malis odor angubus, ipse uidebis
Serpentum cecidisse minas, non stringere dentes
Vlla potest uncos, sed inani debilis ore
Marcat, & obtuso iacet ex armata ueneno.
Tunc age uicine circunspice tempora brumæ.
Qua ratione geras, aperit cum uinea sepes,
Et portat lectas securus uinitor uinas.
Incipe falce nemus, uiuasq; recidere frondes.
Tunc opus est teneras summatim stringere uirgas.
Tum debes fernare comas, dum permanet humor,
Dum uiret, et tremulas non excutit aphricus umbras.
Ast ubi conueniet tepidis fœnibus olim,
Promere cum pecudes extremus clauserit annus.
Sic tibi nitendum est, labor hoc in tempore noster
Gnauaq; sedulitas uenit, & pastoria uirtus.
Nec pigrat ramos siccis miscere recentes.
Et suatos adhibere nouos, ne torrida nymbis
Instet hyems, nymioq; gelu, niuibusq; coactis.
Incuruare uelis uimen, & constringere frondes.
Tu tamcm aut læues hederas, aut molle salictum
Valle premes gelida, sitis est pensanda tuortum
Cante gregum uiridante cibo, nihil aridus illis
Ingenti proitus, quamvis strue possit aceruus,
Virgea si desint liquido turgentia suato,
Et quibus est aliquid plenæ uitale medullæ.
Præcipue gelidum stipulis, & fronde caducat

Sterne solum ne forte rigo penetrabile corpus
Vrat, et interno uastet pecuaria morbo.
Plura quidem monuisse uelim, nam plura supersunt.
sed iam sera dies cadit, et iam sole fugato
Frigidus aestuas impellit noctifer horas.

ECLOGA. VI. LITIGIVM.

ASTI LV S. LYCIDAS.

MN AS Y LV S.

Erus ades Lycida, mo Nyctilus et puer Alco As
f Certauere sub his alterno carmine ramis
Iudice me, sed non sine pignore, Nyctilus hædos
Iuncta matre dedit, catulum dedit ille leænæ,
Iurauitq; genus, sed substulit omnia uictor.
Nyctilon ut cantu rudis exuperauerit Alcon.
Astile credibile est ut uincat Acanthida cornix. Ly.
Vocalem supereti dirus Aedona bubo.
Te partiar Crotale, qua nunc ego maceror una. As.
Si magis aut docili calamorum Nyctilus arte,
Aut cantu magis est quād multu proximus illi.
Iam nunc decipior te iudice, pallidus alter Ly.
Venit, et hirsuta spinosior histrice barba.
Candidus alter erat, læuiq; decentior ouo.
Et ridens oculis crinemq; simillimus auro,
Qui dici posset si non cantaret Apollo.
O' Lycida si quis tibi carminis usus adesset. As.
Tu quoq; laudatum posse Alcona probare.
Vis igitur quoniam nec nobis improbe par es, Ly.
Ipse tuos index calamos committere nostris?

u iiij

LITIGIVM.

Vis conferre manus? ueniat uel arbiter Alcon. As.
 Vincere tu quenquam? uel te certamine quisquam
 Dignetur? qui uix stillantes arida uoces
 Rumpis, et expellis male singultantia uerba?
 Fingas plura licet (nec enim potes) improbe uerba Ly.
 Exprobare mihi, sicut tibi multa lyctas.
 Sed quid opus uana consumere tempora lite?
 Ecce uenit Mnasylus, erit (nisi forte recusas)
 Arbitr, insta nunc non credulus improbe uerbis.
 Malueram fateor uel praedam naclus abire, As.
 Quam tibi certanti partem committere uocis.
 Nec tamen hoc impune feres, en aspicis illum
 Candida qui medius cubat inter lilia ceruum,
 Quamvis hunc petale mea diligat acipe uictor.
 Scit frenos, scit ferre iugum, se quiturq; uocantem
 Credulus, et mense non improba porrigitora.
 Aspicis ut fruticat late caput? utq; sub ipsis
 Cornibus, et tereti lucent redimicula collo?
 Aspicis ut niveo frons irretita capistro
 Lucet? et a dorso que totam circuit album.
 Alternat uitreas lateralis cingula bullas?
 Cornua subtiles, ramosaq; tempora molles
 Implicuere rose, rutiloq; monilia torque
 Extrema ceruice notant, ubi pendulus apri
 Dens sedet, et nivea distinguit pectora luna.
 Hunc ego qualemcumque uides in ualle pacis or
 Pendere, dum sci at hic se non sine pignore uinci.
 Terreri Mnasyle suo me munere credit? Ly.
 Aspice quam timeam, genus est (ut scitis) equarum
 Non iugale mihi, quarum de sanguine ponam

Velocem Petason, qui gramma matre relicta
 Nunc primum teneris libauit dentibus, illi
 Pes leuis, adductum latus, excelsissima ceruix,
 Terga sedent, micat acre caput, sine pondere ceruix,
 Et tornata breui substringitur unguila cornu.
 Ungula quæ uiridis exultauit in arvo,
 Tangere ut fragiles, sed non curuaret aristas.
 Hunc dare si uincar silvestria numina iuro.
 Et uacat, et uestros cantus audire innabit.

Mn.

Judice me sane contendite si libet istic
 Protinus ecce torum fecere sub ilice musæ.
 Sed ne uicini nobis sonus obstrepat amnis,
 Gramma linquamus, ripamq; uolubilis undæ.
 Namq; sub exeso raucum mihi pumice lymphæ
 Respondent, et obest arguti glarea riui.
 Si placet antra magis, uicinaq; saxa petamus.

As.

Saxa quibus uiridis stillanti uellere muscus
 Dependet, scopulisq; cauum sinu antibus arcum
 Imminet, exesa ueluti testudine concha.

Mn.

Venimus et tacito sonitum tutabimur antro.
 Seu residerelibet, dabit ecce sedilia tophus.
 Ponere seu cubitum, melior uiret herba tapetis.
 Nunc mihi seposita reddantur carmina lite.

Nam uicibus teneros malim cantetis amores.

Astle tu Petalem, Lycida tu Phyllida lauda.

Tu modo(nos illis iam nunc Mnasyle precamur) Ly.

Auribus excipias, quibus hunc, et Acantha nuper
 Diceris in silua iudex audisse Thalea.

Non equidem possum cum prouocet iste tacere.

As.

Rumpor enim merito, nihil hic nisi iurgia querit.

iiij

TEMP L V M.

Audiat, aut dicat quoniam cupit, hoc mihi certe
Dulce satis fuerit Lycidam expectare trementem,
Dum te stante palam sua criminia pallidus audit.
Me puto uicinus Stimicon, me proximus Aegon Ly.
Hos inter frutices tacite risere uolentem
Oscula cum tenero simulare uirilia Mopso.
Fortior o' utinam nondum, Mnasylus adeset. As.
Efficerem nec te quisquam tibi turpior esset.
Quid furitis? quæ uos insania tendere iussit? Mu.
Si uicibus certare placet, sed non ego uobis
Arbiter, hoc alius possit discernere index.
Et uenit eae Mycon, uenit & uicinus Iolas.
Litibus hi uestris poterunt imponere finem.

E C L O G A . V I I . T E M P L V M L Y C O T A S E T C O R Y D O N .

l Entus ab urbe uenis Corydon, uigesima certe
Nox fuit, ut nostræ cupiunt te cernere siluæ.
Et tua mœrentes expectant iubila tauri.
O' piger o' duro iam durior ore Lycota. Co.
Qui ueteres sagos, noua quam spectacula manus
Cernere, quæ patula iumentis deus edit arena,
Mirabar quæ causa foret tibi tanta morandi. Ly.
Cur tua cessaret taciturnis fistula siluis,
Et solus Stimicon caneret pallente corymbo.
Quem sine te mœsti tenero donauimus hœdo.
Nam dum lentus abes lustrauit ouilia Tyrsis.
Iussit & arguta iumentes certare acuta.

Scilicet inuictus stimucon, et præmia diues
Auferat, accepto non solum gaudet hœdo,
Verum tota ferat, quæ lustrat ouilia Thyrsis,
Non tamen æquabit mea gaudia, nec mihi si quis
Omnia lucanæ donet pecuaria siluæ.
Grata magis fuerint, quæ spectamus in urbe.
Dic age dic Corydon, nec nostras inuidus aures Ly.
Despice, non aliter certe mihi dulce loquere.
Quam certare solent, quoties ad sacra uocantur
Aut fœcunda Pales, aut pastoralis Apollo.
Vidimus in cœlum trabibus spectacula testis.
Surgeret tarpeium propè despectantia culmen,
Immensosq; gradus, et cliuos lene iacentes.
Venimus ad sedes ubi nulla sordida ueste
Inter fœmineas spectabat turba cathedras.
Nam quæcunq; patent sub aperto libera cœlo,
Aut eques aut nuchi loca densauere tribuni.
Qualiter hæc patulum contendit uallis in orbem,
Et sinuata latus resupinis undiq; siluis.
Inter continuas curuatur concava montes.
Sic tibi planiciem curuæ sinus ambit arenæ.
Et geminis medium se molibus alligatum,
Quid tibi nunc referam, quæ uix suffecimus ipsi.
Per partes spectare suas, sic undiq; fulgor
Percussit, stabam defixus et ore patenti,
Cunctaq; mirabar, nec dum bona singula noram.
Tum mihi dum senior lateri qui forte sinistro
Iunctus erat, quid teste factum rustice dixit.
Ad tantas miraris opes, qui nescius auri
Sordida tecta casas, et sola mapalia nosti.

T E M P L V M.

En ego tam tremulus, tam uertice canus, & ista
Factus in urbe senex, stupeo, tamen omnia certe
Vilia sunt nobis, quæ cunq; prioribus annis
Vidimus, & sordet quicquid spectauimus olim.
Balteus en gemmis, en illata porticus auro
Certatim radiant, nec non ubi finis arenæ
Proxima marmoreo peragit spectacula muro.
Sternitur adiunctis ebur admirabile truncis.
Et coit in rutilum, tereti qua lubricus axem
Impositos subita uertigine falleret unques,
Excuterei q; feras, auro quoq; torta resurgent
Retia, quæ totis in arenam dentibus extant.
Dentibus æquatis, & erat mihi crede Lycota.
siqua fides nostro dens longior omnis aratro.
Ordine quid referam? uidi genus omne ferarum.
Hic nunc eos lepores, & non sine cornibus apros,
Monticoram filuis etiam quibus editur alcem
Vidimus, & tauros quibus aut ceruice leuata
Deformis scapulis torus eminet, aut quibus hirtæ
Iactantur per colla iubæ, quibus aspera mento
Barba iacet, tremulisq; rigent palearia setis.
Non solum nobis silvestria cernere monstræ
Contigit, equoreos ego cum certantibus ursis
Spectauit uitulos, & equorum nomine dignum.
Sed deformi pecus, quod in illo nascitur amni
Qui sata riparum uenientibus irrigat undis.
Ha trepidi quoties nos descendetis arenæ
Vidimus in partes, ruptaq; uoragine terræ
Emersisse feras, & eisdem sepe latebris
Aurea cum croceo creuerunt arbitalibro.

O' fælix Corydon, quem non tremebūda senectus Ly.
Impedit, o' fælix quod in hæc tibi sæcula primos
Indulgente deo dimittere contigit annos.
Nunc tibi si proprius uenerandum cernere numen
Sors dedit, & præsens uultumq; habitumq; notasti.
Dic age dic Corydon, quæ sit modo forma deorum?
O' utinam nobis non rusticæ uestis inesset, Co.
Vidissem proprius mea numina, sed mihi sordes
Pullaq; paupertas, & adunco fibula morsu
Obfuerant, ut cunq; tamen confeximus ipsum
Longius, & nsi me decepit uisus in uno.
Et Martis uultus, & Apollinis esse putauit.

F I N I S.

AVRELII. NEMESTANI CARTAGI

NIENSIS ECLOGA PRIMA.

EPIPHVNVS. TIMETAS.

TITYRV S.

Vm fiscela tibi fluminali Tityre iuncto Ti.
 d Texitur, & raucis resonant tua rura cicadis,
 Incipe siquod habes gracili sub arūdine cārmen
 Compositum, nam te calamos inflare labello
 Pan docuit, uersuq; bonus tibi fauit Apollo.
 Incipe dum salices hœdi, dum grama naccæ
 Detondent, uiridiq; gregem permettere campo.
 Dum ros, & primi suadet clementia solis.
 Hos annos canamq; meam mihi care senectam, Ti.
 Tu iuuenis carusq; deis in cārmina cogis?
 Diximus, & calamus uersus cantauimus olim.
 Dum secura hilares ætas ludebat amores.
 Nunc album caput, & ueneres tepuere sub annis.
 Iam mea ruricola dependet fistula Fauno,
 Et nunc rura sonant, nuper iam cārmina uictor
 Risisti calamos, & dissona flamina Mopsi.
 Iudice me, mecum senior Melibœus uirunq;
 Audierat, laudesq; tuas sublime ferebat.
 Quem nunc emeritæ permensum tempora uitæ,
 Secreti pars orbis habet, mundusq; piorum.
 Quare age, si qua tibi Melibœi gratia uiuit,
 Dicat honoratos prædulcis tibia manes,
 Et parere decet iussis, & grata iubentur.

EPIPHVNVS.

Nanq; fuit dignus senior, quem carmine Phœbus :
Pan calamus, fidibusq; Linus modulantibus, Orpheus
Concinerent, atq; acta uiri laudesq; sonarent.
Sed quia tu nostræ musam de poscis auenæ,
Actipe quæ super hæc cerasus, quam cernis ad amnem
Continet, inciso seruans mea carmina libro.
Dic age, sed nobis ne uento garrula pinus
Obstrepat, has ulmos potius fagos' ue petamus.
Hic cantare libet, uirides nam suggestit herbas
Mollis ager, lateq; tacet nemus omne quieti.
Aspice ut eae procul decerpant gramma tauri.
Omniparens æther, et rerum causa liquores.
Corporis et genitrix tellus uitalis, et aer,
Actipite hos calamos, atq; hæc nostro Melibœo
Mittite, si sentire datur post facta quietis.
Nam si sublimes animæ coelestia templa,
Sidereasq; colunt sedes, mundoq; fruuntur.
Tu nostros aduerte modos, quos ipse benigno
Pectore fouisti, quos Melibœe probasti.
Longa tibi cunctisq; diu spectata senectus,
Fœlicesq; anni, nostriq; nouissimus æui
Circulus, innocuae clauerunt tempora uitæ.
Nec minus hinc nobis gemitus lacrymæq; fuere,
Quam si florentes mors inuida pelleret annos.
Nec tenuit tales communis causa querellas.
Heu Melibœe iaces lœtali frigore se gnis ,
Lege hominum cœlo dignus canente senecta
Concilioq; deum, plenum tibi ponderis æqui
Pectus erat, tu ruricolum discernere lites
Assueras, uarias patiens mulcendo querellas.

Sub te ruris amor, sub te reuerentia iusti
Floruit, ambiguos signauit terminus agros.
Blanda tibi uultus grauitas, et mite serena
Fronte supercilium, sed pectus mitius ore.
Tu calamos aptare labris, et iungere cera
Horatus duras docuisti fallere curas.
Nec se gnem passus nobis marcere iuuentam.
Sæpe dabas merite non uilia præmia musæ.
Sæpe etiam senior ne nos cantare pigeret,
Lætus phœbœa dixisti carmen auena.
Fœlix o' Melibœe uale, tibi frondis odore
Munera dat lauros carpens ruralis Apollo.
Dant Fauni quod quisq; ualet de uite racemos,
De messe culmos, omniq; ex arbore fruges
Dat grandeua pales, spumantia ambia lacte.
Mella ferunt Nymphæ, pictas dat flore coronas.
Manibus hic supremus honos, dant carmina musæ.
Carmina dant musæ, nos te modulamur auena.
Silvestris nunc te platanus Melibœe susurrat.
Te pinus reboat, te quidquid carminis Echo
Respondent siluæ, te nostra armenta loquuntur.
Namq; prius sicutis phœcæ nascentur in aruis.
Hirsutusq; freto uiuet leo, dulcia mella
Sudabunt taxi, confusis legibus anni.
Messem tristis hyems, æstas tractabit olivas.
Ante dabit flores Autunnus, Ver dabit unas.
Quam taceat Melibœe tuas mea fistula laudis.
Perge puer coëptum tibi neuq; desere carmen. Ti.
Nam si dulce sonas, ut te placatus Apollo
Prouehat, et fœlix dominam perducat ad urbem.

DONACE

Nanq; hic in siluis præsens tibi fama benignum
Stravit iter, rumpens liuoris nubila plena.
Sed iam sol demittit equos de culmine mundi,
Fulmineos suadens gregibus præbere liquores.

ECLOGA. II. DONACE. ASTA
TUS. ALCON.

Ormosam Donacē puer Astatus, et puer Alcon
Ardebant, rudibusq; annis intensus uterq;
In Donaces venerem furiata mente ruebant.
Hanc cum uicini flores in uallibus horti
Carperet, et molli gremium compleret acantho.
Inuasere simul, Venerisq; imbutus uterq;
Tum primum dulci carpebant gaudia furto.
Hinc amor, et pueris iam non puerilia uota.
Quis anni ter quinque hyemes et cura iumentæ.
Sed postquam Donacen duri clausere parentes.
Et non tam tenui filo de uoce sonaret.
Sollicitumq; foret pinguis onus, improba ceruix.
Suffususq; rubor crebro uenæq; tumentes,
Tum uero ardentes flamati pectoris aestus
Carmunibus dulciq; parant reuelare querella.
Ambo æuo cantuq; pares, nec dispari forma,
Ambo genas lœues, intonsi crinibus ambo.
Atq; sub hac platano mœsti solatia casus
Alternant, Idas calams, et uersibus Alcon.
Quæ colitis silvas Dryades, quæq; antra Napæe Id.
Et quæ marmoreo pede Naiades uda secatis
Litora, purpureosq; alitis per gramina flores.

Dicite quo

Dicite quo prato Donacen, qua forte sub umbra
Inueniam, roseis stringentem lilia palmis?
Nam me iam trini petierunt ordine soles.
Ex quo consueto Donacen expecto sub antro.
Interea tanquam nostri solamen amoris
Hoc foret, aut posset rabidos medicare furores.
Nulla meæ trinis tetigerunt grama uaccæ
Luciferis, nulloq; biberunt amne liquores.
Sicq; foetarum lambentes ubera matrum
Stant uituli, et teneris mugitibus aera complent.
Ipse ego nec molli iuncto, nec uimine lento
Perfec calathos, cogendi lactis in usus.
Quid tibi (quæ nosti) referam, scis mille iuuenias
Esse mihi, nosti nunquam mea mulcta uacare.
Idas ille ego sum Donace, cui sæpe dedisti
Oscula, nec medios dubitas rumpere cantus,
Atq; inter calamos errantia labra petisti.
Heu heu nulla meæ te tangit cura salutis,
Pallidior buxo, uiolæq; simillimus erro.
Omnes ecce cibos, et nostri pocula Bacchi
Horreo. nec placido memini concedere somno.
Te sine me in sero mihi lilia nigra uidentur.
Pallentesq; rosæ, nec dulce rubens hiacynthus.
Nullos hæc myrtus, nec laurus spirat odores.
At tu si uenias, et candida lilia fient,
Purpureæq; rosæ, et dulce rubens hiacynthus.
Tum mihi cum myrto laurus spirabit odores.
Nam dum Pallas amet turgentes sanguine bacchas,
Dum Bacchus uites deus, et sata poma Priapus,
Pascha lieta Pales, Idas te diligit unam.

DONACE 193

Hæc Idas calamus, tu quæ responderit Alcon
 Versu Phœbe refer, sunt aurea carmina Phœbo.
 O' montana pales, o' pastoralis Apollo. Al.
 Et nemorum Siluane potens, & nostra Dione.
 Quæ iuga celsa tenes, erycis cui cura iugales
 Concubitus hominum totis connectere sœclis.
 Quid merui? cur me Donace formosa reliquit?
 Munera nanc; dedi noster quæ non dedit Idas?
 Vocalem longos quæ dicit Aedona cantus.
 Quæ licet interdum contexto vimine clausa,
 Cum paruæ patuere fores, œu libera ferri
 Novit, & a grestes inter uolitare uolucres.
 Sat rursus remeare domum, tectumq; subire
 Viminis, & caueam totis præponere siluis.
 Præterea tenerum leporem, geminasq; palumbes,
 Nuper quæ potui siluarum præmia misi.
 Et post hæc Donace nostros contemnis amores.
 Forsitan indignum ducis quod rusticus Alcon
 Te cupiam, qui mane boves in pascua ducam.
 Di pecorum pauere greges, formosus Apollo,
 Pan doctus, Fauni, uates, & pulcher Adonis.
 Quin etiam fontis speculo me mane notaui.
 Nondum purpureos Phœbus cum tolleret ortus.
 Nec tremulum liquidis splenderet lumine in undis,
 Quod uidi nulla tegimur lanugine malas.
 Pascimur & crinem nostro formosior Idas.
 Dicor, & hoc ipsum mihi tu narrare solebas
 Purpureas laudando genas, & lactea colla,
 Atq; hilares oculos, & formam puberis æui.
 Nec sumus indocti calamus, cantamus auena.

Qua diui cecinere prius, qua dulce locutus
 Tityrus è filuis dominam peruenit ad urbem.
 Nos quoq; te propter Donace cantabimus urbi.
 Si modo conferas inter uiburna cupressos,
 Aut inter pinos corylum frondescere fas est.
 Sic pueri Donacētoto sub sole canebant, Poe.
 Frigidus è filuis donec descendere suasit
 Hesperus, et stabulis pastos inducere tauros.

ECLOGA III. BACCHVS.
 PAN TRIVM PVERORVM.
 IMPVLSV MODV-
 LATVR.

Yctilos atq; Myco, nec nō et pulcher Amyntas Po.
 In Torrentem patula uitabant ilice solem.
 Cum Pan uenatu fessus recubare sub ulmo
 Cœperat, et somno lassatus sumere vires.
 Quem super ex tereti pendebat fistularamo.
 Hanc pueri (tanquam prædam pro carmine possent
 Sumere, fasq; esset calamos tractare deorum)
 Inuadunt furto, sed nec resonare canorum
 Fistula quem suavit, nec uult contexere carmen.
 Sed pro carminibus male dissona sibila reddit.
 Tum Pan excussus sonitu stridentis auenæ.
 Iamq; uidens, pueri si carmina poscitis inquit Pa.
 Ipse canam, nulli fas est inflare cicutas.
 Quas ego moenalij cæra coniungo sub antris.
 Iamq; ego Bacche tuos ortus, et semina uitis
 Ordine detexam, debemus carmina Baccho.
 Hæc fatus coepit calamus sic montuagus Pan. Po.

Te cano qui grauidis hederata fronte corymbis Pa.
 Vitea ferta plicas, qui quando palmite tygres
 Ducas odoratis perfusus colla catillis,
 Vera Iouis proles, iam tunc post sidera coeli
 Sola Iouem Semele uidit, Iouis ora professum.
 Hunc pater omnipotens uenturi prouidus æui
 Protulit, & iusto produxit tempore partus.
 Vos etiam & Nisæ uiridi nutritis in antro,
 Hunc Nymphæ, Fauniq; senes, Satyriq; procaces.
 Quin & Sylenus paruum ueneratus alumnus.
 Aut gremio fouet, aut resupinus substinet ulnis.
 Et uocat ad risum digito, motuq; quietem
 Allicit, aut tremulis quassat crepitacula palmis.
 Cui deus arridens, horrentes pectore setas
 Velicit, aut digitis aures astringit acutas.
 Applauditq; manu mutilum caput, aut leue mentum.
 Et simas tenero collidit pollice naris.
 Interea pueri florescit pube iuventa,
 Flauaq; maturo tumuerunt tempora cornu.
 Tum primum lætas ostendit pampinus uinas.
 Mirantur Satyri frondes, & poma Lyæi.
 Tum deus o' Satyri maturos carpere fructus
 Dixit, & ignotos pueri calcare racemos.
 Vix haec audierant, decerpunt uitibus uinas,
 Et portant calathis, celeriq; illidere planta
 Concava saxa super properant, uindemia feruet
 Collibus in summis, crebro pede rumpitur una.
 Nudaq; purpureo sparguntur pectora musto.
 Tum Satyri lasciva cohors, sibi pocula quisq;
 Obvia corripunt, quod sors dedit, hoc capit usus.

Cantharon hic retinet, cornu babit alter aduncō.
 Concauat ille manus, palmasq; in pocula uertit.
 Pronus at ille lacu babit, & crepitantibus haurit
 Musta labris, aliis uocalia cymbia mergit.
 Excipit ac potus, saliens liquor ore resultat.
 Atq; aliis latices pressus resupinus ab unis,
 Spumeus inq; humeros, & pectora disfluit humor.
 Omnia ludus habet cantusq; chorosq; licentes,
 Et Venerem iam uina mouent, raptantur amantes.
 Concubitu Satyri fugientes iungere nymphas.
 Iam iamq; elapsas, hic crine, hic ueste retentat.
 Tum primum roseo Silenus cymbia musto
 Plena senex, auide non æquis uiribus hausit.
 Ex illo uenas inflatus nectare dulci,
 Hesternoq; grauis semper ridetur hyaccho.
 Quin etiam deus ille, deus Ioue prosatus ipso,
 Et plantis uinas premit, & de uitibus hastis
 Ingerit, & lynchi præbet crathera bibenti.
 Hæc Pan mœnalia pueros in ualle docebat. Poë.
 Sparsas donec oues campo, conducere in unum
 Nox iubet, uberior suadens siuare fluorem
 Lætis, & in niueas astrictum cogere glebas.

ECLOGA. IIII. EROS. LYCI
 DAS. MOPSVS.

Opulea Lycidas, nec non & Mopsus in umbra
 Pastores, calamis, ac uersu doctus uterq;
 Nec truiuale sonans proprios cantabat amores.
 Nam Mopsus Meroe, Lycidæ crinitus Iolas

EROS.

Ignis erat, parilisq; furor de dispere sexus
 Cogebat trepidos totis discurrere filuis.
 Hos puer, ac Meroe multum lusere furentis.
 Dum modo condictas uitant in uallibus ulmos,
 Nunc fagos placidas fugiunt, promissaq; fallunt
 Antra, nec est animus solitos alludere fontis.
 Tum tandem fessi quos lusus adederat ignis,
 Sic sua desertis nudarunt uulnera filuis.
 Inq; uicem dulcis cantu dixere querellas.
 Immitis Meroe, rapidisq; fugacior Euris, Mo.
 Cur nostros calamos, cur pastor alia uitas
 Carmina? quem' ue fugis? quae me tibi gloria uicto?
 Quid uultum ueniens premis? ac spem fronte serenas?
 Tandem dura negas? possim non uelle negantem.
 Cantet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.
 Respice met tandem puer o' crudelis Iola. Ly.
 Non hoc semper eris, perdunt et gramina flores,
 Perdit spina rosas, nec semper lilia carent.
 Nec longum tenet una comas, nec populus umbras.
 Donum forma breue est, nec se tibi commodat annus.
 Cantet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.
 Cernua marem sequitur, taurum formosa iuuenit, Mo.
 Et Venerem sensere lupæ, sensere leæne.
 Et genus aëreum uolucres, et squamea turba.
 Et montes, siluæq; suos, habet arbor amores,
 Tu tamen una fugis, miserum tu perdis amantem.
 Cantet, amat quod quisq; leuant et carmina curas.
 Omnia tempus alit, tempus rapit, usus in arcto est. Ly.
 Ver erat, et uitulos uidi sub matribus istos.
 Qui nunc pro ninea coiere in cornua uata.

Et tibi iam tumidæ nares, iam fortia colla,
Iam tibi bis denis numerantur messibus anni.
Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
Huc Meroe formosa ueni, uocat æstus in umbram. Mo.
Iam pecudes subiere nemus, nam nulla canoro
Guttura cantat avis, torto non squamea tractu
Signat humum serpens, solus cano, me sonat omnis.
Silua, nec æstuis cantu concedo cicadas.
Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
Tu quoq; sœue puer niueum ne perde colorem Ly.
Sole sub hoc, solet hic lucentes urere malas.
Hic age, pampinea tecum requiesce sub umbra.
Hic tibi lene fluens fons murmurat, hic & ab ulmis
Purpureæ fœtis dependent uitibus unæ.
Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
Qui tulerit Meroes fastidia longa superbae, Mo.
Sithonias feret ille niues, libycosq; calores.
Nerines potabit aquas, taxi' que nocentis
Non metuet suos, Sardorum grama uincet,
Et sua marmaricos coget iuga ferre leones.
Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
Quisquis amat pueros ferro præcordia duret. Ly.
Nil properet, discatq; diu patienter amare,
Prudenter'sq; animos teneris non spernat in annis.
Perferat & fastus, sic olim gaudia sumet.
Si modo sollicitos aliquis deus audit amantes.
Cantet, amat quod quisq; leuant & carmina curas.
Quid prodest quod me pagani mater Amyntæ, Me.
Ter uictis, ter fronde sacra, ter thure uaporo
Lustrauit, cineresq; auersa effudit in amnem.

E R O S . T A V O

Incendens uiuo crepitantes sulphure lauros.
Cum sic in Meroem totis miser ignibus arsi.
Cantet amat quod quisq; leuant et carmina curas.
Hæc eadem nobis quæ uersicoloria fila.
LY. Et mille ignotas Michale circumulit herbas.
Cantauit quod luna timet quo rumpitur anguis
Qui currunt scopuli, migrant sata, uellitur arbos.
Plus tamen eae meus, plus est formosus Iolas.
Cantat amat quod quisq; leuant et carmen curas.

F I N I S t

Erste Seite eines handschriftlichen
Dramas aus dem 16. Jahrhundert

Index eorum, quæ hoc uolumine contineantur.

In Libro amorum Primo.

Pontanus librum suum alloquitur.	pagina. 4
Ad Fanniam.	4
Carmen nocturnum ad fores puellæ.	5
Ad Fanniam.	6
Ad pueros de columba.	7
Queritur de ingenij tenuitate.	8
Hymnus in noctem.	8
Ad Musas.	9
Ad Fanniam.	9
Philippi ad Faustum epistola.	10
Ad Fanniam.	13
Auram alloquitur.	13
De natura amantium.	14
Ad Puellas.	14
Ad Charisium.	15
Queritur ante limen puellæ.	15
Ad Bacchum.	15
Ludit poetice.	15
Queritur de nimio & novo amore.	17
Alloquitur suspiria, & lacrimas.	17
Ad Cinnamam.	18
De suauitate amoris.	18
De Cinnama irate.	19
Ad Cinnamam blande.	19
Ad seipsum.	19
Ad Thaliam.	19

Ad Antonium Panormitam.	19
Ad Laurentium Miniatum.	20
In Antonium anædum.	20
Ad Vicinos.	20
Ad Perillam puellam.	21
In malum poetam.	21
De improbitate puellæ sñæ.	25
Julio forti Siculo.	22

In secundo amorum Libro.

Magici ad depellendum amorem.	22
Bophilus adolescens alloquitur Phiellā amicā.	23
Queritur de Baianis balneis.	25
De infelicitate generis hominum.	26
Casim fontem ægrotus alloquitur.	27
Laudes casis fontis.	28
Ad Pium II Pont. Max.	28
Ad Marinum Tomacellum sodalem.	28
De queru dīs sacra.	29
De Camino monte, & musarum latebris.	30
Ad Leontem Tomacellum sodalem.	31
Frigore initatur ad uoluptatem.	31
Militiam huius temporis damnat.	32
Ad Musam de conuersione Sebethi in flum.	33

In Libro Primo de amore coniugali.

Elegiam alloquitur.	35
Carmen nuptiale Tibicanam alloquitur.	37

- Carmen nuptiale hesperum alloquitur. 38
 Vxorem alloquitur. 39
 Vxorem alloquitur de militia conquerens. 41
 Ad uxorem. 42
 Animus suum alloquitur. 43
 Queritur de expeditione obeunda. 44
 Ad uxorem de liberis educendis. 45
 Exultatio de filio nato. 47

33 In Libro secundo de amore coniugali.

- Accusat nimius puellarum cultus. 48
 Villam salutat à militia regressus. 51
 Exultatio de pace iam facta. 51
 Letatur in villa, et hortis suis constitutus. 53
 Ad Bacchum consecratio. 53
 Rusticum alloquitur. 54
 De ortu, et genitura leporum. 54

35 In Libro tertio de amore coniugali.

- Veneratur Pelignos, et agrum Sulmonensem. 57
 Ad uxorem. 58
 Epithalamium in nuptiis Aureliae filiae. 59
 Epithalamium in nuptiis Eugeniae filiae. 61

35 In Primo Tumulorum Libro.

- Tumulus Vrsi ursini comitis Nolæ. 65
 Tumulus Alphosi Principis Aternensis, hoc est mar-
chionis Piscariae. 65
 Tumulus Iulij Parmerij. 65

Tumulus Hydruntinorum ciuium.	66
Tumulus Hippolytæ Mariæ Principis Brutiorum, hoc est ducissæ Calabriæ.	66
Tumulus Munditanæ puellæ.	67
Tumulus Leontis Tomacelli.	67
Tumulus Francisci Elij.	67
Tumulus Francisci puderici.	67
Tumulus Marulli poetæ.	68
Tumulus Marini Tomacelli.	68
Tumulus Iulij Pomponij.	68
Tumulus Marianu Eritæ.	68
Tumulus Gabrielis altilij episopi Polycastren.	69
Tumulus Laurinæ puellæ.	69
Tumulus Ptolemæi gallinæ.	69
Tumulus Laurentij Miniati.	70
Tumulus fuscæ matronæ.	70
Tumulus Fulci ferrariensis musici celebris.	70
Tumulus Fortunati.	70
Tumulus Angeli Gentiori.	71
Tumulus Iacomati.	71
Tumulus Perinelli musici.	71
Tumulus Iunij iunianu.	71
Tumulus Gregorij Typhernatis.	72
Tumulus Francisci hiachini grammatici.	72
Tumulus Masutij Salernitani fabellarum scriptoris.	72
Tumulus Aurelij infantuli.	72
Tumulus Phiellæ matronæ pauperculæ.	72
Tumulus Massilæ uernulæ.	72

Tumulus Rosæ puellæ ante diem mortuæ.	73
Tumulus Partheniæ uirginis, & facultæ Veneris in eo ardentis.	73
Tumulus Rosciæ puellæ.	73
Tumulus Stellæ ferrariensis.	73
Tumulus Candidæ uirginis.	74
Tumulus Viridellæ puellæ.	74
Tumulus Siluæ puellæ ruina ripæ oppræßæ.	74
Tumulus Fruinæ puellæ.	74
Tumulus Sulpitianæ puellæ.	74
Tumulus Eumolpæ seruæ.	75
Dryastidis nymphæ querela a' rusticis cæsæ.	75

In Secundo Tumulorum Libro.

Tumulus Luciæ Pontani filiæ.	76
Ariadna Pontani uxor queritur ad Tumulum Luciæ filiæ.	76
Tumulus Nellæ Pontanæ materteræ.	77
Tumulus Cæciliæ uiae Pont. paternæ.	77
Tumulus Turpiliæ puellæ.	77
Tumulus Coruinæ morosæ fœminæ.	77
Tumulus Cerberi hominis furacissimi.	77
Tumulus Miellæ puellæ in adultero occisæ.	77
Tumulus hominis mendici.	78
Tumulus Violinæ puellæ.	78
Tumulus Urbanae puellæ male sepultæ.	78

Tumulus Scanderebæi hominis libacissimi.	78
Tumulus trium grammaticorum.	78
Tumulus felicis hominis mercatoris.	78
Tumulus Iacobi Pótani, patris Iouiani Pótani.	79
Tumulus Christianæ matris Pont.	78
Pont. filius ad pheretrū Christianæ matris.	79
Tumulus Ariadnæ Saxonæ Neapolitanæ.	80
Pont. coniux ad tumulū Ariadnæ Saxonæ uxoris.	81
Tumulus Lucy Francisci filij Pont.	81
Lucio Franciso filio Pont. pater soluit inferias.	81
Tumulus Isoldæ matronæ fœcundissimæ.	81
Tumulus Barcæ ancillæ.	82
Tumulus Lucilli Pontani qui uixit dies quinqua-	
ginta.	82
Tumulus Infantuli uagientis.	82
Tumulus Varianæ puellæ.	83
Tumulus Neæræ puellæ, cui. P. Summontius exequias celebrat.	83
Tumulus Lauræ uxoris Antoni Panhormitæ.	83
Tumulus Lunæ puellæ.	83
Tumulus Eupleæ puellæ naufragæ.	84
Tumulus Puræ matronæ.	84
Tumulus Veronillæ puellæ.	84
Tumulus Sanctiæ puellæ Neapolitanæ.	84
Tumulus Castæ matronæ parum pudicæ.	84
Tumulus Milui hominis rusticani.	85
Tumulus Infantuli innominati.	85
Tumulus Focille puellæ.	85
Tumulus Gallæ sterilis fœminæ.	85
Tumulus Hiæ inertissimi hominis.	85
Tumulus Erris	

Tumulus Erris nani.	85
Tumulus Hictyphagi.	85
Tumulus Aganippi equi.	85
Tumulus Auiculae liguris.	85
Deploratio sturni.	86
Tumulus uocis amatoriae.	86
Lyra Orphei auxilium implorat à nymphā.	86
Tumulus Infantuli bis mortui & nunquam editi.	87
Tumulus Hermosynes puellae Neapolitanæ.	87
Tumulus Iacobi solimæi medici Salernitani. Musas inuocat ad exequias.	87
Pont.uxorem Ariadnam in somnis alloquitur.	88
Pont.uxorem salutat, & Laurum in hortis ab illa olim satam.	88
Tumulus Ioannis Louiani Pontani.	88

In Lyricis.

De Orpheo nauigante, & post ad inferos pro uxore descendente.	89
De amoris dominatu.	91
Ad Antinianam Nympham.	91
Patulcidem & Antinianam nympham alloquitur.	92
Ad Solem.	93
Antinianam nympham inuocat ad cantandas laudes urbis Neapolis.	94
Laudes Ducis Calabriæ de uictoria hydruntina.	95
Ad Charites.	96
Vxorem in somnis alloquitur.	96
Laudes Alphonsi Ducis Calabriæ de uictoria eius clarissima.	97

<i>Ad amorem.</i>	98
<i>Ad amicam de eius pulchritudine, & amantis infelicitate.</i>	98
<i>Poliphemus ad Galateam.</i>	99
<i>Ad fidem.</i>	100
<i>Ad Venerem comæ atq; osculi dedicatio.</i>	101
<i>Polyphemus a Galea spretus conqueritur in littore.</i>	101

In primo Eridanorum Libro.

<i>Ad Eridanum.</i>	103
<i>De amore colligente succina in Eridano.</i>	104
<i>De Venere amorem querente.</i>	105
<i>Alloquitur pastores.</i>	106
<i>Alloquitur aves, mox pecudes.</i>	106
<i>Eridanum alloquitur.</i>	107
<i>Ad Stellam.</i>	107
<i>De Stella.</i>	107
<i>Ad Stellam iterum.</i>	108
<i>Ad Stellam.</i>	108
<i>De phœnice ave, & de amante.</i>	108
<i>Alloquitur Heliades sorores.</i>	109
<i>Stellam alloquitur.</i>	109
<i>Ad Antimachum Mantuanum de amoribus Mincij, ac de Vergilio.</i>	109
<i>De infelicitate amantium.</i>	110
<i>Quæritur de Eridano.</i>	111
<i>Ad Stellam.</i>	112
<i>Ad Stellam.</i>	112

Lacrimas amori, suspiria Cupidini dicata.	112
De Stella.	112
De Venere, & amore.	112
De Se, ac de Stella.	113
Ad Stellam.	113
Ad Stellam iterum.	114
De suspirijs amantum.	114
De Eridani felicitate.	114
Ad stellam deprecatio.	114
Quod die nimboſo Stella nata sit.	115
De amantum infelicitate.	116
De Eridano.	116
Ad Ioannem pardum.	116
Ad Syrianam.	116
Ad amorem Deum.	117
De palma Bitontina, & Hydruntina.	117
De festis Martinalibus.	118
De Venere lauante ſe in Eridano, et quiescente.	118
De Nisea, & Chariteo.	119
De Venere.	119
De uenere, & roſis.	120
Ad Carbonem.	120
Ad Fontem Teramanum consolatoria.	121

In secundo Eridanorum Libro.

Ariadnam uxorem mortuam alloquitur.	122
Puerum alloquitur faculam nocturnam præferentem.	123
De Venere.	123
De Venere, & amore.	123

Ad Stellam.	I 24
Ad Stellam iterum.	I 24
Ad Citharedos.	I 24
Ad Thelesinam de pudore.	I 24
Ad Pueras.	I 24
Ad Deianiram.	I 25
Ad Amantes.	I 25
Ad Arethusam.	I 25
Ad Thelesinam.	I 26
Ad Ambrosiam.	I 26
Ad P. Summontium virum Elegantiss.	I 26
De Marino Tomacello.	I 26
Ad Franciscum Aelium.	I 27
Eridanus Phætonem consolatur.	I 27
De Eridanea, Pasyle, & Stella.	I 28
Ad Hieronymum Borgium poëtam elegansissimum.	I 28
Pomonam alloquitur.	I 29
De Patulcide, & Niuano.	I 30
De Sebetho.	I 30
Ad Matronam.	I 31
Auras alloquitur.	I 31
De Stella.	I 32
De Stella iterum.	I 32
Amantes esse miseris.	I 32
De Thelesina, & Puderico.	I 32
Ad Mar. Anto. Sabellicū scriptorē historiarū.	I 33
Ad uxorem mortuam de obitu Lucy filij.	I 34

FINIS.

a b c d e f g h i k l m n o p q r
s t u x y Omnes sunt quaternuo-
nes præter y duernionem.

VE NETIIS IN AEDIBVS ALDI,
ET ANDREAE SOCERI,
MENSE FEBRVARIO.
M. D. XVIII.

APOLLONIUS
AUGUSTINUS
MENSIUS

AVENETIIS IN AEDIBVS AECVL
AT ANDREAE SOCETAT
MENSE FEBRVRAY XIX.

M. D. XVII.

770

22

